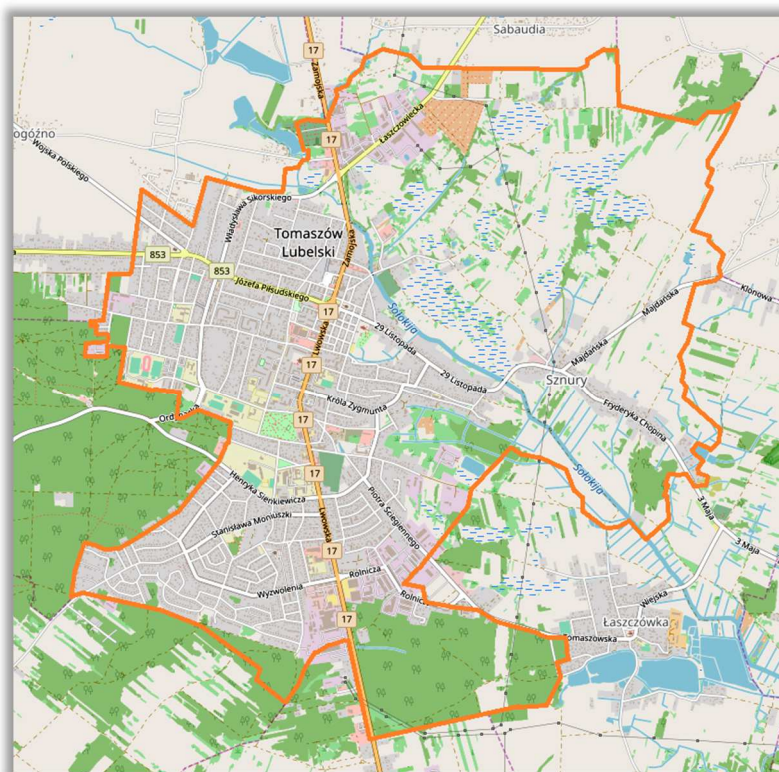

RAPORT O STANIE MIASTA TOMASZÓW LUBELSKI ZA 2023 ROK

Urząd Miasta Tomaszów Lubelski
ul. Lwowska 57, 22-600 Tomaszów Lubelski
tel. 84 664 37 40, fax 84 664 22 43
www.tomaszow-lubelski.pl
e-mail: umtomaszow@tomaszow-lubelski.pl

RAPORT

O STANIE MIASTA TOMASZÓW LUBELSKI

ZA 2023 ROK

I. WSTĘP

Burmistrz Miasta, jako organ wykonawczy zgodnie z art.28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609) do dnia 31 maja przedstawia Radzie Miasta raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim i zawiera realizację polityk, programów strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie miasta to kompendium wiedzy z zakresu działalności miasta skierowane do mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego, Radnych Rady Miasta i wszystkich, którzy chcieliby poznać nasze miasto. Jest to także istotny element w relacji pomiędzy organem stanowiącym, a wykonawczym oraz forum komunikacji ze społecznością lokalną.

Serdecznie zapraszam do zapoznania się z raportem o stanie Miasta Tomaszów Lubelski za 2023 rok.

Burmistrz Miasta
(-) Wojciech Żukowski

II. INFORMACJE OGÓLNE

Tomaszów Lubelski położony jest w województwie lubelskim, na pograniczu Rostocza i Grzędy Solskiej nad rzeką Sołokiją, na wysokości 275 m n.p.m. Przez miasto prowadził ważny historyczny szlak handlowy od Morza Bałtyckiego po Morze Czarne. Aktualnie lokalizacja miasta częściowo pokrywa się z drogą krajową nr 17, łączącą Warszawę z przejściem granicznym z Ukrainą, w miejscowości Hrebenne.

Położenie miasta w otoczeniu lasów parków krajobrazowych: Południworostoczańskiego, Krasnobrodzkiego i Puszczy Solskiej stanowi doskonałą bazę wypadową do Suśca, Krasnobrodu, Zwierzyńca, Narola, Józefowa czy Zamościa. Szlaki turystyczne prowadzące przez miasto umożliwiają poznanie walorów przyrodniczych i kulturowych nie tylko samego Tomaszowa Lubelskiego, ale i Rostocza.

Unikatowym zabytkiem naszego miasta jest Kościół p.w. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny z 1627 roku, będący Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej. Jest to jeden z najcenniejszych zabytków sakralnego budownictwa drewnianego w Polsce. W bliskim sąsiedztwie kościoła znajduje się murowana cerkiew p.w. Świętego Mikołaja Cudotwórcy z 1890 roku oraz budynek tzw. „Czajni” z 1902 roku – przykład rosyjskiej architektury drewnianej.

Tomaszów Lubelski to miasto kultury i sportu, w którym organizowane są różne imprezy nie tylko dla mieszkańców, ale także dla turystów. Atrakcyjne tereny sportowo – rekreacyjne pozwalają na wypoczynek nie tylko w okresie letnim, ale i zimowym. Malownicze trasy „Siwej Doliny” zachęcają do spacerów, biegania, jazdy na nartach i rowerze. To tam można podziwiać piękno krajobrazu, odpocząć i pooddychać świeżym powietrzem.

Miasto położone jest na terenie rolniczym, a w okolicznych miejscowościach prowadzona jest uprawa zbóż, warzyw, owoców oraz hodowla zwierząt. Na terenie miasta znajduje się zakład produkcyjny SVZ Poland – specjalizujący się w przetwórstwie owoców i warzyw, RST Rostocze – zajmujący się produkcją zamków i zawiasów przemysłowych, zacisków energetycznych oraz innych specjalizowanych elementów dla branży energetycznej, telekomunikacyjnej, klimatyzacyjnej, kolejnictwa, przemysłu motoryzacyjnego oraz przemysłu maszynowego.

Mając na uwadze sytuację demograficzną w mieście na dzień 31 grudnia 2023 roku na pobyt stały było zameldowanych 17.928 mieszkańców (na dzień 31.12.2022 - 18.051 mieszkańców). Pobyt stały oznacza zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania. Od kilku lat w Tomaszowie Lubelskim obserwujemy tendencję spadkową, jeżeli chodzi o liczbę mieszkańców miasta.

W 2023 roku zmarło 187 mieszkańców miasta, a urodziło się 84 dzieci. Niestety powyższe dane wskazują tendencję wzrostową zgonów nad urodzeniami.

W 2023 roku dokonano: 970 czynności związanych z zameldowaniem i wymeldowaniem (pobyt stały i czasowy), wydano 8 decyzji w sprawach meldunkowych, 632 zaświadczeń zawierających pełny wykaz danych osoby, której wniosek dotyczył. Ponadto 49 osobom dokonano nadania lub zmiany numeru PESEL.

Od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku Wydział Spraw Obywatelskich i Obronnych Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski nadał 120 nr PESEL na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583, z późn. zm.).

Czynności związane z nadaniem nr PESEL obejmowały:

- sprawdzanie poprawności wypełnianych wniosków o nadanie nr PESEL
- przygotowanie kserokopii dokumentów, stanowiących załączniki do wniosków o nadanie nr PESEL
- wydawanie zleceń na wykonanie fotografii do wniosków o nadanie nr PESEL
- wprowadzanie wniosków o nadanie nr PESEL do Rejestru Dowodów Osobistych
- rejestrowanie wniosków w RDO
- zakładanie Profilu Zaufanego (wprowadzanie i potwierdzanie danych - numeru telefonu i adresu poczty e-mail).

Od 17 listopada 2023 roku Wydział Spraw Obywatelskich i Obronnych realizuje zadania dotyczące zastrzeżenia nr PESEL. W okresie od 17 listopada do 31 grudnia 2023 roku zastrzeżono 128 nr PESEL.

W zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o dowodach osobistych, w roku 2023 wydano 1402 dowodów osobistych. Dowód osobisty jest dokumentem stwierdzającym tożsamość i obywatelstwo polskie osoby na terytorium RP oraz innych państw członkowskich UE, Państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Dowód osobisty uprawnia do przekraczania granic państwa. Wydawany jest nieodpłatnie i na wniosek osoby ubiegającej się o jego wydanie.

Od 29 grudnia 2023 r. wniosek o wydanie dowodu osobistego jest składany w formie wniosku elektronicznego (do 28 grudnia 2023 r. można było złożyć wniosek w formie papierowej). Ponadto przy złożeniu wniosków o dowód osobisty, jak również przy odbiorze dowodu w dalszym ciągu są pobierane odciski palców.

Wydział Spraw Obywatelskich i Obronnych realizuje także zadania w ramach tzw. dowodu mobilnego i obsługuje osoby z terenu powiatu tomaszowskiego, które ze względów zdrowotnych np. mają problemy z poruszaniem się i nie mogą osobiście zgłosić się do najbliższego urzędu gminy w celu złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego. Wniosek o wydanie dowodu

osobistego przyjmowany jest w miejscu zamieszkania (przebywania) osoby i wydawany w tym samym miejscu. W roku 2023 wydano 15 poza urzędem dowodów mobilnych.

W roku 2023 przyjęto 159 zgłoszeń o utracie i uszkodzeniu dowodu osobistego.

Ponadto w Rejestrze Dowodów Osobistych unieważniono 68 dowody (z uwagi na zmianę danych, reklamację, przekazanie przez osoby trzecie tj. znalezienie dowodu).

Wydanie dowodu osobistego odbywa się w przypadkach:

- pierwszego dowodu
- zmiany danych zawartych w dowodzie
- upływu terminu ważności
- upływu terminu zawieszenia dowodu
- utraty dowodu
- zmiany wizerunku twarzy
- uszkodzenia dowodu
- wymiany dowodu bez warstwy elektronicznej
- braku możliwości identyfikacji i uwierzytelnienia lub złożenia podpisu osobistego
- braku certyfikatu identyfikacji i uwierzytelnienia lub certyfikatu podpisu osobistego
- kradzieży tożsamości

Wydanie dowodu następuje nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. W rzeczywistości okres oczekiwania na wydanie dowodu wynosi od 14 do 21 dni.

Od dnia 4 sierpnia 2023 r. Wydział prowadzi Centralny Rejestr Wyborców (CRW) który jest administrowany przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, zawierający dane wyborców, potwierdzający prawo wybierania, a także służący do organizacji wyborów i referendum.

Wydział Spraw Obywatelskich i Obronnych na bieżąco obsługuje interesantów oraz współpracuje również z pracownikami ewidencji ludności urzędów gmin i miast z terenu powiatu tomaszowskiego, a także kraju w zakresie realizacji zadań ustawowych.

W roku 2023 Urząd Stanu Cywilnego sporządził:

- 325 aktów urodzenia, w tym 80 to akty w drodze transkrypcji
- 161 aktów małżeństwa, w tym 18 to akty sporządzone z zagranicy w drodze transkrypcji
- 554 aktów zgonu, w tym 7 to akty sporządzone z zagranicy w drodze transkrypcji

oraz

- wydał 45 decyzji o zmianie imion i nazwisk
- wykonał 5 269 czynności w zakresie przeniesienia z ksiąg stanu cywilnego do Centralnego Rejestru Stanu Cywilnego
- wpisał 67 wyroków rozwodowych

Burmistrz Miasta oraz Urząd Stanu Cywilnego w roku 2023 byli organizatorami Jubileuszu z okazji 50- lecia pożycia małżeńskiego, który obchodziły 53 pary.

W ramach realizacji zadań z zakresu przepisów :

1. Ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz. U z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.)
złożono:

- 114 wniosków o wpisanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej
- 162 wnioski o zawieszenie działalności gospodarczej
- 83 wnioski o wznowienie działalności gospodarczej
- 119 wniosków o wykreślenie z CEIDG
- 295 wniosków o zmianę wpisu do CEIDG

wydano:

- 773 potwierdzeń przyjęcia wniosku CEIDG-1

dokonano:

- 70 wpisów w rejestrze działalności regulowanej (uprawnienia przedsiębiorcy do prowadzenia działalności regulowanej)

2. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.):

- 180 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ważnych w 2023 roku
- Wykonano 714 czynności w zakresie naliczanie i księgowania opłat z tytułu posiadania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- Przyjęto 69 oświadczeń przez przedsiębiorców o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za 2023 rok w 2024 roku
- wydano 26 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i 2 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2023
- wydano 35 decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, 9 decyzji o zmianę zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

przeprowadzono 4 kontrole oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych, na podstawie których naliczana jest opłata za posiadane zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

3. Ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 2201, z późn. zm.)

Wydano :

- 41 wypisów z licencji
- 11 wniosków o udzielenie, zmianę licencji
- 4 wnioski o wydanie nowej licencji, 3 wnioski o zrzeczenie się licencji
- 7 wniosków o zmianę pojazdu w 2023 r.

III. INFORMACJE FINANSOWE

3.1 Wykonanie budżetu Miasta Tomaszów Lubelski

Podstawą gospodarki finansowej Miasta Tomaszów Lubelski w 2023 roku była uchwała podjęta przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski w dniu 16 grudnia 2022 roku Uchwała Nr LIII/566/2022 w sprawie uchwały budżetowej na 2023 rok według, której ustalono dochody w wysokości 104 368 326,00 zł z (w tym dochody majątkowe kwota 23 249 064,00 zł), wydatki w wysokości 104 483 519,92 zł (w tym wydatki majątkowe kwota 23 796 186,00 zł). Zaplanowano deficyt budżetowy w kwocie 115 193,92 zł. Uchwała budżetowa na 2023 rok przewidywała rozchody budżetowe w wysokości 2 534 806,00 zł, przypadające do spłaty raty pożyczek długoterminowych i wykup obligacji komunalnych. Uchwała budżetowa na 2023 rok przewidywała również przychody budżetowe w wysokości 2 650 000,00 zł, na które składały się:

- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 150 000,00 zł,
- przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych w wysokości 2.500.000,00,

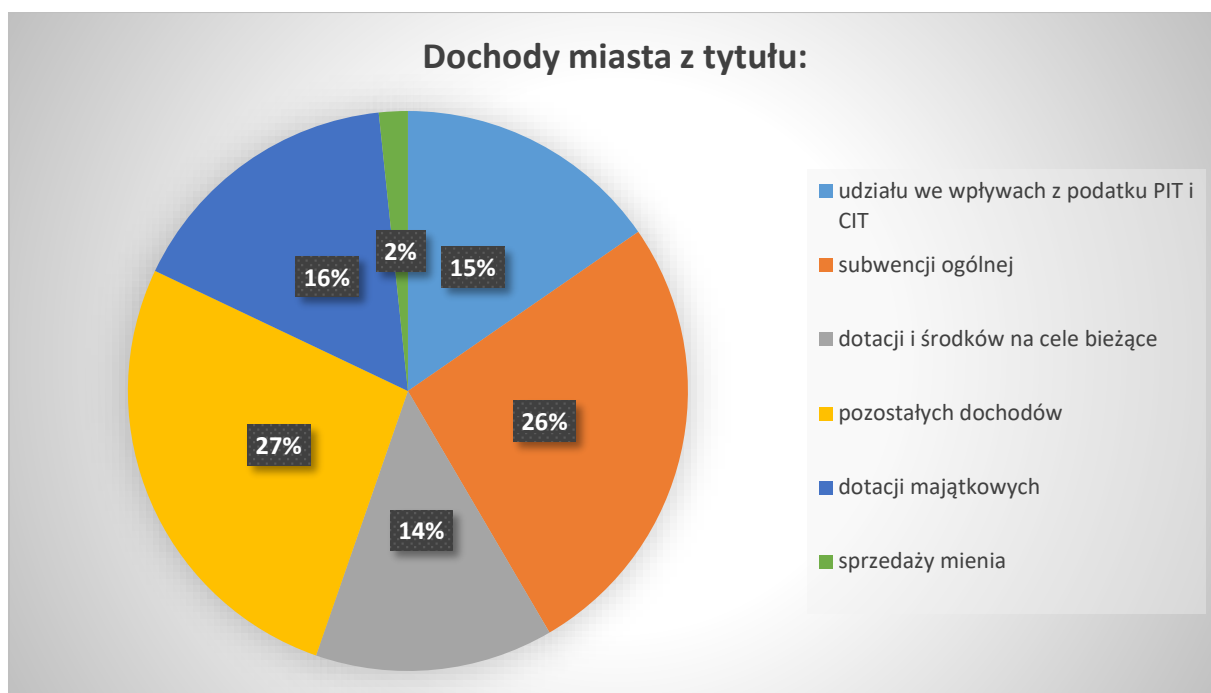
W trakcie roku budżetowego 2023 dokonano zmian w planie budżetu miasta uchwałami Rady Miasta i zarządzeniami Burmistrza Miasta. Po zmianach dokonanych w trakcie roku wykonanie budżetu przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	%
A. DOCHODY OGÓLEM (A1+A2)	110 872 223,47	114 313 562,13	103,1%
A1. Dochody bieżące	94 140 753,96	93 795 845,17	99,6%
A2. Dochody majątkowe w tym:	16 731 469,51	20 517 716,96	122,6%
A21. dochody ze sprzedaży majątku	2 800 700,00	1 901 925,58	67,9%
B. WYDATKI OGÓLEM (B1+B2)	118 854 569,73	114 736 642,65	96,5%
B1. Wydatki bieżące	100 348 183,22	96 244 626,25	95,9%
B2. Wydatki majątkowe	18 506 386,51	18 492 016,40	99,9%
C. WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+ / deficyt-) (A-B)	-7 982 346,26	-423 080,52	
C1. Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (A1-B1)	-6 207 429,26	-2 448 781,08	39,4%
D1. PRZYCHODY OGÓLEM z tego:	10 517 152,34	11 066 059,11	105,2%
D11. emisja obligacji	2 500 000,00	2 500 000,00	100,0%
D14. niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	1 772 462,71	1 772 462,71	100,0%
D16. wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy o finansach publicznych	6 244 689,63	6 793 596,40	108,8%
D2. ROZCHODY OGÓLEM z tego:	2 534 806,08	2 534 806,08	100,0%
D21. spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych w tym:	2 534 806,08	2 534 806,08	100,0%

Poniżej w tabeli przedstawiono strukturę dochodów budżetu Miasta Tomaszów Lubelski w 2023 roku

Dochody miasta z tytułu:	
udziału we wpływach z podatku PIT i CIT	17 575 075,00
subwencji ogólnej	29 930 116,10
dotacji i środków na cele bieżące	15 730 676,70
pozostałych dochodów	30 559 977,37
dotacji majątkowych	18 606 397,56
sprzedaży mienia	1 901 925,58

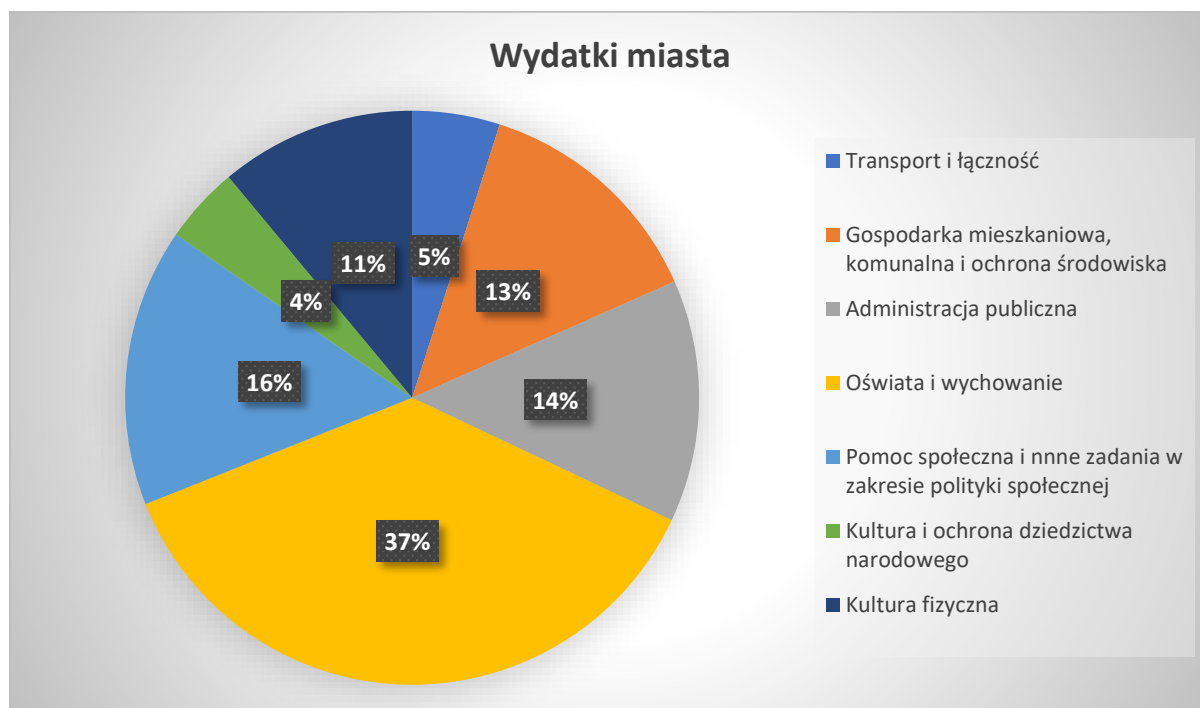
oraz na wykresie udziały procentowe poszczególnych pozycji dochodów.

Strukturę wydatków Miasta Tomaszów Lubelski w roku 2023 zgrupowane w głównych działach przedstawiono w poniżej tabeli:

Wydatki miasta :	
Transport i łączność	5 674 183,18
Gospodarka mieszkaniowa, komunalna i ochrona środowiska	15 428 016,56
Administracja publiczna	15 695 778,97
Oświata i wychowanie	42 442 981,60
Pomoc społeczna i inne zadania w zakresie polityki społecznej	18 001 089,58
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 985 933,43
Kultura fizyczna	12 685 316,10

oraz na poniższym wykresie udziały procentowe grup wydatków.

Planowane na 2023 rok rozchody budżetu w kwocie 2534806,08 zł wykonano, a obejmowały one spłatę zaciągniętych wcześniej pożyczek i wykup obligacji komunalnych w kwocie:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Warszawa	pożyczka	534 806,08
PKO BP w Warszawie	wykup obligacji komunalnych	2 000 000,00
	R a z e m	2 534 806,08

Zaplanowaną w przychodach emisję obligacji komunalnych zrealizowano poprzez Bank PKO BP SA z siedzibą w Warszawie w kwocie 2 500 000,00 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta w 2023 roku i spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i wykup obligacji komunalnych.

Szczegółowo budżet roku 2023 został opisany w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu miasta Tomaszów Lubelski za 2023 rok, przyjętego zarządzeniem Burmistrza Miasta Nr 36/2023 z dnia 28 marca 2024 roku.

Zadłużenie Gminy Miejskiej w Tomaszowie Lubelski tytułem zaciągniętych pożyczek i emisji obligacji komunalnych na dzień 31.12.2022 roku wynosi 21 806 467,36 zł i składa się z następujących pozycji:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Warszawa - pożyczka - "Międzydziedzinowe. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie skutków zagrożeń środowiska"	2 406 467,36
Emisja obligacji komunalnych - Nordea Bank Polska S.A Gdynia w wyniku fuzji obecnie PKO BP SA z siedzibą w Warszawie - finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2012 roku wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów	1 400 000,00

Emisja obligacji komunalnych- Nordea Bank Polska S.A. Gdynia w wyniku fuzji obecnie PKO BP SA z siedzibą w Warszawie - finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2013 roku wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów	500 000,00
Emisja obligacji komunalnych- PKO BP SA z siedzibą w Warszawie - finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2018 roku wcześniej zaciągniętych pożyczek i wykup obligacji komunalnych	5 000 000,00
Emisja obligacji komunalnych- PKO BP SA z siedzibą w Warszawie - finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2019 roku wcześniej zaciągniętych pożyczek i wykup obligacji komunalnych	10 000 000,00
Emisja obligacji komunalnych- PKO BP SA z siedzibą w Warszawie - finansowanie planowanego deficytu budżetu miasta i spłatę w 2023 roku wcześniej zaciągniętych pożyczek i wykup obligacji komunalnych	2 500 000,00
R a z e m	21 806 467,36

Poniżej w tabeli przedstawiono planowane spłaty w latach 2024-2030 oraz planowaną kwotę długu w latach 2024 – 2030

rok	planowane spłaty	planowana kwota długu na koniec roku
2024	3 534 806,08	18 271 661,28
2025	3 034 806,08	15 236 855,20
2026	3 034 806,08	12 202 049,12
2027	3 534 806,08	8 667 243,04
2028	3 267 243,04	5 400 000,00
2029	2 900 000,00	2 500 000,00
2030	2 500 000,00	0,00

3.2 Wykonanie wydatków inwestycyjnych

600 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

60016 Drogi publiczne gminne

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Modernizacja dróg gminnych na terenie miasta Tomaszów Lubelski

- Plan	182 536,00 zł.	
- Wykonanie	181 751,64 zł.	99,6%

Zadanie realizowane w latach 2022 – 2023 w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, dla którego otrzymano w wyniku I edycji naboru dofinansowanie w kwocie 4 750 000,00 zł. Wnioskowane w tym paragrafie środki stanowią wkład własny naszej gminy w realizację tego projektu. Zakres robót obejmował drogi:

- ul. Rybickiego
- ul. Wiśniowa
- ul. boczna Rolniczej
- ul. Baczyńskiego
- ul. Reymonta

Wielkość dofinansowania z programu obejmie 95% środków kwalifikowanych. Prace ukończono i zostały rozliczone.

Rozbudowa drogi gminnej Nr 112080L ulica Krucza w Tomaszowie Lubelskim

- Plan	2 500,00 zł.	
- Wykonanie	1 500,00 zł.	60,0%

Plan obejmuje realizację inwestycji drogowej w zakresie budowy konstrukcji i nawierzchni drogi oraz ciągów pieszych i rowerowych o długości 905 mb. Planowany zakres obejmuje także wykonanie kanału technologicznego, oświetlenia ulicznego, kanalizacji deszczowej oraz przebudowę kolizji z innymi sieciami uzbrojenia terenu. W roku 2023 wydatkowano kwotę na tablicę informacyjną oraz podpisano umowę z wykonawcą zadania na kwotę 10 714 696,65 zł. Dla tego przedsięwzięcia uzyskano dofinansowanie z Rządowego Programu Rozwoju Dróg w kwocie 5 426 728,79 zł. oraz Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 5 035 000,00 zł. Realizacja robót w terminie do IV kwartału roku 2024.

Budowa drogi gminnej ulicy Starozamojskiej

- Plan	163 100,00 zł.	
- Wykonanie	159 900,00 zł.	98,0%

Wydatkowane środki na opracowanie dokumentacji projektowej dla odcinka drogi gminnej ul. Starozamojskiej - od ul. Świętojurskiej do drogi serwisowej przy wiadukcie nad drogą powiatową ul. Szopena. Realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju terenów mieszkaniowych w północno – wschodniej części miasta. Prace budowlane będą mogły być realizowane w roku 2025 w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Dokumentacja została wykonana i odebrana.

Budowa i modernizacja dróg publicznych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski

- Plan	33 000,00 zł.	
- Wykonanie	32 962,78 zł.	99,9%

Plan wykonanych środków na kolejne zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, dla którego otrzymano w wyniku II edycji naboru dofinansowanie w kwocie 2 850 000,00 zł. W roku 2023 rozpoczęto i zakończono prace budowlane w drodze bocznej ul. Szopena. Wnioskowane w tym paragrafie środki stanowią wkład własny naszej gminy w realizację tego projektu. W roku 2024 pozostaje do rozliczenia ul. T.Zamojskiego i ul. Zacisze.

6370 Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych

Budowa i modernizacja dróg publicznych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski

- Plan	546 493,00 zł.	
- Wykonanie	546 492,75 zł.	100,0%

Wydatkowane w tym paragrafie środki stanowią dotację z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Modernizacja dróg gminnych na terenie miasta Tomaszów Lubelski

- Plan	2 667 200,00 zł.	
- Wykonanie	2 667 200,00 zł.	100,0%

Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, dla którego otrzymano w wyniku I edycji naboru dofinansowanie w kwocie 4 750 000,00 zł. Wnioskowane w tym paragrafie środki stanowią dotację z funduszu. Wielkość dofinansowania z programu obejmuje 95% środków kwalifikowanych projektu.

700 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

70021 Społeczne inicjatywy mieszkaniowe

6010 Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów

- Plan	1 758 526,51 zł.	
- Wykonanie	1 758 526 51 zł.	100,0%

Miasto Tomaszów Lubelski zawarło w dniu 8.06.2021 r. porozumienie z Krajowym Zasobem Nieruchomości w sprawie określenia ram współpracy i określenia warunków udostępnienia wszelkiego rodzaju informacji i dokumentów na potrzeby realizacji zadań ustawowych Krajowego Zasobu Nieruchomości. Uchwałą Nr LVII/603/2023z dnia 24.02.2023 roku Rada Miasta Tomaszów Lubelski zatwierdziła II wniosek Burmistrza Miasta do Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa w kwocie 1 758 526,51 na zwiększenie udziałów w Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej (SIM). Otrzymane środki w ramach wniosku Burmistrza Miasta zostały przekazane na konto spółki. Obecnie trwają prace nad opracowaniem dokumentacji technicznej realizacji zamierzenia. Prace budowlane w obrębie naszego miasta będą prowadzone w latach przyszłych.

70095 Pozostała działalność

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Wspieranie efektywności energetycznej w ramach ZIT

- Plan	148 000,00 zł.	
- Wykonanie	147 600,00 zł.	99,7%

Wydatkowane środki przeznaczono na opracowanie dokumentacji technicznych dla potrzeb poprawy efektywności energetycznej starszych budynków mieszkalnych wielorodzinnych stanowiących mienie

Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski. Przedsięwzięcia te będą aplikowane o środki zewnętrzne z budżetu Unii Europejskiej w obecnej perspektywie finansowania.

Budynek wielorodzinny Nr 1 przy ul. Wyzwolenia

- Plan	21 000,00 zł.	
- Wykonanie	21 000,00 zł.	100,0%

Poniesione nakłady finansowe na opracowanie zamiennej dokumentacji technicznej budowy kolejnego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Wyzwolenia w Tomaszowie Lubelskim. Na ten cel planuje się uzyskać 80% dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego.

750 ADMINISTRACJA PUBLICZNA

75023 Urzędy gmin (miasta i miast na prawach powiatu)

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Rewitalizacja budynku przy ul. Lwowskiej 53

- Plan	32 250,00 zł.	
- Wykonanie	32 250,00 zł.	100,0%

Środki finansowe na prace zmierzające do odrestaurowania budynku dawnego Sejmiku Powiatowego. W ramach tych środków opracowana zostanie dokumentacja techniczna ściśle konsultowana z Konserwatorem Zabytków w Lublinie odnośnie odtworzenia układu zabudowy. Realizacja zadania uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych.

801 OŚWIATA I WYCHOWANIE

80101 Szkoły podstawowe

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Wspieranie efektywności energetycznej w ramach ZIT

- Plan	73 800,00 zł.	
- Wykonanie	73 800,00 zł.	100,0%

Wydatkowane środki przeznaczone na opracowanie dokumentacji technicznych dla potrzeb poprawy efektywności energetycznej starszych budynków oświatowych stanowiących mienie Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski. Przedsięwzięcia te będą aplikowane o środki zewnętrzne z budżetu Unii Europejskiej w obecnej perspektywie finansowania.

80104 Przedszkola

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Przebudowa schodów wewnętrznych w Przedszkolu Nr 5

- Plan	9 500,00 zł.	
- Wykonanie	9 384,90 zł.	98,8%

Środki finansowe przeznaczone na przebudowę schodów wewnętrznych w Przedszkolu Samorządowym Nr 5 w wyniku decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Zadanie zostało wykonane i rozliczone.

Edukacja w ramach ZIT

- Plan	25 000,00 zł.	
- Wykonanie	24 600,00 zł.	98,4%

Poniesione środki przeznaczono na opracowanie audytów dostępności, wskazujących potrzeby i kierunki inwestycji w placówkach oświatowych.

Przebudowa ogrodzenia Przedszkola Samorządowego Nr 2

- Plan	100 000,00 zł.	
- Wykonanie	99 638,00 zł.	99,6%

Środki poniesione na przebudowę ogrodzenia placówki oświatowej, zgodnie z zaleceniem Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Zadanie obejmowało ogrodzenie obiektu od strony wschodniej do stacji trafo, północnej i zachodniej. Zadanie ukończono i rozliczono.

Przebudowa instalacji wod. – kan. – ul.Chocimska 17

- Plan	27 110,00 zł.	
- Wykonanie	26 623,55 zł.	98,2%

Wydatek obejmował wymianę części instalacji wewnętrznej wodociągowej wraz z wykonaniem nowych punktów czerpalnych. Zadanie zakończone.

900 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Przebudowa kanału burzowego przy ul.Wyszyńskiego

- Plan	11 000,00 zł.	
- Wykonanie	10 872,38 zł.	98,8%

W roku 2023 kontynuowano prace zmierzające do przygotowania inwestycji w zakresie zabudowy otwartego kanału burzowego przy ul.Wyszyńskiego wraz z zagospodarowaniem przykrycia ciągiem pieszo – rowerowym dla potrzeb rozwoju turystyki na terenie naszego miasta. Ukończenie procedury przygotowawczej w roku 2024. Realizacja robót w wypadku pozyskania środków zewnętrznych.

90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

6230 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych

- Plan	64 937,00 zł.	
- Wykonanie	64 607,00 zł.	99,5%

Plan wydatków obejmował w roku 2023 kontynuację zapisów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w zakresie wymiany źródeł ciepła w budynkach osób fizycznych na terenie naszej gminy. Miasto Tomaszów Lubelski w tym zakresie dofinansowuje mieszkańców w wysokości 50% (nie więcej jak 5.000 zł.) wartości wymiany pieca na ekologiczne źródła energii. Realizacja tego przedsięwzięcia prowadzona sukcesywnie na podstawie złożonych wniosków.

90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg

6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

- Plan	1 910 491,00 zł.	
- Wykonanie	1 909 490,10 zł.	99,9%

Wydatek środków na kolejne zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, dla którego otrzymano w wyniku II edycji naboru dofinansowanie w kwocie 8 145 000,00 zł. (90% kosztów kwalifikowanych). Plan wydatków obejmuje stworzenie systemu zarządzania oświetleniem ulicznym, które pozwoli na dowolne sterowanie oprawami świetlnymi co do jasności i kolejności funkcjonowania. Zakres tej części realizacji obejmuje część miasta najbardziej wrażliwą na zmiany związane z oszczędnościami energii elektrycznej. Realizacja tego etapu jest przewidziana na lata 2022 – 2024. Przedstawiona kwota w tym paragrafie stanowi wkład własny naszej gminy.

6370 Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych

Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

- Plan	2 664 050,00 zł.	
- Wykonanie	2 664 049,51 zł.	100,0%

Poniesione środki na kolejne zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, dla którego otrzymano w wyniku II edycji naboru dofinansowanie w kwocie 8 145 000,00 zł. (90% kosztów kwalifikowanych). Plan wydatków obejmuje stworzenie systemu zarządzania oświetleniem ulicznym, które pozwoli na dowolne sterowanie oprawami świetlnymi co do jasności i kolejności funkcjonowania. Zakres tej części realizacji obejmuje część miasta najbardziej wrażliwą na zmiany związane z oszczędnościami energii elektrycznej. Realizacja tego etapu jest przewidziana na lata 2022 – 2024. Przedstawiona kwota w tym paragrafie stanowi dotację z przedmiotowego funduszu.

926 KULTURA FIZYCZNA**92601 Obiekty sportowe****6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych**

Przebudowa obiektów sportów nartorolkowych i wrotkarskich wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie OSiR w Tomaszowie Lubelskim.

- Plan	500 000,00 zł.	
- Wykonanie	499 951,26 zł.	100,0%

Środki finansowe na dokończenie realizacji zadania poprawy infrastruktury sportowej z zakresie przebudowy toru wrotkarskiego i toru nartorolkowego z przebudową zbiorników na wody opadowe. Dla całego przedsięwzięcia uzyskano dotację Ministerstwa Sportu w kwocie 578 300 zł. W roku 2021 pozyskano dotację MSiT w kwocie 450 000,00 zł i pozostała w roku 2023 kwotę 128 300,00 zł. Inwestycja zakończona i rozliczona.

Budowa i przebudowa zewnętrznych obiektów OSiR w Tomaszowie Lubelskim

- Plan	2 433 000,00 zł.	
- Wykonanie	2 428 818,12 zł.	99,8%

Poniesione wydatki to wkład własny miasta na realizację prac modernizacji i budowy infrastruktury obiektów OSiR w Tomaszowie Lubelskim. Zakres robót obejmował budowę bieżni lekkoatletycznej i nawodnienia głównej płyty boiska na terenie OSiR, budowę Akademii Aktywności jako uzupełnienie bazy sportowej i rekreacyjnej, a także prace modernizacji zabruków. Na ten cel uzyskano dofinansowanie Ministra Sportu i Turystyki w kwocie 4 265 100,00 zł. oraz otrzymano wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 6 700 000,00 zł. W roku 2023 zakończono i rozliczono przedmiotowe przedsięwzięcie.

Wschodnie Centrum Narciarstwa Biegowego i Sportów Wrotkarskich w Tomaszowie Lubelskim

- Plan	37 413,00 zł.	
- Wykonanie	37 413,00 zł.	100,0%

Poniesione wydatki przeznaczono na opracowanie koncepcji przedsięwzięcia wraz z uzyskaniem dokumentów planistycznych i uzgodnień realizacyjnych. Planowany zakres inwestycji będzie obejmował wykonanie bazy noclegowej dla zawodników, zaplecza sportów narciarskich oraz rozbudowy sieci tras na terenie Nadleśnictwa Tomaszów. Zadanie to jest ujęte jako strategiczne dla rozwoju województwa w planie realizacji inwestycji Marszałka Województwa na terenie naszego regionu. Dalsze prace będą prowadzone w czasie ogłoszenia naboru wniosków.

6370 Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych

Budowa i przebudowa zewnętrznych obiektów OSiR w Tomaszowie Lubelskim

- Plan	3 350 000,00 zł.	
- Wykonanie	3 350 000,00 zł.	100,0%

Poniesione wydatki to dotacja ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację prac modernizacji i budowy infrastruktury obiektów OSiR w Tomaszowie Lubelskim. W roku 2023 zakończono i rozliczono przedmiotowe przedsięwzięcie.

WYDATKI NA ZADANIA WŁASNE – MAJĄTKOWE (Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu miasta, budżetu państwa i budżetu unii europejskiej).

750 ADMINISTRACJA PUBLICZNA

75095 Pozostała działalność

6057 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Dostępny samorząd - granty

- Plan	45 384,78 zł.	
- Wykonanie	45 089,79 zł.	99,4%

Wydatkowane środki w roku 2023 stanowią dofinansowanie ze środków europejskich zadania zgodnie z Umową nr DSG/0590 o powierzenie grantu w ramach projektu "Dostępny samorząd - granty" realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach tego grantu uzyskano kwotę 100 000 zł. (bieżące 43 500 zł. i majątkowe 56 500 zł.)

Celem realizacji projektu jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Miasto Tomaszów Lubelski dla osób z szczególnymi potrzebami poprzez częściową likwidację barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych. Zadanie zakończone i rozliczone.

750 ADMINISTRACJA PUBLICZNA

75095 Pozostała działalność

6059 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Dostępny samorząd - granty

- Plan	8 465,22 zł.	
- Wykonanie	8 410,20 zł.	99,4%

Wydatkowane środki w roku 2023 stanowi dofinansowanie ze środków funduszu celowego zadania zgodnie z Umową nr DSG/0590 o powierzenie grantu w ramach projektu "Dostępny samorząd - granty" realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach tego grantu uzyskano kwotę 100 000 zł. (bieżące 43 500 zł. i majątkowe 56 500 zł.)

Celem realizacji projektu jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Miasto Tomaszów Lubelski dla osób z szczególnymi potrzebami poprzez częściową likwidację barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych. Zadanie zakończone i rozliczone.

921 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby

6229 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych

- Plan	1 184 186,00 zł.
- Wykonanie	1 184 186,00 zł.

Wydatkowane środki stanowią wkład własny Miasta Tomaszów Lubelski do realizacji projektu pn. „Przebudowa budynku Tomaszowskiego Domu Kultury wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia”. Pozostała część środków stanowi dotacja pozyskana przez TDK z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

4.1. Informacja dotycząca gruntów miasta

Miasto Tomaszów Lubelski według ewidencji gruntów będących własnością Miasta posiada ogółem 224,7 ha w tym :

- grunty rolne : 61,5 ha,
- działki budowlane : 3,7 ha,
- tereny rekreacyjne : 6,6 ha,
- pozostałe 152,9 ha

Ponadto w posiadaniu miasta są :

- lasy 18 ha,
- parki 4,4 ha

oraz 34,5 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste.

W roku 2023 Miasto sprzedało :

- 4 działki o łącznej powierzchni 1,2773 ha za kwotę 1 661 567,20 zł
- lokal mieszkalny położony przy ul. Generała Andersa 8 o łącznej powierzchni 34,65m² za kwotę 173 000 zł
- sprzedano najemcom lokali mieszkalnych 5 lokali o łącznej wartości wg. wyceny 951 477 zł
- udzielono najemcom bonifikaty w kwocie 739 674,50 zł, dochód z tytułu zbycia lokali wyniósł - 211802,50 zł.

W roku 2023 Miasto nabyło :

- 1 działkę pod drogę ul. Stawisko o powierzchni 0,0039 ha za kwotę 8190 zł

KOMUNALIZACJA

Skomunalizowano 2 działki: nr 104/2 ark. 14 o pow. 0,0246 ha,
nr 182 ark.14 o pow. 0,0153 ha.

ZAMIANA

- działka nr 25/1 ark.2 o pow.0,1112 ha (własność miasta) na działkę 24/2 ark. 2 o pow. 0,0087ha (osoba prywatna) – dopłata na rzecz miasta w kwocie 142 518,87 zł

Gruntów oddanych w wieczyste użytkowanie miasto posiada 34,5 ha.

Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości – 1 489 892,11 zł .

Gminnym zasobem nieruchomościami zarządza Miasto bezpośrednio Wydział Gospodarki Komunalnej.

Miasto posiada 49,9 km dróg utwardzonych. Drogami miejskimi i wewnętrznymi zarządza Miejski Zarząd Dróg.

II. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Miasto Tomaszów Lubelski, zgodnie z art.25 ust.2 u.g.n. , gospodaruje zasobem nieruchomości m.in. poprzez wdzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład zasobu.

1. W roku 2023 powierzchnia gruntów, które znajdowały się w dzierżawie wynosiła:
 - na cele ogrodnicze i rolnicze - **2,18 ha**;
 - na cele przemysłowo-usługowo-handlowe **2,27 ha**;
 - pod garaże i na cele dojazdowe - **0,1389 ha**;
 - na cele budowy Akademii Sztuk Walki TKKT - **0,2094 ha**;
 - pod farmy fotowoltaiczne - **10,88 ha**.
2. W roku 2023 powierzchnia wynajmowanych lokali wynosiła - **155,67 m²**.
3. W roku 2022 powierzchnia gruntów będących użyczeniu wynosiła - **15,89 ha**.
4. Dochody otrzymane w 2023 roku z tytułu dzierżawy i najmu wyniosły – **430 297,24 zł**.

4.2. Informacja o stanie mieszkalnictwa z mieszkaniowego zasobu Miasta Tomaszów Lubelski

Lokale stanowiące własność gminy tworzą mieszkaniowy zasób gminy – Miasta Tomaszów Lubelski. Każde mieszkanie bez względu na jego wyposażenie, standard, w tym również socjalne jest mieszkaniem komunalnym. Na mieszkaniowy zasób Miasta Tomaszów Lubelski składa się 235 lokali mieszkalnych i socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 9.396,37 m².

Znajdujące się w zasobie mieszkaniowym lokale mieszkalne podzielone są na kategorie czynszowe, oraz na lokale socjalne tj. :

- Kategoria mieszkania z pełnym wyposażeniem ze stawką czynszu 4,55 zł. za 1 m² - 113 mieszkań o łącznej powierzchni 4.410,09 m².
- Kategoria mieszkania z pełnym wyposażeniem bez centralnego ogrzewania ze stawką 4,20 zł. za 1 m² - 7 mieszkań o łącznej powierzchni 237,92 m².
- Kategoria mieszkania z łazienką i wc bez centralnego ogrzewania i gazu ze stawką 3,85 zł. za 1 m²- 28 mieszkań o łącznej powierzchni 1.294,33 m².
- Kategoria mieszkania tylko z wod-kan ze stawką 2,45 zł za 1 m² - 34 mieszkań o łącznej powierzchni 1.691,37 m².
- Lokale z najmem socjalnym ze stawką 1,22 zł. za 1 m² – 53 lokali o łącznej powierzchni 1.762,66 m².

Lokal z najmem socjalnym jest to lokal nadający się do zamieszkiwania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m², a w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie.

Lokal z najmem socjalnym przydzielany jest osobie, która nie ma tytułu prawnego do lokalu, czyli nie ma zabezpieczonych potrzeb mieszkaniowych a znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Lokal z najmem socjalnym może również być przydzielony osobie, która jest osobą bezdomną, utraciła mieszkanie wskutek klęski żywiołowej.

Lokale z najmem socjalnym znajdujące w zasobie mieszkaniowym gminy

Lp.	Adres	Powierzchnia użytkowa	Izby
1.	J. Piłsudskiego 17/3	36,08	2
2.	J. Piłsudskiego 17/5	30,00	1
3.	J. Rybickiego 19/5	42,40	2
4.	J. Rybickiego 19/9	42,40	2
5.	J. Rybickiego 19/14	14,00	1
6.	J. Rybickiego 19/23	62,10	3
7.	J. Rybickiego 19/24	73,30	3
8.	J. Rybickiego 19/27	17,50	1
9.	J. Rybickiego 26/2	13,50	1
10.	J. Rybickiego 26/5	45,45	2
11.	J. Rybickiego 26/9	42,90	2
12.	J. Rybickiego 26/11	19,00	1
13.	Brygady 3/3	39,30	2
14.	Brygady 3/12	12,00	1
22.	Rolnicza 15 – 8 lokali	246,30	17
33.	Zamojska 27 – 11 lokali	190,90	13
42.	J. Rybickiego 33- 9 lokali	360,17	27
49.	J. Rybickiego 35 -7 lokali	319,96	24

53.	Wyzwolenia 138 – 4 lokale	155,4	12
Razem		1762,66	118

Lokale Miasta Tomaszów Lubelski położone we Wspólnotach Mieszkaniowych

Lp.	Adres	Ilość lokali	m2
1.	Króla Zygmunta 5	2	97,18
2.	Króla Zygmunta 7	4	167,16
3.	M.C. Skłodowskiej 48A	7	300,43
4.	M.C. Skłodowskiej 48B	6	313,30
5.	J. Piłsudskiego 2	4	134,96
6.	J. Piłsudskiego 3	1	33,15
7.	J. Piłsudskiego 5	1	39,00
8.	J. Piłsudskiego 7	3	138,13
9.	Andersa 8	2	81,55
10.	Andersa 12	3	105,79
11.	Rogózieńska 7	3	145,84
12.	Rogózieńska 11	2	61,52
13.	Al. Sportowa 1	1	57,60
14.	Rejtana 3	1	34,05
15.	Rejtana 5	1	35,10
16.	Rejtana 7	2	57,60
17.	Rejtana 9	4	138,79
18.	Rejtana 11	2	59,09
19.	Rejtana 13	1	40,04
20.	Ligowskiego 30	1	67,30
21.	Rolnicza 28	1	31,20
Ogółem		52	2.138,78

Planowane koszty i wpływy oraz zaległości czynszowe

Koszty w 2023 r.

- Fundusz remontowy od lokali Gminy Miejskiej w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych - 90.000,00 zł.
- Koszty remontów budynków i lokali - 40.000,00 zł.
- Koszty eksploatacji budynków i lokali będących własnością Gminy Miejskiej i zaliczki na poczet Wspólnot Mieszkaniowych za lokale Gminy Miejskiej - 340.000,00 zł.
- Koszty wynagrodzenia z tytułu administrowania i zarządzania lokalami, budynkami Miasta - 190.000,00 zł.

5. Koszty związane z refundacją za nieściągalne czynsze	- 20.000,00 zł.
6. Koszty zużycia energii elektrycznej i gazu	- 25.000,00 zł.
7. Opłaty i koszty, odszkodowania, zakup materiałów	- 19.400,00 zł.
Łączne koszty za 2023 r.	- 724.400,00 zł.

Wpływy w 2023 r.

Wpływy z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych za 2023 r.	- 660.000,00 zł.

Zaległości czynszowe

Bardzo poważnym problemem miasta jest nie wywiązywanie się z obowiązków najemcy przez bardzo dużą grupę najemców lokali mieszkalnych i lokali z najmem socjalnym, tj. nie opłacanie czynszu a w związku z tym posiadanie bardzo dużych zaległości czynszowych.

Na koniec sierpnia 2023 r. zaległości czynszowe wynoszą 270.150,38 zł., z czego:

- do 30 dni zaległości wynoszą 8.742,25 zł.
- do 60 dni zaległości wynoszą 4.889,44 zł.
- do 90 dni zaległości wynoszą 3.795,34 zł.
- do 180 dni zaległości wynoszą 9.321,64 zł.
- do 360 dni zaległości wynoszą 13.450,82 zł.
- powyższej 360 dni zaległości wynoszą 229.950,82 zł.

Zarządca do wszystkich najemców, którzy posiadają zaległości wysłała upomnienia, monity a sprawy dłużników, którzy mają znaczne zadłużenia kieruje do sądu.

Z uwagi, iż zaległości pewnej grupy najemców są bardzo duże w stosunku do tych najemców po wyczerpaniu wszelkich procedur podejmowane są czynności prawne. Do tych osób kierowane są pisma wzywające do uregulowania posiadanych zaległości w terminie miesięcznym (ustawowym), a po tym terminie w przypadku nieuregulowania zaległości sprawy zostają kierowane na drogę postępowania sądowego.

Potrzeby remontowe w 2023 rok**Potrzeby remontowe w budynkach komunalnych**

Większość budynków będących własnością Gminy Miejskiej są budynkami, które zostały wybudowane przed 1945 rokiem, ich stan techniczny wymagał gruntownych remontów, w większości nieopłacalny. Dlatego też w ostatnich latach podjęto decyzję o rozbiórce niżej wymienionych budynków:

2019 r.

- budynki przy ul. Wyzwolenia 140 z 6 lokalami o powierzchni użytkowej 169,20 m² i Moniuszki 86, również z 6 lokalami o powierzchni użytkowej 188,00 m².

2021 r.

- budynek przy ul. Aleja Sportowa 5 z 13 lokalami o powierzchni użytkowej 509,43 m².

2022 r.

budynki przy ul. Aleja Sportowa 3 z 10 lokalami o powierzchni użytkowej 469,83 m² i Aleja Sportowa 7 z 11 lokalami o powierzchni użytkowej 184,60 m².

Ogółem rozebrano 5 budynków z 46 lokalami o powierzchni użytkowej 1.516,06 m², a rodziny z wyburzonych budynków zostały przesiedlone do innych wolnych lokali komunalnych, a większości do nowo wybudowanych budynków tj.:

2019 r.

- dobudowa do budynku przy ul. Zamojska 27 – 6 lokali o powierzchni użytkowej 146,40 m².

2020 r.

- budynki przy ul. Wyzwolenia 138 – 15 lokali o powierzchni użytkowej 646,61 m² i przy ul. J. Rybickiego 35 – 20 lokali o powierzchni użytkowej 867,60 m².

2021 r.

- budynek przy ul. J. Rybickiego 335 – 18 lokali o powierzchni użytkowej 770,86 m².

Ogółem wybudowane zostały 4 budynki (w tym 1 dobudowano) z 59 lokalami o powierzchni użytkowej 2.431,47 m².

Pozostałe budynki wymagające dużego zakresu remontu (izolacje pionowe, odwodnienia, wymiana podwalin, elewacji, wymiana stolarki, docieplenia, konstrukcji dachowych i dachy, instalacje, zmiana ogrzewania z ogrzewania w piecach węglowych na ogrzewanie gazowe) to:

- J. Rybickiego 19
- J. Rybickiego 26
- Brygady 3
- J. Piłsudskiego 17
- Lwowska 7
- Lwowska 10
- Moniuszki 11
- Starocerkiewna 2

Z wyżej wymienionych budynków w pierwszej kolejności poddane winne być generalnym remontom tj.:

- J. Rybickiego 19
- Brygady 3
- Lwowska 7 i 10.

Zaspokojone potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Miasta Tomaszów Lubelski

W 2018 r. zawarto 46 umów najmu, w tym:

- 3 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 39 umów na lokal socjalny,
- 4 umowy najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2019 r. zawarto 23 umów, w tym:

- 3 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 17 umów na lokal socjalny,
- 3 umów najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2020 r. zawarto 54 umów najmu, w tym:

- 3 umowy najmu lokalu mieszkalnego,
- 45 umów na lokal socjalny,
- 6 umów najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2021 r. zawarto 64 umów najmu, w tym:

- 3 umów najmu lokalu mieszkalnego,
- 58 umów z najmem lokalu socjalnego,
- 3 umów najmu zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

W 2022 r. zawarto 19 umów najmu, w tym:

- 19 umów z najmem lokalu socjalnego .

W 2023 r. zawarto 71 umów najmu, w tym:

- 64 umów najmu lokalu mieszkalnego,
- 6 umów z najmem lokalu socjalnego,
- 1 najmę zawarto w wyniku wstąpienia w stosunek najmu.

Potrzeby mieszkaniowe

Zapotrzebowanie na lokale mieszkalne w oparciu o aktualną listę osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy lokalu mieszkalnego

L.p	Wielkość rodziny	Liczba rodzin	Wielkość mieszkania			
			M-1	M-2	M-3	M-4
1.	5-osobowa	1	0	0	0	1
2.	3-osobowa	5	0	5	0	0
3.	2-osobowa	6	0	6	0	0
4.	1-osobowa	6	6	0	0	0
Razem:		18	6	11	0	1

W lokalu mieszkalnym powinno być zapewnione minimum 10 m² powierzchni pokoi, a w wypadku gospodarstwa jednoosobowego 20 m² - bez kuchni i pomieszczeń przynależnych.

Zapotrzebowanie na lokale socjalne w oparciu o aktualną listę osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy lokalu socjalnego

L.p.	Wielkość rodziny	Liczba rodzin	Wielkość mieszkania		
			M-1	M-2	M-3
1.	6- osobowa	1	0	0	1
2.	4- osobowa	4	0	0	4

3.	3-osobowa	1	0	1	0
4.	2-osobowa	4	0	4	0
5.	1-osobowa	13	13	0	0
Razem:		23	13	5	5

W lokalu socjalnym powinno być zapewnione minimum 5 m² powierzchni pokoi, bez kuchni i pomieszczeń przynależnych.

Powyższe dane dotyczą grupy osób zakwalifikowanych na listę przydziałów. Faktyczne zapotrzebowanie jest znacznie wyższe, gdyż nie wszystkie wnioski o przydział lokali są zakwalifikowane. Grupa osób, których wnioski nie są zakwalifikowane są nadal osobami ubiegającymi się o przydział lokalu. Średnio rocznie o przydział bądź zamianę lokalu z zasobu mieszkaniowego miasta ubiega się około 25 rodzin.

Polityka czynszowa

Stan techniczny budynków komunalnych wybudowanych przed 1945 r. oraz mieszkań w nich położonych był bardzo zły i wymagał dużych nakładów finansowych. Miasto od wielu lat z uwagi na ograniczone środki finansowe nie prowadziło remontów kapitalnych budynków. Dodatkowo silne zaangażowanie się Wspólnot Mieszkaniowych w prace remontowe na budynkach Wspólnot Mieszkaniowych powodowały, że znaczna część środków finansowych przekazywana była i jest na konta wspólnot jako zaliczki na utrzymanie powierzchni wspólnej i na fundusz remontowy za lokale komunalne położone w budynkach wspólnot. Aktualna maksymalna stawka czynszu wynosi 4,55 zł., natomiast stawka czynszu za lokal socjalny wynosi 1,22 zł.

W latach 2019-2020-2021 deficytowe budynki tj. o złym stanie technicznym, zagrażającym bezpieczeństwu mieszkańców, o niskich wpływach z czynszów i szczególnie wysokich kosztach eksploatacji, w których przeprowadzenie remontu kapitalnego jest nieopłacalne zostały rozebrane. Należałoby również przeznaczyć znacznie większe środki finansowe na remonty generalne budynków, aby uniknąć dalszej destrukcji budynków. W pierwszej kolejności należałoby do remontu wytypować budynki położone przy ulicy Brygady 3, J. Rybickiego 19 i Lwowska 7 i 10, a w kolejnych latach budynki przy ulicach J. Rybickiego 26, J. Piłsudskiego 17, Lwowskiej 7 i 10, Moniuszki 11, Starocerkiewna 2. Należałoby przyjąć zasadę wykonywania remontu generalnego 1-2 budynków mieszkalnych komunalnych rocznie.

Zmniejszenie zasobu mieszkaniowego

W 2018 r. łącznie sprzedano 11 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	M.C. Skłodowskiej 48 A	1
2.	M.C. Skłodowskiej 48 B	1
3.	Rolnicza 28	5

4.	Kościuszki 110	2
5.	Rejtana 5	1
6.	J. Piłsudskiego 7	1
Razem		11

W 2019 r. łącznie sprzedano 6 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	M.C. Skłodowskiej 48 B	1
2.	Al. Sportowa 6B	3
3.	J. Piłsudskiego 7	1
4.	Andersa 12	1
Razem		6

W 2020 r. sprzedano 3 lokale, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	Rogózieńska 7	1
2.	Rejtana 9	1
3.	Króla Zygmunta 7	1
Razem		3

W 2021 r. sprzedano 8 lokali, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	J. Piłsudskiego 3	1
2.	Kościelna 1	2
3.	Ligowskiego 30	1
4.	Kr.Zygmunta 5	2
5.	M.C.Skłodowskiej 48B	2
Razem		8

W 2022 r. sprzedano 4 lokale, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	Rejtana 9	1
2.	Andersa 8	1
3.	Andersa 10	1
4.	M.C.Skłodowskiej 48B	1
Razem		4

W 2023 r. do chwili obecnej sprzedano 3 lokale, w tym:

Lp.	Adres	Ilość sprzedanych
1.	Rogózieńska 11	1
2.	Rejtana 5	2
Razem		3

Zamierzenia budownictwa komunalnego

W zakresie budownictwa komunalnego w latach 2024-2025 planuje się remonty budynków położonych przy ul. J. Rybickiego 19, Brygady 3, Lwowska 7 i 10 w przypadku pozyskania środków finansowych w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego za pomocą instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Remonty obejmowałyby wymiany stolarki, docieplenie, zmiana ogrzewania z węglowego na gazowe. Planowana jest również budowa budynku przy ul. Wyzwolenia 140 o powierzchni użytkowej 765,24 m² z 16 lokalami.

Równocześnie Miasto Tomaszów Lubelski przystąpiło do Spółki SIM Lubelskie w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców miasta. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa jest skierowana do osób, które nie mają zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych i nie mają zdolności kredytowej do zaciągnięcia kredytu hipotecznego na zakup i budowę mieszkania, a jednocześnie ich dochody pozwalają na regulowanie czynszu, który będzie niższy niż w przypadku ofert dostępnych na rynku. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa umożliwia pozyskanie mieszkania bez obciążenia kredytem hipotecznym, oferuje stabilizację i bezpieczeństwo, budowanie społeczności lokalnych i ułatwienie rozwoju osobistego i rodzinnego. Inwestycje SIM to społeczne budownictwo nienastawione na zysk, ale na przystępne czynsze i dobrostan mieszkańców.

Program zakłada wynajem mieszkań przez zainteresowane osoby, z możliwością dojścia do własności już po 15 latach. Partycypacja (wkład własny) najemcy w koszt budowy mieszkania wynosi 15% wartości mieszkania. Partycypacja podlega zwrotowi po rezygnacji z wynajmu mieszkania. Środki podlegają waloryzacji oraz są zwracane w całości. Nie istnieje więc ryzyko utraty wpłaconych środków. Partycypacja spełnia 2 funkcje:

- 1) pozwala obniżyć wartość zaciągniętego kredytu na budowę mieszkań, co będzie miało pozytywny wpływ na wysokość stawki czynszu,
- 2) umożliwia najemcom dojście do własności.

W ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej w Tomaszowie Lubelskim przy ulicy Strozamojskiej planowana jest budowa 3 budynków mieszkalnych o trzech kondygnacjach naziemnych wraz z podpiwniczeniem. Biuro projektowe planuje, aby piwnice ze względu na warunki terenowe, posadowione były na poziomie istniejącego terenu. W każdym budynku znajdować się będzie 15 mieszkań, budynek posiada jedną klatkę schodową wraz z windą. W sumie w ramach inwestycji ma powstać :

- 11 mieszkań jednopokojowych z kuchnią od 33,29 – 42,87 m²
- 23 mieszkania dwupokojowe z kuchnią od 48,98 – 53,46 m²
- 11 mieszkań trzypokojowych z kuchnią lub aneksem kuchennym od 59,18 – 66,72 m².

Miasto Tomaszów Lubelski planuje rozpoczęcie naboru wniosków o najem w SIM w roku 2024.

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1 Gminny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 - 2028

Program przyjęty został Uchwałą nr LXIX/734/2024 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 - 2028. Gmina miejska Tomaszów Lubelski przystąpiła do przeprowadzenia procesu rewitalizacji zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony Uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski nr XL 418/2022 z dnia 28.01.2022 r., po czym przystąpiono do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski Uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski nr XLI/444/2022 z dnia 25.02.2022 r. Obszar rewitalizacji obejmuje centralną część miasta wraz ze zdegradowanym terenem przylegającym do rzeki Sołokiji. Obejmuje najstarszą część miasta, z zachowanym pierwotnym układem urbanistycznym.

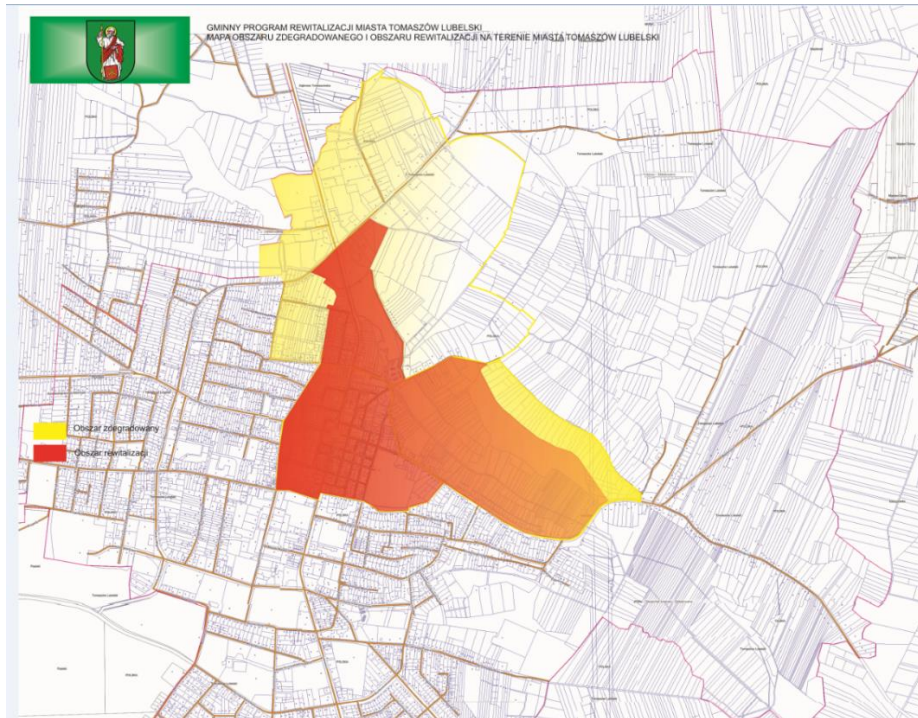
Granice obszaru wyznacza:

- na południu ul. Bracka, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Kardynała Wyszyńskiego, ul. 29 - go Listopada;
- na północy ul. Sikorskiego, ul. Starozamojska;
- na zachodzie ul. Piekarska, ul. Witosa;
- na wschodzie ul. Krucza, dolina rzeki Sołokiji.

Obszar zdominowany jest przez zabudowę wielorodzinną, w tym najstarszą część zabudowy mieszkalnej miasta, jak również nowszą zabudowę, m.in. bloki z lat 70- tych XX wieku. Na obszarze położone są liczne obiekty publiczne, w tym obiekt dawnego dworca PKS, obiekty administracji publicznej, szkoły. Centrum miasta posiada funkcję handlowo-usługową, w zdecydowanym obszarze brak zieleni projektowanej.

W dniu 28 października 2022 r. uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski nr L/543/2022 określono zasady wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji. W dniu 22.11.2022 r. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski nr 99/2022 powołany został Komitet Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski.

Obszar rewitalizacji jest zamieszkiwany przez 9,58% mieszkańców miasta, zajmuje obszar 111,98 ha, co stanowi 8,4% powierzchni miasta Tomaszów Lubelski. Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysokim natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz technicznej.

Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wyznaczona na terenie Miasta Tomaszów Lubelski

Rewitalizacja to nie tylko inwestycje i roboty budowlane. Celem rewitalizacji jest przywrócenie do życia zdegradowanej części miasta i uzupełnienie jej o nowe funkcje. Mówiąc najprościej, jest to wprowadzenie takich zmian na obszarze części miasta, dzięki którym będzie się lepiej żyło, przebywało i pracowało. Rewitalizacja to również praca z ludźmi, z lokalną społecznością. Nawet jeśli remonty budynków i przestrzeni publicznych są najbardziej efektywne – najważniejsze jest przezwyciężenie kryzysu społecznego. Rewitalizacja jest długim procesem. Jej powodzenie zależy od nas wszystkich – mieszkańców całego miasta, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, placówek edukacyjnych, instytucji kultury, urzędów.

Ramy prawne dla procesu rewitalizacji w Polsce zostały zawarte w Ustawie z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji. Jednym z istotniejszych elementów ustawy jest uregulowanie kwestii dotyczących Gminnych Programów Rewitalizacji (GPR), które są podstawowym narzędziem nakierowanym na kompleksowe podejście do procesu oraz podejmowanie działań w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną. Ustawa przewiduje także specjalne rozwiązania ułatwiające prowadzenie procesu rewitalizacji w gminie. Jednym z nich jest wyznaczenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji (SSR), która umożliwia korzystanie ze szczególnych udogodnień takich jak np. możliwość przyznania przez gminę dla właścicieli lub użytkowników wieczystych dotacji na remonty budynków.

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) jest podstawowym dokumentem uchwalonym przez gminę umożliwiającym prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze przy współdziałaniu lokalnej społeczności. Fundamentem Gminnego Programu Rewitalizacji

jest szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, która ukazuje występujące na nim negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenno-funkcjonalne.

GPR określa, na podstawie wyników diagnozy, cele rewitalizacji oraz kierunki działań, za pośrednictwem których, wskazany obszar ma zostać wyprowadzony ze stanu kryzysu, w którym się aktualnie znajduje. Zawiera również opis przedsięwzięć, które będą realizowane na obszarze rewitalizacji.

Projekty społeczne

Tożsamość miejsca – chcę żyć, rozwijać się i pracować w Moim Mieście

Projekt polegać będzie na realizacji kilku działań, które przyczyniać się będą do zmniejszania negatywnych zjawisk społecznych związanych z demografią Tomaszowa Lubelskiego. Projekt zakłada prowadzenie działań szkoleniowych na rzecz kadry specjalistów i trenerów, w celu zwiększania ich wiedzy oraz umiejętności. W ramach projektu zakłada się opracowanie, upowszechnianie i dystrybucję materiałów edukacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz osób i podmiotów. W ramach projektu przeprowadzona zostanie kampania informacyjna na temat nowych możliwości rozwoju miasta poprzez działania rewitalizacyjne w śródmieściu. Celem projektu jest ukazanie wartości dziedzictwa kulturowego i naturalnego miasta, prezentacja możliwości wykorzystania na nowo potencjałów i mocnych stron Tomaszowa Lubelskiego. Zrealizowane zostaną szkolenia dla lokalnych liderów.

Prowadzone będą zajęcia mające na celu budowanie poczucia dumy mieszkańców ze swojego miasta. Wielowiekowa tradycja Miasta Królewskiego oraz wielokrotne „podnoszenie się” Tomaszowa Lubelskiego po zawieruchach historycznych i determinacja mieszkańców do odbudowy świadczą o harcie ducha oraz stwarzają wizję ponownego „wybudowania miasta na nowo”, które będzie ważnym ośrodkiem przygranicznym.

Do realizacji projektu zaproszeni zostaną mieszkańcy, którzy w ramach działania „Poszukiwacze wartości” dokumentować będą wydarzenia w mieście, rozmowy, wywiady, najciekawsze miejsca. Produktem finałowym będzie materiał filmowy promujący Tomaszów Lubelski oraz krótki klip. Wszelkie działania zostały zaplanowane tak by umożliwić dostęp osobom z niepełnosprawnościami oraz grupom defaworyzowanym.

Tomaszów miasto cyfrowe, centrum pracy zdalnej

Projekt polegać będzie na realizacji kilku działań, które przyczyniać się będą do zmniejszania negatywnych zjawisk społecznych związanych z demografią Tomaszowa Lubelskiego. Projekt zakłada prowadzenie działań szkoleniowych na rzecz kadry specjalistów i trenerów, w celu zwiększania ich wiedzy oraz umiejętności. W ramach projektu zakłada się opracowanie standardów dla pracy zdalnej, budowa sieci ponadregionalnej i międzynarodowej współpracy pracodawców chcących przyłączyć się do programu. Stworzona zostanie „agencja pracy zdalnej” umożliwiająca odnalezienie się na rynku pracowników i pracodawców.

Powyższe działania zostaną opatrzone pełną kampanią informacyjną oraz promocyjną.

Powołanie agencji z opracowanymi standardami oraz szeroką ofertą stanowić będzie jedyną i innowacyjną usługę tego typu w województwie i kraju. Tomaszów Lubelski stanie się miejscem spotkań i szkoleń dla „nowego rynku pracy”. Wszelkie działania zostały zaplanowane tak by umożliwić dostęp osobom z niepełnosprawnościami oraz grupom defaworyzowanym.

Integracja międzypokoleniowa

Celem projektu jest integracja międzypokoleniowa osób w podeszłym wieku z dziećmi, młodzieżą, organizacjami turystycznymi. Osoby w podeszłym wieku przekazują doświadczenie i wiedzę młodym ludziom dotyczącą dawnego Tomaszowa (tworząc wspólnie bank wspomnień), który za pomocą nowych mediów zostanie zdigitalizowany i stanowić będzie podstawę dla biblioteki multimedialnej Tomaszów Lubelski we wspomnieniach. Seniorzy nabywać będą od ekspertów i młodzieży nowych umiejętności obsługi komputera, telefonów i innych wynalazków współczesnej techniki. W ramach projektu planowane są zajęcia wokalnno-muzyczne, komputerowe, plastyczno-manualne, edukacyjne, sportowo aktywizujące, kącik prasowo-biblioteczny. W ramach przedsięwzięcia zostały zaplanowane następujące wydarzenia min: pikniki, festyny, dzień matki, dzień dziecka itp. oraz różnego rodzaju zajęcia dla dzieci i młodzieży. Wszelkie działania zostały zaplanowane tak, by umożliwić dostęp osobom z niepełnosprawnościami oraz grupom defaworyzowanym.

Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych

1) Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym:

a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych,

b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie,

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,

d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,

2) pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia.

3) rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu,

4) pomoc mieszkaniowa,

5) zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Wszelkie działania zostały zaplanowane tak by umożliwić dostęp osobom z niepełnosprawnościami oraz grupom defaworyzowanym.

Projekty infrastrukturalne

Rewitalizacja rynku w Tomaszowie Lubelskim połączona z rekonstrukcją hali targowej pełniącej funkcję „Centrum logistycznego ruchu turystycznego Roztocza”

Realizacja inwestycji ma za zadanie rewitalizację przestrzeni zdegradowanych, wprowadzenie nowych funkcji w projektowanym przedsięwzięciu, rynek z obszaru zdegradowanego stanie się przestrzenią reprezentacyjną. W projekcie przewidziano przebudowę rynku, z organizacją stref rekreacji. W obrębie rynku zlokalizowane zostanie Centrum obsługi ruchu turystycznego Roztocza. Ponadto projektuje się nowe tereny zieleni, których brak w chwili obecnej w przestrzeni publicznej Tomaszowa Lubelskiego.

Wszystkie projekty inwestycyjne będą projektowane w myśl zasady dostępność plus oraz pozbawione barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Utworzenie deptaka spacerowego (ul. Kościelna) jako elementu kształtowania przestrzeni publicznej towarzyszącej obiektowi najwyższej rangi Miasta Tomaszów Lubelski – Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej

Realizacja inwestycji ma za zadanie rewitalizację przestrzeni zdegradowanych, wprowadzenie nowych funkcji w projektowanym przedsięwzięciu ul. Kościelna z obszaru zdegradowanego stanie się przestrzenią reprezentacyjną. W projekcie przewidziano: uporządkowanie przestrzeni, ujednolicenie szyldów i reklam w obrębie elewacji kamienic, zaproponowano elementy wyposażenia deptaka spacerowego - parklety, mała architektura, oświetlenie – wyposażone w kwiatynki). Proponowane działania przywrócą właściwy charakter ulicy Kościelnej będącej najważniejszym duktem spacerowym miasta.

Wszystkie projekty inwestycyjne będą projektowane w myśl zasady dostępność plus oraz pozbawione barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

„Śladami Tomaszowa Lubelskiego, którego nie ma”

Wyznaczono cztery przystanki „trasy historycznej”:

- pierwszy znajduje się w Rynku przy budynku dawnej Czajni.
- drugi to teren dawnego Rynku Solnego
- trzeci stanowi działkę przy Dawnym Cmentarzu Żydowskim.
- czwarty to przystanek przy nowoprojektowanym parku miejskim „Zielone Płuca Miasta”.

Realizacja inwestycji ma za zadanie rewitalizację przestrzeni zdegradowanych, wprowadzenie nowych funkcji w projektowanym przedsięwzięciu. Ponadto projektuje się nowe tereny zieleni, parking (dla obsługi śródmieścia – przestrzeni rewitalizowanej przy dawnym Cmentarzu Żydowskim), elementy małej architektury, których brak w chwili obecnej w przestrzeni publicznej Tomaszowa Lubelskiego. Zaplanowano historyczny szlak turystyczny biegnący zgodnie z jedną z tras zaprojektowanej ścieżki rowerowej. Teren zostanie wyposażony w tablice informacyjne opatrzone graficznie obrazujące przemiany zachodzące w historycznym układzie urbanistycznym na przestrzeni wieków. Na Rynku Solnym zostaną postawione tablice ilustrujące wizualizację “przestrzeni, której nie ma” rynku stanowiącego ważny element historycznego układu urbanistycznego. Cmentarz Żydowski jest jednym z nielicznie zachowanych obiektów związanych z mieszkającą przed wojną ludnością Żydowską. Dlatego też w bezpośrednim sąsiedztwie umieszczona zostanie kolejna tablica upamiętniająca dawnych mieszkańców. Na działce 187/4 zaproponowano parking stanowiący zaplecze dla przyjezdnych i mieszkańców.

Wszystkie projekty inwestycyjne będą projektowane w myśl zasady dostępność plus oraz pozbawione barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Budowa naturalistycznego parku ze zbiornikiem wodnym w dolinie rzeki Sołokii w formie użytku ekologicznego „Zielone Płuca Miasta”

Projekt polegać będzie na zagospodarowaniu przestrzeni doliny rzeki Sołokii poprzez urządzenie zieleni, nowe nasadzenia oraz pielęgnację i regulację istniejącej zieleni, budowę parkingu, stacji miejskich rowerów, nowych ścieżek parkowych, montaż małej architektury: ławek, koszy na śmieci, stref piknikowych, montaż samoczyszczących toalet parkowych podłączonych do istniejącej sieci wodnokanalizacyjnej i energetycznej, montaż urządzeń sportowych, budowę placu zabaw, budowę wiat i pergoli parkowych, organizacji strefy ciszy dla seniorów skomunikowanej z resztą parku za pomocą tras „Norodic walking”, budowę tężni solankowej, tarasów widokowych.

Uzupełnienie oferty parku „Zielone Płuca Miasta” stanowić będą modułowe kawiarnie wraz z kapsułami pracy zdalnej. Będą to obiekty niskoemisyjne z zielonymi dachami ponadto w przestrzeni zaplanowano oddalone wzajemnie od siebie obiekty przeszklone służące pracy kreatywnej.

W parku przy strefie usługowej zaplanowano baseny wodne modułowe oraz kanały wodne (kajaki, rowery wodne)

Kompozycje parkowe oparte będą o szczegółową analizę bioróżnorodności naturalistycznych siedlisk rzecznych roztocza co wskazano przy opisie problemu degradacji środowiska ujętej w diagnozie.

Realizacja stanowić będzie modelowe, ponadregionalne, innowacyjne podejście do rewitalizacji zdegradowanych obszarów zieleni w mieście.

Wszystkie projekty inwestycyjne będą projektowane w myśl zasady dostępność plus oraz pozbawione barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Budowa ścieżki rowerowej połączona z budową stacji przesiadkowej dla alternatywnej komunikacji roweru miejskiego u zbiegu ulic Zamojskiej, Kruczej i Łaszczowieckiej

Projekt polegać będzie na zagospodarowaniu przestrzeni w obrębie ul. Zamojskiej, ul. Kruczej i ul. Łaszczowieckiej poprzez urządzenie zieleni, nowe nasadzenia oraz pielęgnację i regulację istniejącej zieleni, budowę parkingu, stacji miejskich rowerów, nowych ścieżek parkowych, montaż małej architektury: ławek, koszy na śmieci, stref piknikowych, montaż samoczyszczących toalet parkowych podłączonych do istniejącej sieci wodnokanalizacyjnej i energetycznej, montaż urządzeń sportowych, budowę placu zabaw, budowę wiat i pergoli parkowych. Kompozycje parkowe oparte będą o szczegółową analizę bioróżnorodności naturalistycznych siedlisk rzecznych Roztocza co wskazano przy opisie problemu degradacji środowiska ujętej w diagnozie.

Budowa apartamentów mieszkalnych i centrum logistycznego pracy zdalnej poprzez rewitalizację budynku Dawnej Czajni i rekonstrukcję budynku Kresowianki

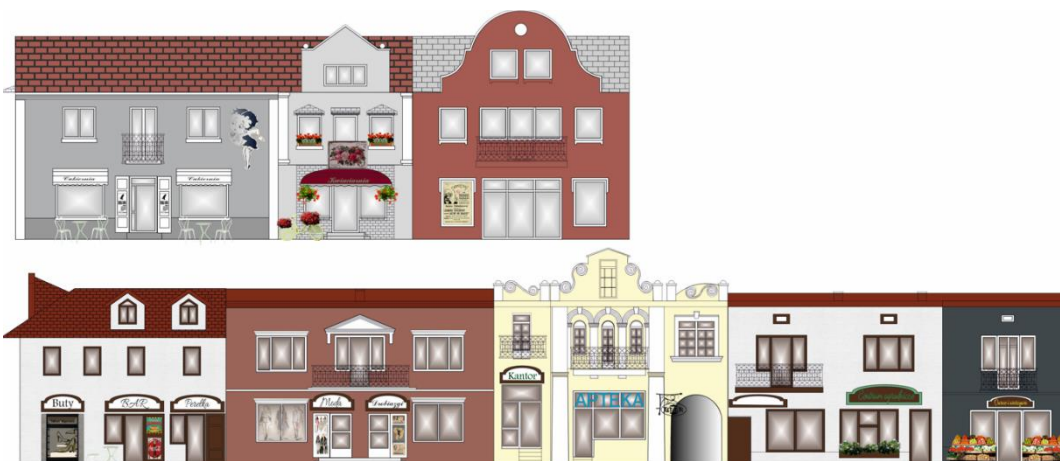

Projekt polegać będzie na rewitalizacji budynku „Czajni” jednego z najważniejszych zabytków Miasta Tomaszów Lubelski oraz rekonstrukcję budynku stanowiącego domknięcie pierzei rynkowej od strony Cerkwi.

Tomaszów cyfrowy rozbudowa sieci światłowodowej szybkiego internetu

Obszar rewitalizacji. Projekt polegać będzie na budowie światłowodowego internetu dla którego celem jest umożliwienie dostępu dla potencjalnych odbiorców – min 1000 osób

Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i prywatnych w obrębie historycznego układu urbanistycznego

Projekt polegać będzie na termomodernizacji wybranych budynków obszaru historycznego układu urbanistycznego Miasta Tomaszów Lubelski.

Miasto przyjazne seniorom – miasto bez barier, dostosowanie ciągu ulicznego ul Zamojskiej dla użytkowników w myśl zasad Dostępność plus

Projekt polegać będzie na dostosowaniu przejść dla pieszych dla osób z niepełnosprawnościami, wprowadzone zostaną rampy pomiędzy chodnikiem a jezdnią, w śródmieściu wprowadzone zostanie ograniczenie prędkości do 40km, na ulicy Zamojskiej zostaną zamontowane spowalniacze oraz sygnalizacja świetlna i dźwiękowa. Wzdłuż ulicy zamontowane zostaną ławki, utworzone zieleńce oraz posadzone drzewa.

Wszystkie projekty inwestycyjne będą projektowane w myśl zasady dostępność plus oraz pozbawione barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Do najważniejszych cech komplementarności przestrzennej rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski należy:

- Działania rewitalizacyjne służyć będą mieszkańcom całego miasta, jak również mieszkańcom powiatu tomaszowskiego. Podkreślić tu należy szczególne znaczenie centrum miasta w świadczeniu usług publicznych, w szczególności związanych z administracją, kulturą, rekreacją, usługami na rzecz ludności, jak również komunikacją publiczną.
- Rezultaty programu rewitalizacji wzmocnione będą przez działania oraz projekty realizowane poza obszarem rewitalizacji lub wykraczające poza ten obszar. W szczególności należy tu wymienić projekty związane z dynamiczną rozbudową bazy sportowej Miasta Tomaszów Lubelski.
- Miasto Tomaszów Lubelski inwestować będzie w dalszy rozwój sieci dróg i ścieżek rowerowych, co przyczyni się do lepszego powiązania przestrzeni rewitalizowanej z bliższym i dalszym otoczeniem. Zwiększy się tym samym dostępność oferty z obszaru rewitalizacji dla mieszkańców miasta i okolic.
- Wszystkie projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są na obszarze rewitalizacji.

- Obszar rewitalizacji to nieduża przestrzeń miasta, realizacja poszczególnych projektów, w tym związanych z przemianą przestrzenno-funkcjonalną – oddziaływać będzie pozytywnie na cały obszar rewitalizacji. Dotyczy to w szczególności przestrzeni zdegradowanego śródmieścia (zabytkowego, zachowanego układu urbanistycznego) oraz doliny rzeki Sołokiji.
- Projekty miękkie, społeczne oraz związane z rozwijaniem infrastruktury społecznej – co do zasady kierowane będą do mieszkańców obszaru rewitalizacji, bez defaworyzowania żadnej z grup społecznych.
- Z uwagi na swoją ponadlokalną funkcję przemiana obszaru rewitalizacji pozytywnie wpłynie na wiele aspektów funkcjonowania miasta Tomaszów Lubelski wzmacniając jego rozwój oraz potencjały.

5.2 Strategia Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski do 2030 roku

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr XLVII/511/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 sierpnia 2022 roku i przygotowana zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym odnośnie wymogów stawianym strategiom rozwoju i zawiera wszelkie niezbędne elementy wskazane w art. 10e Ustawy, tj. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych; oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia; model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy; ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie; obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 z późn. zm.) wraz z zakresem planowanych działań; obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano wraz z zakresem planowanych działań; system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych; ramy finansowe i źródła finansowania. Strategia ma na celu zaplanowanie zintegrowanych działań rozwojowych na obszarze miasta Tomaszów Lubelski w powiązaniu i we współpracy z organizacjami pozarządowymi, sąsiednimi gminami, powiatem tomaszowskim oraz instytucjami sfery społeczno-gospodarczej. Dokument jest również kontynuacją opracowywanych dotychczas dokumentów strategicznych i zrealizowanych interwencji.

Obszar miasta Tomaszów Lubelski został poddany analizie w ujęciu dynamicznym i porównawczym w kluczowych dla jego rozwoju sektorach. Analiza uwzględnia różnorodne aspekty potencjału społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Diagnoza została opracowana z wykorzystaniem statystyki publicznej danych pozyskanych od przedstawicieli Miasta Tomaszów Lubelski oraz innych materiałów analitycznych. Diagnoza społeczno-gospodarczo-przestrzenna przedstawia obraz Tomaszowa Lubelskiego zarówno pod względem opisowym, jak i przestrzennym z wykorzystaniem licznych tabel, wykresów i map.

Pierwszą przesłanką związaną z opracowaniem niniejszego dokumentu była wola samorządu Tomaszowa Lubelskiego do określenia przy współudziale mieszkańców i organizacji społeczno-gospodarczych wizji miasta Tomaszów Lubelski w 2030 roku. Wolę przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 -2027 z perspektywą do roku 2030 wyraziła Rada Miasta Tomaszów Lubelski, uchwałą nr XXXIV/344/2021 z dnia 10 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 -2027 z perspektywą do roku 2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego 20 września 2021 r., pod pozycją 3849. W dniu 9 listopada 2021 roku również w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego pod pozycją 4595 opublikowano kolejną Uchwałę Nr XXXVI/346/2021 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 29 października 2021 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 - 2027 z perspektywą do roku 2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Zmiana dotyczyła załącznika: Szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 - 2027 z perspektywą do roku 2030, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W załączniku do uchwały doprecyzowano formy przeprowadzenia konsultacji stacjonarnie lub on-line (ze względu na zagrożenia wprowadzenia obostrzeń w okresie pandemii COVID-19) oraz form zgłaszania uwag do dokumentu podczas konsultacji. Drugą przesłanką, równie ważną w zakresie pozyskania zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć wdrażających Strategię, jest wymóg posiadania strategii rozwoju przez jednostkę samorządu terytorialnego, z terenu której instytucje publiczne i prawne osoby niepubliczne starają się pozyskać dotacje i granty na realizację projektów.

Ostatni aspekt, równie istotny co poprzednie, dotyczy usystematyzowania prac rozwojowych w perspektywie roku 2030 w kontekście zdiagnozowanych szans i potencjałów, zaplanowanie wydatkowania środków własnych budżetu Miasta Tomaszów Lubelski oraz opracowanie harmonogramu zabezpieczania środków, przygotowania dokumentacji technicznej i realizacji inwestycji ważnych dla rozwoju miasta.

Strategia została przyjęta i wprowadzona do realizacji przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski uchwałą Nr XLVII/511/2022 z dnia 26 sierpnia 2022 r. Proces opracowania strategii realizowano z poszanowaniem celów, zasad i dobrych praktyk partycypacji społecznej zapewniając możliwość aktywnego uczestnictwa interesariuszy w procesie planistycznym, uzyskania szerszej reprezentacji i poparcia społecznego dla decyzji planistycznych, którego celem jest zmniejszenie dużej ilości występujących konfliktów przestrzennych lub społecznych.

Istotą procesu partycypacji było poznanie opinii partnerów społecznych dotyczących barier, problemów i kierunków rozwoju obszaru współpracy ponadlokalnej oraz rekomendacji w zakresie przedsięwzięć, które mają być realizowane w ramach strategii. Kierowano się zasadą

poszukiwania takich rozwiązań, które pomogą władzom publicznym podejmować decyzje w największym stopniu realizujące zasadę dobra wspólnego w danej społeczności.

Już na etapie tworzenia założeń strategii przyjęto partycypacyjny model przygotowywania dokumentu. Pozwala to na wykorzystanie potencjału lokalnych ekspertów, wiedzy pracowników urzędów gmin, radnych oraz doświadczeń mieszkańców w określaniu silnych stron, budowaniu celów i przygotowaniu planów konkretnych działań na najbliższe lata. Daje to szansę na akceptację przygotowanego dokumentu przez lokalne środowiska. W momencie prowadzenia konsultacji społecznych wymaganych przez ustawę, podmioty wyrażające opinie czują się współautorem przedstawionych zapisów, a później w trakcie realizacji konkretnych projektów będą je wspierać. Zmniejsza to także ryzyko protestów społecznych, które mogłyby się pojawić w przyszłości oraz pozwala rozwiązać obawy związane ze zmianami, a wynikające najczęściej z braku wiedzy o planowanych przedsięwzięciach. Działania były realizowane wielotorowo – prowadzono spotkania i warsztaty z kierownikami jednostek organizacyjnych i pracownikami Urzędu, w lutym 2022 roku przesłano projekt dokumentu Strategii do Zarządu Województwa Lubelskiego, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz do Lubelskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie.

W dniu 21 marca 2022 roku otrzymano pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie nr WSTIII.410.17.2022.KŁ. w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030”. Zgodnie z wnioskiem Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie potwierdził, że „jest to dokument strategiczny, który może być zaliczony do programów sektorowych wyszczególnionych w art. 46 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.), tj. „polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;” wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, tylko w przypadku, jeżeli wyznaczają ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z art. 48 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000”. W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, działając na podstawie art. 48 ust. 1 oraz art. 57 ust. 1 pkt. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko, uzgodnił „odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030”.

Zgodnie z wnioskiem Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski, Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny stwierdził, że „realizacja przedsięwzięć w ramach Strategii Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2022-2027 z perspektywą do roku 2030 będzie miała pozytywny wpływ na poprawę stanu środowiska, a tym samym na zdrowie ludzi”. Zgodnie z przepisami art. 48 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny stwierdził, że „zachodzą przesłanki do odstąpienia od przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko”.

Równocześnie w dniu 22 marca 2022 roku Zarząd Województwa Lubelskiego uchwałą nr CCCXLVIII/6062/2022 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej projektu Strategii Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski, pozytywnie zaopiniował projekt dokumentu w zakresie „sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa określonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjętej uchwałą nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 roku”.

W maju 2022 po uzyskaniu pozytywnych opinii, o których mowa powyżej, Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski rozpoczął konsultacje z mieszkańcami oraz gminami ościennymi i stowarzyszeniami, których miasto Tomaszów Lubelski jest aktywnym członkiem. Równocześnie zamieszczono ankiety konsultacyjne na stronie internetowej Miasta oraz przeprowadzono spotkanie konsultacyjne w mieszkańcami. W trakcie 35-dniowych konsultacji, w tym w trakcie spotkania konsultacyjnego w dniu 9 czerwca 2022 roku nie wpłynęły uwagi do dokumentu Strategii. Przed posiedzeniami Rady Miasta Tomaszów Lubelski poddano dokument jedynie korekcie edytorskiej.

Istotny wpływ na zakres działań partycypacyjnych w procesie opracowania niniejszej strategii miały rygory sanitarne wynikające z sytuacji epidemiologicznej COVID-19 oraz napływ imigrantów w związku z wybuchem wojny w Ukrainie. Wprowadzone obostrzenia utrudniły realizację procesu konsultacji zgodnie z harmonogramem – stąd w pierwszej kolejności uzgodniono projekt dokumentu z Zarządem Województwa oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Lubelskim Państwowym Inspektorem Sanitarnym, i dopiero po zniesieniu obostrzeń wynikających z pandemii COVID-19 oraz zapewnieniem potrzeb pierwszego rzędu grupie migrantów, rozpoczęto ostatni etap konsultacji. Niemniej jednak dołożono starań, aby stopień zaangażowania społecznego w proces opracowania strategii pozwolił na właściwe wypracowania założeń dokumentu, tj. zasad i obszarów współpracy samorządu, identyfikacja problemów, potencjałów oraz propozycji przedsięwzięć.

Wnioski z dokonanej analizy były podstawą do identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych jako czynników zewnętrznych. Tak sformułowane elementy analizy SWOT posłużyły jako jeden z etapów formułowania wizji obszaru: W 2030 roku Miasto Tomaszów

Lubelski będzie centrum rozwoju gospodarczego i centrum świadczenia usług wyższego rzędu dla mieszkańców miasta, obszaru funkcjonalnego i powiatu tomaszowskiego. Będzie też stolicą narciarstwa i sportów wrotkarskich w Polsce oraz destynacją turystyczną dla polskich i zagranicznych turystów zainteresowanych dziedzictwem kulturowym, przyrodą, sportem, zdrowiem i rekreacją.

Zgodnie z metodologią zaproponowano trzy cele strategiczne:

- aktywne społeczeństwo,
- konkurencyjna gospodarka,
- efektywne wykorzystanie przestrzeni,

a także uszczegóławiające je cele rozwojowe. Cele określone są w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wskazują drogę od stanu początkowego do stanu pożądanego, odpowiadają na potrzeby rozwojowe oraz mają stanowić odpowiedź zarówno na jego problemy jak i potencjały. Wskazanie najważniejszych efektów, jakich oczekuje się po realizacji postanowień dokumentu strategicznego w procesie realizacji założonych celów rozwojowych pozwoli na określenie najważniejszych kierunków działań, a następnie instrumentów realizacyjnych (w tym również projektów).

Kierunki działań

Warsztat strategiczny przeprowadzony przez ekspertów zewnętrznych jako jeden z pierwszych etapów prac nad dokumentem pozwolił na określenie najważniejszych obszarów potencjalnej działalności miasta i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz na wskazanie kierunków działań możliwych do realizacji. Kierunki określają zatem zakres interwencji prowadzących do osiągnięcia zakładanych celów. Powinny być podejmowane wspólnie przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Wskazanie kierunków działań i pilotażowych projektów realizujących dane kierunki działań jest zatem bardzo istotnym elementem wspólnego dokumentu o charakterze strategicznym.

Cele i kierunki działań	
Cel 1.1 podniesienie jakości usług edukacyjnych	• wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
Cel 1.2 przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu; czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	• Realizacja programów społecznych • Wsparcie społeczności zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym • zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup

w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
Cel 1.3 kreowanie postaw obywatelskich i tożsamości lokalnej
• Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury i dziedzictwa • Organizacja integracyjnych spotkań mieszkańców • Stwarzanie możliwości aktywnego uczestnictwa obywateli w podejmowaniu decyzji i propagowanie partycypacji społecznej
Cel 2.1 wspieranie przedsiębiorczości wysokich technologii oraz przemysłów kreatywnych i usług
• Wspieranie, motywowanie mieszkańców, organizacji do poszukiwania inspiracji i środków zewnętrznych na własny biznes. • Promocja przetwórstwa owocowo-warzywnego • Warsztaty i promocja produktów lokalnych • Szkolenia dla lokalnych liderów • wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne
Cel 2.2 gospodarka niskoemisyjna - efektywne gospodarowanie surowcami energetycznymi i OZE
• Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych, w tym: • Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła, stworzenie systemu ciepłowniczego, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności energetycznej, ochrona obszarów generowania świeżego/chłodnego powietrza, poprzez m.in.: Tworzenie i rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii; Wymianę kotłów zasilanych paliwem stałym w budynkach osób fizycznych na ekologiczne /pellet/, Montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach administracyjnych jednostek organizacyjnych, Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej, Poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych oraz tworzenie projektów zachęcających do działań termomodernizacyjnych na terenie miasta; Ochronę obszarów generowania świeżego/chłodnego powietrza, Likwidację kotłowni węglowych w budynkach administrowanych przez miasto, Budowę elektrowni fotowoltaicznych, Stwarzanie mechanizmów dofinansowywania działań modernizacyjno-inwestycyjnych w systemach ogrzewania i c.w.u., Termomodernizacje budynków • Stworzenie systemu komunikacji miejskiej w celu ochrony mieszkańców miasta przed zanieczyszczeniem i hałasem generowanym przez indywidualne środki transportu, zmniejszenie zanieczyszczenia komunikacyjnego, optymalizowanie transportu drogowego, w tym: • Stworzenie systemu komunikacji miejskiej, wprowadzenie systemu elektromobilności – elektryczna komunikacja miejska i okoliczna • Ograniczenie ruchu pojazdów indywidualnych w centrum miasta, • Przywilejowanie pojazdów zasilanych alternatywnymi źródłami energii oraz podejmowanie działań prowadzących do wyłączenia z użytkowania pojazdów nie spełniające wymogów bezpieczeństwa i/lub ochrony środowiska, • Odpowiednie zarządzanie ruchem w mieście, • Budowa i modernizacja dróg, rozwój terenów zielonych wzdłuż dróg, • Rozwój systemu monitorowania hałasu i zanieczyszczenia komunikacyjnego, • Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach. • Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach, • Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów).

• Wprowadzenie systemu elektromobilności – wypożyczalnia urządzeń elektrycznych • Budowa ścieżek rowerowych • Rozwój i modernizacja ciągów pieszych
Cel 2.3 dążenie do osiągnięcia celu gospodarki w obiegu zamkniętym
• Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym • Modernizacja infrastruktury odbioru, przetwarzania i utylizacji odpadów – udrożnienie systemu • Przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego • zrównoważona gospodarka wodna, w tym: • modernizacja oczyszczalni ścieków –wymiana urządzeń • modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków • kontrole opróżniania zbiorników bezodpływowych, • monitoring sieci kanalizacyjnej oraz odbiorników oczyszczonych ścieków
Cel 3.1 rewitalizacja obszarów zdegradowanych
• Realizacja projektów wynikających z Gminnego Programu Rewitalizacji • Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych • Odnowienie zabytków i ich promocja • Scalenie gruntów • Melioracja gruntów • Budowa/rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej i komunikacyjnej • Rozbudowa ciągów pieszych i rowerowych.
Cel 3.2 tworzenie warunków pod nowe inwestycje
• Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych • Uzbrojenie terenów inwestycyjnych • Aktualizacja dokumentów planistycznych
Cel 3.3 dbałość o błękitno-zieloną infrastrukturę
• Tworzenie ścieżek i szlaków rowerowych oraz pieszych • Ochrona, rozwój i promowanie zasobów turystycznych i dziedzictwa naturalnego obszaru • Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego oraz zagospodarowanie wód deszczowych, tworzenie zbiorników retencyjnych • Budowa i rozwój systemu ochrony przeciwpowodziowej • Melioracja terenów zalewowych wraz z zakupem sprzętu do obsługi instalacji odprowadzenia wód opadowych • Zakup sprzętu i wyposażenia zapobiegającego i usuwającego skutki negatywnych warunków atmosferycznych i klęsk żywiołowych oraz przeciwdziałania wypadkom i ich następstw • Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich • Remont zbiornika wodnego Leliszka wraz z konserwacją gruntowną rz. Sołokija w km 71+660-71+692, 72+030-75+930 • Rozwój i pielęgnacja terenów zielonych; • Staranny dobór gatunków roślinności dla nasadzeń miejskich (rośliny rodzime, odporne, niewymagające częstego podlewania itd.) • Przeznaczenie nowych obszarów pod zieleń miejską, • Stworzenie użytku ekologicznego • Wykonanie ekologicznej pasieki – przeciwdziałanie występowania zgnilca amerykańskiego • Cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) wykonywane na powierzchni 46 ha w drzewostanach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Tomaszów, a zlokalizowanych na gruntach miasta Tomaszów Lubelski (oddz. leśny: 340, 341). Prace wykonywane są na podstawie Planu Urządzenia Lasu sporządzonego na lata 2020-2029.

Cel 3.4 rozbudowa bazy turystyczno-rekreacyjnej

• rozbudowa bazy OSIR Tomasovia – inwestycje w trasy biegowe i rolkostrady oraz infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną • wyznaczenie nowych szlaków i tras turystycznych • budowa sali sensorycznej • modernizacja i budowa sal gimnastycznych przy obiektach edukacyjnych

5.3 Projekt pn. *Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo – rowerowe w obszarach miejskich*

Wnioskodawca: Roztoczański Związek Powiatowo-Gminny.

Podmioty zaangażowane w realizację projektu – Członkowie Roztoczańskiego

Związku Powiatowo-Gminnego realizujący Projekt: powiaty biłgorajski, zamojski, kraśnicki, janowski, gminy : Goraj, Józefów, Janów Lubelski, Frampol, miasta Tomaszów Lubelski i Kraśnik.

Celem projektu jest wsparcie multimodalnej mobilności miejskiej, ograniczenie indywidualnego transportu samochodowego i ochrona klimatu poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez poprawę infrastruktury i wykonanie dróg pieszo rowerowych na terenie 5 powiatów: kraśnickiego, janowskiego, biłgorajskiego, zamojskiego oraz tomaszowskiego. Zaplanowano zainwestowanie w 27 lokalizacjach na długości 26,171 km w obszarach miejskich. Jako, że drogi pieszo-rowerowe mają charakter interdyscyplinarny i wpływają w sposób pośredni i bezpośredni na rozwój społeczno-gospodarczy regionu ma ona swoje odzwierciedlenie w uwarunkowaniach przyrodniczo-społecznych oraz prawnych ujętych w dokumentach strategicznych i planistycznych o charakterze przygranicznym, międzyregionalnym i regionalnym.

Realizacja projektu wynika z dokumentów strategicznych dla tego obszaru, m.in Programu dla Rozwoju Roztocza i przyjętych w nim założeń. Inwestycja objęta wsparciem będzie opierać się na odpowiednich dokumentach planowania mobilności miejskiej przyjętym na obszarze, w którym realizowana jest inwestycja. Informacje w tym zakresie zostaną doprecyzowane we wniosku o dofinansowanie.

Należy tu podkreślić, że rozbudowa dróg rowerowych przyczyniać się będzie do obniżenia poziomu CO₂. Realizacja projektu ukierunkowana jest na zwiększenie roli transportu niezmotoryzowanego jako alternatywy dla motoryzacji indywidualnej w miastach oraz ich obszarach funkcjonalnych. Dane dotyczące mobilności w miastach wskazują skalę wyzwania jakim jest zmiana zachowań i wyborów w zakresie mobilności miejskiej. Większość osób w miastach przywiązana jest do przemieszczania się przy pomocy aut, co ma swoje konsekwencje społeczne, ekonomiczne i środowiskowe. Rodzaje aktywnej mobilności takie jak np. chodzenie pieszo i jeżdżenie rowerem to tanie i bezemisyjne formy mobilności, które mogą również wiązać się z dodatkowymi korzyściami dla zdrowia wynikającymi z bardziej aktywnego stylu życia. Planowana infrastruktura pieszo rowerowa będzie elementem spójnego systemu transportu miejskiego na realizowanych obszarach miejskich oraz będzie stanowiła element komplementarny dla istniejącej sieci dróg rowerowych obszaru Roztocza.

Promowanie transportu i turystyki rowerowej w doskonały sposób realizuje osiągnięcie zamierzonych celów, ponieważ rower jest jedynym środkiem transportu, który uznano za w 100% przyjazny zarówno

dla klimatu, jak i ochrony środowiska. Działanie to wpisuje się w krajowy plan na rzecz energii i klimatu (Integracja transportu publicznego w miastach i aglomeracjach miejskich wraz z budową systemów parkingowych P&R i R&D, optymalizacja i integracja transportu miejskiego i aglomeracyjnego oraz regionalnych systemów transportu pasażerskiego, promocja ruchu pieszego i rowerowego).

Cele pośrednie projektu to redukcja zatłoczenia motoryzacyjnego, zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu uczestników ruchu, a także większa atrakcyjność przestrzeni publicznych.

Cele projektu zostały określone na podstawie zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców powiatów uczestniczących w projekcie, dotyczących niedoborów w obecnie funkcjonującym systemie infrastruktury rowerowej. Jako niedogodności najczęściej występowały: niespójność sieci dróg rowerowych, utrudnienia w korzystaniu ze ścieżek – złe rozplanowanie, częste skrzyżowania, niskie bezpieczeństwo dla użytkowników ścieżek, brak infrastruktury towarzyszącej takiej jak: parkingi dla rowerów, stojaki, punkty serwisowe, błędy przy projektowaniu ścieżek, nieodpowiednia technologia wykonania.

Wszystkie działania zmierzające do zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków do przemieszczania powinny być traktowane priorytetowo, ze względu na liczbę osób, której dotyczą oraz bezpośrednie przełożenie na komfort mieszkania na terenach powiatów biorących udział w projekcie. Odpowiednie powiązania komunikacyjne pozwolą na zniwelowanie poziomu emisji zanieczyszczeń, jak i wzrost poziomu jakości życia. Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego będzie oddziaływać pośrednio na konkurencyjność gospodarki regionu, tworzenie miejsc pracy i migrację ludności.

Kompleksowy rozwój infrastruktury poprzez budowę dróg pieszo-rowerowych w wybranych miastach, które będą stanowiły również odcinki szlaków rowerowych na Roztoczu, to zadanie, które ma swoje odniesienie w wielu dokumentach strategicznych i planistycznych na poziomie UE, współpracy bilateralnej, międzyregionalnej i regionalnej.

Projekt jest zgodny z dokumentami strategicznymi.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. - zgodnie ze strategią zrównoważenie opcji transportowych w mieście powinno odbywać się poprzez tworzenie nieprzerwanych możliwości przemieszczania się środkami transportu o jak najmniejszej presji na środowisko. Łańcuchy ekomobilności w postaci ciągów pieszych i rowerowych powinny stworzyć spójną siatkę połączeń na terenach miejskich i podmiejskich, tworząc alternatywę dla transportu samochodowego, będącą uzupełnieniem oferty transportu publicznego. Jako jedno z działań w SRT2030 wskazano tworzenie warunków do integracji różnych gałęzi transportu, poprzez wdrażanie systemów multimodalnych (węzły przesiadkowe, systemy "parkuj i jedź", stacje rowerów miejskich i parkingów rowerowych, tworzenie infrastruktury rowerowej wysokiej jakości, rozwój nowych form mobilności współdzielonej itp.), wspólnych rozkładów jazdy umożliwiających sprawną i nieczasochłonną zmianę środka transportu, wspólnych systemów taryfowych, systemów informacji pasażerskiej.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego – jednym z głównych obszarów oddziaływania polityki regionalnej w zakresie wspierania infrastruktury transportowej będą działania na rzecz poprawy dostępności polskiej przestrzeni we wszystkich wymiarach: m.in. w skali regionalnej (połączenie największych miast z ich zapleczem i mniejszymi ośrodkami) oraz lokalnej (w szczególności na obszarach wiejskich). Realizacja niskoemisyjnych strategii miejskich związanych z poprawą jakości powietrza oraz adaptacją do zmian klimatu obszarów miejskich. Rozwijanie i integrowanie systemów transportu zbiorowego usprawniającego jakość połączeń w miastach, między nimi a ich wiejskim otoczeniem i ważnymi sąsiadującymi ośrodkami.

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – działania na rzecz zmniejszenia udziału przejazdów indywidualnym transportem zmotoryzowanym i zachęcenia do korzystania z transportu publicznego. Promocja ruchu rowerowego i pieszego. Stworzenie łańcuchów ekomobilności, poprawiające warunki przemieszczania się rowerem i pieszo. Miasta będą lepiej skomunikowane z obszarami funkcjonalnymi, a indywidualny transport samochodowy zostanie ograniczony, szczególnie w centrach miast.

Europejski Zielony Ład- 2.1.5. Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność. Transport odpowiada za jedną czwartą unijnych emisji gazów cieplarnianych i wartość ta wciąż rośnie. Aby osiągnąć neutralność klimatyczną, konieczne będzie ograniczenie emisji w sektorze transportu o 90 % do 2050 r. Będą się musiały do tego przyczynić wszystkie rodzaje transportu: drogowy, kolejowy, lotniczy i wodny. Droga do zrównoważonego transportu wiedzie przez postawienie na pierwszym miejscu potrzeb pasażerów: trzeba zaoferować im tańsze, bardziej dostępne, zdrowsze i czystsze opcje od tych, z których obecnie najczęściej korzystają.

Biała księga- 2.4. Ekologiczny transport miejski i dojazdy do pracy

Przejście na bardziej ekologiczny transport w miastach ułatwiają niższe wymagania w odniesieniu do zasięgu pojazdów i wyższa gęstość zaludnienia. Transport publiczny jest szeroko dostępny. Możliwe jest również przemieszczanie się pieszo lub rowerem. Zatory, zła jakość powietrza i hałas są największymi problemami w miastach. Transport miejski odpowiada za ok. jedną czwartą emisji CO₂ z transportu ogółem. W miastach wydarza się również 69 % wypadków drogowych. Stopniowa eliminacja pojazdów o napędzie konwencjonalnym z miast w znacznym stopniu przyczyni się do ograniczenia zależności od ropy, emisji gazów cieplarnianych, zanieczyszczenia lokalnego powietrza i zanieczyszczenia hałasem. Towarzyszyć temu procesowi musi rozwój stosownej infrastruktury uzupełniania paliwa/ladowania nowych pojazdów.

Obszar oddziaływania projektu to Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) Roztocze ujęty w Terytorialnym Wymiarze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku, to teren pięciu powiatów – w tym miasta: Biłgoraj, Frampol, Goraj, Janów Lubelski, Kraśnik, Józefów, Krasnobród, Szczebrzeszyn, Tomaszów Lubelski, Zwierzyniec i gminy do nich sąsiednie Realizacja projektu wpisuje się w cel operacyjny 2.1 Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej, kierunek działań: Rozwój lokalnych układów drogowych z uwzględnieniem ruchu rowerowego na zasadach ogólnych,

zapewniających dostęp do miejsc koncentracji podstawowych usług, a także infrastruktury sprzyjającej elektromobilności, wskazany w SRWL2030.

Projekt, co do zasady ma swoje odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych i planistycznych gmin, planach zadań ochronnych obszarów sieci Natura 2000, Planie ochrony Roztoczańskiego Parku Narodowego. Nie narusza tym samym zasad ochrony przyrody regionu Roztocza. Jest to projekt pro ekologiczny, ponieważ dodatkowo wzmacnia znaczenie CSZRR jako regionalnej osi, której zadaniem jest bezpieczne doprowadzanie turysty do obiektów i miejsc cennych przyrodniczo.

Realizacja projektu, pośrednio, ma wpływ na rozwój transgraniczny regionu.

W wymiarze bilateralnym polsko-ukraińskim rozwój turystyki rowerowej jest zgodny z celami strategicznymi wynikającymi z Wspólnego planu działania, uchwalonego przez UNESCO w 2019 r. Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze. Funkcjonowanie TRB Roztocze ujęte w strategii i planach rozwoju woj. lubelskiego. Projekt wpływa pozytywnie na zachowanie różnorodności walorów naturalnych i kulturowych, Wykorzystanie TRB jako modelu zarządzania zrównoważonym rozwojem i gruntami oraz promocji, badań, monitoringu, edukacji i szkoleń. Szczegółowo cele taktyczne i operacyjne opisane są w formularzach nominacyjnych Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze i Rezerwatu Biosfery Roztocze. Działanie wpisuje się także, w zakresie rozwoju regionalnego, współpracy przygranicznej i międzyregionalnej w realizację postanowień Programu współpracy Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy na lata 2013-2015 (pkt. VII,VIII). Ujęta jest w założeniach funkcjonowania SSER.

Obszar oddziaływania projektu to teren w woj. lubelskim należący do członków SSER.

Wnioskodawca wykonał analizę potrzeb w układzie przestrzennym biorąc pod uwagę kryteria merytoryczne. Ustalił katalog przyjętych rozwiązań. Przeanalizował wstępnie strukturę własności i parametry techniczne. Analizę wykonano na mapach w skali 1:50 000. Uwzględniono stan wiedzy co do własności gruntów i potrzeb jego wykupu w okresie przygotowywania fiszki projektowej. Na wykup gruntów założono 10% wartości inwestycji, co zostało uwzględnione w średnim koszcie wykonania 1 km i wynosi 69 336,93 €, co w projekcie daje łączną kwotę 1 814 616,76 €. Nie jest to jednak poparte studium wykonalności i projektami technicznymi. Szczegółową analizę zakresu przedmiotowego planowanej inwestycji, popartą i określoną załącznikami mapowymi do celów projektowych pozwoli dopiero na definitywne stwierdzenie o konieczności wykupu gruntów lub jej braku w przypadku wszystkich odcinków. Wartość zostanie doprecyzowana po wykonaniu dokumentacji technicznej oraz sporządzeniu kosztorysów, we wniosku o dofinansowanie.

Zakres projektu

Przedsięwzięcie pn. „Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo-rowerowe w obszarach miejskich” będzie polegać na budowie dróg pieszo-rowerowych oraz miejsc obsługi rowerzystów na terenie gmin miejskich: Kraśnik, Goraj, Krasnobród, Szczepieszyn, Zwierzyniec, Tomaszów Lubelski, Janów Lubelski, Józefów, Frampol. W ramach przedsięwzięcia planuje się wykonanie 26,171 km dróg pieszo-

rowerowych w 27 lokalizacjach w obszarach miejskich. W wybranych lokalizacjach wybudowanych zostanie 8 stacji ładowania pojazdów elektrycznych, w tym rowerów i skuterów.

W oparciu o GEOPORTAL krajowy zidentyfikowano przebieg granic miast i określono długość planowanych odcinków dróg pieszo-rowerowych w granicach miast. Na terenach miejskich zakłada się następujący katalog rozwiązań:

1. Drogi pieszo-rowerowe o nawierzchni bitumicznej lub szutrowej o szerokości 2,5/3,0 m poprowadzone autonomicznie w ciągach tras rowerowych.
2. Drogi pieszo-rowerowe poprowadzone w ciągu dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich o nawierzchni szutrowej lub asfaltowej. Oddzielone od dróg pasem zieleni niskiej lub znakami pionowymi i poziomymi.
3. Wybudowanie w każdej gminie miejskiej stacji ładowania pojazdów elektrycznych, w tym rowerów i skuterów.
4. Parkingi dla rowerów wyposażone w ławki i stojaki dla rowerów.
5. Miejsca obsługi rowerzystów, wyposażone w wiaty, ławki i stojaki dla rowerów.
6. Tablice informacyjne.
7. Elementy poprawiające bezpieczeństwo użytkowników, w tym oświetlenie miejsc szczególnie niebezpiecznych.
8. Wykup gruntów.

Planowane trasy będą przeznaczone dla ruchu rowerowego tranzytowego i lokalnego oraz ruchu pieszych. Dla zapewnienia komfortu oraz bezpieczeństwa użytkownika, w miejscach potencjalnego zagrożenia planuje się montaż dodatkowych punktów świetlnych (lamp solarnych), np. przy punktach obsługi rowerów lub w miejscach szczególnie niebezpiecznych w celu poprawy bezpieczeństwa. Koszty budowy dodatkowych punktów świetlnych będą stanowiły znikomą część kosztów projektu. Poprzez oświetlenie ewentualnych przeszkód na trasie, np. pieszych poruszających się w jej zasięgu, zwiększy się bezpieczeństwo użytkowników. Zastosowanie dodatkowego oświetlenia ułatwi odczytywanie oznaczeń szlaków czy adresów, zwiększy orientację w terenie, a także podniesie bezpieczeństwo osobiste użytkowników.

Stworzona infrastruktura ułatwi proekologiczne zachowania. Infrastruktura dróg pieszo rowerowych przyczyni się do poprawy spójności komunikacyjnej. Zrównoważona mobilność to kształtowanie niskoemisyjnego modelu realizacji potrzeb przewozowych polegające na ograniczaniu dostępu samochodów – głównie na korzyść transportu zbiorowego oraz roweru i przejść pieszych, dzięki zwiększeniu natężenia ruchu rowerowego więcej osób może przemieszczać się na mniejszej powierzchni, co pomaga zmniejszyć korki. Tworzenie systemu ścieżek pieszo rowerowych stanowić będzie uzupełnienie podróży pierwszego i ostatniego km.

Na każdym etapie (od przygotowania projektu, przez realizację aż po użytkowanie powstałej infrastruktury) w łatwy sposób będzie można organizować współpracę wszystkich interesariuszy

związanych z przedsięwzięciem pn. „Rowerowe Roztocze”. Ułatwi też współpracę transgraniczną oraz popularyzację przedsięwzięcia na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Wykaz dróg pieszo-rowerowych planowanych do realizacji w ramach projektu „Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo-rowerowe w obszarach miejskich”

Efekt rzeczowy przedsięwzięcia.

Wykonanie dróg pieszo-rowerowych w obszarach miejskich o łącznej długości 26,171 km. Niezależnie od tego planuje się kilka punktów obsługi rowerzystów wyposażonych w miejsce obsługi rowerzystów – wydzielone miejsce pozwalające rowerzyście na odpoczynek i obsługę roweru; może być wyposażone w wiaty, ławki, stojaki dla rowerów., tablice informacyjne, stacje napraw rowerów, w wybranych lokalizacjach monitoring techniczny, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, w tym rowerów i skuterów elektrycznych.

Przeprowadzona analiza oraz identyfikacja podstawowych problemów pozwoliły stwierdzić, że realizacja projektu jest działaniem pożądanym przez mieszkańców oraz przyniesie liczne korzyści gospodarcze i społeczne w skali regionu. Wszystkie działania zmierzające do zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków do przemieszczania powinny być traktowane priorytetowo, ze względu na liczbę osób, której dotyczą oraz bezpośrednio przełożenie na komfort mieszkania na terenach miast. Odpowiednie powiązania komunikacyjne pozwolą na zniwelowanie poziomu emisji zanieczyszczeń, jak i wzrost poziomu jakości życia. Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego będzie oddziaływać pośrednio na konkurencyjność gospodarki regionu, tworzenie miejsc pracy i migrację ludności.

Efekty społeczno-gospodarcze, komunikacyjno-transportowe, rekreacyjne, itp.

Przeprowadzona analiza oraz identyfikacja podstawowych problemów pozwoliły stwierdzić, że realizacja projektu jest działaniem pożądanym przez mieszkańców oraz przyniesie liczne korzyści gospodarcze i społeczne w skali regionu. Wszystkie działania zmierzające do zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków do przemieszczania powinny być traktowane priorytetowo, ze względu na liczbę osób, której dotyczą oraz bezpośrednio przełożenie na komfort mieszkania na terenach miast. Odpowiednie powiązania komunikacyjne pozwolą na zniwelowanie poziomu emisji zanieczyszczeń, jak i wzrost poziomu jakości życia.

Wybudowane i zmodernizowane trasy rowerowe przyczynią się do szerszego wykorzystania transportu niezmotoryzowanego indywidualnego, zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych, lepszej integracji gałęzi transportu, niższej emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższego zatłoczenia, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego

Oddziaływanie rozwoju infrastruktury poprzez wykonania dróg rowerowych oraz dróg pieszo-rowerowych z doświadczeń krajów „starej” UE oraz rozwoju turystyki rowerowej na Roztoczu, zarówno w przebiegu CSZRR jak i tras lokalnych należy stwierdzić, że wykonanie dróg pieszo-rowerowych ma oddziaływanie wielokierunkowe i interdyscyplinarne wpływające na rozwój społeczny

i gospodarczy regionu, ale też na zachowanie dziedzictwa i kultury obszaru oraz jego promocję i popularyzację.

Przedsięwzięcie będzie oddziaływać pozytywnie na obszar transportu.

1. Wybudowana infrastruktura będzie zaprojektowana zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania, dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.
2. Wybudowana infrastruktura odciąży ruch samochodowy na drogach publicznych. Przyczyni się to do poprawy bezpieczeństwa
3. Infrastruktura ścieżek rowerowych będzie stanowić ważny element komunikacyjnych połączeń o wymiarze lokalnym między mniejszymi miejscowościami i będzie w układzie lokalnym wykorzystywana do dojazdów do szkół lub pracy.
4. Bezpieczna infrastruktura rowerowa będzie stanowić alternatywę dla pojazdów samochodowych. Przyczyni się do budowania pro ekologicznych postaw i popularyzacji roweru jako środka transportu.
5. Infrastruktura sprzyjać będzie elektromobilności poprzez wyposażenie miejsc obsługi rowerzystów w głównych ośrodkach w stacje ładowania rowerów i pojazdów elektrycznych oraz energooszczędne, czerpane z odnawialnych źródeł oświetlenie.
6. Ograniczy emisyjność transportu, co ma szczególne znaczenie w obszarach cennych przyrodniczo.

Okres realizacji projektu

Samorządy należące do RZPG mają duże doświadczenie we wspólnym działaniu. Dowodem tego był ich aktywny udział i podpisanie listu intencyjnego na rzecz utworzenia Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze i wpisania regionu w 2019 roku na listę UNESCO w programie Człowiek i Biosfera. Kolejnym etapem tych działań było utworzenie Stowarzyszenia Samorządów Euroregion Roztocze oraz ROZTOCZAŃSKIEGO ZWIĄZKU POWIATOWO-GMINNEGO. Nienależnie od tego samorządy roztoczańskie w partnerstwie z Roztoczańskim Parkiem Narodowym, Lasami Państwowymi, organizacjami pozarządowymi zrealizowały kilka projektów lokalnych w Obszarze Strategicznej Interwencji (OSI) Roztocza związanych z rozwojem infrastruktury i promocją regionu.

Ustalono harmonogram prac.

I ETAP RZPG w oparciu o Wspólny Plan Działania TRB Roztocze, Dokumenty strategiczne SSER, dokumenty planistyczne gmin i powiatów opracuje koncepcję lokalizacji dróg pieszo-rowerowych dla projektu „Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo-rowerowe w obszarach miejskich”. W wykazie znajdzie się zestawienie planowanych dróg pieszo-rowerowych wraz z informacjami dotyczącymi lokalizacji, długości poszczególnych odcinków, ich wykonawców. Określona zostanie również lista Członków Związku, którzy będą odpowiedzialni za realizację konkretnych inwestycji. **RZPG pełnić będzie rolę koordynatora prac.**

Na etapie planistycznym uwzględnione zostaną również gminy spoza OSI. Nie będą one jednak, z powodów formalnych brały udziału w realizacji projektu w ramach, zadania z nimi związane rekomendowane będą do realizacji w ramach np. programu PL-UA, Funduszy Norweskich czy innych.

Uzgodnienia: przeprowadzanie uzgodnień z kluczowymi interesariuszami zewnętrznymi projektu; GDDKiA, PKP, PKP LHS

Termin: do grudnia 2023 roku

Utworzenie zintegrowanej strony internetowej. Strona zawierała będzie informacje dotyczącą dróg pieszo-rowerowych oraz szlaków rowerowych, wraz z odcinkami realizowanymi w ramach Projektu „Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo-rowerowe w obszarach miejskich”. Platforma internetowa ułatwi też współpracę transgraniczną oraz popularyzację przedsięwzięcia na poziomie krajowym i międzynarodowym co bezpośrednio przełoży się na zwiększenie liczby odwiedzających turystów.

Opracowanie dokumentacji projektowej i uzyskanie stosownych zezwoleń i pozwoleń, ogłoszenie stosownych procedur przetargowych i wyłonienie wykonawców. Termin: **do końca 2025 roku.**

Członkowie RZPG realizujący Projekt będą przygotowywać i przeprowadzać postępowania przetargowe na wykonanie dokumentacji projektowej jak i realizację inwestycji.

RZPG odpowiedzialny będzie za przygotowanie dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o dofinansowanie, które obejmują całkowity zakres Projektu.

Konsultacje, przygotowanie procedur oraz dokumentów strategicznych – 400 000 zł

Konsultacje i przygotowanie przetargów na wyłonienie wykonawców dokumentacji projektowych.

Koszty obsługi projektu w etapie I: 750 000 zł

II ETAP

Realizacja i odbiór prac. Kampania informacyjno-promocyjna, skierowana do mieszkańców woj. lubelskiego z wykorzystaniem rozgłośni lokalnych – potwierdzenie słuchalność/oglądalność.

Konferencje – 4 dla ok 60 uczestników każda, Materiały informacyjne, promocyjne. Koszt kampanii ok. 400 000 zł

Termin: do końca 2027 roku.

Koszty obsługi projektu w etapie II: 3 000 000 zł

5.4 Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025

Program ochrony środowiska jest jednym z narzędzi służących do realizacji polityki ochrony środowiska, określonej w ustawie Prawo ochrony środowiska jako zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Wyznacza on uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięć mogących niekorzystnie wpływać na stan środowiska z uwzględnieniem założeń dokumentów strategicznych i programowych wyższego szczebla (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) oraz dokumentów na poziomie gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 przedstawia wytyczne dla formułowania polityki ochrony środowiska na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

Program opracowano w celu:

- ograniczenia negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne,
- dążenia do sukcesywnej poprawy stanu środowiska na terenie gminy,
- racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Program wyznacza priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, jak również środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym także mechanizmy prawno-ekonomiczne.

Realizacja niniejszego dokumentu poprzez wprowadzenie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego na analizowanym obszarze oraz stworzy warunki dla wdrożenia spójnego prawodawstwa miejscowego uwzględniającego zasady ochrony środowiska.

1. Identyfikacja problemów w zakresie niskiej emisji w Tomaszowie Lubelskim.

Na terenie Miasta Tomaszów nie ma stacji pomiarowej stanu powietrza. Najbliżej zlokalizowaną stacją pomiarową jest stacja WIOŚ w Lublinie zlokalizowana Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej 69A. Ocena jakości powietrza została wykonana przez WIOŚ w Lublinie w oparciu o kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Zgodnie z przeprowadzoną klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia Miasto Tomaszów Lubelski, zaliczono do klasy C (klasa C – klasa strefy dla zanieczyszczenia o stężeniach powyżej poziomu dopuszczalnego bądź docelowego), ze względu na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM10 i benzo(a)pirenu (BaP). Wysokie stężenia tych zanieczyszczeń występowały wyłącznie w sezonie grzewczym. Wskazuje to na emisję powierzchniową jako główną przyczynę ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza.

Planowane w Programie przedsięwzięcia mają na celu w sposób istotny poprawę w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Głównymi elementami programu, które przyczynią się do poprawy stanu powietrza są:

- obniżenie emisji niskiej poprzez sukcesywne zmniejszanie ilości spalane go węgla zarówno w sferze działalności produkcyjnej, jak i w indywidualnej zabudowie mieszkaniowej
- rozwój alternatywnych źródeł energii tj. instalacje solarne, ogniwa fotowoltaiczne, spalanie biomasy
- zmniejszenie emisji na terenie centrum miasta poprzez skierowanie transportu drogowego poza miasto (budowa obwodnicy).

Realizacja przedsięwzięć ujętych w programie przyczyni się do poprawy stanu środowiska w zakresie ochrony powietrza. Znaczna część przedsięwzięć związana jest z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Budowa obwodnicy odciążała nieznacznie ruch w granicach miasta, zmniejszyła ilość spalane go paliwa poprzez uzyskanie płynności komunikacji i zmniejszenia ilości zużyte go paliwa, co

przyczyniło się do zmniejszenia emisji spalin. Realizacja programu wiąże się ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza i będzie mieć znacząco pozytywny wpływ na stan czystości powietrza na terenie miasta.

2. Stan zanieczyszczenia gleb.

Gleba obok wody i powietrza stanowi jeden z podstawowych komponentów środowiska i ma bezpośredni wpływ na utrzymywanie się procesów odnowy życia. Kontrola środowiska glebowego konieczna jest ze względu na kumulowanie się w nich składników pochodzących z gospodarczej działalności człowieka. Realizacja programu nie jest związana z istotnym wykorzystaniem zasobów gruntów. Realizacja budowy obwodnicy komunikacyjnej naszego miasta pochłonęła pod infrastrukturę drogową znaczne powierzchnie gruntów. Trwale antropogeniczne przekształcenie gleb w sposób mechaniczny nie powoduje zagrożenia dla poszczególnych elementów środowiska.

W trakcie realizacji innych przedsięwzięć typu budowa lub modernizacja kanalizacji i wodociągów, w miejscu obiektów podziemnych i naziemnych nastąpi niekorzystne zmiany struktury gleby w strefie technicznej budowy, po zakończeniu prac stan zostanie przywrócony do pierwotnego. Realizacja programu wiąże się z przekształceniem powierzchni gruntów na cele związane z infrastrukturą, poprawiającą stan środowiska w obszarze miasta i w kategoriach zasady zrównoważonego rozwoju nie będzie mieć znacząco niekorzystnego oddziaływania na środowisko.

3. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych nie jest niepokojącym problemem miasta, niemniej jednak w celach prewencyjnych konieczna jest kontynuacja systematycznej kontroli poziomów pól elektromagnetycznych ze źródeł istniejących oraz działania prewencyjne na etapie planowania przestrzennego. Analiza wyników badań przeprowadzonych na terenie miasta nie wykazała przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynoszącej 7 V/m, i w punkcie przy ul. Lwowskiej wynosi 0,14 V/m. (źródło: WIOŚ Lublin). W związku z tym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane na obszarze, w którym realizowano pomiary.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie Miasta Tomaszów Lubelski są niskie, w związku z tym nie ma potrzeby podejmowania działań naprawczych (źródło: Na podstawie informacji zawartych w „Raportie o stanie środowiska woj. lubelskiego WIOŚ Lublin).

4. Hałas.

Największym źródłem emisji hałasu na terenie miasta Tomaszów Lubelski jest transport samochodowy. Natężenie emitowanego hałasu koncentruje się liniowo wzdłuż pasów drogowych. Największy ruch odbywa się byłą drogą krajową nr 17, a obecnie wojewódzką, będącą niegdyś drogą tranzytową dla ruchu zewnętrznego i wewnętrznego miasta. Znaczne źródło hałasu stanowią również pozostałe drogi wojewódzkie nr 853 oraz 850.

Na tym newralgicznym odcinku drogi stwierdzono przekroczenia poziomu hałasu w środowisku (na podstawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż odcinków dróg, Lublin 2018 r.). Analizowany odcinek przebiega przez Miasto Tomaszów Lubelski oraz fragment Gminy Tomaszów Lubelski.

Oddana w listopadzie 2021 roku do użytku obwodnica Tomaszowa Lubelskiego, na pewno wpłynie na zmniejszenie oddziaływania hałasu związanego z transportem, poprzez przeniesienie ruchu tranzytowego na wschodnie obrzeża miasta. Realizacja pozostałych planowanych przedsięwzięć związana była z emitowaniem hałasu podczas prowadzenia prac, natomiast po ich zakończeniu hałas nie jest znaczący. Ustalenia programu nie generują znaczących zagrożeń dla środowiska ze strony emisji hałasu. Realizacja programu wiąże się ze zmniejszeniem emisji hałasu do środowiska na terenach akustycznie chronionych i nie będzie mieć znacząco pozytywny wpływ na stan akustyczny w mieście. Na terenie miasta zagrożenie hałasem przemysłowym jest stosunkowo niewielkie.

5. Gospodarowanie wodami.

- Wody podziemne: Zbiornik Nr 407, na obszarze którego leży miasto Tomaszów Lubelski, pełni funkcję polegającą na zachowaniu niezbędnych zasobów wód podziemnych o dobrej jakości. W Tomaszowie Lubelskim znajduje się stacja krajowej sieci monitoringu wód podziemnych, oznaczona w Unii Europejskiej identyfikatorem PL01G109_007. Badane wody pochodzą z kredowego poziomu wodonośnego, którego strop znajduje się na głębokości 27,2 m p.p.t. Zaliczają się do Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 121 (zgodnie z JCWPD 172). Stacja monitoringu wód podziemnych jest w promieniu 500 m otoczona przez lasy.
- Wody powierzchniowe: zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły miasto zlokalizowane jest w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym kodem europejskim PLRW2000726614591, o nazwie: „Sołokija od źródeł do granic RP wraz z Dopływami I i II spod Żurawiec do granicy państwa”.

Zagrożeniem dla wód jest sytuacja braku kanalizacji oraz niewłaściwie wykonane i eksploatowane bezodpływowe zbiorniki na ścieki. Konieczne jest przestrzeganie prawidłowości rozwiązań indywidualnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Pozostałe czynniki zanieczyszczenia wód pochodzące z rolnictwa, komunikacji, infrastruktury miejskiej i przemysłowej posiadają charakter rozproszony w warunkach właściwego funkcjonowania tych obszarów gospodarki nie powinny mieć znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko. Ponadto miasto Tomaszów Lubelski planuje utworzenie 4 zbiorników retencyjnych. Ich budowę uwzględniono również w harmonogramie rzeczowo – finansowym niniejszego programu. Budowa zbiorników małej retencji wpisuje się w kierunek interwencji gospodarowania wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody oraz zwiększenia retencji wodnej.

6. Zagrożenie powodzią.

Miasto Tomaszów Lubelski znajduje się w obszarze Regionu Środkowej Wisły, w którym zidentyfikowano wyłącznie powódzie rzeczne związane z topnieniem śniegu (wezbrania roztopowe,

często podpiętrzone zatorami lodowymi). Topnieniu pokrywy śnieżnej często towarzyszą opady deszczu, co powoduje zwiększenie wysokości wezbrania. Wielkość i przebieg tego typu powodzi zależy od ilości wody zgromadzonej w pokrywie śnieżnej, intensywności procesu topnienia (temperatura powietrza) i stopnia przemarznięcia gruntu. Proces roztopowy w zlewni Wieprza rozpoczyna się wcześniej na obszarze źródłowym niż w środkowym i ujściowym. Miasto Tomaszów Lubelski nie leży w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

7. Zagrożenie suszą.

Miasto Tomaszów Lubelski leży w obszarze narażonym na dwa typy suszy, tj. suszę atmosferyczną i suszę hydrologiczną. Do czynników wpływających na występowanie suszy atmosferycznej zaliczyć można brak/niewielką ilość opadów, wysoką temperaturę, dużą prędkość wiatru, wysokie nasłonecznienie, niską wilgotność powietrza. Susza hydrologiczna jest w zasadzie następstwem suszy atmosferycznej i objawić się może zmniejszeniem przepływu wody w rzekach.

W przypadku obu typów suszy w Tomaszowie Lubelskim występuje 3 klasa zagrożenia – obszary bardzo narażone. Ponadto na terenie miasta stwierdzono umiarkowane narażenie na suszę rolniczą (objawiającej się niedoborem wody glebowej dostępnej dla roślin), gleby mało podatne na suszę oraz małą podatność na suszę hydrogeologiczną (długotrwałe obniżenie zwierciadła wód podziemnych).

Obszarem w dużym stopniu narażonym na konsekwencje występowania zjawiska suszy jest gospodarka komunalna, w tym sektor zaopatrzenia w wodę do celów komunalnych, czy gospodarka ściekowa. Negatywne skutki może mieć przede wszystkim wystąpienie suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej. W zakresie zaopatrzenia w wodę do picia oraz na inne cele bytowe konsekwencje będą tym bardziej dotkliwe, im dłuższy i głębszy deficyt wody panuje na danym terenie.

8. Gospodarka wodno – ściekowa.

Zagrożeniem dla środowiska jest niedostateczne uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Sołokiji oraz niedostateczna ochrona wód podziemnych i powierzchniowych w północnej części miasta. Tomaszów Lubelski posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków, którą administruje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim, którego 100% udziałów należy do Miasta Tomaszów Lubelski. Aktualnie oczyszczalnia przyjmuje ścieki komunalne stanowiące mieszaninę ścieków bytowych i przemysłowych biologicznie rozkładalnych oraz innych niż przemysłowe, zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska. Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym obiekt nie oddziałuje negatywnie na stan lokalnego środowiska. Nie narusza warunków korzystania z wód w regionie wodnym Środkowej Wisły. Sposób oczyszczania ścieków i uzyskiwane wskaźniki podstawowych zanieczyszczeń w ściekach „reszkowych” nie wpłynę na ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych w jednolitej części wód powierzchniowych JCWP „Sołokija od źródeł do granicy państwa”. Ścieki monitorowane są pod względem ilościowym i jakościowym zgodnie z obowiązującymi przepisami (Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód

lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Na terenie miasta występuje również kanalizacja deszczowa, która jest stale rozbudowywana.

9. Wyroby zawierające azbest.

Dane dotyczące ilości i rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest zostały opracowane na podstawie aktualnej weryfikacji danych zawartych w programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszów Lubelski, danych zawartych w Aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa lubelskiego na lata 2016-2032, danych zawartych w Bazie Azbestowej, a także danych Urzędu Miasta w Tomaszowie Lubelskim.

Podstawowym celem programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2011-2032 jest całkowite usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest do roku 2032, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Aby cel został osiągnięty średnia roczna ilość unieszkodliwionego azbestu nie może być niższa niż 64,03 Mg/rok.

Łączna ilość wyrobów zawierających azbest, zinwentaryzowanych do unieszkodliwienia, na terenie miasta Tomaszów Lubelski wynosi 1 532,681 Mg, z czego 1 263,958 Mg stanowi własność osób fizycznych, zaś 268,423 Mg własność osób prawnych (dane Baza Azbestowa). W 2023 r. z pomocą programu usuwania wyrobów zawierających azbest, w mieście zdemontowano i unieszkodliwiono 74,720 Mg pokryć dachowych zawierających azbest. Miasto Tomaszów Lubelski znajduje się wśród gmin powiatu tomaszowskiego o największym procentowym poziomie postępu usuwania wyrobów zawierających azbest. Osiągnięty poziom jest wyższy od średniego poziomu dla województwa lubelskiego.

10. Gospodarka odpadami.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach każda gmina ma obowiązek zapewnić odbieranie oraz właściwe, ekologiczne i bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców, jak również zapewnienie selektywnego zbierania odpadów. Na terenie miasta istnieje linia sortownicza - Baza segregacji odpadów komunalnych zarządzana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim. Na terenie bazy segregacji odpadów przy ul. Petera mogą być przetwarzane wyłącznie odpady zebrane w sposób selektywny.

Na terenie miasta przy ul. Łaszczowieckiej zlokalizowane jest nieeksploatowane składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Porządkowanie gospodarki odpadami zawarte w programie dotyczące obszaru Miasta Tomaszów Lubelski, posiada charakter organizacyjny pozwalający na wyeliminowanie niekorzystnego oddziaływania wytwarzanych na terenie miasta odpadów. Poprzez rozbudowę PSZOK stworzone zostaną warunki do pełnej selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów problematycznych. Utworzony punkt napraw oraz działania edukacyjne przyczynią się do zapobiegania powstawania odpadów. W związku z realizacją programu nie przewiduje się przedsięwzięć

generujących odpady niebezpieczne poza odpadami występującymi w odpadach komunalnych. Kontrolowane i zorganizowane zbieranie odpadów komunalnych i innych niż komunalne ma na celu poprawę stanu środowiska na terenie miasta.

11. Wykorzystywaniem naturalnych zasobów środowiska.

Na terenie miasta występują surowce mineralne w postaci kruszywa naturalnego reprezentowanego przez piaski drobno i średnioziarniste tarasów akumulacyjnych doliny rzeki Sołokiji. Planowane w programie przedsięwzięcia nie oddziałują negatywnie na ich zasoby. Działania proekologiczne zawarte w planie operacyjnym i harmonogramie zadań na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 r. przewidują przedsięwzięcia związane z wykorzystaniem zasobów energii słonecznej w postaci ogniw fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych. Korzystanie z zasobów naturalnych w tym zakresie nie wiąże się z generowaniem niekorzystnych oddziaływań na środowisko.

12. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona.

Na terenie miasta Tomaszów Lubelski występują obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. – obszary Natura 2000:

- fragment obszaru NATURA 2000 PLB 060012 Roztocze,
- fragment obszaru NATURA 2000 PLB 060021 Dolina Sołokiji.

Na terenie miasta jako formy ochrony przyrody występują również pomniki przyrody. Objęte tą formą ochrony jest pojedyncze drzewo i grupy drzew:

- pojedyncze drzewo - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie 396 cm i wysokości 25 m rosnący przy ul. 29 -go listopada 20;
- grupa drzew - Lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*) – 3 szt. o obwodach: 505 cm, 490 cm, 400 cm i wysokości odpowiednio 27 m, 25 m, 24 m - ul. Królewska 1 - teren parafii rzymsko - katolickiej pw. Zwiastowania NMP w Tomaszowie Lubelskim;
- grupa drzew- Klon zwyczajny (*Acer platanoides*) – 4 szt. o obwodach: 274 cm, 236 cm, 236 cm, 301 cm oraz wysokości odpowiednio 26 m, 25 m, 25 m, 25 m oraz wiąz górski (*Ulmus glabra*) – 1 szt. o obwodzie 323 cm oraz wysokości 30 m - ul. Żwirki i Wigury 2.

Informacje dotyczące pomników przyrody w Mieście Tomaszów Lubelski zostały zaktualizowane Uchwałą Nr XLII/451/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 marca 2022 roku w sprawie pomników przyrody.

Program obejmuje przedstawienie aktualnego stanu środowiska. Z oceny stanu środowiska wynika, że obszarem problematycznym na terenie Miasta Tomaszów Lubelski jest przede wszystkim jakość powietrza atmosferycznego oraz stan akustyczny. Problem stanowi również zła jakość wód powierzchniowych - rzeki Sołokiji. Stan jakości gleb można określić jako dobry, poziom promieniowania elektromagnetycznego nie przekracza dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Miasto Tomaszów Lubelski nie leży w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi. Prognozuje się, że wszystkie zaplanowane działania przyniosą wymierne

efekty w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją oraz podniesienia efektywności zarządzania środowiskiem, a także przyczynią się do wdrożenia wymagań obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska. W 2023 r. przyjęto 31 wniosków o wydanie decyzji zezwalającej na wycinkę drzew oraz 101 zgłoszeń od osób fizycznych dotyczących zamiaru usunięcia drzew. Rezultatem rozpatrzenia przedmiotowych wniosków było wydanie decyzji zezwalających łącznie na usunięcie 153 szt. drzew, odmowa wydania zezwolenia na wycinkę 44 szt. drzew i zobowiązanie do nasadzenia 252 szt. drzew. Wynikiem rozpatrzenia zgłoszeń dotyczących zamiaru usunięcia drzew przez osoby fizyczne na cele nie związane z działalnością gospodarczą był brak sprzeciwu dot. usunięcia łącznie 529 szt. drzew. Powodem zakwalifikowania do usunięcia większości egzemplarzy do wycinki było stwarzanie przez nie zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia lub bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz stan zdrowotny, tj. drzewa obumarłe lub nie rokujące szans na przeżycie. Naliczono opłaty za wycinkę drzew i krzewów pod cele inwestycyjne o łącznej wysokości 186162 zł i odroczone je na okres trzech lat od dnia upływu terminu wskazanego na wykonanie nasadzeń zastępczych. Wydano decyzje o umorzeniu opłat za usunięcie drzew na łączną kwotę 6 875 zł w związku z zachowaniem żywotności nasadzeń kompensacyjnych.

Przyjęto 9 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Po przeanalizowaniu wniosków 5 postępowań umorzono, z uwagi na fakt, iż planowane inwestycje nie były przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko.

W wyniku postępowania o uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla 4 pozostałych inwestycji stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Zaopiniowano pozytywnie wniosek dotyczący wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie trasy narciarskiej, nartorolkowej, biegowej wraz z systemem naśnieżania oraz infrastrukturą towarzyszącą”, przewidziane do realizacji na działkach nr 2/4 i 17 ark. 18 obręb miasto Tomaszów Lubelski i nr 1015/7, 1015/8 i 1014/1 obręb Pasiaki, gmina wiejska Tomaszów Lubelski.

5.5 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021-2025

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski został opracowany zgodnie z zaleceniami dotyczącymi struktury planu gospodarki niskoemisyjnej. Dokument opracowano, aby przyczynić się do osiągnięcia następujących celów:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej, a także do poprawy jakości powietrza w obszarach, na których odnotowano

przekroczenie jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy, w tym naprawcze, ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych.

Strategicznym celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Miasta Tomaszów Lubelski jest wskazanie możliwości redukcji niskiej emisji do 2025 roku na jego obszarze. Za rok bazowy przyjęto emisję z 2020 roku, w stosunku do którego wyznaczono następujące cele:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych do roku 2025 o 20%,
- zwiększenia do roku 2025 udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych do 25%
- redukcję do 2025 roku zużycia energii finalnej o 4%.

Przyjęcie 2020 roku za bazowy wynikało z możliwości pozyskania wiarygodnych informacji, szczególnie od mieszkańców i przedsiębiorców. Informacje pozyskiwane były w różnych kategoriach wiekowych, jak również w uzależnieniu od wykonywanego zawodu. Realizacja celu głównego będzie możliwa dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- ograniczenie emisji CO₂,
- kształtowanie postaw właściwych do osiągnięcia celów wśród mieszkańców miasta, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Potrzeba opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej wynika z podjęcia działań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji. Zmiana ta powinna skutkować nie tylko korzyściami środowiskowymi ale przynosić równocześnie korzyści ekonomiczne i społeczne.

Podkreślić należy, że źródła tzw. „niskiej emisji” dotyczą:

- wytwarzania ciepła na potrzeby ogrzewania budynków mieszkalnych i publicznych oraz dostawy c.w.u. do tych obiektów,
- wytwarzania ciepła grzewczego i technologicznego niewielkich podmiotów działających w sferze usług i wytwórczości,
- transportu.

Definicja „niskiej emisji” z urządzeń wytwarzania ciepła, tj. w kotłach i piecach, najczęściej dotyczy tych źródeł ciepła, z których spaliny są emitowane przez kominy niższe niż 40 m. W rzeczywistości zanieczyszczenia emitowane są głównie emitorami o wysokości około 10 m, co powoduje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń po najbliższej okolicy i jest szczególnie odczuwalne w okresie zimowym.

Powyżej wskazane lokalne systemy grzewcze i piece domowe nie posiadają urządzeń ochrony powietrza atmosferycznego. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania wykazuje zmienność sezonową wynikającą z sezonu grzewczego. Spala się w nich różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które są źródłem emisji dioksyn, gdyż proces spalania jest niepełny i zachodzi w stosunkowo niskich temperaturach. Zanieczyszczenia z tego rodzaju źródła zawierają

znaczne ilości popiołu (ok. 20%), siarki (1-2%) oraz azotu (1%). Zanieczyszczone powietrze wywołane niską emisją ma ogromne znaczenie dla zdrowia ludzi, zwłaszcza dzieci i osób starszych.

Najbardziej odpowiedzialne za zanieczyszczenie powietrza i powstawanie smogu są indywidualne gospodarstwa domowe. Przyczyna leży głównie w nieefektywnym ogrzewaniu domów, przy pomocy przestarzałych technologii, spalaniu paliw złej jakości i odpadów (opakowania plastikowe, guma, folia), które emitują szczególnie toksyczne związki do powietrza.

Zanieczyszczenia emitowane z kominów naszych domów można podzielić na dwa rodzaje – toksyczne gazy i toksyczne pyły. Toksyczne gazy pochodzą głównie ze spalania paliw niskiej jakości. Negatywne skutki oddziaływania niskiej emisji przedstawiają się następująco:

- bóle głowy i niepokój wywołane głównie SO₂, wpływ na funkcjonowanie głównego ośrodka nerwowego (PM),
- problemy z oddychaniem (O₃, PM, NO₂, SO₂, BαP),
- podrażnienie oczu, nosa i gardła,
- podrażnienie układu oddechowego (śluzówki), rozwój infekcji i zakażeń, obniżona wydajność płuc (PM, BαP), choroby układu krążenia (PM, SO₂, O₃),
- wpływ na wątrobę, śledzionę i krew (NO₂),
- wpływ na układ rozrodczy (PM).

W związku z powyższym bardzo ważne jest uświadamianie mieszkańców miasta poprzez prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych o szkodliwości niskiej emisji i możliwościach jej ograniczania. Zakres „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski” jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi i dokumentami strategicznymi określającymi zagadnienia związane z pakietem klimatycznym, obejmuje między innymi:

- ocenę aktualnego stanu środowiska wraz z identyfikacją obszarów problemowych,
- stworzenie bazy emisji CO₂ w oparciu o inwentaryzację źródeł ciepła na terenie Miasta,
- wskazanie optymalnych działań i zadań na okres objęty planem,
- określenie poziomu redukcji CO₂ w stosunku do roku bazowego,
- określenie redukcji zużycia energii finalnej,
- określenie tendencji zużycia energii ze źródeł odnawialnych,
- plan wdrażania programu z uwzględnieniem jego monitorowania,
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych i ich źródła finansowania.

Działania wzmacniające ochronę środowiska

Miasto Tomaszów Lubelski znajduje się w strefie buforowej Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze. Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze” został wpisany (17-21 czerwca 2019 r.) na światową listę rezerwatów biosfery UNESCO, która obecnie liczy 701 rezerwatów w 124 krajach. W Polsce mamy 11 rezerwatów biosfery, w tym 5 o charakterze transgranicznym. Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze” obejmuje 297 tys. ha i jest zlokalizowany

w województwach lubelskim i podkarpackim. Swoim zasięgiem obejmuje powiaty: janowski, zamojski, biłgorajski, tomaszowski i lubaczowski oraz powiat jaworowski i zółkiewski na Ukrainie. Malowniczy region o wielkich walorach przyrodniczych i kulturowych, jest ważnym korytarzem ekologicznym obejmującym obszary lessowe, szereg wapiennych wzgórz porośniętych lasami i polami wstążkowymi, z głębokimi dolinami rzek i złożami wód mineralnych i drewna kopalnego. Rezerwat odwiedzany jest przez około 600 000 turystów rocznie. Miasto Tomaszów Lubelski jest inicjatorem utworzenia Euroregionu Roztocze. 20 maja 2020 roku odbyło się zebranie założycielskie powołujące Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Roztocze z siedzibą w Tomaszowie Lubelskim. 27 stycznia 2021 roku Minister Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej wydaje zgodę na przystąpienie samorządów do międzynarodowego zrzeszenia społeczności lokalnej pod nazwą Związek Transgraniczny Euroregion Roztocze.

Identyfikacja problemów w zakresie niskiej emisji w Tomaszowie Lubelskim

Na terenie miasta Tomaszów Lubelski nie są prowadzone pomiary zanieczyszczeń powietrza. Najbliższe stacje pomiarowe znajdują się w Zamościu i Zwierzyńcu. Oceny stanu zanieczyszczenia powietrza w województwie lubelskim dokonuje corocznie Lubelski Inspektor Ochrony Środowiska, na podstawie wyników pomiarów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary zanieczyszczeń powietrza w województwie lubelskim wykonywane są na stacjach pomiarowych należących do WIOŚ w Lublinie, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Roztoczańskiego Parku Narodowego. Stężenia zanieczyszczeń: benzenu, dwutlenku siarki, dwutlenku i tlenków azotu, tlenku węgla, pyłu PM_{2,5}, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu dotrzymywały norm jakości. (Źródło : GIOŚ Stan środowiska w województwie lubelskim. Raport 2020).

Największy wpływ na wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza ma dwutlenek węgla. Duży wpływ na jakość powietrza mają zanieczyszczenia wprowadzane ze źródeł powierzchniowych oraz ze źródeł liniowych. Emisja powierzchniowa jest sumą emisji z palenisk domowych, małych kotłowni przydomowych, niewielkich kotłowni dostarczających ciepło do lokali usługowych lub przedsiębiorstw. Cechą charakterystyczną dla tzw. niskiej emisji jest to, iż powodowana jest przez liczne, rozproszone źródła z emitorów o niewielkiej wysokości. Zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, najczęściej na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej, co utrudnia proces przemieszczania i rozpraszania się zanieczyszczeń. O wielkości emisji liniowej decydują zanieczyszczenia pochodzące z tras komunikacyjnych. Substancje emitowane z silników pojazdów wpływają na jakość powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg. W powiecie tomaszowskim największe znaczenie ma emisja ze źródeł powierzchniowych. Jakość powietrza omawianego obszaru oceniona została jako zadawalająca:

- dwutlenek siarki osiąga wielkości do 25% wartości dopuszczalnej,
- dwutlenek azotu zawiera się w przedziale 22-71% wartości dopuszczalnej,
- tlenek węgla nie przekracza 20% wartości dopuszczalnej,

- pył zawieszony mieści się w granicach 50% wartości dopuszczalnych (do 90% w sezonie grzewczym).

O wystąpieniu zanieczyszczeń powietrza decyduje ich emisja do atmosfery, natomiast o poziomie w znacznym stopniu występujące warunki meteorologiczne. Stężenie zanieczyszczeń zależy również od pory roku. W sezonie zimowym występuje zwiększone zanieczyszczenie atmosfery, głównie przez niskie źródła emisji. W sezonie letnim z kolei następuje zwiększone zanieczyszczenie do atmosfery przez skażenia wtórne powstałe w reakcjach fotochemicznych. Czynniki meteorologiczne wpływające na stan zanieczyszczenia atmosfery w zależności od pory roku przedstawiono niżej.

Do głównych zanieczyszczeń zimą należy: SO₂, pył zawieszony, CO, a do głównych zanieczyszczeń latem: O₃. Zimą wzrost stężenia zanieczyszczeń następuje przy wyżu charakteryzującym się wysokim ciśnieniem, spadkiem temperatury poniżej 0°C, spadkiem prędkości wiatru poniżej 2 m/s, brakiem opadów, inwersją termiczną i mgłą. Natomiast latem wyż charakteryzuje się wysokim ciśnieniem, wzrostem temperatury powyżej 25°C, spadkiem prędkości wiatru poniżej 2 m/s, brakiem opadów, promieniowaniem bezpośrednim powyżej 500 W/m². Spadek stężenia zanieczyszczeń występuje przy niżu charakteryzującym się niskim ciśnieniem, wzrostem temperatury powyżej 0°C zimą, a latem spadkiem temperatury, wzrostem prędkości wiatru powyżej 5 m/s, opadami. Głównym źródłem tzw. „niskiej emisji”, są rozproszone, niskoefektywne źródła ciepła, których emitory są niższe niż 40 m. Są to więc kotły i piece głównie budynków mieszkalnych jedno i kilkurodzinnych. Większość zanieczyszczeń emitowana jest kominami na wysokościach 10-15 m. nad poziomem gruntu. Jest to odczuwalne zwłaszcza w okresie zimowym przy bezwietrznej, wyżowej pogodzie. W inwentaryzacji emisji uwzględniono następujące sektory:

- mieszkalnictwo, końcowe zużycie energii w budynkach, urządzeniach/instalacjach.
- końcowe zużycie energii w transporcie.

Nie uwzględniono produkcji energii (energia elektryczna, ciepło, chłód), ponieważ na terenie gminy nie ma takich producentów.

Jeżeli dokonamy analizy danych GIOŚ dla obszaru miasta Tomaszów Lubelski w zestawieniu z obszarem województwa lubelskiego to należy stwierdzić, że miasto Tomaszów Lubelski leży na obszarze czystym ekologicznie.

Dotychczasowe działania w zakresie likwidacji emisji

Opisując kwestię zagrożeń dla jakości powietrza na terenie Tomaszowa Lubelskiego oraz pozytywne oddziaływanie planu gospodarki niskoemisyjnej, jako narzędzia przeciwdziałania tym zagrożeniom, nie można pominąć dotychczasowych działań podejmowanych na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym na rzecz ograniczenia gazów cieplarnianych. W mieście te działania, jak do tej pory sprowadziły się do termomodernizacji budynków użyteczności publicznej stanowiącej mienie samorządów Miasta Tomaszów Lubelski i powiatu tomaszowskiego. W ramach projektu dofinansowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wykonano stosowne prace w następujących budynkach:

- Przedszkole Nr 1 - ul. Chocimska 17 i 19,
- Przedszkole Nr 2 - ul. T. Zamojskiego 14,
- Przedszkole Nr 5 - ul. Moniuszki 51,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 - ul. Żołnierzy Września 1,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 - ul. Żwirki i Wigury 6 i ul. Matejki 7,
- Szkoła Podstawowa Nr 1 - ul. Kopernika 4,
- Tomaszowski Dom Kultury - ul. Lwowska 72,
- Miejska Biblioteka Publiczna - ul. Zamojska 2,
- Urząd Miasta - ul. Lwowska 57,
- Budynek Dydaktyczny Hala sportowa i Internat Zespołu Szkół Nr 1 przy ul. Wyspiańskiego 8
- Budynek Dydaktyczny Zespołu Szkół nr 2 – ul. Żwirki i Wigury 3,
- Budynek Dydaktyczny, Budynek Dydaktyczny do Zajęć Praktycznych i Internat Zespołu Szkół Nr 3 - ul. Gen. Hallera 5,
- Budynek Dydaktyczny i Internat Zespołu Szkół Nr 4 - ul. Żwirki i Wigury 5A,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej - ul. Wyspiańskiego 7,
- Pogotowie Ratunkowe - ul. Lwowska 84,
- Powiatowy Urząd Pracy - ul. Lwowska 35,
- Starostwo Powiatowe – Lwowska 68.

Ponadto prace w podobnym zakresie wykonały Spółdzielnia Mieszkaniowa i Wspólnoty Mieszkaniowe. Na terenie Miasta zbudowana została też instalacja fotowoltaiczna o mocy 1,34 MW, 342 instalacje fotowoltaiczne prosumenckie na budynkach osób fizycznych o mocy 0,4 MW, 13 instalacji o mocy 0,5 MW na budynkach użyteczności publicznej. W ramach projektu parasolowego dokonano także montażu 34 szt. kotłów na pellet oraz 27 instalacji solarnych.

Cele strategiczne do 2030 r.

Cele Planu gospodarki niskoemisyjnej wpisują się w cele przyjęte na poziomie Unii Europejskiej w zakresie transformacji gospodarki europejskiej w kierunku niskoemisyjnym. Wyznaczone cele szczegółowe na poziomie lokalnym dla gminy wpisują się w cel strategiczny.

Celami strategicznymi Miasta Tomaszów Lubelski do 2030 roku jest:

Cel strategiczny 1 - zmniejszenie zużycie energii finalnej.

Cel strategiczny 2 - zwiększenie wytwarzania energii odnawialnej oraz udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych z poziomu obecnego do 25% całkowitego zużycia energii na terenie miasta.

Cel strategiczny 3 - zmniejszenie emisji CO₂ z obszarów objętych planem o 25%.

Cele strategiczne będą realizowane w trzech obszarach tematycznych:

- sektor publiczny;
- sektor prywatny;
- działania edukacyjne (miękkie).

Podkreślić należy, że działania podejmowane przez miasto Tomaszów Lubelski w okresie do 2030 roku winny wypełniać założenia transformacji gospodarki europejskiej w kierunku niskoemisyjnym. Założenia te wpisują się w trwający proces realizowania gospodarki niskoemisyjnej. Uwzględnić przede wszystkim należy możliwości pozyskiwania funduszy europejskich oraz fakt, że miasto Tomaszów Lubelski jest miastem leżącym w obszarze transgranicznym. W szczególności należy zaproponować otwarty katalog innowacyjnych działań, których realizacja nawet w częściowym wymiarze wpłynie zapewne na zwiększenie efektywności działań gospodarki niskoemisyjnej w mieście Tomaszów Lubelski.

Po pierwsze, wskazać należy na możliwości wynikające z energii geotermalnej, która umożliwia bezpośrednio wykorzystanie ciepła ziemi. Wykorzystanie bezpośrednio oprócz ciepłownictwa, może mieć miejsce w wielu innych dziedzinach, np. do celów rekreacyjnych.

Podjęcie decyzji co do budowy na terenie Tomaszowa Lubelskiego instalacji wykorzystujących wody geotermalne wymaga przeprowadzenia stosownych badań. Badania te są kosztowne, w związku z czym ich przeprowadzenie wymagałoby uzyskania wsparcia finansowego. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej możliwej do wykorzystania na danym terenie związana jest z koniecznością oceny zasobów eksploatacyjnych, czyli przeprowadzeniem kosztownych próbnych odwiertów. Ze względu na prognozowane występowanie na terenie Tomaszowa Lubelskiego zasobów geotermalnych Miasto ubiegało się o dofinansowanie na wykonanie badawczego otworu geotermalnego. Ze względu na mało prawdopodobieństwo uzyskania dobrych wyników geotermalnych wniosek miasta został odrzucony w roku 2022. Opracowana dokumentacja odwiertów geotermalnych posłuży do aplikowania o środki zewnętrzne przy kolejnych naborach.

Po drugie, wskazać należy na działania z zakresu elektromobilności. Celem rozwoju elektromobilności na terenie miasta Tomaszów Lubelski jest doprowadzenie do znacznej redukcji emisji, zmierzającej do promowania miasta jako „Zielony Tomaszów”. Głównymi atutami jest fakt, że Tomaszów Lubelski leży na obszarze Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze. Roztocze jako jeden z najczystszych obszarów w Polsce może stać się miejscem promocji całego systemu elektromobilności w Polsce. Dlatego też dążyć należy do promowania tego środka transportu a także sieci ładowań, obejmującej nie tylko Tomaszów Lubelski ale i cały obszar Roztocza.

Podstawowymi celami powinny być:

- wprowadzenie warunków dla rozwoju elektromobilności w mieście,
- stworzenie sieci transportowej przyjaznej dla pojazdów elektrycznych w mieście i jego bezpośrednim otoczeniu.
- upowszechnienie elektromobilności wśród mieszkańców (budowa tras spacerowych i ścieżek edukacyjnych dotyczących elektromobilności w tym małej architektury, Wsparcie oraz realizacja projektów mających na celu instalację paneli fotowoltaicznych - sprzyjających rozwojowi elektromobilności),

- promocja różnych środków transportu opartych na napędzie elektrycznym (samochody, rowery, hulajnogi, inne) m.in. poprzez rozwój współpracy międzygminnej i powiatowej na rzecz utworzenia kompleksowych rozwiązań z wykorzystaniem rozwiązań elektromobilnych.

Istotnym elementem będzie rozwój edukacji ekologicznej z zakresu elektromobilności, polegające m.in. na: systematycznych działaniach edukacyjnych skierowanych do:

- dzieci i młodzieży np. konkursy szkolne, lekcje i warsztaty tematyczne,
- mieszkańców i przedsiębiorców gminy np. kampanie informacyjne w zakresie bonifikat i korzyści związanych z zakupem pojazdów elektrycznych),
- pracowników urzędu, np. wyjazdy studyjne, uczestnictwo w konferencjach.

5.6 Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2011-2032

Opracowanie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest stanowi jedno z zadań samorządu gminnego określonych w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r., dokumentu, który zastąpił wcześniej obowiązujący Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski. Główne cele Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Tomaszów Lubelski to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest stanowi w ostatnich latach priorytet w walce z odpadami niebezpiecznymi ze względu na zagrożenie zdrowia ludzi i ochronę środowiska. Docelowy okres usunięcia wyrobów azbestowych na terytorium Polski określono do roku 2032. Niniejszy „Program” opracowano w zgodności z "Programem usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa lubelskiego". Posiadanie przez gminę programu usuwania azbestu jest wypełnieniem jednego z podstawowych wymagań przy ubieganiu się o finansowe wsparcie wdrożenia projektów w zakresie unieszkodliwiania niebezpiecznych odpadów azbestowych na terenie miasta. W „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest” zawarto też podstawowe informacje na temat azbestu, kierunków zastosowania wyrobów azbestowych oraz jego wpływu na zdrowie człowieka. Przedstawiono szacunkowy koszt usunięcia tych wyrobów. Program ma na celu również zapoznanie z przepisami prawnymi dotyczącymi postępowania przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz wynikającymi z nich procedurami aby uniknąć sytuacji np. niewłaściwego ich demontażu a tym samym zagrożenia zdrowia ludzkiego. W Programie wskazano także możliwości pozyskania środków z różnych źródeł na usuwanie wyrobów azbestowych. W opracowaniu zawarto również harmonogram najważniejszych zadań do realizacji w rozbiciu na poszczególne lata.

Dane dotyczące ilości i rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest zostały opracowane na podstawie aktualnej weryfikacji danych zawartych w Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszów Lubelski, danych zawartych w Aktualizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa lubelskiego na lata 2016-2032, danych zawartych w Bazie Azbestowej, a także danych Urzędu Miasta w Tomaszowie Lubelskim.

Podstawowym celem Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2011-2032 jest całkowite usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest do roku 2032, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Aby cel został osiągnięty średnia roczna ilość unieszkodliwionego azbestu nie może być niższa niż 64,03 Mg/rok. Łączna ilość wyrobów zawierających azbest, zinwentaryzowanych do unieszkodliwienia, na terenie miasta Tomaszów Lubelski wynosi 1 532,681 Mg, z czego 1 263,958 Mg stanowi własność osób fizycznych, zaś 268,423 Mg własność osób prawnych (dane Baza Azbestowa). W 2023 r. z pomocą programu usuwania wyrobów zawierających azbest, w mieście zdemontowano i unieszkodliwiono 74,720 Mg pokryć dachowych zawierających azbest. Miasto Tomaszów Lubelski znajduje się wśród gmin powiatu tomaszowskiego o największym procentowym poziomie postępu usuwania wyrobów zawierających azbest. Osiągnięty poziom jest wyższy od średniego poziomu dla województwa lubelskiego.

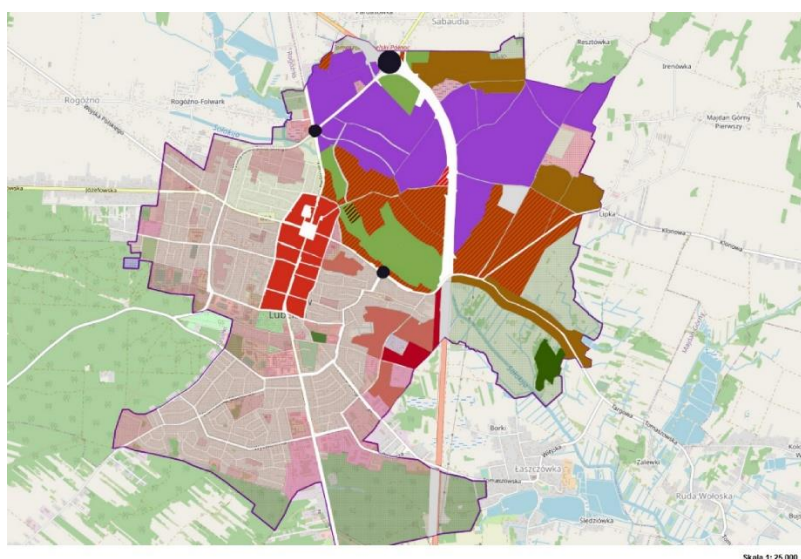
Założone w Programie podstawowe kierunki działań zmierzają do osiągnięcia zakresu celów jak i terminów ich osiągnięcia. Wdrożenie Programu przyczyni się do poprawy stanu środowiska, w szczególności poprzez:

- objęcie terenu miasta zorganizowanym usuwaniem odpadów azbestowych dąży do wyeliminowania niekontrolowanego usuwania odpadów do środowiska, co zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska,
- wdrożenie programu powoduje stopniowe zmniejszenie udziału odpadów azbestowych o cechach niebezpiecznych dla zdrowia ludzi,
- wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów o charakterze niebezpiecznym zmniejsza potencjalne zagrożenia dla środowiska. Usunięte i zebrane selektywnie odpady niebezpieczne są w bezpieczny sposób przetransportowane i unieszkodliwione w instalacjach posiadających stosowne zezwolenia.
- możliwość pozyskania środków na usuwanie wyrobów azbestowych za pośrednictwem miasta przyczyni się do przyspieszenia realizacji programu. Wdrożenie tego dokumentu pozwoli na eliminowanie „dzikiego” porzucania odpadów azbestowych demontowanych dotychczas w sposób niezgodny z wymogami.

5.7 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski przyjęte uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010 r., zmienione uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XLII/465/2010 z dnia 11 czerwca 2010 r., uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr VI/67/2019 z dnia 8 marca 2019 r. oraz uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIV/345/2021 z dnia 10 września 2021 r. oraz uchwałą nr XLII/665/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 sierpnia 2023 roku.

Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego traci moc z dniem 31.12.2025 roku.

5.8 Miejsce plany zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia ocena aktualności - Uchwała Nr L/542/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 października 2022 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski.

Na obszarze miasta Tomaszów Lubelski obowiązuje 78 planów zagospodarowania przestrzennego, które zostały uchwalone w latach: 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2005, 2006, 2007, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2021, 2023. Łącznie zajmują one 216,83 ha, co stanowi ok. 16,7% powierzchni całego miasta. Planami miejscowymi zostały objęte obszary znajdujące się w centralnej, wschodniej i północnej części miasta. Plany miejscowe przeznaczają tereny pod funkcje: tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, tereny dróg publicznych klasy głównej, tereny dróg publicznych klasy głównej ruchu przyspieszonego, tereny dróg publicznych klasy lokalnej, tereny ciągów pieszo-jezdných, tereny dróg publicznych klasy ekspresowej, tereny dróg wewnętrznych, tereny dróg publicznych klasy

zbiorczej, tereny kolejowe, tereny parkingów, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług, tereny obiektów produkcyjnych, magazynów, składów lub usług, tereny rolnicze, tereny zabudowy zagrodowej, tereny obiektów usługowych w rolnictwie lub zabudowy produkcyjnej, tereny usług, tereny usług sakralnych, tereny usług lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług oświaty lub tereny usług zdrowia, tereny usług publicznych, tereny usług sportu, tereny wód płynących, tereny wód stojących, tereny cmentarzy, tereny zieleni izolacyjnej, tereny lasów, tereny zieleni nieurządzonej, tereny zieleni naturalnej, tereny zieleni urządzonej, tereny rekreacyjne, tereny usług handlu i usług innych, teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów lub usług. Na pozostałym obszarze gminy nie obowiązują plany zagospodarowania.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają na celu ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, określenie sposobów i zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Analizując obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego można stwierdzić, że najczęściej występującym przeznaczeniem są: tereny komunikacyjne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny usług, tereny obiektów produkcyjnych, magazynów, składów lub usług.

Stopień pokrycia obszaru gminy mpzp – na obszarze miasta Tomaszów Lubelski obowiązuje obecnie 78 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zajmują one 216,83 ha, co stanowi 16,7% powierzchni miasta. 53 obowiązujące plany miejscowe uchwalono na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Pozostałe 25 plany sporządzono na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Tabela 1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Nazwa planu miejscowego	Uchwała Rady Miasta w Tomaszowie Lubelskim	Dziennik Urzędowy Województwa	Uwagi
1	Zmiany w miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego dzielnicy "Śródmieście" miasta Tomaszów Lubelski	Uchwała nr XIX/143/95 z dnia 1995-11-03	Dz. U. W. Zam. Nr 28/95 poz. 139 z dnia 24.11.1995 r.	
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego przy ul. Rolniczej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XX/151/95 z dnia 1995-12-08	Dz. U. W. Zam. Nr 3/96 poz. 13 z dnia 29.01.1996 r.	

3	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" miasta Tomaszów Lubelski	Uchwała nr XX/152/95 z dnia 1995-12-08	Dz. U. W. Zam. Nr 3/96 poz. 14 z dnia 29.01.1996 r.	
4	Zmiany w miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego osiedla "Północ" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XX/153/95 z dnia 1995-12-08	Dz. U. W. Zam. Nr 3/96, poz. 15 z dnia 29.01.1996 r.	
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Żołnierzy Września	Uchwała nr XX/154/95 z dnia 1995-12-08	Dz. U. W. Zam. Nr 3/96 poz. 16 z dnia 29.01.1996 r.	
6	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Północ" terenu zabudowy jednorodzinnej przy ul. Generała Władysława Sikorskiego	Uchwała nr XXI/173/95 z dnia 1995-12-29	Dz. U. W. Zam. Nr 2/96 poz. 10 z dnia 16.01.1996 r.	
7	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXIV/187/96 z dnia 1996-04-30	Dz. U. W. Zam. Nr 15/96 poz. 88 z dnia 31.05.1996 r.	
8	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Północ" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXIV/188/96 z dnia 1996-04-30	Dz. U. W. Zam. Nr 15/96 poz. 89 z dnia 31.05.1996 r.	
9	Miejscowy plan szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Rolniczej	Uchwała nr XXV/198/96 z dnia 1996-05-31	Dz. U. W. Zam. Nr 22/96 poz. 140 z dnia 02.08.1996 r.	

10	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Południe" w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Moniuszki	Uchwała nr XXV/199/96 z dnia 1996-05-31	Dz. U. W. Zam. Nr 22/96 poz. 141 z dnia 02.08.1996 r.	
11	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu osiedla "Armii Czerwonej" przy skrzyżowaniu ulic T. Kościuszki i Piekarskiej	Uchwała nr XXV/200/96 z dnia 1996-05-31	Dz. U. W. Zam. Nr 22/96 poz. 142 z dnia 02.08.1996 r.	
12	Miejscowy planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Ściegiennego	Uchwała nr XXV/201/96 z dnia 1996-05-31	Dz. U. W. Zam. Nr 22/96 poz. 143 z dnia 02.08.1996 r.	
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu usług w Tomaszowie Lubelskim przy zbiegu ulic Ściegiennego - Rzemieślniczej	Uchwała nr XXXI/248/96 z dnia 1996-11-25	Dz. U. W. Zam. Nr 7/98 poz. 58 z dnia 24.03.1998 r.	
14	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" w Tomaszowie Lub. przy ul. Piekarskiej	Uchwała nr XXXI/250/96 z dnia 1996-11-25	Dz. U. W. Zam. Nr 3/97 poz. 6 z dnia 14.01.1997 r.	
15	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego i rewitalizacji "Śródmieścia" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXII/256/96 z dnia 1996-12-20	Dz. U. W. Zam. Nr 1/97 poz. 1 z dnia 02.01.1997 r.	

16	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego osiedla "Południe II" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXIII/277/97 z dnia 1997-02-14	Dz. U. W. Zam. Nr 12/97 poz. 54 z dnia 11.03.1997 r.	
17	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji "Śródmieścia" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXIX/333/97 z dnia 1997-08-29	Dz. U. W. Zam. Nr 30 poz. 153 z dnia 30.09.1997 r.	
18	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLI/342/97 z dnia 1997-10-24	Dz. U. W. Zam. Nr 36 poz. 194 z dnia 18.12.1997 r.	
19	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Brygady" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLII/353/97 z dnia 1997-12-29	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 33 z dnia 24.02.1998 r.	
20	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Aleja Sportowa	Uchwała nr XLII/354/97 z dnia 1997-12-29	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 34 z dnia 24.02.1998 r.	
21	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLIII/366/98 z dnia 1998-01-30	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 35 z dnia 24.02.1998 r.	
22	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLIII/367/98 z dnia 1998-01-30	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 36 z dnia 24.02.1998 r.	

23	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Południe" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLIII/368/98 z dnia 1998-01-30	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 37 z dnia 24.02.1998 r.	
24	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Lipowa" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLIII/369/98 z dnia 1998-01-30	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 38 z dnia 24.02.1998 r.	
25	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski	Uchwała nr XLIII/370/98 z dnia 1998-01-30	Dz. U. W. Zam. Nr 5 poz. 39 z dnia 24.02.1998 r.	
26	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego dzielnicy "Śródmieście" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLVI/408/98 z dnia 1998-06-02	Dz. U. W. Zam. Nr 16 poz. 138 z dnia 03.07.1998 r.	
27	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji "Śródmieścia" w obrębie działek Nr 8 i Nr 17/11 położonych przy ul. Lwowskiej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLVII/421/98 z dnia 1998-06-18	Dz. U. W. Zam. Nr 18 poz. 155 z dnia 24.07.1998 r.	
28	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego dzielnicy "Śródmieście" w obrębie działek Nr 61 i Nr 62 położonych przy ul. Bartłomowicza i Ściegiennego w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr III/12/98 z dnia 1998-12-11	Dz. U. W. Zam. Nr 34, poz. 348 z dnia 30.12.1998 r.	
29	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Siwa Dolina II" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr III/13/98 z dnia 1998-12-11	Dz. U. W. Lub. Nr 9, poz. 117 z dnia 12.04.1999 r.	

30	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Siwa Dolina III" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr III/14/98 z dnia 1998-12-11	Dz. U. W. Lub. Nr 9, poz. 118 z dnia 12.04.1999 r.	
31	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Petera i Pogodnej	Uchwała nr III/15/98 z dnia 1998-12-11	Dz. U. W. Lub. Nr 9, poz. 119 z dnia 12.04.1999 r.	
32	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Południe" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr III/16/98 z dnia 1998-12-11	Dz. U. W. Zam. Nr 34, poz. 349 z dnia 30.12.1998 r.	
33	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Szopena w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XIII/96/99 z dnia 1999-10-07	Dz. U. W. Lub. Nr 63, poz. 1542 z dnia 19.11.1999 r.	
34	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Armii Czerwonej" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XIII/97/99 z dnia 1999-10-07	Dz. U. W. Lub. Nr 63, poz. 1543 z dnia 19.11.1999 r.	
35	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Północ" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XVII/123/99 z dnia 1999-12-16	Dz. U. W. Lub. Nr 16, poz. 350 z dnia 12.06.2000 r.	
36	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinnego, (działka Nr 23 przy ul. Obrońców Pokoju i Ks. Skorupki)	Uchwała nr XX/145/00 z dnia 2000-03-30	Dz. U. W. Lub. Nr 16, poz. 351 z dnia 12.06.2000 r.	

37	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Siwa Dolina"	Uchwała nr XXI/149/2000 z dnia 2000-04-28	Dz. U. W. Lub. Nr 16, poz. 352 z dnia 12.06.2000 r.	
38	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego dzielnicy "Śródmieście" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXV/191/2000 z dnia 2000-09-22	Dz. U. W. Lub. Nr 70, poz. 844 z dnia 30.11.2000 r.	
39	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski	Uchwała nr XXV/200/2000 z dnia 2000-09-22	Dz. U. W. Lub. Nr 70, poz. 845 z dnia 30.11.2000 r.	
40	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski	Uchwała nr XXXII/273/2001 z dnia 2001-03-26	Dz. U. W. Lub. Nr 65, poz. 947 z dnia 17.08.2001 r.	
41	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski	Uchwała nr XXXVIII/340/2001 z dnia 2001-09-27	Dz. U. W. Lub. Nr 36, poz. 894 z dnia 17.05.2002 r.	
42	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Północ" w Tomaszowie Lubelskim w obrębie działek Nr 159/2, 95/1 i 96/4 położonych przy ul. Gen. Sikorskiego	Uchwała nr XXXVIII/341/2001 z dnia 2001-09-27	Dz. U. W. Lub. Nr 97, poz. 1505 z dnia 10.12.2001 r.	Nr XLIX/465/02 z dnia 10.10.2002 r.
43	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji "Śródmieście" (teren położony przy ul. Kopernika) w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLIV/404/02 z dnia 2002-04-24	Dz. U. W. Lub. Nr 62, poz. 1320 z dnia 17.06.2002 r.	

44	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego i rewitalizacji "Śródmieścia" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLVII/444/2002 z dnia 2002-08-30	Dz. U. W. Lub. Nr 120, poz. 2618 z dnia 15.10.2002 r.	
45	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Lipowa" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLVIII/459/02 z dnia 2002-09-26	Dz. U. W. Lub. Nr 123, poz. 2661 z dnia 23.10.2002 r.	
46	Miejscowy plan szczegółowego zagospodarowania przestrzennego w rejonach ulic: Kopernika, Szopena i rzeki Sołokija	Uchwała nr III/11/02 z dnia 2002-12-27	Dz. U. W. Lub. Nr 17, poz. 859 z dnia 14.02.2003 r.	
47	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Marszałka Józefa Piłsudskiego" w obrębie działki Nr 189 położonej na terenie miasta Tomaszów Lubelski przy skrzyżowaniu ulic J. Piłsudskiego i J. Korczaka w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr V/51/2003 z dnia 2003-03-28	Dz. U. W. Lub. Nr 58, poz. 1628 z dnia 09.05.2003 r.	
48	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinne osiedla "Południe II" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr VIII/96/2003 z dnia 2003-08-29	Dz. U. W. Lub. Nr 149, poz. 3165 z dnia 06.10.2003 r.	
49	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla Marszałka J. Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr VIII/97/2003 z dnia 2003-08-29	Dz. U. W. Lub. Nr 149, poz. 3166 z dnia 06.10.2003 r.	
50	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla Marszałka J. Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr VIII/98/2003 z dnia 2003-08-29	Dz. U. W. Lub. Nr 149, poz. 3167 z dnia 06.10.2003 r.	

51	Zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Południe" przy Al. Południowej w obrębie działek Nr 139/4 i 139/5 w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr X/122/2003 z dnia 2003-10-29	Dz. U. W. Lub. Nr 186, poz. 3650 z dnia 28.11.2003 r.	
52	Miejscowy plan szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla "Północ" w obrębie ulic: Polnej, Gen. Sikorskiego, rzeki Sołokija, Zamojskiej, Długosza, Witosa, Armii Krajowej, Piskora w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXIII/237/2005 z dnia 2005-01-28	Dz. U. W. Lub. Nr 87, poz. 1784 z dnia 16.05.2005 r.	
53	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek Nr 30/1 i 30/2 położonych na terenie miasta Tomaszów Lubelski przy ul. Lwowskiej	Uchwała nr XXX/302/05 z dnia 2005-11-18	Dz. U. W. Lub. Nr 10, poz. 188 z dnia 26.01.2006 r.	
54	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy "Śródmieście" w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XLI/403/2006 z dnia 2006-10-25	Dz. U. W. Lub. Nr 30 poz. 866 z dnia 26.02.2007 r.	
55	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno-usługowej przy ul. Henryka Sienkiewicza w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr VII/54/2007 z dnia 2007-04-27	Dz. U. W. Lub. Nr 92, poz. 1887 z dnia 24.05.2007 r.	
56	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie ulic: Króla Zygmunta, Hetmana Żółkiewskiego i Stefana Żeromskiego w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XV/157/2007 z dnia 2007-12-21	Dz. U. W. Lub. Nr 36, poz. 1173 z dnia 18.03.2008 r.	

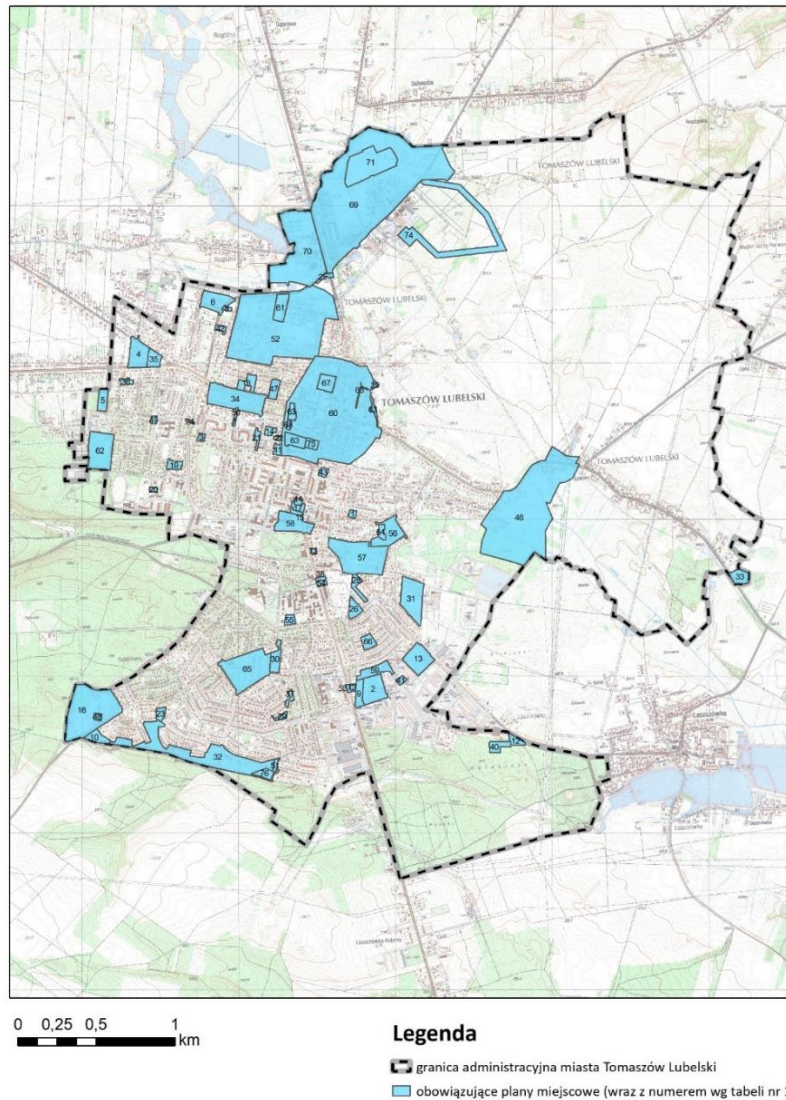
57	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie ulic: Stefana Żeromskiego, Obrońców Westerplatte, Janusza Petera i Klasztornej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXVI/261/2009 z dnia 2009-02-27	Dz. U. W. Lub Nr 59, poz. 1471 z dnia 14.05.2009 r.	
58	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji Śródmieścia Tomaszowa Lubelskiego przy ul. Lwowskiej, obejmującego teren Starostwa Powiatowego, Prokuratury Rejonowej i Urzędu Miasta w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXVII/285/2009 z dnia 2009-04-03	Dz. U. W. Lub. Nr 70, poz. 1687 z dnia 10.06.2009 r.	
59	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Rzemieślniczej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXIX/430/2010 z dnia 2010-03-26	Dz. U. W. Lub. Nr 62, poz. 1234 z dnia 8.06.2010 r.	
60	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” Tomaszowa Lubelskiego	Uchwała nr XLIV/494/2010 z dnia 2010-08-31	Dz. U. W. Lub. Nr 114, poz. 2057 z dnia 20.10.2010 r.	zm. uchwała Nr XXXVI/384/2013 z dnia 19.07.2013 r. (63), zm. uchwałą Nr XXVIII/236/2016 z dnia 30.12.2016 r. (67) i zm. uchwałą nr XXX/268/2017 z dnia 2017-03-31 (68)
61	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Północ” w obrębie ulic: Polnej, Gen. Sikorskiego, rzeki Sołokija, ulicy Zamojskiej, Długosza, Witosa, Armii Krajowej, Gen. Piskora w Tomaszowie Lubelskim, obejmującego obszar działek Nr 21, 22/1, 19/1, 17/1, 16, 18 z przyległymi ulicami.	Uchwała nr XII/104/2011 z dnia 2011-07-15	Dz. U. W. Lub. Nr 137, poz. 2293 z dnia 15 września 2011 r.	

62	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Tadeusza Kościuszki w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXVII/284/2012 z dnia 2012-10-26	Dz. U. W. Lub. rocznik 2012 ogłoszona dnia 23.11.2012 r. poz. 3769	
63	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” Tomaszowa Lubelskiego	Uchwała nr XXXVI/384/2013 z dnia 2013-07-19	Dz. U. W. Lub. rocznik 2013, poz. 3741 z dnia 19.08.2013 r.	2 załączniki graficzne
64	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w obrębie ulic: Króla Zygmunta, Hetmana Żółkiewskiego i Stefana Żeromskiego w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr III/13/2014 z dnia 2014-12-19	Dz. U. W. Lub. rocznik 2015, poz. 390, z dnia 28 stycznia 2015 r.	
65	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy ul. St. Moniuszki, ul. Zenona Jachymka i ul. Gen. Leopolda Okulickiego w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XIII/98/2015 z dnia 2015-10-23	Dz. U. W. Lub. rocznik 2015, poz. 4152 z dnia 1 grudnia 2015 roku.	Wojewoda Lubelski rozstrzygnięciem nadzorczym Nr PN-II.4131.546.2015 z dnia 27.11.2015 r. stwierdził nieważność uchwały w części obejmującej jej § 14 ust. 6 w brzmieniu „i KDL3”.
66	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Borki” w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XIII/99/2015 z dnia 2015-10-23	Dz. U. W. Lub. rocznik 2015, poz. 4231 z dnia 3 grudnia 2015 roku.	
67	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” Tomaszowa Lubelskiego	Uchwała nr XXVIII/236/2016 z dnia 2016-12-30	Dz. U. W. Lub. rocznik 2017, poz. 730, z dnia 17 lutego 2017 roku	
68	Zmiana miejscowego planu przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” Tomaszowa Lubelskiego	Uchwała nr XXX/268/2017 z dnia 2017-03-31	Dz. U. W. Lub. rocznik 2017, poz. 2508, z dnia 31 maja 2017 roku	

69	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXI/275/2017 z dnia 2017-04-28	Dz. U. W. Lub. rocznik 2017, poz. 2780, z dnia 30 czerwca 2017 roku	
70	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu Cmentarza Komunalnego przy ulicy Zamojskiej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr VII/75/2019 z dnia 2019-04-12	Dz. U. W. Lub. rocznik 2019, poz. 3122 z dnia 13 maja 2019 roku	
71	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych i usługowych i przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXIV/346/2021 z dnia 2021-09-10	Dz. U. W. Lub. rocznik 2021, poz. 3938, z dnia 28 września 2021 roku	
72	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Lubelskiego w obrębie działek nr 30/1, 30/2 położonych na terenie miasta przy ul. Lwowskiej w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała nr XXXIV/347/2021 z dnia 2021-09-10	Dz. U. W. Lub. rocznik 2021, poz. 3939, z dnia 28 września 2021 roku	
73	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” w Tomaszowie Lubelskim w obrębie działek nr 8 i 17/11 przy ul. Lwowskiej	Uchwała nr XXXIV/348/2021 z dnia 2021-09-10	Dz. U. W. Lub. rocznik 2021, poz. 3940, z dnia 28 września 2021 roku	
74	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji inwestycji celu publicznego – przebudowa linii 110 kV Zamość-Tomaszów Północ	Uchwała nr XXXIV/349/2021 z dnia 2021-09-10	Dz. U. W. Lub. rocznik 2021, poz. 3941, z dnia 28 września 2021 roku	

75.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” Tomaszowa Lubelskiego	Uchwała Nr XL/363/2018 z dnia 2018-01-26	Dz. U. W. Lub. rocznik 2018, poz. 651, z dnia 9 lutego 2018 roku	
76.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Południe” w Tomaszowie Lubelskim	Uchwała Nr VI/66/2019 z dnia 2019-03-08	Dz. U. W. Lub. rocznik 2019, poz. 2030 z dnia 27 marca 2019 roku	
77	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek nr 54/2 i 179/1 położonych przy ul. Świętojurskiej	uchwałą nr XXV/200/2000 z dnia 22 września 2000 r.	Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 70, poz. 845 z dnia 30 listopada 2000 r.	
78	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek położonych przy ul. Ks. Ściegiennego	uchwałą nr LVII/605/2023 z dnia 24 lutego 2023 r.	Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 1789 z dnia 10 marca 2023 r.	

Granice obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W trakcie opracowania znajdują się aktualnie 3 plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Stefana Żeromskiego i Obrońców Westerplatte w Tomaszowie Lubelskim, do którego przystąpiono w związku z uchwałą nr LVII/604/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 lutego 2023r. Obszar planu obejmuje powierzchnię ok 0,8802 ha.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Kościuszki, do którego przystąpiono w związku z uchwałą nr LXV/693/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 października 2023r. Obszar planu obejmuje powierzchnię ok 0,15 ha.
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji „Śródmieścia” Tomaszowa Lubelskiego, do którego przystąpiono na podstawie Uchwały nr XXII/246/2020 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 9 października 2020 r. Obszar planu obejmuje powierzchnię ok. 2,73 ha.

Wieloletni program sporządzania planów miejscowych:

Lp.	Rok przystąpienia	Nazwa	Cel	Powierzchnia [ha]
1.	2024	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Starozamojskiej i Kruczej w Tomaszowie Lubelskim	Uporządkowanie i odpowiednie ukierunkowanie zagospodarowania terenu	45,1
2.	2024	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Ofiar Bełzca w Tomaszowie Lubelskim	Ustalenie odpowiednich warunków zagospodarowania terenu odpowiadającym obecnym wymaganiom lokalnej społeczności	34,5
3.	2024	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Majdańskiej i Wiejskiej w Tomaszowie Lubelskim	Kształtowanie ładu przestrzennego w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju	89,3
4.	2025	Plan Ogólny	Zastąpienie obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Planowanie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju i zagospodarowania przestrzennego.	1330

W roku 2023 prowadzono 8 postępowań o wydanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 43 postępowań o określenie warunków zabudowy.

5.9 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 – 2026 przyjęty uchwałą nr LVI/592/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 lutego 2023r. Dziedzictwo kulturowe to dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń jak i naszych czasów. Do dziedzictwa kulturowego oprócz dziedzictwa archeologicznego, architektonicznego i dziedzictwa sztuki zaliczamy także przejawy życia takie jak np. formy gospodarowania, przejawy rozwoju społeczności i inne elementy stanowiące o naszej kulturze. Świadomość potrzeby ratowania i ochrony

zabytków jest coraz powszechniejsza wśród mieszkańców. Dbanie o należyty stan i atrakcyjny wygląd zabytków jest naszym obywatelskim obowiązkiem. Rewitalizacja poszczególnych obiektów, jak również całych zespołów zabudowy jest szansą na ich uratowanie. W takich przedsięwzięciach pomagają, wynikający ze społecznej potrzeby, gminny program opieki nad zabytkami, przewidziany przez ustawę o ochronie i opiece nad zabytkami. Jest także czynnikiem w upowszechnianiu wiedzy i pomaganiu właścicielom zabytków w dbaniu o dobrą kondycję substancji zabytkowej. Aby miasto i gmina stały się piękne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów trzeba zadbać o lokalne zabytki.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023-2026 kontynuuje starania samorządu o systematyczne i perspektywiczne prowadzenie działań z obszaru ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym miasta i gminy wyrażone w poprzedniej wersji niniejszego dokumentu obowiązującego w latach 2019-2022.

Gminny program opieki nad zabytkami jest dokumentem o charakterze uzupełniającym w stosunku do innych aktów planowania w gminie. Nie stanowi aktu prawa miejscowego, lecz jest dokumentem pomocniczym w zakresie podejmowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Program opieki nad zabytkami stanowi podwalinę współpracy między samorządem gminy, właścicielami zabytków i wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

l.p.	Miejscowość	ulica/określenie	nr	Zespół/obiekt pojedynczy	Datowanie
1	Tomaszów Lubelski	-	-	Układ urbanistyczny Tomaszowa Lubelskiego, wraz z pozostałościami obronnych wałów miejskich	ok. 1600 r.
2	Tomaszów Lubelski	ul. Lwowska	-	Grobowiec rodzinny Bujalskich i Bohlenów, na cmentarzu parafialnym	1885 r.
3	Tomaszów Lubelski	ul. Królewska	1	Kościół parafialny rzymsko-katolicki pw. Zwiastowania NMP wraz z wyposażeniem wnętrza; Cmentarz przykościelny wraz z drzewostanem; Dzwonnica	1727 r. – kościół, dzwonnica -XVIII w.
4	Tomaszów Lubelski	ul. 29 Listopada	-	Cerkiew prawosławna pw. św. Mikołaja z wyposażeniem wnętrza, zadrzewienie w gran. cmentarza cerkiewnego	1889 r.
5	Tomaszów Lubelski	ul. Lwowska	51 53 55	Zespół domów, wraz z częścią parcel i drzewostanem: Dom dra Cybulskiego Dom Wydziału Powiatowego Sejmiku Dom Związku Ziemiaków	1930– 1934 r./ 1925-1926 r./ 1930 r.
6	Tomaszów Lubelski	Rynek	15	Dom zw. „herbaciarnią”	90-te XIX w.
7	Tomaszów Lubelski	ul. Żwirki i Wigury	1	Dawna Szkoła Podstawowa, wraz z drzewostanem i otoczeniem, w gran. działki	1923-1925 r.

Tabela – Zabytki nieruchome z terenu Miasta Tomaszów Lubelski objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków prowadzonego przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków /wg Gminnego Programu opieki nad zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023-2026

5.10 Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Tomaszów Lubelski

Jednym z podstawowych obowiązków gminy jest zabezpieczanie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców. Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023, poz. 40, z późn. zm.), art. 7 punkt 1 stanowi: Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Na lata 2021-2030 ogłoszone zostały ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, które zawierają ogólnounijne założenia i cele polityki. Najważniejsze cele na 2030 r.: ograniczenie o co najmniej 40 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.), zwiększenie do co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii, zwiększenie o co najmniej 32,5 proc. efektywności energetycznej. W październiku 2014 r. ramy polityki zostały przyjęte przez Radę. Cele dotyczące odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej zostały zwiększone w 2018 r.

Aktualne i przyszłe zapotrzebowanie na media energetyczne dla istniejącej infrastruktury zostało określone na podstawie danych pozyskanych od właścicieli lub administratorów głównych obiektów i zakładów na terenie miasta opracowanych na potrzeby Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski. Przyszłe zapotrzebowania na media energetyczne dla planowanej zabudowy zostało określone na bazie planów miejscowych, analizy ilości obiektów budowanych w latach poprzednich oraz danych o nowych inwestycjach.

Zaopatrzenie w ciepło.

Na obszarze miasta brak jest zbiorowego zaopatrzenia w ciepło. Potrzeby cieplne mieszkańców pokrywane są z szeregu indywidualnych źródeł ciepła. Najczęściej wykorzystywanym paliwem jest gaz ziemny oraz paliwa stałe: węgiel, koks, miał węglowy i biomasa.

Ze względu na charakter zabudowy na terenie Miasta Tomaszów Lubelski, gdzie dominuje zabudowa jednorodzinna i budynki wielorodzinne ogrzewane z kotłowni lokalnych, na terenie miasta nie funkcjonuje zbiorcza sieć ciepłownicza. W budynkach mieszkalnych wielorodzinnych i komunalnych znajdują się lokalne kotłownie i sieci ciepłownicze. Pozostałe gospodarstwa domowe korzystają z indywidualnych systemów grzewczych. Są to piece na gaz oraz na paliwa stałe: węgiel, koks lub drewno.

Wspólnoty mieszkaniowe posiadają kotłownie o zasięgu lokalnym obejmujące swym zasięgiem mieszkania należące do wspólnot, zasilane głównie gazem ziemnym. Miasto Tomaszów Lubelski jest

zgazyfikowane. W 2018 roku według danych GUS 92% ludności posiadało czynne przyłącza do sieci gazowniczej.

Miasto Tomaszów Lubelski rozważa również możliwość wykorzystania istniejących na terenie miasta zasobów geotermalnych w celach ciepłowniczych. Miasto zainteresowane jest odbiorem energii ciepłej z planowanego otworu geotermalnego do ogrzewania budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej. Na obecna chwilę brak jest środków zewnętrznych na realizację tego przedsięwzięcia.

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Miasto Tomaszów Lubelski nie posiada informacji o tym, aby PGE Dystrybucja przewidziała większe jednostkowo inwestycje na terenie Miasta, za wyjątkiem niezbędnej rozbudowy i modernizacji sieci elektroenergetycznych wynikającej z konieczności zasilania obecnych odbiorców w energię elektryczną z zachowaniem wymaganych parametrów sieci i jakości energii elektrycznej, a także nowych odbiorców w związku z zawieraniem umów o przyłączenie w oparciu o wydawane warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

Przez obszar Miasta Tomaszów Lubelski przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV, należąca do krajowego systemu przesyłowego. Sieć zasilą dwie stacje GPZ 110/15 kV, od których odchodzą linie średniego napięcia 15 kV zasilające miasto. Stacje transformatorowe 15/0,4 kV dają początek liniom niskiego napięcia, dostarczającym prąd odbiorcom w mieście. Tomaszów Lubelski jest w pełni zelektryfikowany. Energia elektryczna dostarczana jest wszystkim odbiorcom na tradycyjne cele przygotowania posiłków, przygotowania wody użytkowej, napędu urządzeń elektrycznych, oświetlenia. W niewielkim stopniu energia elektryczna używana jest do podgrzewania ciepłej wody użytkowej i przygotowania posiłków.

Zaopatrzenie w paliwa gazowe.

Miasto Tomaszów Lubelski zasilane jest w gaz ziemny z dwóch stacji I stopnia, zlokalizowanych na terenie gminy wiejskiej Tomaszów Lubelski. Na obszarze Miasta znajduje się 69 242 m.b. sieci gazowych średniego ciśnienia. Sieć gazowa niskiego ciśnienia na terenie Miasta Tomaszów Lubelski posiada długość 18 248 m.b. i zasilana jest z dwóch stacji II stopnia, znajdujących się na ul. Lipowej i Kaczorowskiego oraz z dwóch punktów redukcyjnych znajdujących się na ul. Baczyńskiego oraz w miejscowości Łaszczówka ul. Rolnicza. Łączna długość sieci gazowej na terenie Miasta Tomaszów Lubelski wynosi 87 490 m. W mieście znajduje się 3 481 szt. przyłączy gazowych, o łącznej długości 57 781 m.

Ze względu na to, że teren Miasta Tomaszów Lubelski jest obszarem zgazyfikowanym, w obowiązującym Planie Rozwoju PSG Sp. z o.o. na lata 2018-2023 nie znajduje się żadna większa pozycja związana z rozbudową sieci gazowej na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Przyłączenia klientów do sieci gazowej realizowane są indywidualnie na podstawie zawieranych umów przyłączeniowych, zgodnie z procedurami obowiązującymi w Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o.

Istniejąca sieć gazowa na terenie Miasta Tomaszów Lubelski jest w dobrym stanie technicznym. Zgodnie z obowiązującym Planem Rozwoju PSG Sp. z o.o. na lata 2018-2023 przewidziane są prace eksploatacyjne związane z zabezpieczeniem funkcjonowania i utrzymania sieci gazowych.

5.11 Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Tomaszów Lubelski do roku 2030

Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu jest dokumentem strategicznym, który uwzględnia specyficzne lokalne uwarunkowania geograficzne, społeczne i gospodarcze miasta oraz zawiera propozycję konkretnych działań chroniących przed skutkami zmian klimatu. Jego celem jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych miasta wobec możliwych zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Plan pozwoli na skoordynowanie lokalnych działań i przedsięwzięć wiążących się z minimalizowaniem negatywnych skutków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających ze zmian klimatu, a podejmowanych przez Miasto Tomaszów Lubelski i innych partnerów, a także uzyskanie ewentualnego dofinansowania na realizację inwestycji objętych planem.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023, poz. 1094) uzgodniono odstępnie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Lublinie. Zgodnie z ww. ustawą przeprowadzono konsultacje społeczne. Aktualnie tempo zmian klimatu jest 10-krotnie szybsze od zmian zachodzących w ostatniej epoce lodowcowej. Działania antropogeniczne prowadzą przede wszystkim do zmian w sposobie użytkowania terenu, zmian w krajobrazie i szacie roślinnej. Wprowadzanie dużej ilości pyłów i aerozoli do atmosfery oraz dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych sprzyja ocieplaniu się klimatu zdecydowanie szybciej niż naturalne przyczyny, zaś urbanizacja wpływa na zmianę albedo powierzchni ziemi. Zanieczyszczenie atmosfery sprzyja powstaniu efektu szklarniowego – zatrzymywaniu promieniowania długofalowego emitowanego przez Ziemię, które powinno przedostać się do przestrzeni kosmicznej. Raporty Międzyrządowej Komisji ds. Zmian Klimatu (IPCC) z coraz większym zdecydowaniem wskazują na przyspieszenie ocieplania klimatu na skutek właśnie działalności człowieka. Dla miast szczególne zagrożenie stanowią zjawiska i procesy wynikające ze zmian warunków termicznych, występowanie zjawisk ekstremalnych, w szczególności opadów (deszczy nawaalnych) powodujących lokalne podtopienia i zaburzenia funkcjonowania infrastruktury oraz występowania suszy i wynikające z niej deficyty wody. Do specyficznych zagrożeń miejskich należą również zaburzenia cyrkulacji powietrza wzmocnione przez jego zanieczyszczenie.

Opcje adaptacji to propozycje działań, których zrealizowanie będzie reakcją na określony czynnik klimatyczny oraz przyczyni się do osiągnięcia celów planów adaptacji.

Opcje adaptacyjne mogą być działaniami o charakterze technicznym i inwestycyjnym jak budowa czy rekonstrukcja (np. infrastruktury). Drugą grupą działań są tzw. działania „miękkie”, czyli edukacja, podnoszenie świadomości, budowanie potencjału, zmiany zachowania reformy itd. Działania informacyjno-edukacyjne są to działania wspierające, podnoszące świadomość społeczną, mające na celu propagowanie dobrych praktyk pozwalających uodpornić miasto i jego mieszkańców poprzez edukację i zintensyfikowane działania informacyjne. Jako kluczowe w tej kategorii zidentyfikowano działanie związane z kształtowaniem świadomości o zagrożeniach klimatycznych i edukację ekologiczną na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz działaniach z zakresu informowania i ostrzegania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu. Działania organizacyjne polegające na aktualizacji dokumentów strategicznych planistycznych obowiązujących w mieście, wdrażaniu nowych procedur oraz nawiązywaniu współpracy pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za adaptację do zmian klimatu, zmiany prawa miejscowego czy stworzenie wytycznych postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń klimatycznych. Działania techniczne są to działania o charakterze inwestycyjnym obejmujące budowę nowej lub modernizację istniejącej infrastruktury. Do kluczowych działań technicznych, które pozwolą miastu uzyskać odporność miasta na zagrożenia związane ze zmianami klimatu, zaliczono przedsięwzięcia polegające na inwestycjach w infrastrukturę i środowisko, takich jak: sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, wały przeciwpowodziowe, drogi, termomodernizacja budynków i obiektów, OZE, tereny zielone, działania związane z budową i rozwojem systemu gospodarowania wodami opadowymi oraz błękitnej i zielonej infrastruktury, rozwój terenów zielonych, działania rewitalizacyjne. W Miejskim Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Tomaszowa Lubelskiego wybrano następujące przykłady grupy działań adaptacyjnych:

- stworzenie systemu komunikacji miejskiej w celu ochrony mieszkańców miasta przed zanieczyszczeniem i hałasem generowanym przez indywidualne środki transportu, zmniejszenie zanieczyszczenia komunikacyjnego, optymalizowanie transportu drogowego,
- wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła, stworzenie systemu ciepłowniczego bazującego na źródle odnawialnym (energii geotermalnej), zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności energetycznej, ochrona obszarów generowania świeżego/chłodnego powietrza,
- modernizacja i budowa infrastruktury uzbrojenia terenu, szczególnie kanalizacji sanitarnej oraz zaopatrzenia w wodę pitną, monitoring i regulacja gospodarki wodociągowej i kanalizacyjnej,
- zwiększenie retencjonowania wód, przeciwdziałanie powodziom i podtopieniom, zagospodarowanie wody deszczowej, przeciwdziałanie suszy,
- rozwój terenów zielonych oraz błękitno – zielonej infrastruktury,
- stworzenie systemu monitoringu i ostrzegania przed zagrożeniami związanymi
- z ekstremalnymi zjawiskami oraz zmianami klimatu, wzmocnienie służb ratowniczych z uwzględnieniem zmian klimatycznych, budowa systemu dla zapewnienia ochrony zdrowia,

- edukowanie, informowanie o następstwach zmian klimatu oraz promowanie dobrych praktyk, działań i postaw, propagowanie partycypacji społecznej.

Plan Adaptacji dla Miasta Tomaszów Lubelski powstał z wykorzystaniem metody partycypacyjnej. Prace nad przygotowaniem dokumentu prowadzone były w współpracy z jednostkami miejskimi odpowiedzialnymi za poszczególne sektory miasta:

- Wydział Inwestycji i Rozwoju,
- Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Tomaszowie Lubelskim,
- Wydział Gospodarki Komunalnej
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim oraz przedstawicielami przedsiębiorców, których działalność może zostać zakłócona przez zmiany klimatu oraz przedstawicielami mieszkańców.

Wdrażanie MPA jest procesem wielostopniowym, za który odpowiadać będzie samorząd gminny we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (zinstytucjonalizowanymi i indywidualnymi). W Polsce adaptacja do zmian klimatu nie jest priorytetowym obszarem wsparcia finansowego, ale wiele działań szczególnie w zakresie ochrony środowiska i ekologii finansowanych ze środków krajowych jest spójna z celami adaptacyjnymi. Przewiduje się również możliwości finansowania działań adaptacyjnych z nowej Perspektywy finansowej 2021-2027. Fundusze Europejskie na lata 2021-2027 to 72,2 miliarda euro z polityki spójności oraz 3,8 mld euro środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Łącznie to około 76 miliardów euro. Środki zostaną przeznaczone na realizację inwestycji w innowacje, przedsiębiorczość, cyfryzację, infrastrukturę, ochronę środowiska, energetykę, edukację i sprawy społeczne.

Plan adaptacji podlega monitoringowi, a w razie potrzeby aktualizacji. Przegląd stanu realizacji działań określonych w Miejskim Planie Adaptacji będzie stanowić źródło informacji na temat postępu realizacji zaplanowanych działań. Monitorowanie realizacji działań adaptacyjnych powierzono Wydziałowi Inwestycji i Rozwoju. Raport z wdrażania Planu Adaptacji będzie przygotowywany co dwa lata oparciu o informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i realizację działań adaptacyjnych. Raport ten będzie zawierać podstawowe informacje o zainicjowanych, przygotowanych, realizowanych działaniach adaptacyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym. Po zatwierdzeniu raportu przez Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski będzie on udostępniony w sposób umożliwiający opinii publicznej zapoznanie się z jego treścią.

Uwzględnienie zmian klimatu na obszarze Miasta Tomaszów Lubelski jest niezbędne dla zapewnienia dobrego i bezpiecznego funkcjonowania oraz w celu osiągnięcia i utrzymania wysokiej jakości życia mieszkańców. Przyjęcie Planu Adaptacji jest odzwierciedleniem dostrzeżenia najważniejszych zagrożeń związanych z zachodzącymi zmianami klimatu takimi jak wzrost częstości gwałtownych zjawisk pogodowych, częstsze występowanie powodzi i podtopień, pogłębienie się problemu

niedoborów wody i suszy. Analizy oparte na dostępnych danych wskazują, że w perspektywie roku 2030 należy się spodziewać pogłębienia tendencji zmian zjawisk klimatycznych zaobserwowanych w przeszłości. Dlatego mając to na uwadze należy zadbać, by miasto Tomaszów Lubelski stworzyło struktury przestrzenne, społeczne i gospodarcze przygotowane na te zjawiska.

Cele zapisane w Planie Adaptacji dotyczą głównie tych sektorów, które zostały uznane za najbardziej wrażliwe na zmiany klimatu w Tomaszowie Lubelskim tj. gospodarka wodna, transport, energetyka oraz zdrowie publiczne. W Planie Adaptacji określone zostały działania, które będą odpowiedzią władz lokalnych i mieszkańców Tomaszowa Lubelskiego na zagrożenia związane ze zmianami klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem problemów w wymienionych obszarach funkcjonowania Miasta. Realizowanie wymienionych działań adaptacyjnych będzie zmierzało do wypełnienia wizji Miasta, w którym dostrzega się konieczność uwzględnienia nowych warunków klimatycznych w rozwoju Tomaszowa Lubelskiego.

5.12 Strategia ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego

Strategia ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego została przyjęta Uchwałą Nr LXVIII/723/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 29 grudnia 2023 r. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, zwane dalej „ZIT”, są instrumentem rozwoju terytorialnego, o którym mowa w art. 28–30 rozporządzenia ogólnego oraz w art. 9 i art. 11 rozporządzenia EFRR i Funduszu Spójności. Inwestycje Terytorialne są realizowane w miejskich obszarach funkcjonalnych wskazanych jako obszary strategicznej interwencji w strategii rozwoju województwa. ZIT są realizowane w wybranych obszarach tematycznych, wskazanych w programach regionalnych lub krajowych. ZIT są zarządzane przez związek ZIT utworzony w jednej z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego – Miasto Tomaszów Lubelski i Gmina Tomaszów Lubelski podpisały porozumienie na mocy art. 74 ustawy o samorządzie gminnym. Miasto Tomaszów Lubelski wraz z Gminą Tomaszów Lubelski zdiagnozowały możliwości realizacji projektów w formule ZIT, których selekcja odbyła się w trakcie wielu spotkań i dyskusji z uwzględnieniem warunków kierowanych do projektów w ramach Zintegrowanej Inwestycji Terytorialnej. Mając na uwadze wcześniej opisane uwarunkowania i możliwości realizacyjne w odniesieniu do formułowanych potrzeb i wyników analizy danych zebranych w diagnozie, określono 4 cele rozwojowe:

- Wykorzystanie najnowszych technologii w świadczeniu usług,
- Efektywne gospodarki publiczne w zakresie gospodarowania zasobami przyrody (woda, energia) odporności klimatycznej i gospodarki obiegu zamkniętego,
- Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury i turystyki na obszarze MOF,
- Poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji i usług społecznych w MOF.

Opracowano listę projektów realizujących cele jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami:

- 1) Cyfrowy MOF Tomaszowa Lubelskiego - Celem projektu jest rozwój elektronicznych usług publicznych na poziomie lokalnym (tworzenie, cyfryzacja nowych usług, poprawa funkcjonalności i e-dojrzałości istniejących usług do minimum 4 poziomu dojrzałości, integracja usług, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu usług, rozwój infrastruktury informatycznej jednostek, wsparcie rozwoju systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, rejestrów publicznych, aplikacji i systemów bazodanowych) oraz poprawa cyberbezpieczeństwa.
- 2) Retencja wód na części obszaru MOF - Celem projektu jest retencja wód opadowych i roztopowych z części terenów MOF. Zakłada wybudowanie zbiornika retencyjnego wraz z siecią rowów przechwytyjących, gromadzących i odprowadzających wody opadowe. Projekt zakłada realizację kompleksowego, systemu błękitno-zielonej infrastruktury w MOF Tomaszów Lubelski, który ma przyczynić się do złagodzenia głównych wyzwań związanych ze zmianami klimatu w MOF: suszy i powodzi wskutek nawałnych opadów. Działaniom inwestycyjnym towarzyszyć będzie szeroka kampania informacyjno-edukacyjna mająca na celu zwiększenie świadomości mieszkańców i innych interesariuszy na temat powiązań między zagospodarowaniem terenu a występowaniem suszy i powodzi w regionie oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności wykorzystania rozwiązań opartych na przyrodzie w celu adaptacji i mitygacji zmian klimatu.
- 3) Poprawa systemu gospodarki odpadami na terenie MOF - Projekt zakłada implementację Systemu Indywidualnej Segregacji wraz z dostawą narzędzi umożliwiających kontrolę selektywnej zbiórki w zabudowie wielorodzinnej i zarządzanie tym systemem oraz wykonaniem niezbędnych robót budowlanych (w tym zakup i montaż na terenie miasta inteligentnych pojemników na odpady umieszczonych w estetycznej obudowie wyposażonej w system ważący i czytnik kodów QR umożliwiającą rejestrację masy i rodzaju odpadów przekazanych przez poszczególne gospodarstwa domowe danego osiedla). System pozwoli na usprawnienie takiego obszaru Gospodarki Odpadami jak: realizacja obowiązku segregowania odpadów u źródła wytwarzania poprzez dynamiczne zwiększenie 4-krotnie masy odpadów selektywnych przy jednoczesnym zmniejszeniu masy odpadów zmieszanych, kontrola jakości odpadów aby stały się surowcami wtórnymi (90% prawidłowych), zarządzanie odbiorem odpadów - przejście z systemu harmonogramowego na dynamiczne trasy odbioru i zmniejszenie kosztów odbioru odpadów o 20%.
- 4) Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych na obszarze MOF - W ramach projektu przewiduje się poprawę efektywności energetycznej istniejących obiektów użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze MOF, wchodzących w zasoby nieruchomości gminnych. Renowacja zmierzać będzie do poprawy efektywności energetycznej tych budynków na poziomie min. 30%. w ramach projektu przewiduje się przebudowę / wymianę nieefektywnych źródeł ciepła, kompleksową modernizację energetyczną budynków oraz zastosowanie instalacji i urządzeń odnawialnych źródeł energii. Miasto Tomaszów Lubelski planuje

poddać renowacji historyczne budynki szkół podstawowych oraz komunalne budynki mieszkalne będące w miejskim zasobie mieszkaniowym.

- 5) Odnawialne źródła energii na terenie MOF Tomaszowa Lubelskiego - W ramach projektu przewiduje się montaż instalacji fotowoltaicznych o mocy nieprzekraczającej 50 kW na obiektach użyteczności publicznej. Wraz z montażem instalacji fotowoltaicznych przewiduje się montaż magazynów energii, które pozwolą na wykorzystanie wytworzonej energii w porze dziennej przez odbiorniki pracujące w porze nocnej oraz w okresie bezprodukcyjnym.
- 6) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej na obszarze MOF - W ramach projektu przewiduje się budowę drogi pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 853 łączącej Tomaszów Lubelski z Biłgorajem na odcinku leżącym w mieście Tomaszów Lubelski przy ul. Piłsudskiego i Józefowskiej oraz w Rogóźnie przy ul. Józefowskiej (Gmina Tomaszów Lubelski). W ramach inwestycji zostanie wybudowana droga pieszo-rowerowa o całkowitej długości ok. 3,7 km, w tym na terenie miasta Tomaszów Lubelski ok. 1,4 km- na całej długości ulicy Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim z początkiem od ronda w centrum miasta do Ronda Żołnierzy Wyklętych dalej poprzez ul. Józefowską do granic miasta i następnie poprzez ul. Józefowska w m. Rogóźnie na terenie Gminy Tomaszów Lubelski do końca zabudowy.
- 7) Poprawa dostępu do wysokiej jakości kształcenia przedszkolnego i włączającego podstawowego na obszarze MOF - Projekt ma na celu poprawę równego dostępu do wysokiej jakości usług edukacji przedszkolnej i włączającej edukacji podstawowej. W ramach projektu planuje się inwestycje infrastrukturalne w istniejących placówkach przedszkolnych, będących w miejskim zasobie. W szczególności planuje się wyposażenie placówek w nowoczesne w pełni bezpieczne place zabaw z bezpieczną nawierzchnią, wyposażenie sal w sprzęt ITC (magiczne dywany, magiczne ściany i inne nowoczesne wyposażenie), niezbędne roboty budowlane dostosowujące placówki i ich otoczenie do nowoczesnych standardów edukacji i wychowania przedszkolnego. W szkołach podstawowych planuje się dostosowanie budynków oraz pracowni i sanitariatów do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.
- 8) Rozwój turystyki na obszarze MOF - Projekt ma na celu rozwój turystyki na obszarze MOF. Głównym zadaniem jest poprawa infrastruktury. w ramach projektu na terenie miasta Tomaszów Lubelski planowane są zadania na terenie parku miejskiego – budowa tężni solankowej oraz instalacji na ogrodzeniu parku, która będzie stanowić rodzaj informacji turystycznej, obrazującej obiekty turystyczne miast i gminy.
- 9) Ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarze MOF - Projekt ma na celu ochronę, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury na obszarze MOF. Głównym zadaniem jest poprawa stanu infrastruktury dziedzictwa kulturowego. W ramach projektu na terenie miasta Tomaszów Lubelski planowane są zadania związane z remontem Tomaszowskiego Domu Kultury. Odrębnym zadaniem będzie zakup sceny mobilnej wraz z niezbędnym wyposażeniem,

która będzie wykorzystywana do organizacji wydarzeń terenowych realizowanych przez instytucje kultury.

- 10) Zwiększenie dostępności do usług społecznych na terenie MOF Tomaszowa Lubelskiego poprzez rozwój usług asystenckich wspierających aktywność osób z niepełnosprawnościami - Celem projektu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Program będzie kierowany do mieszkańców MOF do osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności w tym dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Celem rozpowszechnienia usług asystencji osobistej jest zwiększenie szans osób niepełnoprawnych na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia.
- 11) Równy dostęp do dobrej jakości kształcenia przedszkolnego i podstawowego na obszarze MOF - Projekt zakłada 2 moduły, jeden skierowany do uczniów w ramach realizacji programów rozwojowych szkół, drugi moduł dla dzieci w wieku przedszkolnym wspierający edukację włączającą. Wszystkie problemy placówek edukacyjnych zostały zdiagnozowane w diagnozie potencjałów i potrzeb placówek oświatowych. Jedną z potrzeb jest wprowadzenie nowych/dodatkowych metod kształcenia dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami (uczniowie z oświadczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego / wspieranego i uczniowie zdolni). Dodatkowo szkoły potrzebują odnowienia materiałów edukacyjnych oraz zakupu drobnego sprzętu ICT i elektronicznego wspomagającego proces edukacyjny oraz komunikację z osobami o szczególnych potrzebach (np. pętle indukcyjne, tablice multimedialne). Zadania wspierające szkolnictwo podstawowe poprzez doposażenie infrastruktury w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski. W ramach projektu zostaną zrealizowane programy rozwojowe mające na celu rozszerzenie oferty edukacyjnej dla uczniów w tym dla uczniów ze specjalnymi potrzebami i uczniów wybitnie uzdolnionych, organizację i realizację dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów oraz doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej. Odrębny moduł projektu będzie skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym. Celem projektu będzie rozszerzenie oferty edukacyjnej oraz unowocześnienie istniejącej bazy lokalowej i dydaktycznej w zakresie edukacji włączającej Ośrodków Wychowania Przedszkolnego.

Proces opracowania strategii realizowano z poszanowaniem celów, zasad i dobrych praktyk partycypacji społecznej zapewniając możliwość aktywnego uczestnictwa interesariuszy w procesie planistycznym, uzyskania szerszej reprezentacji i poparcia społecznego dla decyzji planistycznych, którego celem jest zmniejszenie dużej ilości występujących konfliktów przestrzennych lub społecznych. Istotą procesu partycypacji było poznanie opinii partnerów społecznych dotyczących barier, problemów i kierunków rozwoju obszaru współpracy ponadlokalnej oraz rekomendacji

w zakresie przedsięwzięć, które mają być realizowane w ramach strategii. Kierowano się zasadą poszukiwania takich rozwiązań, które pomogą władzom publicznym podejmować decyzje w największym stopniu realizujące zasadę dobra wspólnego w danej społeczności. Już na etapie tworzenia założeń Strategii ZIT przyjęto partycypacyjny model przygotowywania dokumentu. Pozwoliło to na wykorzystanie potencjału lokalnych ekspertów, wiedzy pracowników urzędów gmin, radnych i sołtysów oraz doświadczeń mieszkańców w określaniu silnych stron, budowaniu celów i przygotowaniu planów konkretnych działań na najbliższe lata. Daje to szansę na akceptację przygotowanego dokumentu przez lokalne środowiska. Dnia 24.07.2023 r. odbyło się Posiedzenie Rady Społecznej Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszowa Lubelskiego, zwołane przez Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. Najważniejszymi punktami posiedzenia był wybór Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Rady Społecznej ZIT oraz wyrażenie opinii dotyczącej Strategii ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego. Po przedstawieniu Strategii ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego i dyskusji nad jej treścią Rada Społeczna ZIT wyraziła opinię pozytywną. Zadaniem Rady Społecznej ZIT jest poznawanie opinii wszystkich grup interesariuszy i wypracowywanie akceptowalnych rozwiązań dla obszaru ZIT. Rada Społeczna ZIT uprawniona jest do wyrażania opinii, stanowisk oraz rekomendowania rozwiązań w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny Strategii ZIT. w skład Rady Społecznej ZIT wchodzi przedstawiciele interesariuszy ZIT, w rozumieniu zapisów umowy partnerstwa pomiędzy Polską a Komisją Europejską w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 oraz inne podmioty, których udział jest uzasadniony z uwagi na realizowane zadania.

5.13 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Tomaszów Lubelski w roku 2023

Aktem prawnym regulującym postępowanie ze zwierzętami bezdomnymi jest ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580). Zgodnie z art. 11a tej ustawy Rada Gminy określa, w drodze uchwały, coroczny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Projekt programu, o którym mowa, zostaje przekazany do zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii. Zgodnie z art. 11a ust. 8 powyższej ustawy, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, powiatowy lekarz weterynarii wydaje opinie o projekcie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.

W dniu 24 lutego 2023 r. Rada Miasta przyjęła w drodze uchwały coroczny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, którego celem jest zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, zapobieganie bezdomności zwierząt, zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Miasta Tomaszów Lubelski. Z uwagi na to, że istnieje na terenie Miasta Tomaszowa Lubelskiego narastający problem bezpiecznych zwierząt, szczególnie psów, przyjęcie programu i jego realizacja była uzasadniona. Każde zwierzę wymaga humanitarnego traktowania, pod tym pojęciem rozumie się traktowanie

uwzględniające potrzeby zwierzęcia i zapewniające mu opiekę i ochronę. Stosownie do tych norm ustawowych program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, w zakresie zapewnienia opieki nad kotami wolno żyjącymi, przewiduje działania, zmierzające do realizacji obowiązku humanitarnego taktowania zwierząt, w tym zapobiegające ich zabijaniu z naruszeniem norm ustawowych oraz znęcaniu się nad nimi.

Wprowadzenie w życie zaproponowanych w niniejszym programie działań, przyniosło szereg korzyści zarówno mieszkańcom miasta, a także bezdomnym zwierzętom.

Wdrożenie programu pozwoliło również stopniowo na zmniejszenie ilości bezdomnych zwierząt na terenie miasta Tomaszowa Lubelskiego.

Program, o którym mowa wyżej, obejmował w szczególności:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2. opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3. odławianie bezdomnych zwierząt;
4. obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6. usypianie ślepych miotów;
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Przy jednostce Urzędu Miasta tj. przy Miejskim Zarządzie Dróg utworzony jest tymczasowy punkt przetrzymywania zwierząt, gdzie trafiają psy po zdarzeniach drogowych, zagubione lub porzucone, które są w złym stanie i wymagają pomocy oraz podrzucone w miejsca publiczne szczenięta. Opiekę weterynaryjną sprawuje Gabinet Weterynaryjny lek. Mirosław Szewczak, z którym Miasto ma podpisaną umowę na całodobową gotowość weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi uczestniczącymi w zdarzeniach drogowych i opiekę w tymczasowym punkcie przetrzymywania zwierząt. Zwierzęta z tymczasowego punktu przetrzymywania są oddawane właścicielom, jeżeli tacy się zgłoszą oraz innym chętnym (adopcja) przy zapewnieniu przez Miasto Tomaszów Lubelski poniesienia kosztów sterylizacji lub kastracji. Niektóre zwierzęta są oddawane do schroniska w Zamościu. Zwierzęta po zdarzeniach drogowych wymagające specjalistycznego leczenia (wg. uznania lekarza weterynarii) są oddawane odpłatnie do schroniska w Zamościu (podległe miastu Zamość). Miasto ponosi koszty leczenia, przyjęcia do schroniska, sterylizacji, kastracji. Miasto Tomaszów Lubelski posiada podpisaną umowę z Prezydentem Miasta Zamość. W 2023 roku zapewniono opiekę 22 psom i udzielono pomocy 31 bezdomnym kotom. Miasto Tomaszów Lubelski zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym Pana Jana Woś znajdującego się przy ul. Szopena 58 w Tomaszowie Lubelskim.

5.14 Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Miasta Tomaszów Lubelski na 2023 rok

Źródłem finansowania realizacji zadań przeciwdziałających uzależnieniom są wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody z tego tytułu w roku 2023 wyniosły 1 003 468,18 zł. W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Miasta Tomaszów Lubelski na 2023 rok zrealizowano zadania oraz poniesiono wydatki, które przedstawiają się następująco w poszczególnych obszarach:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków

- 1) Poniesiono koszty opinii biegłych - psychiatry i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu prowadzono wobec osób uzależnionych od alkoholu działania motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Wynagrodzenie w/w osób w 2023 r. wyniosło 2591,20 zł
- 2) Sfinansowano prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych w kwocie 34700,00 zł.
- 3) Współfinansowano działalność Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Wsparcia Dziennego Świetlicy Środowiskowej "Krokus". Na funkcjonowanie świetlicy wydatkowano kwotę 800501,38 zł, którą przeznaczono na wynagrodzenia dla wychowawców prowadzących zajęcia, realizację programu świetlicy (w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe), wyposażenie świetlicy w gry edukacyjne i sprzęt sportowy oraz zakup niezbędnych artykułów biurowych.
- 4) Wsparcie funkcjonowania Świetlicy Środowiskowej Krokus – remont ogrodzenia: 50 000,00 zł.

Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, skierowanej w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

- 1) Wspierano i inicjowano różne formy profilaktyki wobec dzieci i młodzieży: warsztaty profilaktyczne dla uczniów, rodziców oraz kadry pedagogicznej. Łącznie bezpośrednio objęto działaniami profilaktycznymi 1040 osoby. Koszt realizacji warsztatów profilaktycznych: 40 018,88 zł
- 2) Przeprowadzono szkolenie w ramach realizacji lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu z zakresu realizacji miejskiego programu profilaktyki dla osób zarządzających i przedstawicieli jednostek realizujących politykę społeczną: 30 000,00 zł
- 3) Na potrzeby realizacji Programu Profilaktyki wykonano materiały informacyjne oraz opracowano diagnozę problemów uzależnień : 6028,50 zł
- 4) Wspierano alternatywne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym wspierano działania prowadzone przez organizacje pozarządowe:

- przeprowadzono konkursy tematyczne „Człowiek Wolny od Nałogów”, oraz „Rzuć Palenie Razem z Nami. Na realizację przedsięwzięć przeznaczono kwotę 795,00 zł
- zrealizowano „Dni promocji zdrowia”, podczas których zaprezentowano dzieciom i młodzieży szkolnej lokalną ofertę spędzania wolnego czasu. Na realizację tego przedsięwzięcia przeznaczono kwotę 13 959,52 zł
- zrealizowano halowy turniej piłki nożnej drużyn podwórkowych: 17 046,86 zł
- współorganizowano wyjazdy młodzieży na turnusy profilaktyczne: 14 550,00 zł.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii. Zapewnienie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Wsparcie działalności Stowarzyszenia „Promyk” realizującego przedsięwzięcia na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych (współfinansowanie przedsięwzięć stowarzyszenia i udostępnienie pomieszczeń przeznaczonych na jego działalność) – Na działalność stowarzyszenia przeznaczono kwotę 16000,00zł.
- 2) Funkcjonowanie Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego obejmującego punkt informacji, konsultacje z psychoterapeutą oraz klub wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin. Na organizację i funkcjonowanie Centrum przeznaczono kwotę 96 325,99 zł w tym:
 - doposażenie w meble i sprzęt biurowy – 11 820,61 zł
 - energia (zakup i dystrybucja energii elektrycznej i gazu) – 12 628,10 zł
 - konsultacje z psychoterapeutą – 66 000,00 zł
 - usługa kanalizacyjna, zagospodarowania odpadów i sprzątnięcia – 5877,28 zł
- 3) Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoleń dla członków Komisji:
 - diety za udział w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły 23011,20 zł.

Działania podejmowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma za zadanie podejmować działania motywujące wobec osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia. W roku 2023 Komisja przyjęła i rozpatrzyła 24 wniosków o leczenie uzależnienia od alkoholu, na ich podstawie kierowała do Sądu Rejonowego stosowne wnioski o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. Ponadto Komisja stale współpracuje z Sądem Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, Komisariatem Policji w Tomaszowie Lubelskim.

5.15 Program wspierania rodziny dla miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 - 2025

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177). Ustawa określa w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej oraz postępowania adopcyjnego, jak również określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawodawca w powyższym akcie prawnym określił m.in. zadania dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, w tym gminnego. Art. 179 ust. 1 ustawy określa, że w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Powyższe zadania wykonywane były w oparciu o Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 – 2025, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr. LIX/617/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Zgodnie z art. 176 powołanej ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.
- 2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
- 3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- 4) Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.
- 5) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo –terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
- 6) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.
- 7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

5.16 Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177) nakłada na gminę obowiązek tworzenia i realizacji trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 – 2025 został opracowany z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań, włącznie z określeniem kierunków działań obejmujących okres realizacji. Program służy wspieraniu rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin w celu przywrócenia im zdolności prawidłowego funkcjonowania. Program jest propozycją kierunków działań pomocowych na rzecz wspierania rodzin zamieszkujących na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Zakłada prowadzenie działań profilaktycznych, interwencyjnych oraz reintegracyjnych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną, wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie, jak również skoordynowanie działań pomocowych oferowanych przez służby działające w obszarze wspierania rodziny. Program adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski, które przejawiają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zagrożone są umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program kierowany jest w szczególności do rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem, narażonych na szereg czynników niekorzystnych, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną wymagającą wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Adresatami Programu są: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny wychowujące dzieci w wieku od 0 - 18 lat, rodziny zmagające się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dzieci, rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców np. konflikty małżonków, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, rodziny dotknięte przemocą, rodziny naturalne w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. W realizację programu zaangażowane były podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym tworzą lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim, Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Lubelskim, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tomaszowie Lubelskim, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Tomaszowie Lubelskim, Świetlica Środowiskowa „Krokus”, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - w Tomaszowie Lubelskim, przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły średnie, służba zdrowia i organizacje pozarządowe.

Głównym celem niniejszego programu jest wspieranie rodzin mających problemy z wypełnianiem swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin.

Do prawidłowej realizacji celu głównego programu nakreślono cele szczegółowe: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny.

Zadania w zakresie pomocy społecznej.

Do najczęstszych obszarów problemowych zdiagnozowanych w rodzinach korzystających z pomocy społecznej należą m.in.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm, przemoc w rodzinie, zdarzenie losowe, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wnikliwa analiza ustalonej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, dochodowej, zawodowej czy mieszkaniowej pozwala pracownikowi socjalnemu zastosować odpowiednią formę pomocy aby zapobiegać czynnikom, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego.

Rodzinom z dziećmi w 2023 r. została udzielona pomoc w formie materialnej i niematerialnej:

W 2023r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 90 rodzin z dziećmi, w których żyło 325 osób. Ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc została udzielona 27 rodzinom, w tym 22 rodzinom niepełnym oraz 6 rodzinom wielodzietnym.

W ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” dożywianiem objęto 85 dzieci oraz młodzieży w szkołach, w przedszkolach lub formie zasiłku celowego na zakup żywności na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w tym 9 uczniów bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego zgodnie z Uchwałą Nr IV/33/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelskim z dnia 28.12.2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania”.

W rodzinach objętych wsparciem świadczona była pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Świadczone były usługi przez pedagoga dla 1 dziecka autystycznego oraz usługi świadczone przez logopedę dla 2 dzieci autystycznych, u 1 dziecka realizowano usługi rehabilitacyjne i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - zgodnie z zaleceniami lekarskimi i specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii jako uzupełnienie procesu leczenia.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych realizowana była również pomoc dla 1 osoby jako **pomoc wspierająca dla opiekuna** (chorej matki niepełnosprawnego dziecka), w dni wolne od pracy i soboty, w ilości od 1 godziny dziennie. Usługi świadczyła opiekunka z przygotowaniem specjalistycznym. Pomoc i wsparcie uzyskały również rodziny z osobami posiadającymi orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne

W 2023 r. w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 wsparciem objęto 43 osoby niepełnosprawne. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2023 r. zrealizowano w ramach Programu „Opieka wytechnieniowa” - edycja 2023 2 formy w ramach Programu: opiekę wytechnieniową w formie dziennej dla 2 opiekunów osób niepełnosprawnych i opiekę wytechnieniową całodobową dla 1 opiekuna osób niepełnosprawnych. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi w czasowym odciążeniu od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych.

Zadania w zakresie świadczeń rodzinnych.

W ramach zadań zleconych wypłacono:

Zasiłki rodzinne - 330 rodzinom (łącznie 5.210 świadczeń) oraz dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:

- urodzenia dziecka – wypłacono 30 osobom (łącznie 32 świadczenia), dodatek przysługuje rodzicowi lub opiekunowi prawnemu dziecka jednorazowo przez rok po urodzeniu dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – wypłacono 14 osobom (łącznie 95 świadczeń),
- samotnego wychowywania dziecka – wypłacono 25 samotnym rodzicom (łącznie 305 świadczeń),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – wypłacono 57 osobom (łącznie 673 świadczeń),
- rozpoczęcia roku szkolnego – wypłacono 196 rodzinom (łącznie 503 świadczenia),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – wypłacono 7 osobom (łącznie 64 świadczenia),
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono 72 rodzinom (łącznie 914 świadczeń).

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka – 52 osobom (łącznie 52 świadczenia).

Świadczenie rodzicielskie – wypłacono 43 osobom (łącznie 272 świadczenia).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – (zadanie zlecone finansowane z budżetu państwa).

W okresie od 01-01-2023 roku do 31-12-2023 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 55 rodzin. Zadania ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w okresie od 01-

01-2023 roku do 31-12-2023 roku tut. Ośrodek realizował to zadanie tylko w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W związku z powyższym ze świadczeń i dodatków dyferencyjnych skorzystało 12 rodzin.

W ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca jednorazowe świadczenie. W roku 2023 r. z tego świadczenia skorzystały 2 osoby (2 świadczenia).

Zadania w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując powyższe zadanie prowadził postępowania wobec 48 uczniów o przyznanie stypendium szkolnego za okres styczeń – czerwiec w roku szkolnym 2022/2023 oraz 49 uczniów za okres wrzesień – grudzień w roku szkolnym 2023/2024. W roku 2023 r. przyznano 5 zasiłków szkolnych z uwagi na trudną sytuację w jakiej znalazł się uczeń.

Zadania wynikające z Programu „Karta Dużej Rodziny“ na 2023 r. - Na terenie miasta Tomaszów Lubelski od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. złożono 234 wnioski o przyznanie „Karty Dużej Rodziny“, w tym: 24 wnioski o przyznanie „Karty Dużej Rodziny“ po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną, 210 wniosków tylko dla rodziców, 9 wniosków o przyznanie duplikatu, 16 wniosków jako uzupełnienie rodziny, 8 wniosków o przedłużenie karty

Program „Rodzina Trzy Plus”- w roku 2023 r. z programu „Rodzina Trzy Plus“ skorzystało 21 nowych rodzin na liczbę 95 osób w rodzinach. Zarejestrowano 53 rodziny na liczbę 267 osób w rodzinach, które już były posiadaczami karty. Wydano 267 zaktualizowanych kart.

Bardzo dużym wsparciem i pomocą dla rodzin wielodzietnych jest zniżka w opłatach dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych. Ta forma pomocy cieszy się największym uznaniem. Oprócz tego szereg innych podmiotów, które włączyły się do programu „Rodzina Trzy Plus“ również świadczą pomoc rodzinom w różnych formach, które chętnie z nich korzystają.

Wsparcie z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) 2014-2020 - w 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem w zakresie dystrybucji produktów żywnościowych dla osób najbardziej potrzebujących z terenu Miasta Tomaszów Lubelski (obywatele Polscy). Wsparciem w ramach działania objęto 119 rodzin, w tym 275 osób w rodzinach.

Projekt pn. „Nowa Szansa”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014 – 2020 - wsparciem w formie aktywizacji społeczno-zawodowej objęto 93 osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Minimalizowanie skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach i poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.

Rodziny przeżywające trudności w prawidłowym sprawowaniu opieki nad dziećmi mają możliwość korzystania z szerokiego wsparcia specjalistycznego, realizowanego w ramach

funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, jak i przez partnerów Programu. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2) terapii i mediacji,
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganiu izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub grupami samopomocowymi.

Dodatkowym obowiązkiem wynikającym z ustawy jest zatrudnienie **asystentów rodziny**. W ramach przedmiotowego programu w 2023 roku sfinansowano 2 etaty dla asystentów rodziny. Zatrudnienie asystentów odbywało się w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 r. na podstawie umowy o pracę. W zależności od stopnia trudności wykonywanych zadań asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę w nie więcej niż 15 rodzinach. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, umożliwiające pozostanie dzieci w rodzinie, zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodzin biologicznych dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej. W 2023 roku, wsparciem asystentów objętych zostało łącznie **21 rodzin**, w których wychowywało się **40 dzieci** do 18 roku życia: z 7 rodzinami zakończono współpracę, z 12 rodzinami rozpoczęto współpracę.

Asystenci podejmowali współpracę w zakresie:

- 1) prowadzenia poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz udzielania informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
- 2) udzielania pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w znalezieniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 3) współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 4) sporządzania planu pracy z rodziną,
- 5) monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 6) prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 7) sporządzania na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach.

W trakcie pracy z rodziną i realizacji zawartego planu pracy, asystenci rodziny dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny, która pozwala na określenie, czy podejmowane działania przybliżają rodzinę do założonych celów i wpływają na poprawę jej sytuacji. Ocenę taką, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządza się nie rzadziej niż co pół roku. Dodatkowo asystenci na wniosek sądu sporządzali opinie o rodzinie i jej członkach.

Kolejną formą wsparcia jest **specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne i rodzinne**. W roku 2023 udzielono porad dla 52 rodzin, w których funkcjonowało 149 osób. Poradnictwa psychologicznego udzielono 10 rodzinom (30 osób w rodzinach), w rodzinach wymagających wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego pomoc udzielana była również przez partnerów Programu tj. Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim, NZOZ „Psycho-Med” w Tomaszowie Lubelskim oraz przez psychologów szkolnych oraz psychologa/terapeutę zatrudnionego w Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego dla osób uzależnionych i współzależnionych prowadzonego przez Miasto Tomaszów Lubelski. Rodziny objęte pomocą miały możliwość korzystania również z poradnictwa prawnego świadczonego przez konsultanta prawnego zatrudnionego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - udzielono porad 34 rodzinom, w tym rodzinom z dziećmi, w których żyło 100 osób. Porady głównie dotyczyły spraw związanych z wnioskowaniem o alimenty oraz władzy rodzicielskiej nad dziećmi. Z poradnictwa rodzinnego skorzystało 7 rodzin (8 osób w rodzinach).

W 2023 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej nie były organizowane grupy wsparcia oraz grupy samopomocowe. Ta forma pomocy była realizowana przez partnerów programu - Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, która organizowała grupy wsparcia dla rodziców, warsztaty z zakresu metod wychowawczych – „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy jest zatrudnianie rodzin wspierających, które we współpracy z asystentem rodziny będą pomagały w przewyciężaniu problemów rodzin dysfunkcyjnych objętych usługami asystenta. W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim nie zatrudniał rodzin wspierających. Podejmowane są cykliczne starania w kierunku pozyskania do współpracy osób i rodzin pełniących funkcje rodziny wspierającej.

Dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej korzystały z zajęć i programów wsparcia oraz uczestniczyły w półkoloniach i zimowiskach organizowanych przez Placówkę Wsparcia Dziennego Świetlicę Środowiskową „Krokus”. Świetlica jest samodzielną jednostką organizacyjną systemu pomocy społecznej - placówką wsparcia dziennego i wykonuje zadania określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świetlica zgodnie z regulaminem dysponuje 30 miejscami i jest ośrodkiem skierowanym na pomoc dzieciom od 6-go roku i młodzieży do 16-go roku życia pochodzących z rodzin: z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej.

Każdego dnia pracy placówki wychowawcy zapewniają swoim podopiecznym pomoc w formie: odrabiania lekcji, nauki własnej, dożywiania w postaci podwieczorków pod nadzorem wychowawców (dzieci i młodzież samodzielnie przygotowują sobie kanapki i proste, gorące dania), organizacji zajęć pozalekcyjnych (m.in. zajęcia plastyczno-techniczne, sportowe, redakcyjno-komputerowe, kulinarne, edukacyjno-dydaktyczne, integracyjno-adaptacyjne, profilaktyczne).

Szczególny nacisk wychowawcy kładli na pomoc dzieciom w nauce i pozyskiwaniu niezbędnych

podręczników, a także materiałów dydaktycznych. Placówka dysponuje dość obszerną w zbiory biblioteczką, z której codziennie korzystają dzieci w trakcie odrabiania lekcji i nauki własnej. Pomoc wychowawców w nauce jak również materiały dydaktyczne, jakimi dysponuje świetlica w znacznym stopniu przyczyniły się do postępów wychowanków w edukacji, w szczególności do lepszych ocen w szkole oraz pochwał kierowanych pod adres wychowawców placówki przez pedagogów szkolnych i rodziców, z którymi świetlica utrzymuje stały kontakt. W placówce ponadto organizowane są różnorodne zajęcia pozalekcyjne m.in. zajęcia integracyjne, kulinarne oraz plastyczno-techniczne. W ramach zajęć kulinarnych pod nadzorem wychowawców samodzielnie przygotowują sobie posiłki. Dzieci uczestniczą również w zajęciach sportowo – rekreacyjnych. (Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania placówki i realizowanych zadań za rok 2023 znajdują się w sprawozdaniu z działalności Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Środowiskowej „Krokus” w Tomaszowie Lubelskim za 2023 r. przekładane corocznie Burmistrzowi Miasta Tomaszów Lubelski).

Podjęmowanie działań prowadzących do odbudowy więzi rodzinnych oraz powrotu dzieci do rodzin biologicznych.

W celu intensyfikacji działań pomocowych na rzecz konkretnej rodziny, prowadzona była praca socjalna. Jest to działalność nakierowana na pomaganie innym, praca z drugim człowiekiem, skupienie się na rozwiązywaniu problemów jednostki, rodziny lub grupy społecznej. W 2023 r. wsparcia w formie pracy socjalnej udzielono 282 rodzinom (525 osób w tych rodzinach), w tym wyłącznie pracy socjalnej dla 37 rodzin (78 osób w rodzinach). Wsparcie to realizowane było poprzez różnorodne działania np.: doradztwo, rozmowy motywacyjne, skierowania na leczenie, skierowania do innych instytucji, udzielanie porad prawnych lub administracyjnych, pomoc w zakresie napisania podania lub innego dokumentu, wyszukania oferty pracy, diagnozy rodziny, skierowania do specjalisty, wspólnego planowania, koordynowania działań podopiecznego, itp. Pracę realizowano z rodzinami zagrożonymi kryzysem oraz przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Tą formą pomocy objęto 27 rodzin, w tym 22 rodziny niepełne oraz 6 rodzin wielodzietnych. Aby zapobiec sytuacjom, w których dzieci trafiają do pieczy zastępczej oraz umożliwić im powrót do rodzin biologicznych pracownicy socjalni i asystenci rodziny, w ramach swoich obowiązków zawodowych, podejmowali współpracę z instytucjami, które realizują zadania na rzecz dziecka i rodziny: koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, Sądem Rejonowym, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w Sprawach Karnych, Rodzinnych i Nieletnich pedagogami szkolnymi. Współpraca ta miała charakter konsultacji, wymiany informacji oraz wspólnie podejmowanych działań interdyscyplinarnych zmierzających do poprawy sytuacji zarówno rodzin z dziećmi, jak i rodzin ubiegających się o przejęcie opieki nad swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Ścisła współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Partnerami Programu ma na celu zapobiegać umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwiać powrót dzieci w niej przebywających do rodziców biologicznych.

W ramach współpracy pracownicy socjalni i asystenci rodziny zrealizowali następujące zadania:

- uczestniczyli w okresowej ocenie sytuacji dziecka dokonywanej przez organizatorów pieczy zastępczej w celu przygotowania planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej,
- uczestniczyli w spotkaniach interdyscyplinarnych organizowanych przez placówki oświatowe,
- podejmowali współpracę z rodzicami dzieci przebywającymi w pieczy zastępczej pod kątem kontaktów i utrzymania relacji oraz wzmocnienia więzi rodzinnych.

Stosownie do art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy **współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej**. Gmina wspólnie z powiatem ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim pokrywał koszty pobytu 17 dzieci w 13 rodzinach zastępczych. W 2023 roku zostały ustanowione 4 rodziny zastępcze dla 7 dzieci. Jedna rodzina zastępcza z 2 dzieci została rozwiązana, a dzieci postanowieniem sądu zostały skierowane do placówki opiekuńczo-wychowawczej. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w przypadku 2 rodzin wnioskował do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka z uwagi na pojawiające się trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodzica. W 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tomaszowie Lubelskim prowadził procedurę „Niebieskie Karty” w przypadku 5 rodzin z dziećmi, w których wychowywało się 10 dzieci. We wszystkich rodzinach prowadzony był monitoring funkcjonowania rodziny i sytuacji dzieci oraz sporządzony plan pomocy.

W przypadku 2 rodzin z wdrożoną procedurą, skierowane zostały przez rejonowego dzielnicowego, wchodzącego w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka. W przypadku 1 rodziny pracownik socjalny wdrożył procedurę „Niebieskie Karty” z uwagi na podejrzenie przemocy wobec dzieci, jak również złożył wniosek do Sądu Rejonowego, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Tomaszowie Lubelskim o wgląd w sytuację dzieci. W przypadku 1 rodziny z dziećmi w ramach procedury „Niebieskie Karty” Zespół Interdyscyplinarny podjął po raz drugi działania pod kątem powiadomienia Sądu Rejonowego, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację dzieci.

Wzmocnienie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, organizacji pracujących i działających na rzecz dzieci i rodzin.

Stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji wspierających rodziny jest ważnym elementem w procesie efektywnego wspierania rodziny. W ramach podnoszenia kompetencji pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach mających na celu podniesienie jakości świadczenia pracy. Pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniach z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych dla rodzin, przeciwdziałania przemocy domowej. W celu doskonalenia metod interwencji i pomocy dla rodzin zagrożonych kryzysem oraz przemocą pracownik socjalny brał udział w szkoleniu zakończonym certyfikatem z zakresu podstawy terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach oraz w szkoleniu dotyczącym pracy z przypadkiem w oparciu o nowatorskie techniki w pracy socjalnej – dialog motywujący. Ponadto pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny współpracowali interdyscyplinarnie z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną: Koordynatorami pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w Sprawach Karnych, Rodzinnych i Nieletnich, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 - 2025 jest jednocześnie sprawozdaniem z wykonania zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za rok 2023. Stopień wdrożenia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023- 2025 w roku 2023 był realizowany zgodnie z bieżącymi możliwościami funkcjonowania poszczególnych podmiotów i instytucji. Prowadzenie wspólnych zintegrowanych działań na rzecz pomocy rodzinom prowadziło do szybkiego przepływu informacji oraz objęciem ich kompleksowym i wielowymiarowym wsparciem. Praca z rodziną potrzebującą wsparcia skupiała się głównie na dostarczeniu rodzinie odpowiednich usług i pomocy w celu zachowania integralności rodziny oraz przywrócenia prawidłowego funkcjonowania. Rok 2023 był pierwszym rokiem obowiązywania nowego programu, mając na uwadze sukcesywność podejmowanych działań oraz dużą ich skuteczność w zapewnieniu wsparcia rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych konieczna jest kontynuacja dotychczasowych działań oraz podejmowanie nowych mających na celu dalsze wpieranie rodzin. Do najważniejszych kierunków podejmowanych w ramach realizacji programu na kolejny okres wynikających z pojawiających się potrzeb przyjęto:

- Zwiększenie dostępności specjalistycznej pomocy w formie terapii i mediacji oraz zabezpieczenie pomocy prawnej,
- Organizowanie spotkań dla rodzin - „grup wsparcia” lub „grup samopomocowych” mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji,

- Inicjowanie działań i akcji promocyjnych w celu pozyskania do współpracy rodzin wspierających, w tym również zabezpieczenie środków finansowych związanych z udzieleniem pomocy i kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające,
- Zapewnienie środków jako wkład własny w celu realizowania projektów w ramach Funduszy Europejskich skierowanych do rodzin z dziećmi.
- Zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- Stałe podnoszenie kwalifikacji kadry, świadczącej wsparcie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

5.17 Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 – 2025 za rok 2023

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tomaszów Lubelski przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/293/2021 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 19 lutego 2021 r. zaplanowany jest do roku 2025. Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, motywowanie społeczności lokalnych, mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Miejskiego Programu są: osoby i rodziny z terenu miasta Tomaszów Lubelski doświadczające przemocy od swoich bliskich; osoby wobec których istnieje prawdopodobieństwo, że są sprawcami przemocy; instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie/domowej; władze lokalne mające wpływ na kształtowanie warunków bezpieczeństwa dla osób doświadczających przemocy; społeczność lokalna miasta Tomaszów Lubelski jako grupa mająca wpływ na kształtowanie należytych postaw wobec przemocy oraz promowanie stylu życia bez przemocy.

Realizatorami Miejskiego Programu są: Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski; Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/Domowej w Tomaszowie Lubelskim; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim; Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Tomaszowie Lubelskim; Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Lubelskim; Placówki oświatowe w Tomaszowie Lubelskim; Służba zdrowia w Tomaszowie Lubelskim. Głównym celem Miejskiego Programu jest „skuteczne wsparcie

osób doświadczających przemocy domowej oraz umożliwienie mieszkańcom miasta Tomaszów Lubelski życia w środowisku wolnym od przemocy”.

Cel główny był realizowany poprzez cele szczegółowe zdefiniowane jako:

Wzmocnienie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i zacieśnianie działań lokalnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tomaszowie Lubelskim powołano Uchwałą Nr XIX/164/2011 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tomaszowie Lubelskim oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Następnie w związku z nowelizacją ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535) zaistniała potrzeba powołania nowego Zespołu Interdyscyplinarnego. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Zespół Interdyscyplinarny miasta Tomaszów Lubelski to grupa 20 specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie miasta Tomaszów Lubelski.

W skład Zespołu wchodził przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej; Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii; Ochrony Zdrowia; Komendy Powiatowej Policji; Placówek Oświatowych; Kuratorskiej Służby Sądowej; Prokuratury Rejonowej; Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodka Interwencji Kryzysowej; Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim;

Parafii Rzymsko-Katolickiej Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Tomaszowie Lubelskim.

Do sierpnia 2023 r. skład zespołu nie uległ zmianie. Natomiast w miesiącu wrześniu 2023r. zgodnie z nowelizacją ustawy powołano nowy Zespół Interdyscyplinarny. A jego skład uzupełniono o przedstawicieli: organizacji pozarządowej oraz kościoła. Oprócz tego dotychczasowe grupy robocze przekształcono w formie uchwały w grupy diagnostyczno-pomocowe.

W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny funkcjonował zgodnie z założeniami. Zarówno posiedzenia zespołu jak i spotkania grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych realizowane były zgodnie z planem. Członkowie aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczyli w pracach Zespołu oraz w grupach roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

Zespół Interdyscyplinarny ustawicznie podnosił kwalifikacje członków zespołu i grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

- 21.04.2023 r. szkolenie dla członków Zespołu, rejonowych dzielnicowych oraz pracowników socjalnych na temat: „Profilaktyka uzależnień, omówienie i przeanalizowanie nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – przemocy domowej”. Realizatorem była

firma Psychoterapia i Profilaktyka „Odzyskaj Siebie” Katarzyna Walczewska – certyfikowana terapeutka i pedagog resocjalizacyjny.

- 06.06.2023 r. (przedstawiciel PCPR) szkolenie pt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej – zmiany w 2023 roku” zorganizowanym przez RZ NOT w Zamościu.
- 08.09.2023 r. (przedstawiciel PCPR, MOPS, oświaty) szkolenie pt. „Szkolenie dla specjalistów zaangażowanych w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy domowej” zorganizowanym przez Lokalną Grupę Działania „Roztocze Tomaszowskie”.
- 27.09.2023 r. (członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz rejonowi dzielnicowi) szkolenie pt.: „Realizacja procedury Niebieska Karta z uwzględnieniem nowelizacji z dnia 9 marca 2023 r. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy Niebieska Karta” zakończone zaświadczeniem. Realizatorem była RZ NOT w Zamościu.
- 10-11.10.2023 r. (przedstawiciel PCPR) szkolenie pt. „Profesjonalizacja kadry pomocy i integracji społecznej”, w trakcie którego odbył się blok tematyczny „Przeciwdziałanie przemocy domowej w świetle nowych regulacji prawnych” zorganizowanym przez PCPR w Tomaszowie Lubelskim.
- 13.10.2023 r. (Członek Zespołu) szkolenie pt. „Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw” realizowanym przez Daniela Mróz na zlecenie Fundacji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy „FENIKS”.
- 20.10.2023 r. (przedstawiciele MOPS, oświaty, PCPR) uczestnictwo w Konferencji organizowanej przez Sąd Okręgowy w Zamościu pt. „Mediacja sposobem rozwiązywania sytuacji kryzysowych”.
- 11-13.10.2023 r. (przedstawiciel ochrony zdrowia) szkolenie pt. „Rola i zadania ochrony zdrowia w przeciwdziałaniu przemocy domowej” organizatorem było Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- 26.10.2023 r. (przedstawiciel oświaty) uczestnictwo w konferencji organizowanej przez Sąd Okręgowy w Zamościu pt. „Praktyczne aspekty mediacji szkolnej i rówieśniczej”.
- 14-16.11.2023 r. (przewodnicząca i przedstawiciel PCPR) szkolenie pt. „Praca z osobą stosującą przemoc domową” w Lublinie zorganizowane na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie.
- 06-08.11.2023 r. (przedstawiciel kościoła) szkolenie pt. „Przemoc domowa jako zagrożenia życia rodzinnego – rola osób duchownych w profilaktyce i pomocy”. Organizatorem było Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Zgodnie z art. 9 a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/domowej posiedzenia zespołu odbywały się co najmniej raz na trzy miesiące. Nasz Zespół Interdyscyplinarny spotykał się 5 razy.

W związku z nowelizacją ustawy i zgodnie z art. 9 a ust. 7 posiedzenia Zespołu odbywały się raz na dwa miesiące. Nowo powołany Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 5 razy. Na każdym posiedzeniu na bieżąco analizowano przypadki rodzin z terenu miasta, w których wdrożono procedurę "Niebieskie Karty". Oprócz tego omawiano działania pod kątem realizowanych bądź zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty” w indywidualnych przypadkach jak również z wnioskiem o ich zakończenie.

Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec problemu przemocy domowej w ramach działań profilaktycznych adresowanych do mieszkańców miasta Tomaszów Lubelski.

W ramach inicjowania lokalnych kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz propagujących prawidłowe relacje w rodzinach skierowanych do społeczności lokalnej w roku 2023 członkowie Zespołu prowadzili działania w różnych formach. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakładce Przeciwdziałanie Przemocy w 2023 roku na bieżąco umieszczano informacje dotyczące wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej, a także działań wobec osób stosujących przemoc. W dniu 13.06.2023 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tomaszowie Lubelskim promowali swoje działania w ramach kampanii „STOP PRZEMOCY”. Zadaniem Zespołu jest nie tylko podejmowanie interwencji w sprawach przemocy domowej, ale również projektowanie czynności profilaktycznych zmierzających do ograniczenia skutków przemocy, adresowanych do społeczności lokalnej.

Głównym założeniem kampanii było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ograniczenie jej skutków między innymi poprzez zwiększenie zaangażowania w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy oraz poszerzenie poziomu wiedzy na temat przemocy domowej, w szczególności sposobów postępowania w przypadkach stosowania przemocy. W ramach kampanii Zespół Interdyscyplinarny prowadził dystrybucję: plakatów, ulotek, broszurek informacyjnych, gadżetów o tematyce „STOP PRZEMOCY”.

Następnie Ośrodek Interwencji Kryzysowej Tomaszowie Lubelskim od 16 listopada do 14 grudnia 2023 r. organizował bezpłatny cykl spotkań warsztatowych „SIĘGAM PO MOC” skierowane do grup wsparcia dotkniętych przemocą domową lub zagrożonych przemocą domową. Prowadzącym spotkania był psycholog Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim.

W ramach współpracy z placówkami oświatowymi oraz innymi podmiotami w podnoszeniu poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej w zakresie wprowadzania do programów kształcenia dzieci i młodzieży treści na temat objawów, przyczyn i skutków przemocy w domowej, zagrożeń płynących z przemocy podejmowano szereg działań profilaktycznych.

W Szkole Podstawowej Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim prowadzone były następujące działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy:

- Współpraca z Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego w Tomaszowie Lubelskim.
- Współpraca z pracownikami socjalnymi MOPS w Tomaszowie Lubelskim.

- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim w ramach zapotrzebowania na warsztaty profilaktyczne i uczestnictwo w spotkaniach pedagogów i psychologów z miasta i powiatu tomaszowskiego.
- Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Tomaszowie Lubelskim.
- Współpraca z kuratorem sądowym.
- Współpraca z Akademią Pozytywnej Profilaktyki i Terapii Uzależnień - warsztaty i szkolenia.
- Spotkania z pedagogiem i psychologiem dla rodziców i uczniów przejawiających agresję w szkole.
- Plakaty, ulotki informujące o miejscach, w których można otrzymać pomoc.
- Szkolenia podjęte przez pracowników: „Szkolenie dla specjalistów zaangażowanych w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy domowej”- 30.05.2023, „Szkolenie dla specjalistów zaangażowanych w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy domowej”- 08.09.2023, 17 Międzynarodowa Konferencja „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie, Polskie Centrum Programu Safer Internet – 26-29 września 2023 r., konferencja dla pedagogów w Sądzie Okręgowym w Zamościu inaugurująca Tydzień mediacji w Polsce
- Zadania wynikające ściśle z realizacji treści zawartych w szkolnym programie profilaktyczno-wychowawczym.
- Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły. Porozumiewanie się bez przemocy.
- Trening Umiejętności Społecznych – zajęcia z psychologiem/pedagogiem.
- Psychoedukacja – zajęcia indywidualne z psychologiem.
- Projektowanie i monitorowanie działań interwencyjnych podejmowanych w stosunku do uczniów, organizowanie pogadanek z przedstawicielami Policji „Niewłaściwe zachowanie się w Internecie i szkole, skutki prawne nieprawidłowych zachowań” 09.03.2023; „Konsekwencje i skutki prawne stosowania przemocy w szkole i zastraszania” 21.06.2023.
- Warsztaty z pedagogiem z cyklu „Bądź kumplem nie dokuczaj”. Zajęcia wychowawcze z uczniami dotyczące kształtowania umiejętności interpersonalnych, sposobów rozwiązywania konfliktów.
- Godziny wychowawcze: Jak radzić sobie z presją grupy rówieśniczej (asertywność)? Konflikty w grupie rówieśniczej - jak je rozwiązywać? Złe zachowania w naszej klasie- komórki, bicie, popychanie, niecenzurowane słowa; Jak przeciwstawić się agresji i przemocy ze strony innych? Potrafię być asertywny w sytuacjach trudnych.
- Warsztaty z prawnikiem dla klas V i VI na temat konsekwencji łamania prawa przez uczniów małoletnich.

- Zapobieganie nałogom: alkoholizmowi, narkomanii, paleniu papierosów i zażywaniu substancji psychoaktywnych.
- Udział młodzieży i dzieci w konkursach organizowanych w ramach akcji „Dzień bez papierosa”, „Człowiek wolny od nałogów” we współpracy z UM.
- Udział w warsztatach profilaktycznych na temat uzależnień z Panem Dobromirem Makowskim. „RAPPELOGIA” - Spotkanie dla uczniów i młodzieży ze szkół w Tomaszowie Lubelskim.
- Godziny wychowawcze: Napoje energetyczne - wpływ na rozwój młodego człowieka. O szkodliwości palenia e - papierosów. Napoje energetyczne - dlaczego są nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży? Profilaktyka uzależnień - e papierosy.
- Udział w Dniach Promocji Zdrowia - Park Miejski.
- Zwiększenie świadomości niepożądanych oddziaływań zasobów internetowych oraz zagrożeń płynących z sieci w odniesieniu do zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów.
- Bezpieczeństwo w sieci - warsztaty z pedagogiem.
- „Bezpieczeństwo w Internecie” film dla rodziców z Akademii Pozytywnej Profilaktyki.
- Godziny wychowawcze: Zagrożenia i szkodliwość Internetu. Do czego używam Internet? Rozmawiajmy ze sobą na przerwach a nie grajmy w sieci. Dzień bezpiecznego Internetu. Internet, media społecznościowe - jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci. Internet, media społecznościowe - jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci. „Świat mediów - miła rozrywka czy pożeracz czasu?”
- Walka z dyskryminacją.
- Warsztaty profilaktyczne „Bądź kumplem, nie dokuczaj”.
- Pogadanki na temat dzieci innej narodowości, innego koloru skóry, niepełnosprawnych uczęszczających do naszych szkół, ich prawa do nauki, życia w naszym kraju. Udział w akcjach solidaryzujących się z nimi.
- Udział w grze terenowej zorganizowanej przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tomaszowie Lubelskim w ramach obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu.
- Europejski Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych.
- „Niepełnosprawny kolega”- spotkanie z pedagogiem klas pierwszych. Warsztaty z pedagogiem w klasach starszych „Poznaj Super ludzi” z Okazji Dnia Godności ON.
- Uczestnictwo w akcji Kolorowe skarpetki solidaryzując się z osobami z Zespołem Downa. Konkursy plastyczne I-III.

W Szkole Podstawowej Nr 2 w Tomaszowie Lubelskim w 2023 roku w ramach działań edukacyjnych i profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy:

- Wychowawcy, pedagog i psycholog prowadzili zajęcia dotyczące wykształcenia umiejętności właściwego reagowania na agresję, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, zapobiegania mobbingowi, bezpieczeństwo w internecie, hejtu internetowego. Uczono właściwej komunikacji i tolerancji wobec kolegów w szkole oraz radzenia sobie z problemami.
- Przeprowadzono Debatę - program profilaktyki alkoholowej, „Znajdź właściwe rozwiązanie” dotyczące profilaktyki palenia papierosów.
- Przeprowadzono zajęcia z funkcjonariuszem Policji odnośnie przemocy i cyberprzemocy
- Zrealizowano zajęcia profilaktyczne dla uczniów Rapedagogia przez Dobromira Makowskiego.
- Odbyła się też wywiadówka dla rodziców na temat zagrożeń we współczesnym świecie.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna przeprowadziła interwencyjne zajęcia warsztatowe, w których nasilił się problem przemocy rówieśniczej. Szczególnie zacieśniono współpracę z rodzicami objętych ryzykiem zachowań agresywnych.
- Kierowano rodziców do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Gadu-Gadu i na zajęcia do Szkoły dla Rodziców i Wychowawców, które rokrocznie odbywają się w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tomaszowie Lubelskim. W roku 2023 skierowano tam 3 rodziny.
- W szkole odbywały się konsultacje dla rodziców oraz zebrania z rodzicami. Kontrolowano frekwencję uczniów i wysyłano wezwania do szkoły w przypadkach wysokiej absencji uczniów i innych problemów. Prowadzono indywidualne spotkania z rodzicami. Nie zgłoszono w ubiegłym roku zawiadomienia o przemocy w rodzinie.
- Objęto opieką psychologiczną i pedagogiczną uczniów przejawiających zachowania agresywne oraz tych, którzy są ich ofiarą. Uczniowie brali udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne na terenie szkoły i poza nią. Uczęszczali też na terapie indywidualne do Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Na tablicy ogłoszeń w szkole znajduje się lista instytucji w których można uzyskać pomoc. Uczniowie znali zagrożenia ze strony ludzi i wiedzą, do kogo i w jaki sposób należało się zwrócić o pomoc. Informacje przekazywano też w kontaktach indywidualnych z rodzicami. Organizowano uczniom zajęcia sportowe zapewniające właściwe spędzania czasu wolnego przez uczniów: SKS, imprezy sportowe, zawody, zajęcia szachowe i robotykę. Angażowano uczniów w działalność charytatywną i artystyczną. Uczniowie brali udział w przygotowywaniu imprez okolicznościowych, obchodów świąt szkolnych i narodowych. W szkole działa monitoring, którego zapis może wykorzystać dyrektor w celu ustalenia sprawcy agresywnego zachowania lub niszczenia mienia szkolnego.
- Szkolenia i konferencje: Procedura „Niebieskie Karty”, Przeciwdziałanie przemocy domowej, konferencja nt. mediacji związana z „Międzynarodowym Dniem Mediacji” Sąd Okręgowy

w Zamościu, przemoc w szkole - przyczyny, diagnozowanie, działanie, hejt w szkole - jak przeciwdziałać przemocy werbalnej, mediacje dla nauczycieli poziom rozszerzony.

Realizując działania Zespołu Interdyscyplinarnego w myśl art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej **Szkoła Podstawowa Nr 3 w Tomaszowie Lubelskim** podjęła następujące działania:

- Organizacja na terenie szkoły Międzynarodowego Dnia Bez Przemocy, Dni Tolerancji, Życzliwości i Praw Dziecka, Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, Międzynarodowego Dnia Numeru Alarmowego 112, Dnia Bezpiecznego Internetu, Światowego Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną oraz Międzynarodowego Dnia Dobrych Uczynków.
- Zajęcia psychoedukacyjne przeprowadzone przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Spotkania uczniów z funkcjonariuszami Policji z wydziału prewencji.
- Organizacja konkursów „Rzuć palenie razem z nami” i kolejnej edycji Dni Rzucania Palenia oraz akcji „Nie palę sobie życia!” „Człowiek wolny od nałogów ” i „Dni Promocji Zdrowia”.
- Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów poprzez rozmowy indywidualne z uczniami, zajęcia w zespołach klasowych i spotkania z rodzicami.
- Współpraca z innymi instytucjami pomocowymi działającymi na rzecz oświaty.
- Udostępnianie materiałów dydaktyczno - informacyjnych uczniom, nauczycielom i rodzicom.
- Udział w szkoleniach i konferencjach: Realizacja procedur "Niebieskie Karty - krok po kroku", Przemoc w szkole przyczyny, diagnozowanie, działanie, Mobbing w szkole od A do Z, Emocje mają moc. Dlaczego umiejętność samoregulacji w rozwoju emocjonalno - społecznym młodzieży jest tak ważna, Radzę sobie coraz lepiej - jak pomóc uczniom pokonać trudności?, Jak i co mówić, żeby rodzice słuchali, Profilaktyka uzależnień, omówienie i przeanalizowanie nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - przemocy domowej, Niebieski dla Autyzmu 2023, Jak zadbać o dobrostan swój i swoich uczniów, Niwelowanie presji, regulowanie emocji, skuteczne wsparcie, Regulacja trudnych emocji u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz narzędzia wspierające zdrowie psychiczne najmłodszych, Jakich dorosłych potrzebują dzisiaj dzieci? 10 filarów dobrych relacji z dziećmi, Profilaktyka Połączeń, Dziecko i nastolatek w kryzysie, Powrót do szkoły a kondycja psychiczna uczniów, Realizacja procedury Niebieska Karta z uwzględnieniem nowelizacji z dnia 9 marca 2023 r. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta", Metaumiejętności w procesie pomagania osobom z doświadczeniem przemocy domowej.

- W 2023 r. praca profilaktyczna i wychowawcza w **II Liceum Ogólnokształcącym w Tomaszowie Lubelskim** przebiegała zgodnie z założeniami w corocznie opracowywanym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

W szkole opracowane są procedury związane z przestrzeganiem bezpieczeństwa w szkole, z którymi zapoznano uczniów. Na wszystkich wywiadówkach przypominano rodzicom o panujących w szkole zasadach. Wychowawcy wraz ze specjalistami i dyrekcją szkoły na bieżąco i jak najszybciej starali się rozwiązywać wszystkie trudne sytuacje tak aby nie dochodziło do eskalacji. W ubiegłym roku zgodnie z założonym planem działania ukierunkowane były na wspomaganie ucznia w zakresie kompetencji miękkich tj. przeprowadzane były warsztaty poświęcone podnoszeniu i ćwiczeniu umiejętności takich jak: Obniżony nastrój i jak sobie radzić, Dbanie o dobrostan psychiczny, Stres i metody radzenia sobie z nim, Budowanie dobrych relacji w grupie, Jak sobie radzić z przemocą i manipulacją, Zarażamy życzliwością, Bezpieczeństwa i zagrożenia dla młodzieży, Cyberprzemoc i hejt - jak sobie radzić w cyberprzestrzeni, Stosowanie zasad ograniczonego zaufania w stosunku do obcych i inne. Szkoła brała udział w realizacji programów i kampanii o zasięgu ogólnokrajowym takich jak: Szkoła odpowiedzialna cyfrowo, Ogólnopolski Program Edukacyjny w służbie prawu”- odbyły się spotkania z przedstawicielami Służby Więziennej, Poznaj swojego rekruta- spotkania z przedstawicielami jednostek wojskowych, program Szkoła Myślenia pozytywnego, projekt „Betler Together” dla samorządu, kampania Respektuj.pl przeciwstawianie się przemocy i dyskryminacji. Sześciokrotnie z młodzieżą spotykali się przedstawiciele KPP w Tomaszowie Lubelskim na temat odpowiedzialności karnej nieletnich, cyberprzemocy i handlu ludźmi. Dwukrotnie młodzież uczestniczyła w rozprawie sądowej w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim. Objętych opieką specjalistyczną było ok. 200 uczniów w związku z różnorodnymi problemami osobistymi lub rodzinnymi. Materiały informacyjne odnośnie problematyki agresji i przemocy umieszczane były na gazetkach ściennych. Broszury przygotowywane przez różne instytucje informujące o przemocy i sposobach wsparcia rozprowadzane wśród uczniów. Współpracowano na bieżąco z placówkami pomocy społecznej, PPP, OIK, PCPR oraz kuratorami rodzinnymi w sprawie dzieci objętych naszą opieką.

W Zespole Szkół Techniczno - Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim w roku 2023 podejmowane były następujące dziania edukacyjne i profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie/domowej:

- Zorganizowano spotkania profilaktyczne uczniów klas pierwszych z przedstawicielami KPP w Tomaszowie Lubelskim.
- Wychowawcy rozmawiali z uczniami na temat różnych form przemocy, jej konsekwencjach ale również o sposobach zapobiegania i reagowania na nią. Rozmowy dotyczyły również, tematu radzenia sobie ze stresem, konfliktami oraz rozwijaniem umiejętności komunikacyjnych. Wychowawcy wyświetlali uczniom filmy z udziałem specjalistów, którzy prowadzili warsztaty

dotyczące rozpoznawania i radzenia sobie z przemocą w relacjach, a także z przemocą w szkole i poza nią.

- Godziny wychowawcze poświęcone były następującej tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy: budowania poczucia własnej wartości, umiejętności dostrzegania swoich mocnych stron i pozytywnego patrzenia na siebie, rozwijania umiejętności skutecznego komunikowania się z innymi – werbalnych i niewerbalnych sposobów komunikacji w tym umiejętności aktywnego słuchania i używania komunikatów „ja”, pogłębiania empatii poprzez naukę nazywania, rozpoznawania i wyrażania uczuć, ćwiczenie umiejętności wczuwania się w przeżycia innej osoby, rozwijanie wrażliwości na krzywdę i niesprawiedliwość, ćwiczenie umiejętności spostrzegania sytuacji z punktu widzenia innych ludzi, budowania postawy tolerancji wobec innych - zdobywania wiedzy o prawach człowieka, analizowania różnic między ludźmi, nauki akceptowania różnorodności, treningu radzenia sobie ze złością, wiedzy o uczuciu złości i technikach kontrolowania go, ćwiczenia umiejętności panowania nad złością, nauki asertywności, umiejętności wyrażania własnego zdania, komunikowania potrzeb, radzenia sobie z krytyką, rozwiązywania konfliktów, wiedzy o sposobach rozwiązywania konfliktów, ćwiczenia metod konstruktywnego komunikowania się oraz praktycznego rozwiązywania sporów i kłótni.

W 2023 r. praca w Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Tomaszowie Lubelskim przebiegała zgodnie z przyjętym planem uwzględniającym zapotrzebowanie płynące ze szkół z powiatu tomaszowskiego. W ubiegłym roku przeprowadzono liczne zajęcia edukacyjne i profilaktyczne w formie warsztatowej na terenie szkół i placówek na terenie miasta i powiatu tomaszowskiego. Odbyło się 8 spotkań w przedszkolach w których uczestniczyło 123 przedszkolaków. Realizowana była tematyka zgodna ze zgłoszonym zapotrzebowaniem z placówek. Tematyka poświęcona była głównie kształtowaniu umiejętności społecznych i radzeniu sobie z zachowaniami problemowymi. W szkołach podstawowych pracownicy Poradni przeprowadzili 35 warsztatów w których uczestniczyło 589 uczniów. Realizowane były zajęcia kształtujące pozytywne postawy społeczne, odporność psychiczną i uczące nowych umiejętności tj; np. Bezpieczeństwo w sieci, Zdrowy styl życia, Prawidłowa komunikacja, Stres i sposoby radzenia sobie z nim, Radzenie sobie z emocjami, Moje mocne strony, Depresja, interwencja w sytuacji odrzucenia i konfliktów w klasie, Równi i różni, i inne. Sześciokrotnie spotykano się z rodzicami uczniów na wywiadówkach. Spotkania poświęcone były rozwijaniu prawidłowych metod wychowawczych, uzależnieniom oraz interwencjom w klasach w których występowały konflikty. Na terenie szkół zrealizowano trzy spotkania z Radami Pedagogicznymi w szkołach. Spotkania poświęcone były podnoszeniu umiejętności nauczycieli w tematyce pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Udzielano indywidualnego wsparcia psychologicznego w szkole podstawowej po nagłej śmierci nauczyciela. Na terenie Poradni w 2023 roku zrealizowano cykl zajęć dla rodziców i wychowawców wg. rekomendowanego programu profilaktycznego Szkota dla Rodziców i wychowawców, w którym uczestniczyło 7 rodziców. Poradnia

organizowała grupy wsparcia dla pedagogów i psychologów szkolnych, dla nauczycieli przedszkoli, dla logopedów i dla rodziców dzieci autystycznych. Sześć rodzin uczestniczyło w terapii rodzin.

Materiały informacyjne zawierające informacje dotyczące problematyki przemocy umieszczane były na stronie internetowej poradni oraz na gazetkach ściennych. Broszury przygotowywane przez różne instytucje przeciwdziałające zjawisku przemocy rozprowadzono wśród klientów naszej poradni. Współpracowano na bieżąco ze szkołami, placówkami pomocy społecznej i kuratorami rodzinnymi w sprawie dzieci objętych naszą opieką. W omawianym okresie placówka nasza uczestniczyła w realizacji Projektu: „Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej w gminie Tomaszów lubelski.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim w 2023 roku w zakresie

przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Tomaszów Lubelski i skierowanych do jego mieszkańców, informuje, co następuje:

- 125 mieszkańców miasta Tomaszów Lubelskim objęto interwencją kryzysową i specjalistycznym poradnictwem - w tym 29 osób dotkniętych problemem przemocy domowej.
- Łącznie na rzecz mieszkańców miasta objętych indywidualną pomocą tutejszego Ośrodka udzielono 613 porad, z czego 216 porad na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.
- Ponadto Ośrodek realizował działania wynikające z „Programu wsparcia rodzin dotkniętych kryzysami życiowymi, w tym przemocą w rodzinie na lata 2021-2025”, służące profilaktyce przemocy domowej i promowaniu konstruktywnych postaw pozbawionych przemocy (m.in. warsztaty, zajęcia w szkołach, materiały edukacyjne). Ośrodek był także koordynatorem i realizatorem „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tomaszowskim na lata 2021 - 2025”.
- Działania w ramach wskazanych programów dedykowane były także mieszkańcom miasta. Wśród tych, które zrealizowano w 2023 roku należy wymienić następujące:
 - Działalność informacyjna skierowana do ogółu społeczeństwa:
 - W ubiegłym roku opracowano lub pozyskano i rozdysponowano 25 rodzajów materiałów informacyjnych, dotyczących między innymi zagadnienia przemocy domowej i profilaktyki zachowań przemocowych. Materiały były dystrybuowane w miejscach publicznych oraz w instytucjach świadczących pomoc dziecku i rodzinie - także na terenie miasta Tomaszów Lubelski.
 - Prowadzenie strony internetowej, gdzie zamieszczane są treści związane z prowadzoną działalnością. Opublikowano również cztery artykuły merytoryczne o tematyce. „Jak wzmacniać dziecięce poczucie własnej wartości”, „Redukcja stresu u dzieci przed rozpoczęciem roku szkolnego”, „Stoi na stacji lokomotywa - czyli witaj szkoło”, „Światowy dzień zapobiegania samobójstwom”.

- Informacja o corocznie prowadzonej kampanii „16 dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na płeć”.
- Przeprowadzenie warsztatów o charakterze profilaktycznym dla kobiet z organizacji nieformalnej „Klub Mam z Tomaszowa Lubelskiego i okolic” o tematyce „Relacje z dzieckiem”; w spotkaniu uczestniczyło 14 osób. Zajęcia miały na celu:
 - pogłębienie świadomości co do wagi potrzeby spójności pomiędzy sposobami komunikowania się z dzieckiem w szczególności w sytuacjach konfliktowych w życiu codziennym a dalekosiężnymi celami wychowania dziecka;
 - identyfikacja czynników zwiększających podatność na wystąpienie sytuacji konfliktowych;
 - omówienie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów; omówienie technik obniżania napięcia psychicznego;
 - zwiększenie świadomości w obszarze rozpoznawania i zaspokajania własnych potrzeb;
 - zwiększenie świadomości w zakresie potrzeby ustawicznego samodoskonalenia w obszarze kompetencji rodzicielskich;
 - przekazanie ulotek informacyjnych OIK w Tomaszowie Lubelskim z tematyki rodzicielstwa oraz zakresu poradnictwa Ośrodka.
- Przeprowadzenie cyklu 5 spotkań w ramach grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz zagrożonych przemocą w rodzinie. Tematyka spotkań:
 - Czym jest przemoc - pogłębienie świadomości w tematyce zjawiska przemocy.
 - Potrzeby - trening uważności na potrzeby własne i potrzeby najbliższych; strategie zaspokajania potrzeb.
 - Podstawy prawne przemocy domowej.
 - Napięcie psychiczne i stres - czym są, jak je traktować i jak z nimi zarządzać.
 - Granice w relacjach - trening stawiania i przestrzegania granic w relacjach międzyludzkich.
- Przeprowadzenie spotkania szkoleniowego dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w mieście Tomaszów Lubelski o tematyce „Metaumiejętności w procesie pomagania osobom z doświadczeniem przemocy domowej”. Spotkanie miało na celu zaznajomienie jego uczestników z pojęciem i znaczeniem metaumiejętności w pracy pomocowej, wzmocnienie świadomości i wrażliwości na potrzebę samodoskonalenia zawodowego oraz uważności na ryzyko wypalenia zawodowego, stosowania przemocy instytucjonalnej i wtórnej wiktyimizacji. W spotkaniu uczestniczyło 14 członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w 2023 roku kontynuował działania profilaktyczne mające na celu promowanie konkretnych form uzyskania pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej i socjalnej przez osoby doznające przemocy domowej. W każdej komórce SP ZOZ dostępne były broszury informacyjne, ulotki, plakaty oraz podjęte były działania edukacyjne

dotyczące przemocy domowej jak i gdzie można uzyskać pomoc. W Nocnej i Świątecznej Opiece Zdrowotnej i w SOR na tablicach ogłoszeń znajdowały się informacje z numerem dziecięcego telefonu zaufania jak również adres i numery telefonów Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Tyszowcach, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim. Materiały edukacyjne przekazywane były przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Pomoce te były ukierunkowane na wzmocnienie ochrony dzieci przed skrzywdzeniem, propagowanie informacji o dostępnych formach pomocy w sytuacji przemocy domowej, profilaktykę zaburzeń życia rodzinnego oraz promocję konstruktywnych postaw wychowawczych. Ponadto w SPZOZ została opracowana procedura postępowania w sytuacji podejrzenia /stwierdzenia przemocy w rodzinie/domowej, podejrzenia/stwierdzenia Zespołu Dziecka Krzywdzonego wg której współpracowano z Policją, Zespołem Ratownictwa Medycznego. Ponadto przeprowadzone były szkolenia wewnątrzodziałowe uwzględniające tematykę udzielania pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową.

Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Lubelskim w 2023 roku w ramach przeciwdziałania przemocy domowej podejmowała szereg czynności kierowanych do sprawców, jak i ofiar przemocy. W tym zakresie prowadzona była współpraca z innymi podmiotami tj. z MOPS, GOPS, PCPR, gminnymi i miejskimi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, Sądem Rejonowym oraz Prokuraturą Rejonową w Tomaszowie Lubelskim. W ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowano interwencje w związku ze zgłoszeniem przemocy w rodzinie/domowej. Policjanci zajmujący się profilaktyką społeczną podczas spotkań/prelekcji z dziećmi/młodzieżą szkolną oraz ze społeczeństwem poruszali zagadnienia dot. przemocy w rodzinie/domowej, informując jednocześnie o formach pomocy dorosłym, małoletnim doznającym przemocy domowej oraz instytucjach i podmiotach świadczących taką pomoc. W 2023 roku na terenie miasta Tomaszów Lubelski przeprowadzono ogółem 239 interwencji domowych. Ponadto sporządzono 24 formularze „Niebieska Karta A”, które niezwłocznie zostały przesłane do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/Domowej w Tomaszowie Lubelskim. Zatrzymano 8 osób, co do których istniało podejrzenie stosowania przemocy. Wobec sprawców przemocy w rodzinie/domowej policjanci zastosowali:

6 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do osoby. Wobec 3 osób w związku ze złamaniem wydanego nakazu/zakazu skierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w trybie przyspieszonym. Na wniosek Policji Sąd Rejonowy w 2 przypadkach zastosował dozór, nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania się, a w 1 przypadku zastosował areszt. Oprócz powyższych jednostki ujęte w bazie placówek teled adresowych zapewniających schronienie osobom doświadczającym przemocy domowej i bazie placówek teled adresowych udzielających poradnictwa specjalistycznego działające na terenie gminy miejskiej i powiatu zapewniają schronienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie/domowej jak również udzielają poradnictwa specjalistycznego i są regularnie aktualizowane oraz umieszczane na stronach internetowych.

Poprawa skuteczności działań wobec osób doświadczających przemocy domowej. Skuteczność pomocy udzielanej osobom i rodzinom dotkniętym przemocą analizuje się monitorując przebieg i zakończenie procedury „Niebieskie Karty”. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez jednego z upoważnionych podmiotów: pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie/domowej.

Tabela poniżej przedstawia ilość sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez poszczególne podmioty na przestrzeni czterech lat.

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart-A”	61	18	26	26
w tym:				
Pomoc społeczna	0	1	0	1
Policja	60	17	25	24
Oświata	1	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	0
MKRPA	0	0	0	0
OIK	0	0	1	1

Źródło własne na podstawie rejestru „Niebieska Karta -A”

„Niebieska Karta – A” wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”. Zostaje wówczas powołana grupa robocza/diagnostyczno-pomocowa, która interdyscyplinarnie rozwiązuje problemy związane z podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie/domową:

- kobiety – 12,
- mężczyźni – 5,
- dzieci i młodzież do 18 r. ż. – 14;
- W 2023 roku powołano 8 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w pozostałych przypadkach nie zachodziła taka potrzeba. 5 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych kontynuowało pracę w okresie sprawozdawczym, a powołane były przed okresem sprawozdawczym. Łącznie w 2023 roku działało 13 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w 12 rodzinach; w jednej rodzinie dwukrotnie powołano grupę roboczą/diagnostyczno-pomocową,
- Grupy robocze/diagnostyczno-pomocowe spotkały się na posiedzeniach 50 razy w trybie stacjonarnym;
- Grupy robocze/diagnostyczno-pomocowe sporządziły: 9 „Niebieskich Kart – C” w trybie

stacjonarnym oraz 4 „Niebieskie Karty – D” w trybie stacjonarnym;

- W roku 2023 zakończono procedurę "Niebieskie Karty" w 9 postępowaniach na grupach roboczych/diagnostyczno-pomocowych w trybie stacjonarnym - w związku z ustaniem przemocy w rodzinie/domowej i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie, w 20 postępowaniach w trybie stacjonarnym pracy Zespołu Interdyscyplinarnego rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W kwestii zapewnienia pomocy w ramach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych pracownik socjalny systematycznie monitorował środowiska dotknięte przemocą domową, jednocześnie prowadząc pracę socjalną potwierdzając notatkami służbowymi. Podobnie rejonowi dzielnicowi regularnie wizytowali stan bezpieczeństwa osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą domową dokumentując pracę notatkami urzędowymi. Ponadto Zespół Interdyscyplinarny współpracował z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim, który dysponował wyspecjalizowaną kadrą psychologów i prawnika. W przypadku konsultacji w zakresie spraw rodzinnych pomocą służył asystent rodziny pracujący w 2 rodzinach. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne osobom dotkniętym przemocą były zabezpieczone stosownie do potrzeb. Na uwagę zasługuje fakt, że w placówkach szkolnych każdego rodzaju pracują pedagodzy oraz psychologodzy szkolni, którzy na co dzień udzielali pomocy dzieciom i młodzieży. Zmotywowano 9 osób dotkniętych przemocą domową do skorzystania z pomocy psychologa w tym: 4 osoby dorosłe skorzystały z pomocy psychologa, oprócz tego 4 dzieci było objętych pomocą psychologa. Natomiast 2 osoby pokrzywdzone objęto wsparciem w zakresie nieodpłatnego poradnictwa prawnego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Natomiast Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Tyszowcach oferuje osobom zagrożonym i dotkniętym przemocą pomoc psychologa, pedagoga, prawnika z zapewnieniem bezpłatnego schronienia (całodobowego pobytu) oraz kontynuację nauki dla dzieci.

Poprawa skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie/domową.

W roku sprawozdawczym nie realizowano Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Liczba osób stosujących przemoc domową: kobiety – 2, mężczyźni – 10, dzieci i młodzież do 18 r. ż. – 0

Działania wobec osób stosujących przemoc:

- Wobec 7 osób w ramach procedury „Niebieskie Karty” rejonowi dzielnicowi złożyli wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wdrożenie leczenia odwykowego.
- 5 osób z procedury uczestniczyły w rozmowie z członkami Komisji Alkoholowej.
- 7 osób skierowano na badania do biegłego w Poradni Odwykowej lub w Centrum Profilaktyki i Wsparcia Terapeutycznego w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu.
- 2 osoby z procedury zgłosiły się na badania do biegłego.
- 1 wniosek skierowano do Sądu Rodzinnego w Tomaszowie Lubelskim.

- W przypadku 2 rodzin, w których wychowują się małoletnie dzieci w ramach procedury "Niebieskie Karty" rejonowi dzielnicowi podjęli działania pod kątem powiadomienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich.
- W przypadku 1 rodziny, w której wychowują się małoletnie dzieci w ramach procedury "Niebieskie Karty" pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej podjął działania pod kątem powiadomienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich, natomiast w sytuacji 1 rodziny w której wychowują się małoletnie dzieci w ramach procedury "Niebieskie Karty" Zespół Interdyscyplinarny podjął drugi raz (dotyczy tej samej rodziny, która był zgłoszona przez rejonowego dzielnicowego) działania pod kątem powiadomienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich.
- W roku 2023 liczba zarejestrowanych w Prokuraturze Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim postępowań prowadzonych o przestępstwa dotyczące przemocy w rodzinie/domowej – 37 w tym liczba wszczętych postępowań przygotowawczych (RSD) - 16.
- W 6 przypadkach zastosowano właściwe środki zapobiegawcze przez Komendę Powiatową Policji w Tomaszowie Lubelskim (art 15 a Ustawy o Policji – nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego bezpośredniego otoczenia).
- W 5 przypadkach zastosowano środki zapobiegawcze przez Prokuraturę Rejonową w Tomaszowie Lubelskim.
- 2 oskarżonych skazano wyrokiem sądowym w tym: w 1 przypadku, którego procedura "Niebieskie Karty" była rozpoczęta w 2022 r.
- W 6 przypadkach zakończone umorzeniem wobec braku znamion czynu zabronionego.
- W 6 przypadkach postępowania sprawdzające (RPS) zakończone odmową wszczęcia dochodzenia.
- W 6 przypadkach zakończono skierowaniem aktu oskarżenia.
- W 1 przypadku umorzenie wobec znikomej szkodliwości czynu.
- W 1 przypadku umorzono z powodu zgonu.
- W 1 przypadku przekazano do innej jednostki.
- w 1 przypadku w dalszym prowadzeniu.
- W 2023 r. zatrzymano 8 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową w Policyjnym Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych.
- Przekazano kopię dokumentacji 7 spraw z prac grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych na wniosek funkcjonariuszy Policji Wydziału Dochodzeniowego KPP w Tomaszowie Lubelskim w celu prowadzenia dalszego postępowania przygotowawczego.

- Przekazano kopię dokumentacji 4 spraw z prac grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych na wnioski Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich.
- Przekazano kopię dokumentacji 1 sprawy z pracy grupy roboczej/diagnostyczno-pomocowej na wniosek Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim I Wydział Cywilny;
- 1 „Niebieska Karta” założona przez starszego specjalistę pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim.
- 1 „Niebieska Karta – A” założona przez starszego pracownika socjalnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim.
- 4 "Niebieskie karty – A" założone przez Policję, a przesłane przez 3 Zespoły Interdyscyplinarne innych miejscowości ze względu na zmianę miejsca zamieszkania osoby doświadczającej przemocy i osoby stosującej przemoc, które zakończono na Zespole Interdyscyplinarnym z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Wydatki ponoszone na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych/Diagnostyczno-Pomocowych pokrywane są z budżetu Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w części pozostającej do dyspozycji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim.

W 2023 roku koszt obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego wyniósł 6.270,00 zł w tym:

- Zakup materiałów i wyposażenia – 3000,00 zł
- Zakup usług pozostałych 2000,00 zł
- Szkolenia – 1270,00 zł

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy określone w Miejskim Programie dla miasta Tomaszów Lubelski były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa, a także wewnętrzne wytyczne w instytucjach, działających w przedmiotowej sprawie. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych swoje zadania wykonywali z należytą starannością, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami. Od 22 czerwca 2023 r. zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, które nadały nowy charakter funkcjonowaniu zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Przemoc niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach - wskazano w uzasadnieniu nowelizacji. Dodano, że rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego. Nowelizacja min. rozszerza krąg osób objętych ochroną na niezamieszkujących razem byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej, ustanowiony został standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających

przemocy domowej, doprecyzowane zostały przepisy dotyczące kwalifikacji osób kierujących specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, wprowadzone zostały zmiany dotyczące pracy zespołów interdyscyplinarnych i dotychczasowych grup roboczych, które funkcjonują w gminach. Jednak nadal wyspecjalizowana kadra instytucji pomocowych wszystkie podejmowane czynności wykonywać będzie w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Podstawową jednak zmianą jest sama zmiana pojęcia „przemocy”. Zmieniono nazwę dotychczasowej ustawy i samo określenie przemocy na „ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej” i przemoc domową. Obowiązująca nazwa ustawy stygmatyzowała według ustawodawcy rodzinę i wskazywała, że „wyłącznie rodzina jest środowiskiem w którym dochodzi do aktów przemocy”. Zachowania przemocowe mogą występować również pomiędzy byłymi małżonkami, którzy w świetle prawa nie są rodziną, czy osobami żyjącymi w związkach nieformalnych. W związku z szeregiem zmian przed członkami Zespołu Interdyscyplinarnego pojawiło się wiele zadań, które sukcesywnie zaczęto wdrażać po wejściu w życie nowych przepisów.

5.18 Program osłonowy „Pomoc gminy miejskiej w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu 2019 – 2023”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował wieloletni program rządowy "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. Celem programu było zapewnienie dzieciom, młodzieży, osobom starszym, niepełnosprawnym, samotnym jednego gorącego posiłku dziennie. Program przewidywał również przyznanie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Beneficjentami tego programu w latach 2019–2022 były osoby, których dochód na osobę nie przekraczał 150% odpowiedniego kryterium dochodowego, tj. w przypadku osoby w rodzinie dochód w przeliczeniu na osobę nie mógł przekroczyć 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 900,00 zł), a w przypadku osoby samotnie gospodarującej jej dochód nie mógł przekroczyć 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 1.164,00 zł). Natomiast od 2023 roku dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekroczyć 200% odpowiedniego kryterium dochodowego - tj. w przypadku osoby w rodzinie dochód na osobę w rodzinie nie mógł być wyższy niż 1.200,00 zł, a w przypadku osoby samotnie gospodarującej jej dochód nie mógł przekroczyć kwoty 1.552,00 zł.

Na realizację powyższego programu w 2023 roku środki własne gminy wyniosły 98.276,96 zł, a dotacja z budżetu państwa 393.107,84 zł. Całość poniesionych kosztów Programu to kwota 491.384,80 zł. Ośrodek zapewniał posiłki dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach, a dla innych osób dorosłych w „Stółowce Rodzinnej” Krystian Krafczyk i RESTO & PIZZA Valentino s. c. Rzeczywista liczba osób objętych Programem to 400 osób, z czego 99 osób korzystało z posiłku na kwotę 151.953,80 zł, a 183 osób z zasiłku na zakup żywności na kwotę 327.935,00 zł. Wśród osób objętych pomocą w formie posiłku było 85 dzieci i 14 osób dorosłych, szczególnie bezrobotnych, samotnych,

niepełnosprawnych, którym zapewniono jeden gorący posiłek. Ponadto w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej o udzieleniu pomocy. Przyznanie pomocy nie wymagało przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. W roku 2023 taką pomocą objęto 9 uczniów na kwotę 11.496,00 zł.

W dniu 28 grudnia 2018 roku Uchwałą Nr IV/33/2018 Rady Miasta w Tomaszowie Lubelskim został przyjęty program osłonowy „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023. Względem roku poprzedniego nastąpił spadek rzeczywistej liczby osób objętych Programem korzystających z posiłków - głównie uczących się dzieci. Spowodowane to było w głównej mierze trwającym stanem zagrożenia epidemiologicznego i poprawą sytuacji materialnej rodzin.

5.19 Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” Edycja 2023

Program skierowany jest do osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2023 r. wsparciem objęto 43 osoby niepełnosprawne.

Zadanie w całości sfinansowano ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Wartość zadania 944.984,42 zł.

5.20 Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi w czasowym odciążeniu od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych.

W 2023 r. zrealizowano 2 formy w ramach Programu:

- opiekę wytchnieniową w formie dziennej dla 2 opiekunów osób niepełnosprawnych,

- opiekę wytchnieniową całodobową dla 1 opiekuna osób niepełnosprawnych.

Zadanie w całości sfinansowano ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Wartość zadania 21.076,14 zł.

5.21 Polityka Senioralna EFS +

Realizację projektu „Polityka Senioralna EFS+” rozpoczęto oficjalnie w dniu 27.10.2023 r., od dnia podpisania umowy na dofinansowanie projektu. Przedmiotowe zadanie jest realizowane w partnerstwie z regionalnym Ośrodkiem polityki Społecznej w Lublinie jako Partnerem wiodącym oraz z 36 gminami z województwa lubelskiego. Głównym celem projektu jest zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług dla seniorów w wieku 65+. W związku z okresem rozpoczęcia realizacji projektu od 28.10.2023 r. rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej (m. i. (regulamin rekrutacji i uczestnictwa seniorów w projekcie) przy wiodącym udziale ROPS w Lublinie, opracowywanie budżetu i harmonogramu płatności. Jako wstępny etap rekrutacji rozpoczęto nawiązywanie kontaktów ze środowiskami senioralnymi, zamieszczono informacje o realizowanym projekcie na stronach internetowych Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski oraz MOPS. Rozpoczęto przygotowania do przekazania do wykonania części zadań spółdzielni socjalnej. Projekt jest skierowany do wszystkich mieszkańców miasta. Planowane do realizacji formy wsparcia: usługi opiekuńcze, usługi asystenta osoby niepełnosprawnej, doradztwo psychologiczne, usługi pielęgnacyjne: fryzjerskie, kosmetyczne, podologiczne.

5.22 Program „Korpus wsparcia Seniora”

Celem programu było zapewnienie usług wsparcia Seniorów w wieku 65 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Realizacja usługi wsparcia obejmowała wsparcie społeczne, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, wsparcie psychologiczne, wsparcie w czynnościach dnia codziennego tj. dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior), zakup i dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), wyprowadzenie psa, wyniesienie śmieci.

W programie w 2023 r. brało udział 18 seniorów, którzy skorzystali z pomocy 3 wolontariuszy. Łączna liczba zrealizowanych usług - 127. W ramach programu zrealizowano działania promocyjne, zakupiono dla 17 uczestników paczki świąteczne.

Środki wydatkowane na realizację programu (dofinansowanie) 18.362,51 zł.

5.23 Projekt pn. „Nowa_Szansa”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014 – 2020

Dnia 31.12.2023 roku zakończono realizację projektu „Nowa_Szansa”. Wsparciem w formie aktywizacji społeczno-zawodowej objęto 93 osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym 6 kobiet – uchodźców wojennych z Ukrainy. Uczestnicy w oparciu o kontrakt socjalny realizowali indywidualne ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej. Działania mają charakter kompleksowy, umożliwiając aktywne włączenie społeczne, w tym powrót na rynek pracy osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (bezrobotnym, biernym zawodowo, rolnikom, w tym: korzystającym ze wsparcia Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020, osobom niepełnosprawnym) poprzez realizację treningu umiejętności zawodowych, kursów zawodowych i staży zawodowych.

Wartość projektu: 2.042.121,96 zł

5.24 Program „Opieka 75+” – edycja 2023

Celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub są osobami samotnie gospodarującymi, a także tych, które pozostają w rodzinie.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- zapewnienia ww. osobom wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych.
- poprawy jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej.
- umożliwienia gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.
- wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W 2023 roku wsparciem w ramach Programu objęto 47 osób.

Na realizację zadania pozyskano dotację w wysokości 128.970 zł.

5.25 Program „Rodzina Trzy Plus”

Uchwałą Nr XLIV/467/2014 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 4 kwietnia 2014 roku w sprawie wprowadzenia na terenie Miasta Tomaszów Lubelski Programu „Rodzina Trzy Plus” został wprowadzony program działań na rzecz dużych rodzin zwany Programem „Rodzina Trzy Plus”. Potwierdzeniem uczestnictwa w Programie „Rodzina Trzy Plus” przez duże rodziny jest karta „Rodzina Trzy Plus”. Istotnym celem programu jest promowanie modelu rodziny z dziećmi i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie rodziny i wspieranie jej, poprawa warunków życia i wzmocnienie kondycji rodzin wielodzietnych, zwiększenie szans rozwojowych dzieci i młodzieży

z rodzin wielodzietnych, zwiększenie dostępności do dóbr kultury i sportu. Zarządzeniem Nr 26/2014 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 22 kwietnia 2014 r. ustalono regulamin przyznawania, wydawania, korzystania z karty „Rodzina Trzy Plus” oraz wzór wniosku o wydanie karty „Rodzina Trzy Plus”, które straciło moc w związku z nowym Zarządzeniem Nr 66/2015 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie ustalenia regulaminu przyznawania, wydawania i korzystania z karty „Rodzina Trzy Plus” oraz wzoru wniosku o wydanie karty „Rodzina Trzy Plus” z uwagi na zmianę szaty graficznej karty (od 2016 r. karty są zaopatrzone w hologramy i co roku były przedłużane poprzez ich naklejanie począwszy od 2017 r.). Od dnia 01 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. w programie „Rodzina Trzy Plus” jest zarejestrowanych 337 rodzin, w tym 1666 osób w rodzinach. Wydano 1666 kart. Od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. z programu „Rodzina Trzy Plus” skorzystało 21 nowych rodzin na liczbę 95 osób w rodzinach. Wydano 95 kart, w tym nie wydano kart dla członków rodziny z powodu ich zagubienia (w przeszłości byli już jej posiadaczami). Zarejestrowano 53 rodziny na liczbę 267 osób w rodzinach, które już były posiadaczami karty. Wydano 267 zaktualizowanych kart. Bardzo dużym wsparciem i pomocą dla rodzin wielodzietnych jest zniżka w opłatach dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych. Ta forma pomocy cieszy się największym uznaniem. Oprócz tego szereg innych podmiotów, które włączyły się do programu „Rodzina Trzy Plus” również świadczą pomoc rodzinom w różnych formach, które chętnie z nich korzystają.

5.26 Karta Seniora

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim aktywnie uczestniczył w Programie Ogólnopolska Karta Seniora. W ramach powyższego wydawano karty mieszkańcom miasta Tomaszów Lubelski oraz prowadzono akcje promocyjne celem rozpropagowania akcji wśród seniorów jak i w pozyskiwaniu nowych instytucji.

VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA TOMASZÓW LUBELSKI ZA 2023 ROK

W roku 2023 Rada Miasta Tomaszów Lubelski obradowała czternastokrotnie i podjęła 149 uchwał.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	uchwała nr LV/582/2023 z dnia 30 stycznia 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej	Uchwałą Nr LIII/566/2022 z dnia 16 grudnia 2022 roku Rada Miasta uchwaliła budżet miasta na 2023 rok. Podjęcie przedmiotowej uchwały poprzedzone było przyjęciem projektu budżetu miasta na 2023 rok – zarządzeniem Nr 94/2022 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 10 listopada 2022 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej miasta Tomaszów Lubelski na 2023 rok i przekazaniem tych dokumentów do Regionalnej Izby

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			Obrachunkowej oraz do Rady Miasta. Skład Orzekający RIO w Lublinie uchwałą Nr RIO.I.42.2.191.2022 z dnia 12 grudnia 2022 roku pozytywnie zaopiniował projekt uchwały budżetowej na 2023 rok. Uchwała została ogłoszona w Dz. U. Woj. Lubelskiego rocznik 2023, poz. 310 z dnia 16 stycznia 2023 roku. Realizowany w 2023 roku budżet miasta zmieniany był w trakcie roku czterdnastokrotnie, niżej wymienionymi uchwałami: 1/ uchwałą Nr LV/582/2023 z dnia 30 stycznia 2023 roku 2/ uchwałą Nr LVI/587/2023 z dnia 03 lutego 2023 roku 3/ uchwałą Nr LVII/601/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku 4/ uchwałą Nr LVIII/612/2023 z dnia 10 marca 2023 roku 5/ uchwałą Nr LIX/615/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku 6/ uchwałą Nr LX/622/2023 z dnia 26 maja 2023 roku 7/ uchwałą Nr LXI/633/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku 8/ uchwałą Nr LXII/645/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku 9/ / uchwałą Nr LXIII/662/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku 10/ uchwałą Nr LXIV/673/2023 z dnia 29 września 2023 roku 11/ uchwałą Nr LXV/686/2023 z dnia 26 października 2023 roku 12/ uchwałą Nr LXVI/696/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku 13/ uchwałą Nr LXVII/714/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku 14/ uchwałą Nr LXVIII/719/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku Szczegółowe informacje na temat realizacji budżetu miasta z uwzględnieniem wyżej wymienionych i wprowadzonych zmian zostały zawarte w sprawozdaniu finansowym i sprawozdaniu z wykonania budżetu miasta za 2023 rok. Każda uchwała zmieniająca budżet miasta podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.
2.	uchwała nr LVI/583/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	zmieniająca uchwałę nr IV/33/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023	Rządowy Program ustanowiony uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007) przewidywał udzielenie wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 w/cyt. ustawy. Uchwałą Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 kryterium dochodowe zostało podwyższone do wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 w/cyt. ustawy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w/w wieloletni program rządowy. Celem programu było zapewnienie dzieciom, młodzieży, osobom starszym, niepełnosprawnym, samotnym jednego gorącego posiłku dziennie. Program przewidywał również przyznanie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Wobec powyższego beneficjentami tego programu w latach 2019–2022 były osoby, których dochód na osobę nie przekraczał 150% odpowiedniego kryterium dochodowego, tj. w przypadku osoby w rodzinie dochód w przeliczeniu na osobę nie mógł przekroczyć 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (w 2023 r. była to kwota 900,00 zł), a w przypadku osoby samotnie gospodarującej jej dochód nie mógł przekroczyć 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (w 2023 r. była to kwota 1.164,00 zł). Natomiast od 2023 roku dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekroczyć 200% odpowiedniego kryterium dochodowego - tj. w przypadku osoby w rodzinie dochód na osobę w rodzinie nie mógł być wyższy niż 1.200,00 zł, a w przypadku osoby samotnie gospodarującej jej dochód nie mógł przekroczyć kwoty 1.552,00 zł. Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy m.in. podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców, w tym tworzenie programów osłonowych. Natomiast art. 110 ust. 10 tej

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			ustawy stanowi, że rada gminy opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Uchwała nr IV/33/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 grudnia 2018r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 wprowadziła możliwość udzielania wsparcia w postaci posiłku dla dzieci i uczniów z terenu miasta Tomaszowa Lubelskiego, których rodziny znajdowały się w trudnej sytuacji, a ich dochody przekraczały 150% kryterium dochodowego. Udzielenie powyższej pomocy następowało na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola. Powyższy Program przewidywał wsparcie gmin, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach, będą udzielały pomocy, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć spożycia posiłku, a odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Liczba dzieci i uczniów, którym ma być udzielona pomoc w w/w formie nie może przekroczyć 20 % liczby uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym a miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca. Warunkiem przyznania takiej pomocy, bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydawania decyzji administracyjnej było przyjęcie przez gminę odpowiedniego programu osłonowego, które takie rozwiązania na terenie gminy przewidywał. Podjęcie uchwały nr LVI/583/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę nr IV/33/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 było konieczne w celu dalszego udzielania wsparcia w postaci posiłku dla dzieci i uczniów z terenu miasta Tomaszowa Lubelskiego, których rodziny znajdowały się w trudnej sytuacji, a ich dochody przekraczały 200% kryterium dochodowego. Realizacja powyższej uchwały dała możliwość w 2023 roku zapewnienia posiłków w szkołach dla 9 dzieci i młodzieży bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej; środki wydatkowane na ten cel w 2023 r. to kwota 11.496,00 zł. Program był istotnym wsparciem dzieci i rodzin, ponieważ wydatki na żywność pochłaniają znaczną część środków finansowych będących w dyspozycji osób i rodzin, pogarszając standard ich życia, a tym samym ograniczając możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych.
3.	uchwała nr LVI/584/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023	Rządowy Program ustanowiony uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007) przewidywał udzielenie wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 w/cyt. ustawy. Uchwałą Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 kryterium dochodowe zostało podwyższone do wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 w/cyt. ustawy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w/w wieloletni program rządowy. Celem programu było zapewnienie dzieciom, młodzieży, osobom starszym, niepełnosprawnym, samotnym jednego gorącego posiłku dziennie. Program przewidywał również przyznanie zasiłków

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			celowych z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. W związku z powyższym zachodziła konieczność podwyższenia do wysokości 200% kryterium dochodowego, uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w celu realizacji wytycznych ww. Programu. Z uwagi na fakt, że uchwała Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., dlatego zasadnym było, aby postanowienia uchwały nr LVI/584/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, obowiązywały od dnia 1 stycznia 2023 r., aby umożliwić mieszkańcom Miasta Tomaszów Lubelski udzielenia w/w wsparcia. W związku z trudną sytuacją dochodową i życiową osób i rodzin korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej podwyższenie do 200 % kryterium dochodowego, w celu udzielenia powyższej pomocy skutecznio działalność zapobiegającą rozszerzaniu się ubóstwa, a także umożliwiło osobom i rodzinom zabezpieczenie potrzeb żywieniowych. Na realizację powyższego programu w 2023 roku środki własne gminy wyniosły 98.276,96 zł, a dotacja z budżetu państwa 393.107,84 zł. Całość poniesionych kosztów Programu to kwota 491.384,80 zł. Ośrodek zapewniał posiłki dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach, a dla osób dorosłych w „Stółce Rodzinnej” Krystian Krafczyk i RESTO & PIZZA Valentino s. c. Rzeczywista liczba osób objętych Programem to 400 osób, z czego 99 osób korzystało z posiłku na kwotę 151.953,80 zł, a 183 osób z zasiłku na zakup żywności na kwotę 327.935,00 zł. Wśród osób objętych pomocą w formie posiłku było 85 dzieci i 14 osób dorosłych, szczególnie bezrobotnych, samotnych, niepełnosprawnych, którym zapewniono jeden gorący posiłek.
4.	uchwała nr LVI/585/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego	Realizacja uchwały pozwoliła na wdrożenie przedmiotowego Programu i zabezpieczenie potrzeb osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Dzięki realizacji zadania w 2023 r. wsparciem objęto 43 osoby niepełnosprawne. Kwota realizacji zadania wyniosła 944.984,42 zł. Zadanie w całości sfinansowano ze środków Funduszu Solidarnościowego.
5.	uchwała nr LVI/586/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego	Realizacja uchwały pozwoliła na wdrożenie przedmiotowego Programu i zabezpieczenie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi w czasowym odciążeniu od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych. Kwota realizacji zadania wyniosła 21.076,14 zł. Zadanie w całości sfinansowano ze środków Funduszu Solidarnościowego.
6.	uchwała nr LVI/587/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
7.	uchwała nr LVI/588/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wieloletnia prognoza finansowa została uchwalona na lata 2023-2030 uchwałą Nr LIII/565/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski 16 grudnia 2022 roku. Jej projekt został przyjęty zarządzeniem Nr 94/2022 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 10 listopada 2022 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			projektu wieloletniej prognozy finansowej miasta Tomaszów Lubelski na 2023 rok oraz zarządzeniem zmieniającym Nr 108/2022 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 06 grudnia 2022 roku zmieniające w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej Miasta Tomaszów Lubelski. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został przekazany do Rady Miasta oraz do organu nadzoru - Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie. Projekt został pozytywnie zaopiniowany przez RIO, wyrazem czego jest uchwała Składu Orzekającego Nr RIO.I.42.7.191.2022 z dnia 12 grudnia 2022 roku. Przedsięwzięcia uchwalone przedmiotową prognozą realizowane były w 2023 roku i będą również realizowane w latach następnych. Zarówno prognoza finansowa jak i jej zmiany przedkładane są każdorazowo Regionalnej Izbie Obrachunkowej w formie elektronicznej. Wieloletnia prognoza finansowa w roku 2023 zmieniana była dwunastokrotnie następującymi uchwałami: 1/ uchwałą Nr LVI/588/2023 z dnia 03 luty 2023 roku 2/uchwałą Nr LVII/602/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku 3/ uchwałą Nr LIX/616/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku 4/ uchwałą Nr LX/623/2023 z dnia 26 maja 2023 roku 5/ uchwałą Nr LXI/634/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku 6/ uchwałą Nr LXII/646/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku 7/ uchwałą Nr LXIII/663/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku 8/ uchwałą Nr LXIV/674/2023 z dnia 29 września 2023 roku 9/uchwałą Nr LXV/687/2023 z dnia 26 października 2023 roku 10/ uchwałą Nr LXVI/697/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku 11/ uchwałą Nr LXVII/715/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku 12/ uchwałą Nr LXVIII/720/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku Sprawozdanie z wykonania budżetu miasta zawiera informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich zawartych w prognozie finansowej.
8.	uchwała nr LVI/589/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu używanego do przewozu dzieci niepełnosprawnych	Uchwałę w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu używanego do przewozu dzieci niepełnosprawnych przygotowano w związku ze zmianą Rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. Uchwała określiła stawkę za kilometr przebiegu pojazdu, która nie może być ona niższa niż określona na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z 6 września 2001 o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 z późn. zm.). Zaproponowane stawki odpowiadają stawkom, o których mowa § 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie używania samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy w celu realizacji przez pracownika czynności służbowych (Dz. U. z 2022 r. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.). Uchwała weszła w życie z dniem 27 lutego 2023 r. Na mocy uchwały wypłacane są środki tytułem rozliczenia dowozu do szkoły niepełnosprawnych uczniów zamieszkałych na terenie Tomaszowa Lubelskiego.
9.	uchwała nr LVI/590/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku	Uchwałę przygotowano w związku z uwagami organu nadzoru dotyczącymi zapisów uchwały Nr L/534/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 października 2022 r. w sprawie uchwalenia rocznego planu współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2023 odnoszących się do trybu konsultacji projektu programu współpracy. Uchwała zawierała informację o okolicznościach faktycznych dotyczących procesu konsultacji programu współpracy, tj. terminu i form konsultacji oraz podmiotów biorących w nich udział, przez co wypełnia dyspozycje ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		publicznego na rok 2023	publicznego i o wolontariacie obligującą do zamieszczenia w treści programu w/w zapisów. Uchwała weszła w życie z dniem 28 lutego 2023 r.
10.	uchwała nr LVI/591/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie wyznaczenia miejsc do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz uchwalenia regulaminu określającego zasady handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na terenie miasta Tomaszów Lubelski	Na podstawie art. 3 i art. 5 ustawy z dnia 29 października 2021 roku o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, Rada Miasta realizując dyspozycję art. 3 przytoczonej ustawy wyznaczyła na Targowisku „Mój Rynek” przy ulicy Traugutta 16 w Tomaszowie Lubelskim cztery stoiska do sprzedaży produktów rolnych lub spożywczych oraz wyroby rękodzieła wytworzone w gospodarstwie rolnym. Sprzedaż tych produktów w piątki i soboty przez rolników i ich domowników zwolniona jest z opłaty targowej na podstawie art. 16 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 roku, poz. 70 t.j. z późn. zm.), zgodnie z art. 5 ustawy o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników Rada Miasta uchwaliła regulamin określający zasady handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonych stoiskach.
11.	uchwała nr LVI/592/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 – 2026	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami zostały ustawowo włączone do katalogu zadań samorządów terytorialnych. Art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne gminy obejmują sprawy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840) wynika obowiązek sporządzenia przez Burmistrza gminnego programu opieki nad zabytkami. Program ten sporządza się na okres 4 lat. Celem programu jest rozpoznanie stanu zachowania dziedzictwa kulturowego gminy, zahamowanie degradacji substancji zabytkowej i zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku miasta. <i>Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023–2026</i> uzyskał wymaganą prawem pozytywną opinię Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i podlega przyjęciu przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski.
12.	uchwała nr LVI/593/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim	Do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynął wniosek o zmianę obowiązującego na analizowanym obszarze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Nr XXXI/275/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim. Powyższy wniosek dotyczył zmiany zapisów planu w zakresie dopuszczenia lokalizacji instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy powyżej 100 kW. Głównym celem sporządzenia zmiany części tekstowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz umożliwienie lokalizowania urządzeń infrastruktury technicznej.
13.	uchwała nr LVI/594/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego	Uchwała dotyczyła obszaru znajdującego się w mieście Tomaszów Lubelski i obejmującego działki położone przy ul. gen. Władysława Sikorskiego, Zamojskiej, Długosza, Reja, Edmunda Wasilewskiego, i Polnej. Powierzchnia analizowanego obszaru wynosiła ok. 7,1 ha. Analizowany obszar w stanowiły grunty zabudowane i zurbanizowane (m. in. tereny mieszkaniowe, drogi) oraz użytki rolne. Opracowanie przedmiotowego planu przyczyni się do uporządkowania struktury zabudowy, dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, dostosowania do polityki przyjętej w studium, aktualizacji w zakresie ograniczeń w zabudowie spowodowanych przez nieistniejące bądź skablowane linie elektroenergetyczne i wyznaczone wzdłuż nich strefy

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			ochronne. Zasady zagospodarowania określone w planie miejscowym pomogą kształtować ład przestrzenny w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju.
14.	uchwała nr LVI/595/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych dla miasta Tomaszów Lubelski na 2023 rok	Rada Miasta ww. uchwałą przyjęła roczny plan prac społecznie użytecznych, który został zorganizowany w okresie od 1 kwietnia do 30 listopada 2023 roku. Prace te, prowadzone były pod nadzorem Miejskiego Zarządu Dróg, a wykonywane na terenie miasta. W ramach tych prac zatrudnionych na dany okres było 3 osoby. W ramach tych prac wykonywane są zadania z zakresu prac porządkowych oraz utrzymania zieleni miejskiej na terenie Tomaszowa Lubelskiego, co w dużym stopniu wpływa na jego estetykę. Prace społecznie użyteczne pełnią przede wszystkim rolę pomocową. Bezpośrednie uczestnictwo w czynnościach zawodowych osób bezrobotnych sprzyja ich aktywizacji. Dzięki wykonywanej pracy, uczestnicy programu otrzymują świadczenie, które stanowi dla nich istotne źródło utrzymania.
15.	uchwała nr LVI/596/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie zbycia nieruchomości	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie nieruchomości oznaczonych numerami 7/13 ark. 1 o pow. 0,9620 ha i 7/14 ark. 1 o pow. 0,9619 ha, położonych w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Sikorskiego. Przetarg ustny nieograniczony na działkę nr 7/13 ark. 1 przy ul. Sikorskiego odbył się 22 czerwca 2023 roku. Nabywcą działki nr 7/13 została firma KP INWESTYCJE Spółka z o.o. za cenę 1 360 000 zł. Podstawa nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 11.07.2023 roku Repetytorium A Nr – 2963/2023. Przetarg ustny nieograniczony na działkę nr 7/14 ark. 1 przy ul. Sikorskiego odbył się 19 marca 2024 roku. Nabywcą działki nr 7/14 została spółka KP Inwestycje spółka z ograniczoną odpowiedzialnością za cenę 2 150 000 zł. Podstawa nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 05.04.2024 roku Repetytorium A Nr – 1922/2024.
16.	uchwała nr LVI/597/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata	Miasto Tomaszów Lubelski jest właścicielem nieruchomości składającej się z działek oznaczonych numerem ewidencyjnym 7 oraz 243/1 ark. 10 o łącznej powierzchni 0,3402 ha, które wydzierżawiło Grupie Oscar, w drodze przetargu na czas oznaczony, dłuższy niż 3 lata z przeznaczeniem na cele inwestycyjne w odnawialne źródła energii. Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Zawarto umowę dzierżawy w dniu 28.07.2023 r. na okres 20 lat, tj. od dnia 01.08.2023 r. do dnia 31.07.2043 r. na teren oznaczony jako działka 7 ark.10 oraz działkę 243/1 ark.10 o powierzchni 0,3402 ha, położony przy ul. Łaszczowieckiej, z Grupą Oscar Sp. z o.o.
17.	uchwała nr LVI/598/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie, na okres do trzech lat, nieruchomości należących do Miasta

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			Tomaszów Lubelski, które wykorzystywane są na cele ogrodnicze, rolnicze, dojazdowe do posesji oraz na cele usługowe i handlowe przez dotychczasowych dzierżawców, a także na których usytuowane są garaże, będące własnością dzierżawców. Obecne umowy dzierżawy obowiązywały do dnia 31.12.2022 r. Dotychczasowi dzierżawcy zainteresowani są kontynuowaniem dzierżawy, korzystają z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązują się z warunków zawartych w umowach, w związku z czym zawarcie kolejnych umów przyniesie Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. Zawarto umowy dzierżawy: - na teren oznaczony jako działka nr 140 i 143 /7 ark. 7 położony przy ul. Szopena i ul. Majdańskiej, o łącznej powierzchni 4645 m², na okres 01.01.2023 r. - 31.12.2025 r. z Panem Henrykiem Podborym; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 63 ark.23 położonej przy ul. 29-go Listopada o powierzchni 34,10 m², na okres od 01.01.2023r.- 31.12.2025 r. z Państwem Urszulą i Zbigniewem Matyjanką; - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 63 ark.11 położona przy ul. Starocerkiewnej o powierzchni 76 m², na okres od 01.01.2023r.- 31.12.2025 r. z Panem Wiesławem Dziurą; - na teren oznaczony jako działka nr 62/3 ark.41 położonej przy ul. Jachymka o powierzchni 43,32 m², na okres od 01.01.2023r.- 31.12.2025 z Panem Janem Pliszka; - na teren oznaczony jako działka nr 122 ark. 23 położonego przy ul. Króla Zygmunta o powierzchni 544 m² Wandą Skiba- nie zawarto umowy, bezumowne korzystanie; - na teren oznaczony jako działka nr 158 ark.40 położona przy ul. Roztocze o powierzchni 457 m², na okres od 01.01.2023r.- 31.12.2025 r. z Panem Marianem Danielewicz; - na teren oznaczony jako działka nr 154 ark. 31 położonej przy ul. Gen. Okulickiego o powierzchni 137 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Wojciechem Dziupińskim; - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 253/1 ark.40 położonej przy ul. Na Skarpie o powierzchni 159 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Państwem Ewą i Henrykiem Kramarczuk; - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 9 ark.18 położonej przy ul. Rybickiego, o powierzchni 63,25 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 z Panią Zofią Skoropad; - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 88/5 ark. 13 położoną przy ul. Długosza, o powierzchni 400 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Bogusławą Marczak; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 161/1 ark. 40 położonej przy ul. Kusocińskiego, o powierzchni 192 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Janem Kupicz; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 246 ark. 40 położonej przy ul. Na Skarpie, o powierzchni 85 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Ksyceną Gozdalską; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 36 ark. 12 przy ul. Armii Krajowej, o powierzchni 206 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Kazimierzem Kozyra; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 216/8 i 216/9 ark. 31 położonej przy ul. Wańkowicza, o łącznej powierzchni 535 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Małgorzatą Łoza; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 159 ark. 40 położonej przy ul. Kusocińskiego o powierzchni 240 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Markiem Podolak;

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			- na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 246 ark. 40 położonej przy ul. Na Skarpie, o powierzchni 114 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Zbigniewem Ciecko; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 62/3 ark. 41 położonej przy ul. Jachymka o powierzchni 90 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Damianem Brodowskim; - na część nieruchomości część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 159 ark. 40 położonej przy ul. Kusocińskiego, o powierzchni 240 m²; na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Janem Kupicz; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 76 i 77 ark. 33 położonej przy ul. Rolniczej, o łącznej powierzchni 285 m²; na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Aliną Karaś; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 251/6 ark. 22 położonej przy ul. Króla Zygmunta, o powierzchni 16,50 m²; na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Maciejem Kucharczyk; - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 95/1 ark. 28 położona przy ul. Petera, o powierzchni 383 m²; na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Bar Roztocze s.c.; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 112/1 ark. 12 położonej przy ul. Armii Krajowej; na okres 01.01.2023 r. - 31.12.2023 r. z przewoźnikami: Przewozy Międzynarodowe Grzegorz Woś, Przewozy Osobowe Wiesław Mazurek, Firma Transportowa „KONBO” Konrad Hasiuk, F.H.U. "NEKOPOL" Józef Neć, "AG-MAR" Olenkiewicz Marek, P.P.H.U. "AFARBUS" Zbigniew Przybysz, Usługi Transportowe Krzysztof Borek; Firmą Usługi Transportowe Skiba Marcin; Zakładem Usługowo-Handlowym LENIBUS-Irena Krupa; „NIKO” Firmą Handlowo-Usługową „NIKO” Renata Woś,; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 144/4 ark. 23 położonej przy ul. 29-go Listopada, o powierzchni 246 m²; , na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Wielobranżowym Zakładem Usługowym Grzegorz Jasek; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 117 ark. 38 położonej przy ul. Baczyńskiego, o powierzchni 108 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Państwem Alicją i Markiem Gdańscy; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 27/4 ark. 3 położonej przy ul. Łaszczowieckiej, o powierzchni 254 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. GRUPA OSCAR Sp. z o.o., Al. Komisji Edukacji Narodowej 47/6, 02-797 Warszawa; -na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 83 ark. 23 położona przy ul. Kopernika, o powierzchni 87 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Moniką Stopa; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 122 i 295 ark. 12 położonej przy ul. Rogózińskiej, o łącznej powierzchni 19,28 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Anną Gwizdała; -na teren oznaczony jako działka nr 216/6 ark. 11 położona przy ul. Starozamojskiej, o powierzchni 1860 m²; na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Jerzym Margol-umowy nie zawarto, bezumowne korzystanie; - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 17 ark. 23 położona przy ul. 29-go Listopada, o powierzchni 450 m² na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Małgorzatą Tetych; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 281 ark. 12 położonej przy ul. Rynek, o powierzchni 118 m², od dnia 01-03-2023 r. do dnia 28-02-2026 r. ze Spółką Skarby Roztocza; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 14 ark. 29 położonej w Parku im. Augusta Krzyżanowskiego, o powierzchni

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			78 m ² na okres od dnia 01-03-2023 r. do dnia 28-02-2026 r, ze Spółką Skarby Roztocza; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 215/6 ark. 12 położonej przy ul. Rynek, o łącznej powierzchni 68 m ² ; zawarto umowę z Firmą „GASTRONOMIA” Ewa Wieczorek-Piwko, na okres od dnia 01-06-2023-15-09-2023 oraz umowę z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym Stanisław Sośnicki, na okres od 20-04-2023-20-10-2023 r.
18.	uchwała nr LVI/599/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 22 stycznia 2023 r. mieszkańca miasta dotyczącej zaskarżenia w całości uchwały Rady Miasta Tomaszów Lubelski nr LIV/581/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r.	Na sesji w dniu 30 grudnia 2022 r. Rada Miasta Tomaszów Lubelski podjęła uchwałę nr LIV/581/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg z powodu stukającej pokrywy studni kanalizacji deszczowej. Skarżący pismem z dnia 22 stycznia 2023 r. zaskarżył przedmiotową uchwałę w całości i wniósł o stwierdzenie jej nieważności zarzucając, że uchwałę wydano w sposób nieuczciwy, nieobiektywny. W ocenie organu skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Powyższa skarga była badana przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, która uznała skargę za bezzasadną. Komisja po zapoznaniu się ze skargą mieszkańca miasta z dnia 5 grudnia 2022 r. na Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg z powodu stukającej pokrywy studni kanalizacji deszczowej oraz z pismem Burmistrza Miasta nr GK.7021.4.89.2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku wraz z wyjaśnieniami Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg - postanowiła uznać skargę za bezzasadną.
19.	uchwała nr LVI/600/2023 z dnia 3 lutego 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski w związku z niewykonywaniem przez niego czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego za pośrednictwem usług danych przestrzennych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa	Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski po zapoznaniu się ze skargą Pani Anny Woźnickiej z dnia 14.12.2022 r. oraz z pismem Burmistrza Miasta nr IR.0006.1.2023 z dnia 12 stycznia 2023 roku, postanowiła uznać skargę za bezzasadną. Komisja stwierdziła, że podniesione w skardze zarzuty nie są oparte o stan faktyczny. Burmistrz Miasta w niniejszym zakresie wypełnia wszystkie ustawowe obowiązki dotyczące publikacji i udostępniania aktów planowania przestrzennego. Przedmiotową skargę można uznać za proceder praktykowany przez skarżącą na terenie całego kraju. Mając na względzie powyższe Komisja postanowiła uznać skargę za bezzasadną. Rada Miasta podjęła uchwałę o bezzasadności przedmiotowej skargi.
20.	uchwała nr LVII/601/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
21.	uchwała nr LVII/602/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
22.	uchwała nr LVII/603/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej z siedzibą w Kraśniku	Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1995 roku o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa, Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego udziela gminie wsparcia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa, na sfinansowanie części lub całości działania polegającego na objęciu przez tę gminę udziałów lub akcji w istniejącej SIM, która przed dniem objęcia tych akcji lub udziałów prowadziła działalność na terenie tej gminy. Miasto Tomaszów Lubelski zawarło w dniu 8.06.2021 r. porozumienie z Krajowym Zasobem Nieruchomości w sprawie określenia ram współpracy i określenia warunków udostępnienia wszelkiego rodzaju informacji i dokumentów na potrzeby realizacji zadań ustawowych Krajowego Zasobu Nieruchomości. Uchwałą Nr XXXIV/351/2021 z dnia 10.09.2021 roku Rada Miasta Tomaszów

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			Lubelski zatwierdziła I wniosek Burmistrza Miasta do Ministra Rozwoju i Technologii o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej (SIM). Tego samego dnia Rada Miasta Tomaszów Lubelski Uchwałą Nr XXXIV/350/2021 wyraziła zgodę na utworzenie spółki SIM Lubelskie z o.o. z siedzibą w Kraśniku, gdzie nasza gmina została udziałowcem. W dniu 04.04.2022 roku została zawieszona spółka SIM Lubelskie zgodnie z Aktem Notarialnym – Rep. A nr 5202/2022. W dniu 27.04.2022 roku otrzymane środki w ramach wniosku Burmistrza Miasta zostały przekazane na konto spółki. Przedłożony projekt uchwały dotyczył II wniosku o udzielenie wsparcia wielkości 10% szacowanych kosztów zadania tj. 1 758 526,51 zł., które otrzymano w dniu 04.07.2023 r. i przekazano spółce w dniu 12.12.2023 r.
23.	uchwała nr LVII/604/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Stefana Żeromskiego i Obrońców Westerplatte w Tomaszowie Lubelskim	Do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynął wniosek o darowiznę na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim nieruchomości gruntowej, obejmującej działki nr 200/24, 93/34, 94, stanowiące własność Miasta Tomaszów Lubelski z przeznaczeniem na wybudowanie nowej siedziby Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim. Darowizna może nastąpić dopiero po zmianie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przedmiotowej nieruchomości w sposób umożliwiający realizację przedmiotowej inwestycji. W związku z powyższym, stwierdzono konieczność rozpoczęcia procedury opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Obszar objęty planem obejmuje działki nr 94, 93/34, 200/24 położone przy ul. Obrońców Westerplatte oraz ul. Stefana Żeromskiego, jego powierzchnia wynosi ok. 0,88 ha. Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla określonego wcześniej obszaru jest zmiana przeznaczenia terenu, aby umożliwić budowę budynku administracji publicznej – budynku Sądu Rejonowego.
24.	uchwała nr LVII/605/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek położonych przy ul. Ks. Ściegiennego	Plan miejscowy został sporządzony w następstwie podjęcia Uchwały Nr XXII/247/2020 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 9 października 2020r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek położonych przy ul. Ks. Ściegiennego. Plan dotyczy obszaru o powierzchni ok. 3,38 ha, zlokalizowanego w południowej części miasta, przy ul. Ks. Ściegiennego. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w obrębie działek położonych przy ul. Ks. Ściegiennego nie narusza ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski, przyjętej uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010, z późniejszymi zmianami. Obszar objęty planem zagospodarowania zgodnie ze studium położony jest na terenach oznaczonych symbolem PU – tereny o dominującej funkcji produkcyjno-przemysłowo-usługowej, MNW/U – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej oraz nowe tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej. W ramach tych wydzieleń studium dopuszcza m.in. lokalizowanie produkcji przemysłowej, składów, magazynów, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej.
25.	uchwała nr LVII/606/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Tomaszów Lubelski na rok 2023 stanowi wypełnienie ustawowych obowiązków, tj. obejmuje w szczególności: 1)zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2)opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		Tomaszów Lubelski na rok 2023	3)odławianie bezdomnych zwierząt; 4)obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5)poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6)usypianie ślepych miotów; 7)wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8)zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
26.	uchwała nr LVII/607/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie zbycia nieruchomości na rzecz użytkowników wieczystych	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie działki oznaczonej numerem 50 ark. 33 o pow. 0,1034 ha położonej w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Rzemieślniczej 7 na rzecz jej użytkowników wieczystych. Użytkownicy wieczysti złożyli wniosek o nabycie prawa własności w/w działki. Zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021r. poz. 1899 t. j.) nieruchomość oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu, a zbycie następuje w trybie bezprzetargowym. Działka ta zgodnie z umową użytkowania wieczystego z dnia 24-03-1987 przeznaczona była pod zabudowę zakładu stolarskiego. Na dzień dzisiejszy zabudowana jest dwoma budynkami handlowo-usługowymi o łącznej powierzchni zabudowy 221 m ² , budynkiem o funkcji transportu i łączności o pow. 38 m ² oraz budynkiem mieszkalnym o pow. 120 m ² , wymienione budynki stanowią odrębną własność użytkownika wieczystego działki. Użytkownik wieczysty wystąpił o nabycie przedmiotowej działki na podstawie w/w przepisów, gdyż nie ma możliwości skorzystania z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. 2022 r. poz. 1495 t. j.) która przewiduje jedynie przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności tego gruntu. Dodatkowo w tym przypadku łączna powierzchnia budynków innych niż mieszkalne przekracza 30% powierzchni użytkowej wszystkich budynków położonych na tym gruncie w związku z czym nie mają zastosowania przepisy powołanej wyżej ustawy. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40 t. j.) zbywanie nieruchomości może nastąpić wyłącznie za zgodą Rady Miasta. Użytkownik wieczysty po zapoznaniu się z wyceną nieruchomości sporządzoną przez rzeczoznawcę majątkowego Bolesława Mateja nie zdecydował się na wykupienie nieruchomości na własność.
27.	uchwała nr LVII/608/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 24 stycznia 2023 r. mieszkańca miasta na Radę Miasta Tomaszów Lubelski dotyczącej nierozpatrzenia skarg na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski tj. niedopełnienie obowiązku z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym	W dniu 24 stycznia 2023 r. drogą e-PUAP wpłynęła skarga mieszkańca miasta do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie na Radę Miasta Tomaszów Lubelski dotycząca nierozpatrzenia skarg na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski tj. niedopełnienie obowiązku z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W myśl art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329), skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi. Komisja po zapoznaniu się z pismem Burmistrza Miasta nr AD.0006.2.2023 z dnia 14 lutego 2023 r. postanowiła wyrazić opinię pozytywną. Pismem nr AD.0007.57.2023 z dnia 1.03.2023 roku skarga wraz z odpowiedzią na skargę została przekazana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.
28.	uchwała nr LVII/609/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą	Celem utworzenia Rostoczańskiego Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą „Rostoczański Związek Powiatowo-Gminny” jest integracja oraz gospodarczy i kulturowy rozwój członków. Zadaniem Związku jest podejmowanie działań na rzecz

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		„Roztoczański Związek Powiatowo- Gminny”	rozwoju gospodarki, zwłaszcza turystyki, w szczególności poprzez: współpracę w celu przygotowywania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej; tworzenie wspólnych produktów turystycznych; budowę wspólnej marki i promocję regionu. Celem Związku jest pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację wspólnych przedsięwzięć w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej, ochrony środowiska i działań proekologicznych, wykorzystywania miejscowych zasobów naturalnych, podejmowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju kultury i tradycji regionalnych. Celem utworzenia Roztoczańskiego Związku Powiatowo-Gminnego jest także wspólna realizacja zadania dotyczącego budowy dróg pieszo-rowerowych finansowanych w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Projekty realizowane będą na obszarze gmin i powiatów tworzących Roztoczański Związek Powiatowo-Gminny.
29.	uchwała nr LVIII/610/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku	w sprawie przyjęcia Statutu Związku Powiatowo-Gminnego pod nazwą „Roztoczański Związek Powiatowo-Gminny”	Uchwała w sprawie przyjęcia statutu reguluje zasady funkcjonowania Związku Powiatowo-Gminnego. Utworzenie Związku wynikało z potrzeby integracji oraz gospodarczego i kulturowego rozwoju członków. Zadaniem Związku jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki, zwłaszcza turystyki, w szczególności poprzez: współpracę w celu przygotowywania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej; tworzenie wspólnych produktów turystycznych; budowę wspólnej marki i promocję regionu. Celem Związku jest pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację projektów, w szczególności na budowę dróg pieszo-rowerowych finansowanych w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Projekty realizowane będą na obszarze gmin i powiatów tworzących Roztoczański Związek Powiatowo-Gminny. Uchwalenie statutu przez odpowiednie organy gmin oraz powiatów stanowiło niezbędny element procesu powołania związku powiatowo-gminnego pod nazwą „Roztoczański Związek Powiatowo- Gminny”.
30.	uchwała nr LVIII/611/2023z dnia 10 marca 2023 roku	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miasta Tomaszów Lubelski	Pan Mirosław Fus Przewodniczący Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dniem 28 lutego 2023 roku zrzekł się mandatu radnego. W związku z powyższym faktem zaszła potrzeba dokonania wyboru nowego Przewodniczącego Rady Miasta przez Radę Miasta zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40), który stanowi, że Rada Miasta wybiera ze swojego grona przewodniczącego bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu tajnym.
31.	uchwała nr LVIII/612/2023z dnia 10 marca 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
32.	uchwała nr LVIII/613/2023z dnia 10 marca 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie nieruchomości, należących do Miasta Tomaszów Lubelski, na których usytuowane są garaże nietrwale związane z gruntem, będące własnością dzierżawców na okres do trzech lat. Obecne umowy dzierżawy kończą okres obowiązywania z dniem 31.03.2023 r. Dotychczasowi dzierżawcy zainteresowani są

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			kontynuowaniem dzierżawy, korzystają z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązują się z warunków zawartych w umowach, w związku z czym zawarcie kolejnych umów przyniesie Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. Zawarto umowy dzierżawy: -na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 62/1 ark. 32 położonej przy ul. Lwowskiej, o powierzchni 21,24 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r, z Panem Erykiem Ziobrowskim; -na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 252/1 ark. 22, położonej pomiędzy ul. Króla Zygmunta, o powierzchni 15 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r, z Panem Adamem Grad.
33.	uchwała nr LIX/614/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	zmieniająca uchwałę nr I/2/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 19 listopada 2018 roku w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Miasta Tomaszów Lubelski	Pani Monika Piłuka Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Tomaszów Lubelski w dniu 10 marca 2023 roku została wybrana na Przewodniczącą Rady Miasta Tomaszów Lubelski. W związku z powyższy faktem zaszła potrzeba dokonania wyboru nowego Wiceprzewodniczącego Rady Miasta (zgodnie z §7 ust. 2 Statutu Miasta). Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40) – Rada Miasta wybiera ze swojego grona wiceprzewodniczącego bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu tajnym.
34.	uchwała nr LIX/615/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
35.	uchwała nr LIX/616/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
36.	uchwała nr LIX/617/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 - 2025	Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 – 2025 został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Prezentowany program jest w głównej mierze kontynuacją przyjętego uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski nr XVIII/186/2020 r. z dnia 8 maja 2020 r. Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2020 - 2022 i służy wspieraniu rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin w celu przywrócenia im zdolności prawidłowego funkcjonowania. Program adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski, które przejawiają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zagrożone są umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności kierowany jest do rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem, narażonych na szereg czynników niekorzystnych, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną wymagającą wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych. Adresatami Programu są: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny wychowujące dzieci w wieku od 0 - 18 lat, rodziny zmagające się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dzieci, rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców np. konflikty małżeńskie, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, rodziny dotknięte przemocą, rodziny naturalne w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Program zakłada prowadzenie działań profilaktycznych, interwencyjnych oraz reintegracyjnych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną, wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie, jak również skoordynowanie działań

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			pomocowych oferowanych przez służby działające w obszarze wspierania rodziny. Realizacja programu odbywa się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania są realizowane w sposób ciągły, długofalowy i systematyczny. Łączenie kompetencji różnych instytucji podnosi skuteczność udzielanej pomocy i umożliwia szybką reakcję na zaistniały problem. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim jest głównym realizatorem programu, wspólnie z partnerami programu podejmuje działania mające na celu wspieranie rodzin w Tomaszowie Lubelskim w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Cel główny programu, którym jest wspieranie rodzin mających problemy z wypełnianiem swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin. Program realizowany jest w szczególności poprzez: • diagnozowanie rodzin zagrożonych kryzysem i poprawa, jakości ich sytuacji materialno-bytowej. • wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w zakresie poprawy jakości sprawowanej opieki i wychowania. • umożliwienie powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. • wzmocnienie i rozwój współpracy oraz podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami problemowymi. Efektem wdrażania programu jest: • zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin w celu zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, • wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka, • poprawa i wzrost jakości sprawowania opieki przez biologicznych rodziców, • poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, • wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych, • przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, • umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji, • rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działającymi w obszarze wsparcia rodziny, • podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz wzrost świadomości rodziców w pełnieniu funkcji rodzicielskich poprzez objęcie rodzin wsparciem ze strony asystenta rodziny, • udzielanie specjalistycznego wsparcia psychologicznego oraz prawnego, • podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących z rodziną oraz zwiększenie skuteczności podejmowanych przez nie działań. W 2023 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 90 rodzin z dziećmi, w których żyło 325 osób. Ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc została udzielona 27 rodzinom, w tym 22 rodzinom niepełnym oraz 6 rodzinom wielodzietnym. W 2023 roku, wsparciem asystentów objętych zostało łącznie 21 rodzin, w których wychowywało się 40 dzieci do 18 roku życia, z 7 rodzinami zakończono współpracę, z 12 rodzinami rozpoczęto współpracę.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			Asystenci podejmowali współpracę w zakresie: • prowadzenia poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz udzielania informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe, • udzielania pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w znalezieniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, • współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, • sporządzania planu pracy z rodziną, • monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, • prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną. W roku 2023 udzielono porad dla 52 rodzin, w których funkcjonowało 149 osób. Poradnictwa psychologicznego udzielono 10 rodzinom (30 osób w rodzinach), w rodzinach wymagających wsparcia w formie poradnictwa psychologicznego pomoc udzielana była również przez partnerów Programu tj. Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tomaszowie Lubelskim, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim, NZOZ „Psycho-Med” w Tomaszowie Lubelskim oraz przez psychologów szkolnych oraz psychologa/terapeutę zatrudnionego w Centrum Pomocy i Wsparcia Terapeutycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych prowadzonego przez Miasto Tomaszów Lubelski. Rodziny objęte pomocą miały możliwość korzystania również z poradnictwa prawnego świadczonego przez konsultanta prawnego zatrudnionego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - udzielono porad 34 rodzinom, w tym rodzinom z dziećmi, w których żyło 100 osób. Porady głównie dotyczyły spraw związanych z wnioskowaniem o alimenty oraz władzy rodzicielskiej nad dziećmi. Z poradnictwa rodzinnego skorzystało 7 rodzin (8 osób w rodzinach). Ponadto udzielono wsparcia w formie pracy socjalnej w 2023 r. 282 rodzinom (525 osób w tych rodzinach), w tym wyłącznie pracy socjalnej dla 37 rodzin (78 osób w rodzinach). Wsparcie to realizowane było poprzez różnorodne działania np.: doradztwo, rozmowy motywacyjne, skierowania na leczenie, skierowania do innych instytucji, udzielanie porad prawnych lub administracyjnych, pomoc w zakresie napisania podania lub innego dokumentu, wyszukania oferty pracy, diagnozy rodziny, skierowania do specjalisty, wspólnego planowania, koordynowania działań podopiecznego, itp. Pracę realizowano z rodzinami zagrożonymi kryzysem oraz przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Tą formą pomocy objęto 27 rodzin, w tym 22 rodziny niepełne oraz 6 rodzin wielodzietnych. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim pokrywał koszty pobytu 17 dzieci w 13 rodzinach zastępczych, zostały ustanowione 4 rodziny zastępcze dla 7 dzieci. Jedna rodzina zastępcza z 2 dziećmi została rozwiązana, a dzieci postanowieniem sądu zostały skierowane do placówki opiekuńczo-wychowawczej. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w przypadku 2 rodzin wnioskował do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka z uwagi na pojawiające się trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodzica. Stopień wdrożenia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023- 2025 w roku 2023 był realizowany zgodnie z bieżącymi możliwościami funkcjonowania poszczególnych podmiotów i instytucji. Prowadzenie wspólnych

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			zintegrowanych działań na rzecz pomocy rodzinom prowadził do szybkiego przepływu informacji oraz objęciem ich kompleksowym i wielowymiarowym wsparciem.
37.	uchwała nr LIX/618/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia jednorazowego wsparcia rzeczowego „Wyprawka dla Tomaszowskiego Malucha”	W uchwale nr XXVIII/292/2021 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie udzielenia jednorazowego wsparcia rzeczowego „Wyprawka dla Tomaszowskiego Malucha” wprowadzono następujące zmiany: - „Z tytułu urodzenia żywego dziecka, matce lub ojcu dziecka zamieszkałym na terenie miasta Tomaszów Lubelski przysznaje się, niezależnie od dochodów, jednorazowe wsparcie rzeczowe, zwane dalej „Wyprawka dla Tomaszowskiego Malucha”, do wysokości 500,00 zł na jedno dziecko”; - „Spełnienie przez wnioskodawcę wymogu zamieszkania na terenie miasta Tomaszów Lubelski ustala się w oparciu o złożone przez wnioskodawcę oświadczenie o miejscu zamieszkania oraz potwierdzające fakt zamieszkania dokumenty: kopię pierwszej strony zeznania podatkowego za rok kalendarzowy poprzedzający rok urodzenia dziecka lub w roku urodzenia się dziecka, opatrzonego prezentatą urzędu skarbowego, w którym zostało złożone zeznanie wraz z urzędowym poświadczeniem odbioru wydanym przez elektroniczną skrzynkę podawczą systemu teleinformatycznego administracji podatkowej (UPO)”. Uchwała weszła w życie z dniem 22.05.2023 r. (Dotychczas wyprawka wynosiła 300 zł)
38.	uchwała nr LIX/619/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	w sprawie zbycia nieruchomości	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie nieruchomości oznaczonej numerem 7/9 ark. 1 o pow. 0,3006 ha, położonej w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Folwarcznej. Przetarg ustny nieograniczony na działkę nr 7/9 ark. 1 odbył się 28 września 2023 roku. Nabywcą została firma KP INWESTYCJE Spółka z o.o. za cenę 298 790,40 zł. Podstawa Nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 26.10.2023 roku Repetytorium A Nr – 4980/2023.
39.	uchwała nr LIX/620/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie lokalu mieszkalnego wraz z udziałem w gruncie	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie lokalu mieszkalnego nr 18 o pow. 34,65 m ² wraz z przynależną piwnicą i udziałem w gruncie i częściach wspólnych budynku. Przedmiotowy lokal jest położony w budynku wielorodzinnym w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Andersa 8, usytuowany na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej dla Miasta Tomaszów Lubelski ark. 20 działka 326/4 o pow. 0,0418 ha. Wskazany wyżej lokal Miasto nabyło w spadku po zmarłym Wiktorze Dyś. Lokal jest w złym stanie technicznym, wymaga generalnego remontu połączonego z wymianą instalacji wewnętrznych, stolarki okiennej i drzwiowej, posadzek, tynków. W chwili podjęcia uchwały Miasto ponosiło koszty utrzymania lokalu t. j. zaliczki na utrzymanie powierzchni wspólnej i na fundusz remontowy do wspólnoty mieszkaniowej. W drodze przetargu nabywcą został Pan Jakub Jarczak za cenę 163.000,00 zł. Podstawa Nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 04.10.2023 roku Repetytorium A Nr 8520/2023.
40.	uchwała nr LIX/621/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odrzucenia wniosku o wypłatę zadośćuczynienia	Zgodnie z art. 229 pkt. 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000) jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na Burmistrza Miasta. Komisja po zapoznaniu się ze skargą mieszkańca miasta z dnia 17 marca 2023r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odrzucenia wniosku o wypłatę zadośćuczynienia oraz z pismem Burmistrza Miasta nr GK.7021.4.11.2023 z dnia 12 kwietnia 2023 roku - postanowiła uznać skargę za bezzasadną. Wobec braku podstaw prawnych do wysuwania przez skarżącego żądań o zadośćuczynienie od władz Miasta, za zgłaszane przez niego przypadki rzekomego zakłócania spokoju i spoczynku nocnego, które w toku odrębnego postępowania nie znalazły uzasadnienia, Komisja wydała opinię jak w sentencji.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
41.	uchwała nr LX/622/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
42.	uchwała nr LX/623/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
43.	uchwała nr LX/624/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	w sprawie zmiany uchwały nr V/21/2015 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 30 stycznia 2015 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości	Podjęcie niniejszej uchwały jest konsekwencją zmiany rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z dnia 24 grudnia 2013 roku). Zmiana w/w rozporządzenia została dokonana rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2020/972 z dnia 02 lipca 2020 polegająca na przedłużeniu stosowania rozporządzenia nr 1407/2013 do dnia 31-12-2023. Niniejsza uchwała dostosowuje prawo miejscowe do przepisów unijnych.
44.	uchwała nr LX/625/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Miasta Tomaszów Lubelski do realizacji projektu dofinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, Priorytet X Lepsza Edukacja Działanie 10.3 Kształcenie ogólne	Projekt, został złożony w trybie konkursowym w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego. Zakładał realizację programu rozwojowego kompleksowo podnoszącego jakość świadczonych usług edukacyjnych oraz przygotowanie szkół do prowadzenia edukacji włączającej poprzez: - organizację i realizację dodatkowej oferty dydaktycznej; - rozwój umiejętności uczniów poprzez wsparcie potencjału dydaktycznego szkół; - doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów; - doskonalenie zawodowe nauczycieli. Projekt pozytywnie przeszedł ocenę formalną w ocenie merytorycznej otrzymał liczbę punktów niekwalifikującą do dofinansowania.
45.	uchwała nr LX/626/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	W związku z nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519) na mocy art. 7 ust. 3a rada gminy zyskała upoważnienie do określenia w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Spełnienie wymagań ustalonych przez radę gminy stanowi warunek otrzymania zezwolenia. W przypadku, gdy na danym terenie nie istnieje sieć kanalizacyjna lub jej budowa jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, właściciel nieruchomości ma obowiązek wyposażenia jej w zbiornik nieczystości ciekłych. Zbiornik ten musi być opróżniany, a nieczystości ciekłe przekazane do stacji zlewnych. Na taką działalność, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – dalej u.u.c.p.g., wymagane jest zezwolenie. Zezwolenie jest wymagane również na opróżnianie osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków (art. 7 ust. 1 pkt. 2 u.u.c.p.g.). Osady z przydomowych oczyszczalni ścieków są – obok ścieków gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych klasyfikowane jako nieczystości ciekłe (art. 2 ust. 1 pkt. 1 u.u.c.p.g.).
46.	uchwała nr LX/627/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie przejęcia przez Miasto Tomaszów Lubelski zadań własnych Gminy Tomaszów Lubelski w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o. o. zwróciło się z wnioskiem o zmianę porozumienia zawartego z Gminą Tomaszów Lubelski w sprawie przejęcia przez Miasto Tomaszów Lubelski zadań własnych Gminy Tomaszów Lubelski w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zawarte w dniu 16 stycznia 2013 r. porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Miastu Tomaszów Lubelski zadań własnych Gminy Tomaszów Lubelski w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków stanowiącym załącznik do uchwały XXIX/303/2012 Rady Miasta Tomaszów Lubelski

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		odprowadzania ścieków	należy rozszerzyć o kolejne ulice, na których Przedsiębiorstwo świadczy ww. usługi. W obecnej chwili występują rozbieżności pomiędzy rejonem obsługiwanym przez Przedsiębiorstwo a rejonem faktycznie ujętym w porozumieniu.
47.	uchwała nr LX/628/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Komisji Stałych	Rada Miasta podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie powołania Komisji Stałych. W związku z wyborami uzupełniającymi do Rady Miasta Tomaszów Lubelski w okręgu wyborczym nr 4 i nr 6, które odbyły się w dniu 21 maja 2023 roku – mandat radnego Rady Miasta otrzymały Panie: Katarzyna Żurawska w okręgu Nr 4 i Kazimiera Małka w okręgu Nr 6. W dniu 26 maja 2023 roku na sesji Rady Miasta radne złożyły ślubowanie i zadeklarowały pracę w Komisjach Stałych. Pani Kazimiera Małka zadeklarowała pracę: w Komisji Budżetu, Finansów, Rozwoju i Promocji oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, zaś Pani Katarzyna Żurawska w Komisji Budżetu, Finansów, Rozwoju i Promocji oraz Komisji Samorządu, Porządku Publicznego, Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych. Rada Miasta podjęła uchwałę, powołując Panie radne w skład w/w Komisji. W uchwale uwzględniono także wnioski pozostałych radnych dotyczące rezygnacji oraz deklaracji pracy w Komisjach Stałych.
48.	uchwała nr LX/629/2023 z dnia 26 maja 2023 roku	zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	W związku z wyborem Pani Kazimieri Małka na radną Rady Miasta w wyborach uzupełniających do Rady Miasta Tomaszów Lubelski w Okręgu wyborczym nr 6 i złożonym akcesem do pracy w Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rada Miasta podjęła uchwałę powołującą radną w skład powyższej Komisji.
49.	uchwała nr LXI/630/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta Tomaszów Lubelski wotum zaufania	Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta wotum zaufania. Podjęcie przedmiotowej uchwały poprzedzone było debatą nad raportem o stanie gminy. Zgodnie z art.28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Burmistrz Miasta, jako organ wykonawczy do dnia 31 maja przedstawia Radzie Miasta raport o stanie gminy. Raport o stanie gminy za 2022 rok obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i zawiera realizację polityk, programów, strategii oraz uchwał Rady Miasta. Raport obejmuje swoim zakresem szeroki aspekt działalności Burmistrza m. in. - finanse, inwestycje, działalność oświatowa, sportowa, kulturalna, sprawy społeczne, polityka mieszkaniowa i przestrzenna, a także gospodarka odpadami komunalnymi. Raport jest także dokonaniem oceny realizacji przyjętych gminnych strategii i programów (np. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta, Strategii Rozwoju Lokalnego, Programu Ochrony Środowiska, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta, Programu usuwania wyrobów zawierających azbest, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta, miejscowych planu zagospodarowania przestrzennego, gminnych programów opieki nad zabytkami, Strategii Rozwoju Miasta, programów i strategii z zakresu pomocy społecznej, Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani, itp.) Zadania przypisane do realizacji samorządowi miasta były wykonywane dobrze, a obowiązujące programy i strategie były realizowane w sposób prawidłowy, zaś ich postęp i aktualność na bieżąco monitorowane.
50.	uchwała nr LXI/631/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok	Zarządzeniem Nr 46/2023 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 30 marca 2023 roku przyjęto sprawozdanie roczne z wykonania budżetu miasta Tomaszów Lubelski, sprawozdania roczne z wykonania planów finansowych instytucji kultury za 2022 rok, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego oraz informację o stanie mienia komunalnego miasta za 2022 rok. Niniejszym zarządzeniem przekazano odpowiednie dokumenty do Rady Miasta oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie pozytywnie z uwagami

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			zaopiniowała sprawozdanie z wykonania budżetu miasta za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego, wyrazem czego jest uchwała Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie nr RIO.I.42.4.191.2023 dnia 21 kwietnia 2023 roku. Po rozpatrzeniu przedłożonego przez Burmistrza Miasta sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2022 rok, Rada Miasta zatwierdziła sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2022 rok.
51.	uchwała nr LXI/632/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta z tytułu wykonania budżetu miasta za 2022 rok	Po zapoznaniu się ze: - sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta za 2022 rok, - sprawozdaniem finansowym za 2022 rok, - opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o sprawozdaniu z wykonania budżetu miasta za 2022 rok, - opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o wniosku Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium za 2022 rok, - informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na 31 grudnia 2022 roku, - stanowiskiem komisji Rewizyjnej Rady Miasta. Rada Miasta udzieliła absolutorium Burmistrzowi Miasta z tytułu wykonania budżetu miasta za 2022 rok.
52.	uchwała nr LXI/633/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
53.	uchwała nr LXI/634/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
54.	uchwała nr LXI/635/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie ustalenia wysokości stawek za jeden kilometr przebiegu w przypadku korzystania przez radnego w podróży służbowej z samochodu osobowego niebędącego własnością gminy miejskiej Tomaszów Lubelski	Rada Miasta Tomaszów Lubelski uchwaliła stawki za jeden kilometr przebiegu w przypadku korzystania przez radnego w podróży służbowej z samochodu osobowego niebędącego własnością gminy miejskiej Tomaszów Lubelski w następującej wysokości: - 0,80 zł dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ , - 1,00 zł dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm ³ . Maksymalne wysokości stawek określone zostały w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.). Maksymalne stawki za 1 kilometr przebiegu dla samochodu osobowego: - o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ wynoszą - 0,89 zł.; - o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm ³ wynoszą - 1,15 zł. Rada Miasta podejmując uchwałę w tej sprawie uchwaliła stawki w wysokości niższej od maksymalnej wysokości stawki określonej przez Ministra Infrastruktury.
55.	uchwała nr LXI/636/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie wyrażenia woli przejęcia na własność przez Miasto Tomaszów Lubelski od Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad nieruchomości stanowiących drogę o znaczeniu lokalnym wybudowaną w ramach inwestycji związanej z	W związku budową drogi ekspresowej S17 wybudowano drogę o znaczeniu lokalnym na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Inwestycja była realizowana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski pismem z dnia 12 kwietnia 2023 r. znak GK.7210.3.2023 zwrócił się do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Lublinie z wnioskiem o zawarcie porozumienia intencyjnego w sprawie nieodpłatnego przejęcia w zarząd drogi lokalnej znajdującej się na terenie Miasta Tomaszów Lubelski wybudowanej w ramach ww. inwestycji. W odpowiedzi na pismo GDDKiA w Lublinie wniosowała o podjęcie przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski uchwały wyrażającej wolę przejęcia na własność Miasta nieruchomości od

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		budową drogi ekspresowej S17 znajdującej się na terenie Miasta Tomaszów Lubelski	Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad nieruchomości stanowiących drogę o znaczeniu lokalnym wybudowaną w ramach inwestycji związanej z budową drogi ekspresowej S17 znajdującej się na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. W związku z faktem, że powyższa droga będzie miała znaczenie lokalne i będzie stanowiła uzupełnienie sieci dróg służących zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności - podjęcie ww. uchwały było zasadne.
56.	uchwała nr LXI/637/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu	Zgodnie z przedstawioną uchwałą, zaliczono do kategorii dróg gminnych odcinek drogi wojewódzkiej, (dawna droga krajowa nr 17) od skrzyżowania z ul. Łaszczowiecką (droga wojewódzka nr 850) do skrzyżowania z ul. Wyzwolenia (droga powiatowa nr 3565L), zlokalizowanej na terenie miasta Tomaszów Lubelski – odcinek o długości 2,899 km położony na działkach; - arkusz nr 1 dz. nr: 8 - arkusz nr 13 dz. nr: 193/18 - arkusz nr 12 dz. nr: 314/7 - arkusz nr 12 dz. nr: 215/6 - arkusz nr 20 dz. nr: 224 - arkusz nr 19 dz. nr: 180/1 - arkusz nr 29 dz. nr: 17/23 - arkusz nr 30 dz. nr: 87 - arkusz nr 32 dz. nr: 181 Pismem znak IM-IV.8011.11.2022.SKL z dnia 28 września 2022 r. Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Majątku Województwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie zwróciła się do Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z prośbą o podjęcie działań służących uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości stanowiących pasy drogowe dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Powyższy odcinek ul. Lwowskiej i ul. Zamojskiej w Tomaszowie Lubelskim o długości 2,899 km jest usytuowany na terenie miasta Tomaszów Lubelski od km 210+141 skrzyżowanie z ul. Łaszczowiecką - do km 213+040 skrzyżowanie z ul. Wyzwolenia. Wyżej podany odcinek drogi spełnia wymagania określone w/cyt. przepisach prawa, to jest: - ma znaczenie lokalne, - stanowi uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, - nie jest zaliczony do innych kategorii dróg publicznych. Powyższa uchwała została pozytywnie zaopiniowana w dniu 26 kwietnia 2023r. przez Zarząd Powiatu w Tomaszowie Lubelskim.
57.	uchwała nr LXI/638/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu	Na moc niniejszej uchwały do dróg gminnych zaliczono odcinek drogi wojewódzkiej nr 853 ul. Piłsudskiego, od km 50+715 skrzyżowanie z ul. Sikorskiego - do km 51+533 skrzyżowanie z ul. Zamojską, zlokalizowanej na terenie miasta Tomaszów Lubelski – odcinek o długości 818 m położony na działkach: - arkusz nr 12 dz. nr: 209 - arkusz nr 14 dz. nr: 1/31 Pismem znak IM-IV.8011.11.2022.SKL z dnia 28 września 2022 r. Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Majątku Województwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie zwróciła się do Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z prośbą o podjęcie działań służących uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości stanowiących pasy drogowe dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Powyższy odcinek ul. Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim o długości 818,00 m jest usytuowany na terenie miasta Tomaszów Lubelski od km 50+715 skrzyżowanie z ul. Sikorskiego - do km 51+533 skrzyżowanie z ul. Zamojską. Wyżej podany odcinek drogi spełnia wymagania określone w/cyt. przepisach prawa, to jest: - ma znaczenie lokalne,

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			- stanowi uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, - nie jest zaliczony do innych kategorii dróg publicznych. Powyższa uchwała została pozytywnie zaopiniowana w dniu 26 kwietnia 2023r. przez Zarząd Powiatu w Tomaszowie Lubelskim.
58.	uchwała nr LXI/639/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI/368/2021 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 29 października 2021 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tomaszów Lubelski	W związku z nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519) dokonano doprecyzowania zapisów regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach w zakresie dotyczącym częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych oraz osadów z instalacji w przydomowych oczyszczalniach ścieków.
59.	uchwała nr LXI/640/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych, będących własnością Miasta Tomaszów Lubelski, na okres do trzech lat, na których zlokalizowane jest Targowisko „Bazar”. Dotychczasowi dzierżawcy zainteresowani są kontynuowaniem dzierżawy, korzystają z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązują się z warunków zawartych w umowie, w związku z czym zawarcie kolejnych umów przyniesie Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. - na działkę nr 334/5 cz. ark. 20 o łącznej powierzchni 41,17 m ² , Targowisko „Bazar”
60.	uchwała nr LXI/641/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 28 maja 2023 r. mieszkanka miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 10 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 28 maja 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia skargi z dnia 10 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 10 maja 2023 r. pismem znak GK.7021.4.18.2023 z dnia 16 maja 2023 r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
61.	uchwała nr LXI/642/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie podjęcia uchwały w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skargi na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie przekroczenia uprawnień i wskazanie organu właściwego do jej rozpatrzenia	Rada Miasta w dniu 26 czerwca 2023 roku podjęła uchwałę nr LXI/642/2023 w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skargi na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie przekroczenia uprawnień i wskazanie organu właściwego do jej rozpatrzenia. Skargę do Rady Miasta na Zastępcę Burmistrza Miasta w dniu 28 maja 2023 roku złożył mieszkaniec miasta. Skarżący zarzucił przekroczenie uprawnień – polegających na zadecydowaniu o pozostawieniu bez rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta z dnia 10 maja 2023 roku. Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775) – rada gminy jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta)

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Zastępca Burmistrza Miasta jest pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie powołania, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 530). Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec zastępcy Wójta (zastępcy burmistrza) wykonuje wójt, burmistrz lub prezydent, co znajduje uregulowanie w art. 7 pkt 1 przedmiotowej ustawy. Zastępca Burmistrza nie jest organem gminy, a zadania, które realizuje, wykonuje z upoważnienia lub w zastępstwie Burmistrza. Rada Miasta nie jest więc organem właściwym do rozpatrzenia skargi, która została przekazana do Burmistrza Miasta.
62.	uchwała nr LXI/643/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury	Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.) jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na działalność kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Rada Miasta po zapoznaniu się ze skargą mieszkańca miasta z dnia 22 maja 2023 r. na dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury oraz pismem Burmistrza Miasta OWK.060.28.2023 z dnia 2 czerwca 2023 r. wraz z wyjaśnieniem Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury oraz opinią Komisji Skarg, Wniosków, Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski AD.0014.3.89.2023 z dnia 20.06.2023 r. uznała skargę za bezzasadną. W odniesieniu do przedmiotu skargi Rada Miasta stwierdziła, że skarżący nie przedstawił nowych okoliczności w niniejszej sprawie, której przedmiot był już poddawany pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, i w stosunku do której Komisja wydała opinię o jej bezzasadności. W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie stwierdzono, aby Dyrektor TDK, w prowadzonej misji krzewienia kultury, w sposób intencjonalny działał na niekorzyść mieszkańców Miasta. Posiadane przez Tomaszowski Dom Kultury systemy nagłośnienia są stosowane od wielu lat, zaś dokonywane w przeszłości pomiary natężenia dźwięku nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych norm.
63.	uchwała nr LXI/644/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku	w sprawie przystąpienia Miasta Tomaszów Lubelski do realizacji projektu pn. „Polityka senioralna EFS+” Działanie 8.5 Usługi społeczne Priorytet VIII Zwiększenie spójności społecznej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027	Podjęcie uchwały pozwoliło na wdrażanie projektu „Polityka Senioralna EFS+”. Przedmiotowe zadanie jest realizowane w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie jako Partnerem wiodącym. Głównym celem projektu jest zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług dla seniorów w wieku 65+. Projekt jest skierowany do wszystkich mieszkańców miasta. Planowane do realizacji formy wsparcia: usługi opiekuńcze, usługi asystenta osoby niepełnosprawnej, doradztwo psychologiczne, usługi podologiczne, poradnictwo prawne.
64.	uchwała nr LXII/645/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
65.	uchwała nr LXII/646/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
66.	uchwała nr LXII/647/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,	Na podstawie podjętej uchwały zostały przyznane dotacje dla Parafii Rzymsko-Katolickiej Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny oraz Parafii Prawosławnej pw. św. Mikołaja Cudotwórcy, które złożyły wniosek w przedmiotowej sprawie. Parafia p.w. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny po podpisaniu umowy Nr 1/2023 z dnia 26.07.2023 r. otrzymała dotację w wysokości 40.000 zł z przeznaczeniem na prace konserwatorskie –

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		położonych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski	konserwacja techniczna i estetyczna wieży i frontu kościoła. Sprawozdanie z realizacji powyższego zadania w ramach przyznanej dotacji zostało złożone 28 listopada 2023 r. Parafia Prawosławna p.w. Mikołaja Cudotwórcy po podpisaniu umowy Nr 2/2023 z dnia 26.07.2023 r. otrzymała dotację w wysokości 20.000,00 zł z przeznaczeniem na kontynuację prac konserwatorskich. Sprawozdanie z realizacji powyższego zadania w ramach przyznanej dotacji zostało złożone 28 grudnia 2023 r. Dotacje zostały wykorzystane zgodnie ze złożonym wnioskiem.
67.	uchwała nr LXII/648/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Uchwała w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2023 r. poz. 4656) przyczyniła się do skuteczniejszej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim na bieżąco skoordynowane powodują szybkie i skuteczne ich podejmowanie zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy domowej. W 2023 roku odbyło się 10 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w tym: 8 w trybie stacjonarnym, 2 w formie zdalnej (e-mail). Podczas posiedzeń ustalano m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc, wypracowywano skuteczne strategie współpracy poszczególnych służb. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych bądź zrealizowanych już działań. Omawiano procedury „Niebieskie Karty” w indywidualnych przypadkach jak również z wnioskiem o ich zakończenie. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”, „Niebieska Karta – A” wszczyna jej procedurę. Zostaje wówczas powołana grupa diagnostyczno-pomocowa, która interdyscyplinarnie rozwiązuje problemy związane z wystąpieniem przemocy domowej. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup diagnostyczno-pomocowych. Na podstawie prowadzonej dokumentacji w 2023 r. do w/w Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 26 „Niebieskich Kart – A”, które zostały założone przez następujące instytucje: jednostkę organizacyjną pomocy społecznej – 1 szt, Policję – 24 szt, Ośrodek Interwencji Kryzysowej – 1 szt. W 2023 roku powołano 8 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w pozostałych przypadkach nie zachodziła taka potrzeba. 5 grup kontynuowało pracę w okresie sprawozdawczym, a powołane były przed tym okresem. Łącznie w 2023 roku działało 13 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w 12 rodzinach. Grupy robocze/diagnostyczno-pomocowe spotkały się na posiedzeniach 50 razy w trybie stacjonarnym. W roku 2023 zakończono procedurę "Niebieskie Karty" w 9 postępowaniach na grupach roboczych/diagnostyczno-pomocowych w trybie stacjonarnym - w związku z ustaniem przemocy w rodzinie/domowej, w 20 postępowaniach w trybie stacjonarnym pracy zespołu interdyscyplinarnego rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Wobec 7 osób w ramach procedury „Niebieskie Karty” rejonowi dzielnicowi złożyli wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii o wdrożenie leczenia odwykowego, 5 osób z procedury uczestniczyły w spotkaniu z członkami komisji alkoholowej, 7 osób skierowano na badania do biegłego w Poradni Odwykowej lub Centrum Profilaktyki i Wsparcia Terapeutycznego w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu, 2 osoby z procedury zgłosiły się na badania do biegłego,

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			1 wniosek skierowano do Sądu Rodzinnego w Tomaszowie Lub. W przypadku 3 rodzin, w których wychowują się małoletnie dzieci w ramach procedury "Niebieskie Karty" podjęto działania pod kątem powiadomienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lub. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w tym: w 2 rodzinach przez rejonowych dzielnicowych, w 1 rodzinie przez pracownika socjalnego MOPS, w 1 rodzinie drugi raz przez Zespół Interdyscyplinarny. W roku 2023 podjęto następujące działania: • liczba zarejestrowanych w Prokuraturze Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim postępowań prowadzonych o przestępstwa dotyczące przemocy w rodzinie/domowej – 37; • liczba wszczętych postępowań przygotowawczych (RSD) – 16; • w 6 przypadkach zastosowano właściwe środki zapobiegawcze przez Komendę Powiatową Policji w Tomaszowie Lubelskim (art. 15 a ustawy o policji – nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego bezpośredniego otoczenia); • w 5 przypadkach zastosowano właściwe środki zapobiegawcze przez Prokuraturę Rejonową w Tomaszowie Lubelskim; • 2 oskarżonych skazano wyrokiem sądowym w tym: w 1 przypadku, którego procedura "Niebieskie Karty" była rozpoczęta w 2022 r.; • w 6 przypadkach zakończone umorzeniem wobec braku znamion czynu zabronionego; • w 6 przypadkach postępowania sprawdzające (RPS) zakończone odmową wszczęcia dochodzenia; • w 6 przypadkach zakończone skierowaniem aktu oskarżenia; • w 1 przypadku umorzenie wobec znikomej szkodliwości czynu; • w 1 przypadku umorzenie z powodu zgonu; • w 1 przypadku przekazano do innej jednostki; • w 1 przypadku w dalszym prowadzeniu; • w 2023 r. zatrzymano 8 osób stosujących przemoc w rodzinie/domową w Policyjnym Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych; • przekazano kopię dokumentacji 7 spraw z prac grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych na wniosek funkcjonariuszy Policji Wydziału Dochodzeniowego KPP w Tomaszowie Lub. w celu prowadzenia dalszego postępowania przygotowawczego; • przekazano kopię dokumentacji 4 spraw z prac grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych na wniosek Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim, III Wydział Rodzinny i Nieletnich; • przekazano kopię dokumentacji 1 sprawy z pracy grupy roboczej/diagnostyczno-pomocowej na wniosek Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim, I Wydział Cywilny; • „Niebieska Karta – A” założona przez starszego specjalistę pracy socjalnej Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, • „Niebieska Karta – A” założona przez starszego pracownika socjalnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lubelskim, • „Niebieskie Karty – A” założone przez Policję, a przesłane przez 3 Zespoły Interdyscyplinarne innych miejscowości ze względu na zmianę miejsca zamieszkania osoby doświadczającej przemocy i osoby stosującej przemoc, które zakończono na zespole interdyscyplinarnym z uwagi na brak zasadności podejmowania działań; • zmotywowano 9 osób dotkniętych przemocą w

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			rodzynie/domową do skorzystania z pomocy psychologa w tym: 4 osoby dorosłe skorzystały z pomocy psychologa, oprócz tego 4 dzieci było objętych pomocą psychologa; • 2 osoby pokrzywdzone objęto wsparciem w zakresie nieodpłatnego poradnictwa prawnego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. W 2023 roku nie realizowano Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie/domowej. Sytuacja rodzinna osób dotkniętych przemocą w rodzinie/domową oraz osób stosujących przemoc w rodzinie/domową była systematycznie monitorowana przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz rejonowych dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Lubelskim. W 2023 roku 2 rodziny uwikłane w przemoc w rodzinie/domową zostały objęte pomocą przez asystenta rodziny.
68.	uchwała nr LXII/649/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenie jej przebiegu	Zgodnie z przedstawioną uchwałą, do dróg gminnych zaliczony został odcinek drogi ul. Króla Zygmunta zlokalizowany na terenie miasta Tomaszów Lubelski o długości 62 m. Wyżej podany odcinek drogi spełnia wymagania określone w/cyt. przepisach prawa, to jest: - ma znaczenie lokalne, - stanowi uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, - nie jest zaliczona do innych kategorii dróg publicznych. Powyższa uchwała została pozytywnie zaopiniowana w dniu 25 maja 2023 r. przez Zarząd Powiatu w Tomaszowie Lubelskim.
69.	uchwała nr LXII/650/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie, na okres do trzech lat, nieruchomości należących do Miasta Tomaszów Lubelski, które wykorzystywane są na cele ogrodnicze, na cele handlowe i usługowe, pod ogródek gastronomiczny przez dotychczasowych dzierżawców. Obecne umowy dzierżawy kończą swój okres obowiązywania, a dotychczasowi dzierżawcy zainteresowani są kontynuowaniem dzierżawy. Dzierżawcy korzystają z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązują się z warunków zawartych w umowach, w związku z czym zawarcie kolejnych umów przyniesie Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. Zawarto umowy dzierżawy: - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 27 ark. 25 położonej przy ul. dr. Janusza Petera, o powierzchni 195 m²; na okres od dnia 01-06-2023 r. do dnia 31-05-2026 r., z Panią Katarzyną Chudziak-Nowak; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 246 ark. 40 położonej przy ul. Na Skarpie, o powierzchni 50 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r, z Panią Grażyną Urban; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 334/7 ark. 20 położonej przy ul. Piekarskiej, o powierzchni 198 m²; na okres od dnia 15-08-2023 r. do dnia 14-08-2026 r. z Resto & Pizza Valentino s.c., Tomasz Walentyn, Małgorzata Walentyn oraz Panią Anna Gwizdała na okres od dnia 01-11-2023 r. do dnia 31-10-2026 r.
70.	uchwała nr LXII/651/2023 z	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 11 czerwca 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
	dnia 14 lipca 2023 roku	Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 11 czerwca 2023 r. mieszkańca miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 22 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	skargi z dnia 22 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 22 maja 2023 r. pismem znak GK.7021.4.21.2023 z dnia 29 maja 2023 r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
71.	uchwała nr LXII/652/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 18 czerwca 2023 r. mieszkańca miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 18 czerwca 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia skargi z dnia 28 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 28 maja 2023 r. pismem znak GK.7021.4.23.2023 z dnia 1 czerwca 2023r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
72.	uchwała nr LXII/653/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 18 czerwca 2023 r. mieszkańca miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 30 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 18 czerwca 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia skargi z dnia 30 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 30 maja 2023 r. pismem znak GK.7021.4.23.2023 z dnia 1 czerwca 2023r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
73.	uchwała nr LXII/654/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 18 czerwca 2023 r. mieszkańca miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 31 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 18 czerwca 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia skargi z dnia 31 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 31 maja 2023 r. pismem znak GK.7021.4.27.2023 z dnia 9 czerwca 2023r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
74.	uchwała nr LXII/655/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 20 czerwca 2023 r. mieszkańca miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 20 czerwca 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia skargi z dnia 23 kwietnia 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 23 kwietnia 2023 r. pismem znak GK.7021.4.16.2023 z dnia 11 maja 2023r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		dnia 23 kwietnia 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	
75.	uchwała nr LXII/656/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 20 czerwca 2023 r. mieszkańca miasta z powodu nierozpatrzenia skargi przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Mieszkaniec miasta pismem z dnia 20 czerwca 2023 r. złożył skargę na Radę Miasta Tomaszów Lubelski z powodu nierozpatrzenia skargi z dnia 3 maja 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski. W odpowiedzi na skargę z dnia 3 maja 2023 r. pismem znak GK.7021.4.16.2023 z dnia 11 maja 2023 r. poinformowano skarżącego, że przedmiotowa skarga zostaje pozostawiona bez rozpoznania, gdyż zawiera treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
76.	uchwała nr LXII/657/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skargi na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie przekroczenia uprawnień i wskazanie organu właściwego do jej rozpatrzenia	Rada Miasta na LXII odbytej w dniu 14 lipca 2023 roku podjęła uchwałę nr LXII/657/2023 w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skargi na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie przekroczenia uprawnień i wskazanie organu właściwego do jej rozpatrzenia. Skargę na Zastępcę Burmistrza Miasta w dniu 18 czerwca 2023 roku złożył mieszkaniec miasta, zarzucając przekroczenie uprawnień – polegających na zadecydowaniu o pozostawieniu bez rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta z dnia 31 maja 2023 roku. Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775) – rada gminy jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Zastępca Burmistrza Miasta jest pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie powołania, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 530), a czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec zastępcy Wójta (zastępcy burmistrza) wykonuje wójt, burmistrz lub prezydent zgodnie art. 7 pkt 1 w/w ustawy. Zastępca Burmistrza nie jest organem gminy, a Rada Miasta nie jest właściwa do rozpatrzenia przedmiotowej skargi. Skarga została przekazana do organu właściwego, czyli do Burmistrza Miasta.
77.	uchwała nr LXII/658/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu przekroczenia uprawnień	Zgodnie z art. 229 pkt. 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775) jeżeli przepisy szczególnie nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na Burmistrza Miasta. W dniach: 20 czerwca b.r. (2 skargi), 18 czerwca b.r. (3 skargi) oraz z 11 czerwca b.r. (1 skarga) wpłynęły skargi do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski dotyczące przekroczenia uprawnień przez Burmistrza Miasta. Powyższe skargi zostały pozostawione bez rozpoznania, gdyż zawierały treści zniesławiające określone osoby fizyczne i instytucje. W ocenie organu rozpowszechnianie tego typu informacji naraża osoby to czyniące na odpowiedzialność karną z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138). Komisja po zapoznaniu się ze skargami mieszkańca miasta z dnia: 11 czerwca 2023 r. (1 skarga), 18 czerwca 2023 r. (3 skargi) i 20 czerwca 2023 r. (2 skargi) na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu przekroczenia uprawnień oraz z pismem Burmistrza Miasta nr GK.7021.4.40.2023 z dnia 3 lipca 2023 roku - postanowiła uznać skargi za bezzasadne. Stwierdzono, że skarżący, stosując niezmiennie zasadę, iż jego stanowisko jest jedyne i słuszne, od wielu lat, w sposób uporczywy dopuszcza się zniesławiania osób fizycznych i instytucji, w szczególności gminnej władzy uchwałodawczej i wykonawczej. W

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			ocenie Komisji powielanie i rozpowszechnianie przedmiotowych treści przez osoby to czyniące naraża je na odpowiedzialność karną zgodnie z art. 212 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 Kodeksu karny.
78.	uchwała nr LXII/659/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia ponownych skarg na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Uchwałami nr XLVII/520/2022 z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odmowy podjęcia działań dotyczących parku miejskiego oraz parkingu przy ul. Słowackiego w Tomaszowie Lubelskim, nr XLVI/501/2022 z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury z powodu przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu podczas organizowanych imprez w parku miejskim, nr XLIV/477/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu organizowanych imprez w parku miejskim, wykroczeń w muszli koncertowej, użytkowania parkingu przy ul. Słowackiego oraz ogólnodostępnego podglądu z kamer miejskich, nr XLIII/467/2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu organizowanych imprez w parku miejskim, wykroczeń w muszli koncertowej, użytkowania parkingu przy ul. Słowackiego oraz ogólnodostępnego podglądu z kamer miejskich, nr XLIX/532/2022 z dnia 30 września 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski dotyczących skateparku, nr LIX/621/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odrzucenia wniosku o wypłatę zadośćuczynienia – uznano skargi za bezzasadne. Skarżący ponowili skargi pismami z dnia: - 30.05.2023 r. na organizatora imprezy w parku w dniu 30 maja 2023 r., - 8.06.2023 r. udostępnienie muszli koncertowej do nękania hałasem, - 8.06.2023 r. udostępnienie muszli koncertowej do uciążliwych imprez, - 8.06.2023 r. na organizatora imprezy, nękanie hałasem, - 8.06.2023 r. na organizatora imprezy w parku 2.06.2023 r., - 10.06.2023 r. na burmistrza – wydanie zgody na nękanie hałasem od imprez, - 10.06.2023 r. na organizatora imprezy w parku 8.06.2023 odpowiedzialnego za nagłośnienie, - 11 czerwca 2023 r. ponowienie skargi na burmistrza z 22.05.2023 r., - 12.06.2023 r. hałas ze skateparku odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 12.06.2023 r. hałas z 30.04.2023 r. odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 12.06.2023 r. hałas z 20.05.2023 odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 12.06.2023 r. hałas z 1.05.2023 r. odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 12.06.2023 r. hałas z 2.05.2023 odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 12.06.2023 r. ponowienie skargi na burmistrza z 10.05.2023 r., - 18.06.2023 r. na burmistrza – ponowienie skarg, - 18.06.2023 r. na burmistrza – ponowienie skargi, - 18.06.2023 r. na organizatora imprezy w parku, - 18.06.2023 r. na burmistrza – odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 18.06.2023 r. – na burmistrza, ponowienie skargi, - 19.06.2023 r. – na burmistrza, udostępnienie muszli koncertowej, - 19.06.2023 r. – na osoby odpowiedzialne za nagłośnienie, - 20.06.2023 r. na osoby odpowiedzialne za nagłośnienie, - 20.06.2023 r. – na burmistrza – udostępnienie muszli koncertowej, - 20.06.2023 r. – na organizatorów imprez, - 20.06.2023 r. – na burmistrza – ponowienie skargi,

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			- 21.06.2023 r. – na osoby odpowiedzialne za nagłośnienie, - 21.06.2023 r. udostępnienie muszli koncertowej, - 2.07.2023 r. skarga na burmistrza – odmowa wszczęcia postępowania. - ze względu na tożsamość przedmiotu, zostały one rozpatrzone przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski łącznie. Ponowne skargi były przedmiotem posiedzeń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 10 lipca 2023 r. W toku przeprowadzonego postępowania, Komisja ustaliła, że skarżący nie wnosi żadnych nowych okoliczności i od lat powiela te same zarzuty. Nowe okoliczności to takie, które należy wskazać organowi w ponownej skardze. Organ ten ma przeanalizować i ocenić pod kątem zasadności skargi. Pisma skarżącego nie są nowymi okolicznościami w sprawie, w rozumieniu przepisu art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego.
79.	uchwała nr LXII/660/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	W dniu 9 czerwca 2023 r. mieszkanka miasta złożyła skargę na działania Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski w stosunku do jej rodziny. Rada Miasta po zapoznaniu się ze skargą mieszkanki miasta z dnia 9 czerwca 2023 r. na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski oraz z pismem Burmistrza Miasta nr OWK.060.31.2023 z dnia 14 czerwca 2023 roku ustaliła, że w Urzędzie Miasta Tomaszów Lubelski nie toczą się żadne postępowania w sprawach podniesionych przez skarżącą, zaś Burmistrz Miasta Tomaszów Lubelski nie wydawał żadnych decyzji dotyczących rodziny skarżącej. Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na działalność burmistrza i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Powyższa skarga została złożona pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski, która po zapoznaniu się ze sprawą w dniu 10 lipca 2023 roku wydała opinię o bezzasadności skargi. Wobec powyższego Rada Miasta uznała skargę za bezzasadną.
80.	uchwała nr LXII/661/2023 z dnia 14 lipca 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim	Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.) jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na działalność wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Komisja Skarg, Wniosków, Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski po zapoznaniu się ze skargą mieszkanki miasta z dnia 9 czerwca 2023 r. na Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim oraz z pismem Burmistrza Miasta nr OWK.060.35.2023 z dnia 28 czerwca 2023 roku wraz z wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim uznała skargę za bezzasadną. W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, nie stwierdzono uchybień w wykonywaniu obowiązków służbowych przez Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Tomaszowie Lubelskim w szczególności w stosunku do rodziny skarżącej. Wszystkie czynności były oparte na racjonalnych zasadach zarządzania placówką oświatową z uwzględnieniem szczególnej dbałości o prawidłowe funkcjonowanie i zapewnienie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej. Mając powyższe na uwadze Rada Miasta uznała w/w skargę a bezzasadną.
81.	uchwała nr LXIII/662/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
82.	uchwała nr LXIII/663/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
83.	uchwała nr LXIII/664/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie Przystąpienie Miasta Tomaszów Lubelski do Stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna „Zamość i Roztocze”	Podjęta uchwała umożliwiła przystąpienie Miasta Tomaszów Lubelski do Stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna „Zamość i Roztocze”, które daje możliwość wsparcia działań Miasta Tomaszów Lubelski, m.in. udział w stoiskach targowych organizowanych lub współorganizowanych przez LOT na targach krajowych i zagranicznych oraz innych imprezach promocyjnych, kolportaż materiałów promocyjno-informacyjnych, udział w szkoleniach, konferencjach, debatach, spotkaniach i innych imprezach organizowanych lub współfinansowanych przez LOT, podejmowanie wspólnych akcji promocyjnych, propagowaniu kultury regionu, jak również inicjowanie działań społecznych i gospodarczych na rzecz wzrostu znaczenia turystyki w regionie. Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Zamość i Roztocze” planuje finansową partycypację Miasta na poziomie 3.000,00 zł rocznie. Przystąpienie do LOT „Zamość i Roztocze” stworzyło możliwość współdziałania i współpracy na obszarze sąsiadujących z Miastem jednostek samorządu terytorialnego, co może stanowić szansę wzmocnienia roli turystyki oraz ogólnego rozwoju Tomaszowa Lubelskiego.
84.	uchwała nr LXIII/665/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie zmiany nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski	Projekt zmiany nr 3 Studium sporządzony został w następstwie podjęcia uchwały Nr XLII/450/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 25 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski, nazwanej w procedurze zmianą nr 3. Celem była zmiana polityki przestrzennej miasta w związku z nowymi potrzebami i uwarunkowaniami. Projekt zmiany nr 3 Studium obejmował teren ograniczony: ulicą Zamojską, Stawisko, Świętojurską, Gałęzińskiego, 29-go Listopada, Szopena, trasą S17 oraz wschodnią i północną granicą miasta. Powierzchnia zmiany studium wynosiła 606 ha. Zarówno część tekstowa, jak i część graficzna zmiany nr 3 Studium została sporządzona w formie jednolitej na zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski przyjętej uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010, z późniejszymi zmianami. Teren opracowania obejmował zagospodarowane w północnej części obszaru tereny produkcyjno-usługowe, zagospodarowane w zachodniej części obszaru oraz wzdłuż ulicy Majdańskiej i Szopena tereny mieszkaniowe oraz niezagospodarowane w centralnej i wschodniej części tereny zieleni naturalnej, tereny rolne oraz lasy. Przez centralną część zmiany studium przebiega w kierunku północ-południe droga ekspresowa nr S17. Zmieniające się uwarunkowania przestrzenne, w szczególności w północno-wschodniej części miasta sprawiają, że obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski wymagało uaktualnienia do potrzeb dostosowania do potrzeb inwestycyjnych mieszkańców oraz potencjalnych inwestorów. Dokument ten wymagał częściowej zmiany ze względu na zmianę szeregu uwarunkowań, w tym zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście, procesy inwestycyjne, zmiany w zagospodarowaniu terenów. Konieczność zmiany dokumentu wynikało również z potrzeby uwzględnienia aktualnych trendów demograficznych, społecznych i gospodarczych, warunkujących zasady kształtowania przyszłej polityki przestrzennej. Projekt zmiany nr 3 Studium ustala przeznaczenie terenów: MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, MNW1 – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			jednorodzinnej, MNW/U1 – tereny mieszkaniowo-usługowe, PU1-2 – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów lub usług, U2-3 – tereny usług, UC – tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², IT – teren infrastruktury technicznej, ZD1 – tereny zorganizowanych ogródków działkowych, ZP1-2 – tereny zieleni urządzonej, ZR1-2 – tereny zieleni naturalnej, ZC2 – teren cmentarza, ZCz – teren cmentarza zamkniętego, ZL1 – teren lasów. Przyjęte rozwiązania projektowe zapewnią zagospodarowywanie terenów zgodne z wymogami ładu przestrzennego. W projekcie zmiany nr 3 Studium, na terenie objętym zakresem opracowania, wprowadzenie ww. funkcji jest zasadne ze względów społecznych, ekonomicznych i środowiskowych i zgodne z polityką przestrzenną miasta. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zagrodową, wielorodzinną oraz usługową publiczną, wyrażone w powierzchni użytkowej jest mniejsze niż wielkość powierzchni użytkowej możliwej do uzupełnienia w terenach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w terenach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę o tych funkcjach.
85.	uchwała nr LXIII/666/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Cypriana Kamila Norwida	Plan miejscowy został sporządzony w następstwie podjęcia Uchwały Nr L/544/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Cypriana Kamila Norwida. Plan dotyczy obszaru o powierzchni ok. 9,01 ha, zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta, przy ul. Stanisława Moniuszki, ul. Cypriana Kamila Norwida i ul. Emilii Plater. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Cypriana Kamila Norwida nie narusza ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski, przyjętej uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010, z późniejszymi zmianami. Obszar objęty planem zagospodarowania zgodnie ze studium położony jest na terenach oznaczonych symbolem MNW/U – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej. W obszarze opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Cypriana Kamila Norwida obowiązuje zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa jednorodzinne osiedla „Południe II” w Tomaszowie Lubelskim przyjęta uchwałą Nr XXXIII/277/97 Rady Miejskiej w Tomaszowie Lubelskim z dnia 14 lutego 1997 roku oraz zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego osiedla „Południe II” w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Moniuszki przyjęta uchwałą Nr XXV/199/96 Rady Miejskiej w Tomaszowie Lubelskim z dnia 31 maja 1996 roku. Do sporządzenia nowego planu miejscowego przystąpiono ze względu na potrzebę wyznaczenia uporządkowania struktury zabudowy, dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, dostosowania do polityki przyjętej w studium, aktualizacji w zakresie ograniczeń w zabudowie spowodowanych przez nieistniejące bądź skablowane linie elektroenergetyczne i wyznaczone wzdłuż nich strefy ochronne. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Cypriana Kamila Norwida ustala tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej, elektroenergetyki, drogi zbiorczej, tereny dróg dojazdowych, komunikacji pieszo-rowerowej.
86.	uchwała nr LXIII/667/2023 z	w sprawie zbycia nieruchomości	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie nieruchomości oznaczonej numerem 202 ark. 15 o pow. 76 m ² , położonej w Tomaszowie

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
	dnia 31 sierpnia 2023 roku		Lubelskim przy ul. Wojska Polskiego w Tomaszowie Lubelskim. Sprzedaż bezprzetargowa na polepszenie warunków zagospodarowania terenu. Nabywcą została Pani Halina Bednarz za cenę 3 492,80 zł. Podstawa Nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 28.11.2023 roku Repetytorium A Nr – 10055/2023.
87.	uchwała nr LXIII/668/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości stanowiącej własność miasta Tomaszów Lubelski	Rada Miasta wyraziła zgodę na zamianę nieruchomości gruntów oznaczonych geodezyjnie nr 25/1 ark. 2 o pow. 1112m ² własność Miasta na działkę nr 24/2 ark. 2 o pow. 87m ² ha własność Pani Anety Leżak, położonych w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Robotniczej. Podstawa Nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 16.11.2023 roku Repetytorium A Nr- 5280/2023.
88.	uchwała nr LXIII/669/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie powołania Komisji Stałych	Zgodnie z § 44 ust. 4 Statutu Miasta Tomaszów Lubelski, pracami Komisji kieruje Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego. W związku ze złożoną rezygnacją z mandatu radnego przez Pana Zbigniewa Kuczyńskiego, który pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów oraz rezygnacją z funkcji Przewodniczącego Komisji Samorządu, Porządku Publicznego, Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych przez Pana Ryszarda Szczepaniuka, zasadne było powołanie Przewodniczących powyższych Komisji.
89.	uchwała nr LXIII/670/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi z dnia 16 lipca 2023 r. mieszkańca miasta dotyczącej zaskarżenia w całości uchwały nr LXI/643/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury	Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.) jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na działalność kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Rada Miasta po zapoznaniu się ze skargą mieszkańca miasta z dnia 22 maja 2023r. z na dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury oraz pismem Burmistrza Miasta OWK.060.28.2023 z dnia 2 czerwca 2023 r. wraz z wyjaśnieniem Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury oraz opinią Komisji Skarg, Wniosków, Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski AD.0014.3.89.2023 z dnia 20.06.2023 r. uznała skargę za bezzasadną. W odniesieniu do przedmiotu skargi Rada Miasta stwierdziła, że skarżący nie przedstawił nowych okoliczności w niniejszej sprawie, której przedmiot był już poddawany pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, i w stosunku do której Komisja wydała opinię o jej bezzasadności. W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie stwierdzono, aby Dyrektor TDK, w prowadzonej misji krzewienia kultury, w sposób intencjonalny działał na niekorzyść mieszkańców Miasta. Posiadane przez Tomaszowski Dom Kultury systemy nagłośnienia są stosowane od wielu lat, zaś dokonywane w przeszłości pomiary natężenia dźwięku nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych norm.
90.	uchwała nr LXIII/671/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skarg na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie odmowy wypłaty zadośćuczynienia i wskazanie organu właściwego do jej rozpatrzenia	Na sesji odbytej w dniu 31 sierpnia 2023 roku Rada Miasta podjęła uchwałę nr LXIII/671/2023 w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skarg na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie odmowy wypłaty zadośćuczynienia i wskazanie organu właściwego do jej rozpatrzenia. Skargi na Zastępcę Burmistrza Miasta w sprawie odmowy wypłaty zadośćuczynienia złożył mieszkaniec Tomaszowa Lubelskiego (skarga z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie odmowy wypłaty zadośćuczynienia - impreza w parku 02.06.2023, skarga z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie odmowy wypłaty zadośćuczynienia - impreza w parku 03.06.2023, skarga z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie odmowy wypłaty zadośćuczynienia - impreza w parku 08.06.2023). Z uwagi na fakt, że Zastępca Burmistrza Miasta jest pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie powołania, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 530), to czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec zastępcy Wójta

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			(zastępcy burmistrza) wykonuje wójt, burmistrz lub prezydent, zgodnie z art. 7 pkt 1 przedmiotowej ustawy. Zastępca Burmistrza nie jest organem gminy, a Zadania, które realizuje, wykonuje z upoważnienia lub w zastępstwie Burmistrza. W tym przypadku Rada Miasta nie jest organem właściwym do rozpatrzenia powyższych skarg, które zostały przekazane do Burmistrza Miasta, jako organu właściwego do ich rozpatrzenia.
91.	uchwała nr LXIII/672/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia ponownych skarg na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Uchwałami nr XLVII/520/2022 z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odmowy podjęcia działań dotyczących parku miejskiego oraz parkingu przy ul. Słowackiego w Tomaszowie Lubelskim, nr XLVI/501/2022 z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury z powodu przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu podczas organizowanych imprez w parku miejskim, nr XLIV/477/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu organizowanych imprez w parku miejskim, wykroczeń w muszli koncertowej, użytkowania parkingu przy ul. Słowackiego oraz ogólnodostępnego podglądu z kamer miejskich, nr XLIII/467/2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu organizowanych imprez w parku miejskim, wykroczeń w muszli koncertowej, użytkowania parkingu przy ul. Słowackiego oraz ogólnodostępnego podglądu z kamer miejskich, nr XLIX/532/2022 z dnia 30 września 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skarg mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski dotyczących skateparku, nr LIX/621/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odrzucenia wniosku o wypłatę zadośćuczynienia – uznano skargi za bezzasadne. Skarżący ponowili skargi pismami z dnia: - 9 lipca 2023 r. – odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 9 lipca 2023 r. – odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 9 lipca 2023 r. – odmowa wypłaty zadośćuczynienia, - 11 lipca 2023 r. – hałas ze skateparku, - 17 lipca 2023 r. – na osoby odpowiedzialne za nagłośnienie, - 17 lipca 2023 r. – hałas od nagłośnienia, - ze względu na tożsamość przedmiotu, zostały one rozpatrzone przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski łącznie. Ponowne skargi były przedmiotem posiedzeń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. W toku przeprowadzonego postępowania, Komisja ustaliła, że skarżący nie wnosi żadnych nowych okoliczności i od lat powiela te same zarzuty. Nowe okoliczności to takie, które należy wskazać organowi w ponownej skardze. Organ ten ma przeanalizować i ocenić pod kątem zasadności skargi. Pisma skarżącego nie są nowymi okolicznościami w sprawie, w rozumieniu przepisu art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego.
92.	uchwała nr LXIV/673/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
93.	uchwała nr LXIV/674/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
94.	uchwała nr LXIV/675/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie reparacji, odszkodowań i zadośćuczynienia z tytułu strat, jakie Polska poniosła z powodu napaści Niemiec oraz późniejszej okupacji	Rada Miasta na LXIV sesji Rady Miasta odbytej w dniu 29 września 2023 roku podjęła uchwałę w sprawie reparacji, odszkodowań i zadośćuczynienia z tytułu strat, jakie Polska poniosła z powodu napaści Niemiec oraz późniejszej okupacji. Uchwała została podjęta na podstawie inicjatywy Wojewody Lubelskiego, celem wyrażenia poparcia dla wysiłków Rządu Rzeczypospolitej Polskiej zmierzających do pozyskania odszkodowań za szkody wyrządzone Państwu Polskiemu agresją i okupacją niemiecką w latach 1939 –

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			1945. Niniejsza uchwała jest także odpowiedzią na apel Pełnomocnika Rządu do Spraw Odszkodowań za Szkody Wyrządzone Agresją i Okupacją Niemiecką o upamiętnienie 84 rocznicy brutalnej i nieuzasadnionej agresji Niemiec na Polskę. Uchwała została przekazana Pełnomocnikowi Rządu ds. odszkodowań za szkody wyrządzone agresją i okupacją Niemiec w latach 1939 – 45 oraz Ministerstwu Spraw Zagranicznych.
95.	uchwała nr LXIV/676/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie powołania Zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników	Powołanie Zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników jest wymogiem ustawowym, wynikającym z ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Kolegium Sądu Okręgowego w Zamościu ustaliło liczbę ławników wybieranych przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski : - do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim - 2. Wybory poprzedzone są powołaniem przedmiotowego Zespołu oraz uzyskaniem informacji o kandydatach od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie. Rad Miasta dokonała wyboru ławników w głosowaniu tajnym w dniu 26 października 2023 r
96.	uchwała nr LXIV/677/2023 z dnia 29 września 2023 roku	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, a także warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski	Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonych przez gminę przedszkolach publicznych. Natomiast zgodnie z art. 52 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych maksymalna wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego podlega waloryzacji. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty wynikającej z ustawy o finansowaniu zadań oświatowych przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki z 23 lutego 2023 r. w/w wskaźnik wynosi 1,1445, a maksymalna kwota opłaty 1,30 zł. Uchwała weszła w życie z dniem 19.10.2023 r. tym samym stanowiąc podstawę do naliczania opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w wysokości ustalonej niniejszą uchwałą.
97.	uchwała nr LXIV/678/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Stefana Żeromskiego i Obrońców Westerplatte w Tomaszowie Lubelskim	Niniejszą uchwałą podjęto ze względu na potrzebę zmiany Uchwały Nr LVII/604/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Stefana Żeromskiego i Obrońców Westerplatte w Tomaszowie Lubelskim poprzez zwiększenie obszaru opracowania o działkę nr 93/33 oraz część działki nr 41/1 ark. 28 oraz działki nr: 200/23, 200/26, 202/1 ark. 22.
98.	uchwała nr LXIV/679/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości stanowiących własność Miasta Tomaszów Lubelski	Rada Miasta wyraziła zgodę na dokonanie na rzecz Powiatu Tomaszowskiego darowizny nieruchomości będących własnością Miasta Tomaszów Lubelski stanowiących część drogi ul. Sikorskiego, położonych w Tomaszowie Lubelskim t.j.: - działka nr 7/12 ark. 1 o pow. 0,1256 ha, - działka nr 60/1 ark. 13 o pow. 0,0320 ha, - działka nr 61/1 ark. 13 o pow. 0,0244 ha, - działka nr 62/1 ark. 13 o pow. 0,0243 ha, - działka nr 63/2 ark. 13 o pow. 0,0180 ha, - działka nr 64/5 ark. 13 o pow. 0,0101 ha, - działka nr 65/5 ark. 13 o pow. 0,0246 ha, - działka nr 219 ark. 13 o pow. 0,0009 ha, - działka nr 111/7 ark. 14 o pow. 0,0337 ha, - działka nr 33/1 ark. 1 o pow. 0,1995 ha. Podstawa Nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 16.11.2023 roku Repetytorium A Nr – 5280/2023.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
99.	uchwała nr LXIV/680/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie zbycia nieruchomości	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie nieruchomości oznaczonej numerem 62/3 ark. 41 o pow. 173 m ² , położonej w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Wyzwolenia w Tomaszowie Lubelskim. Przetarg ograniczony odbył się 27 marca 2024 roku. Nabywcą został Pan Izidor Brodowski za cenę 15 770,00 zł. Działka została sprzedana na polepszenie warunków zagospodarowania terenu. Podstawa Nabycia akt notarialny, który został podpisany 16.04.2024 roku Repetytorium A Nr- 1685/2024.
100.	uchwała nr LXIV/681/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie udziału Miasta Tomaszów Lubelski w wysokości 8/16 w nieruchomości niezabudowanej nr 181/15 ark. 20 przy ulicy Piekarskiej	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie udziału Miasta Tomaszowa Lubelskiego w wysokości 8/16 części nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako działka nr 181/15 ark. 20, położonej przy ul. Piekarskiej w Tomaszowie Lubelskim. Uchwała w trakcie realizacji.
101.	uchwała nr LXIV/682/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie, na okres do trzech lat, nieruchomości należących do Miasta Tomaszów Lubelski, które wykorzystywane są na cele ogrodnicze przez dotychczasowych dzierżawców. W obecnych umowach dzierżawy kończy się okres obowiązywania, a dotychczasowi dzierżawcy zainteresowani są kontynuowaniem dzierżawy. Dzierżawcy korzystają z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązują się z warunków zawartych w umowach, w związku z czym zawarcie kolejnych umów przyniesie Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. Zawarto umowy dzierżawy: -na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 246 ark. 40 położona przy ul. Na Skarpie, o powierzchni 50 m ² , na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Kazimierzem Starczuk; -na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 140 i 208/1 ark. 21, położonej przy ul. 29-go Listopada, o powierzchni 250 m ² , na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Państwem Bogusławą i Józefem Buszta.
102.	uchwała nr LXIV/683/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.) jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, do kompetencji Rady Miasta należy rozpatrywanie skarg na działalność wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. W dniu 4 września 2023 r. do sekretariatu Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęła skarga mieszkańca miasta z powodu udostępnienia parku miejskiego w celu zorganizowania zlotu motocyklowego w dniu 26.08.2023 r. Organizatorem zlotu motocyklowego był Tomaszowski Dom Kultury. Miasto Tomaszów Lubelski pismem Nr GK.6845.101.2023 z dnia 23.08.2023 r. wydało pozwolenie na wjazd motocykli na teren parku miejskiego.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			Skarga mieszkańca miasta z dnia 4 września 2023 roku wraz z pismem Burmistrza Miasta Nr OWK.060.50.2023 z dnia 14 września 2023 roku została złożona pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski, która po zapoznaniu się ze sprawą w dniu 25 września 2023 roku wydała opinię o bezzasadności skargi. Komisja stwierdziła, że skarżący, stosując niezmiennie zasadę, iż jego stanowisko jest jedynie słuszne, od wielu lat, w sposób uporczywy zaskarża wszelkie inicjatywy organów samorządowych o charakterze kulturalnym, rozrywkowym, sportowym, patriotycznym, czy nawet charytatywnym. Należy tu jednak jednoznacznie podkreślić, że wspomniane wydarzenia są organizowane dla całej społeczności Miasta i sabotażowe działania jednej, wciąż niezadowolonej osoby nie mogą i nie będą miały wpływu na ich organizację i funkcjonowanie Miasta w sferze kulturalnej. Rada Miasta uznała skargę za bezzasadną.
103.	uchwała nr LXIV/684/2023 z dnia 29 września 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Dyrektora Tomaszowskiego Domu Kultury	W dniu 4 września 2023 r. do sekretariatu Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęła skarga mieszkańca miasta z powodu udostępnienia parku miejskiego w celu zorganizowania zlotu motocyklowego w dniu 26.08.2023 r. Organizatorem zlotu motocyklowego był Tomaszowski Dom Kultury. Miasto Tomaszów Lubelski pismem Nr GK.6845.101.2023 z dnia 23.08.2023 r. wydało pozwolenie na wjazd motocykli na teren parku miejskiego. Dyrektor Tomaszowskiego Domu Kultury pismem z dnia 13.09.2023 r. poinformował, że organizacja powyższego zlotu została przeprowadzona z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i nie stwarzała zagrożenia dla osób przebywających w parku. Powyższa skarga została przedłożona pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski Rady Miasta, która, po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, nie znalazła uzasadnienia dla roszczeń skarżącego i wydała opinię o bezzasadności skargi. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia
104.	uchwała nr LXV/685/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Miasta Tomaszów Lubelski z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2024	Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ustawowo uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego. Program określa zasady partnerstwa pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi w tym zasady powierzania realizacji zadań publicznych w sferze określonej w art. 4 cytowanej ustawy. Przedłożony pod obrady Rady Miasta program współpracy został przygotowany z uwzględnieniem procesu konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi. Konsultacje przeprowadzono w oparciu o zapisy uchwały Nr IX/49/2015 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu tworzenia oraz konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Konsultacje przeprowadzono w terminie od 10 października do 18 października 2023 r. na podstawie § 3 ust. 5 pkt. 2 uchwały w formie pisemnego wyrażania opinii. Organizacje pozarządowe nie zgłosiły żadnych uwag do konsultowanego projektu programu współpracy. Uchwała weszła w życie 18 listopada 2023 r.
105.	uchwała nr LXV/686/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
106.	uchwała nr LXV/687/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
107.	uchwała nr LXV/688/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie opłaty targowej na terenie miasta Tomaszów Lubelski	Opłata targowa jest jednym ze źródeł dochodów Miasta. Pobierana jest na targowiskach i w innych miejscach, gdzie prowadzona jest sprzedaż artykułów różnego rodzaju. Zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy w uchwale określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokości stawek opłat. Art. 20 tej ustawy stanowi, że górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych, obowiązujące w danym roku podatkowym ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Prezes GUS podał, że w pierwszym półroczu 2023 roku w stosunku do pierwszego półrocza 2022 roku wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 115,0 (wzrost cen o 15,0%). Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ma wpływ na corocznie ustalane przez ministra finansów górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych, zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. O faktycznej wysokości stawki kwotowej opłaty targowej w danym roku decyduje rada gminy w uchwale podjętej w roku poprzednim. Przyjęto 15% wzrost opłaty targowej w 2024 roku na targowiskach miejskich i w innych miejscach gdzie prowadzony jest handel.
108.	uchwała nr LXV/689/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie opłaty miejscowej na terenie miasta Tomaszów Lubelski	Opłata miejscowa jest jednym ze źródeł dochodów Miasta. Pobierana jest od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych na terenie miasta Tomaszowa Lubelskiego. Zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy określa w uchwale wysokość opłaty miejscowej oraz zarządza jej pobór w drodze inkasa przez wyznaczonych inkasentów. Maksymalną wysokość opłat lokalnych na rok następny określa minister finansów w Monitorze Polskim. Zgodnie z obwieszczeniem ministra finansów z dnia 21 lipca 2023 roku maksymalna stawka opłaty miejscowej w 2024 roku wynosi 3,22 zł.
109.	uchwała nr LXV/690/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim	W wyniku głosowania tajnego na ławników do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim wybrani zostali: Pan Marcin Dubas i Pani Grażyna Lucyna Kuźniarz. Kadencja ławników rozpoczęła się z dniem 1 stycznia 2024 roku.
110.	uchwała nr LXV/691/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego	Plan miejscowy został sporządzony w następstwie podjęcia Uchwały Nr LVI/594/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego. Plan dotyczy obszaru o powierzchni ok. 7,14 ha, zlokalizowanego w północno-zachodniej części miasta, przy ul. gen. Władysława Sikorskiego, ul. Zamojskiej, ul. Długosza, ul. Reja i ul. Edmunda Wasilewskiego. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego nie narusza ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski, przyjętej uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010, z późniejszymi zmianami. Obszar objęty planem zagospodarowania zgodnie ze studium położony jest na terenach oznaczonych symbolami MNW/U – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej, MNW – tereny o dominującej funkcji mieszkaniowej z dopuszczeniem funkcji usługowej oraz ZR – tereny zieleni naturalnej wyłączone spod nowej zabudowy.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			W obszarze opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla „Północ”, w obrębie ulic: Polnej, Gen. Sikorskiego, rzeki Sołokiji ul. Zamojskiej, Długosza, Witosa, Armii Krajowej i Gen. Piskora w Tomaszowie Lubelskim przyjęty uchwałą Nr XXIII/237/2005 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 stycznia 2005 roku oraz zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Północ” w obrębie ulic: Polnej, Gen. Sikorskiego, rzeki Sołokiji, ulicy Zamojskiej, Długosza, Witosa, Armii Krajowej, Gen. Piskora w Tomaszowie Lubelskim, obejmującego obszar działek nr 21, 22/1, 19/1, 17/1, 16, 18 z przyległymi ulicami przyjęta uchwałą Nr II/104/2011 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 15 lipca 2011 r. Do sporządzenia nowego planu miejscowego przystąpiono ze względu na potrzebę wyznaczenia uporządkowania struktury zabudowy, dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, dostosowania do polityki przyjętej w studium, aktualizacji w zakresie ograniczeń w zabudowie spowodowanych przez nieistniejące bądź skablowane linie elektroenergetyczne i wyznaczone wzdłuż nich strefy ochronne. Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego ustala tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, zieleni nieurządzonej, dróg dojazdowych, komunikacji wewnętrznej.
111.	uchwała nr LXV/692/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo-składowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim	Zmiana części tekstowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – skladowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim została sporządzona w następstwie podjęcia Uchwały Nr LVI/593/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – skladowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim. Plan dotyczy obszaru o powierzchni ok. 35,5 ha, zlokalizowanego w północnej części miasta, przy ul. Zamojskiej, ul. Łaszczowieckiej. Zmiana części tekstowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – skladowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim nie narusza ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski, przyjętej uchwałą Rady Miasta Tomaszów Lubelski Nr XXXIX/429/2010 z dnia 26 marca 2010, z późniejszymi zmianami. Na obszarze objętym zmianą części tekstowej zmiany planu studium dopuszcza lokalizację urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. W obszarze opracowania obowiązuje zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo - skladowych i usługowych przy ul. Zamojskiej i Łaszczowieckiej w Tomaszowie Lubelskim, uchwalonego uchwałą Nr XXXI/275/2017 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 28 kwietnia 2017 r. Do sporządzenia zmiany części tekstowej zmiany planu przystąpiono ze względu na potrzebę dopuszczenia lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz umożliwienie lokalizowania urządzeń infrastruktury technicznej.
112.	uchwała nr LXV/693/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania	Do Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski w dniu 19.09.2023 r. wpłynął wniosek o uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. Kościuszki	Obszar objęty planem obejmuje działki nr 130/2, 130/4, 130/5, 130/6 położone przy ul. Kościuszki w Tomaszowie Lubelskim, zaś jego powierzchnia wynosi ok. 0,15 ha. Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla określonego wcześniej obszaru jest uporządkowanie struktury zabudowy, dostosowanie do obowiązujących przepisów prawa, dostosowanie do polityki przyjętej w studium. Przedmiotem planu miejscowego będzie ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.
113.	uchwała nr LXV/694/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie, na okres do trzech lat, nieruchomości należących do Miasta Tomaszów Lubelski, na których usytuowane są pawilony handlowe wykorzystywane na cele przemysłowo-handlowe przez dotychczasowych dzierżawców. Obecne umowy dzierżawy kończą swój okres obowiązywania, a dotychczasowi dzierżawcy zainteresowani są kontynuowaniem dzierżawy. Dzierżawcy korzystają z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązują się z warunków zawartych w umowie, w związku z czym zawarcie kolejnych umów przyniesie Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. Zawarto umowy dzierżawy: - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 334/7 ark. 20 położonej przy ul. Piekarskiej, o łącznej powierzchni 23 m ² , na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panią Anną Gwizdałą; - na część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 162/1 ark. 19 położonej przy ul. Papieża Jana Pawła II, o powierzchni 66 m ² ; na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Sylwestrem Szykuła.
114.	uchwała nr LXV/695/2023 z dnia 26 października 2023 roku	w sprawie zbycia nieruchomości	Rada Miasta wyraziła zgodę na zbycie nieruchomości niezabudowanej oznaczonej numerem 15/4 ark. 18 o pow. 638 m ² , położonej w Tomaszowie Lubelskim przy ul. Aleja Sportowa. Działka została sprzedana w drodze bezprzetargowej na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej Aleja Sportowa 1 za cenę 27 465,90 zł. Podstawa nabycia Akt Notarialny, który został podpisany 28.03.2024 roku Repetytorium A Nr-2630/2024.
115.	uchwała nr LXVI/696/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
116.	uchwała nr LXVI/697/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
117.	uchwała nr LXVI/698/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie emisji obligacji	Przedłożona Uchwała dotyczy emisji obligacji komunalnych na kwotę 2.500.000,- zł ze spłatą w roku 2030. Projekt emisji obligacji wydaje się najlepszą formą zabezpieczenia (ewentualnych braków) środków równoważących budżet wydatków. Obligacje zostały podzielone na serie w kwotach 500.000,- oraz 2.000.000,- zł i zostaną uruchomione w dniu 30-12-2023 w wysokości faktycznie brakujących środków.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
118.	uchwała nr LXVI/699/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2024 rok	W związku z utratą mocy w dniu 31 grudnia 2023 roku Uchwały nr LII/554/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 2 grudnia 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2023 rok konieczne było podjęcie uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2024 rok.
119.	uchwała nr LXVI/700/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2024 rok	W związku z tym, że uchwała nr LII/555/2022 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 2 grudnia 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2023 rok wygasła w dniu 31 grudnia 2023 roku zaszła konieczność uchwalenia uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2024 rok.
120.	uchwała nr LXVI/701/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 rok	Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) podatek rolny za rok podatkowy wynosi: 1) od 1 ha przeliczeniowego gruntów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 - równowartość pieniężną 2,5 q żyta, 2) od 1 ha gruntów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 - równowartość pieniężną 5 q żyta, – obliczone według średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy. Prezes GUS, w obwieszczeniu z dnia 19 października 2023 roku ogłosił średnią cenę skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2024, która wyniosła zł 89,63 za 1 dt. Na podstawie art. 6 ust. 3 w/w ustawy o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) rady gmin są uprawnione do obniżenia cen skupu żyta określonych w ust. 2, przyjmowanych jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy. Rada Miasta obniżyła średnią cenę skupu żyta, przyjmowaną jako podstawę obliczania podatku rolnego w 2024 roku na obszarze Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski, do kwoty 48,00 zł za 1 kwintal. Założenia dochodów w projekcie budżetu miasta na 2024 rok przewidują utrzymanie dochodów w tym źródle na poziomie ubiegłego roku.
121.	uchwała nr LXVI/702/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjmowanej do obliczenia podatku leśnego na 2024 rok	Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.) podatek leśny od 1 ha, za rok podatkowy wynosi, z zastrzeżeniem ust. 3, równowartość pieniężną 0,220 m3 drewna, obliczaną według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. Prezes GUS, w obwieszczeniu z dnia 20 października 2023 roku ogłosił średnią cenę sprzedaży drewna za pierwsze trzy kwartały 2023 roku, która wyniosła 327,43 zł za 1m³. Na podstawie art. 4 ust. w/w ustawy o podatku leśnym rada gminy może obniżyć kwotę stanowiącą średnią cenę sprzedaży drewna, przyjmowaną jako podstawa obliczania podatku leśnego na obszarze gminy. Rada Miasta obniżyła średnią cenę skupu drewna, przyjmowaną jako podstawę obliczania podatku leśnego w 2024 roku na obszarze Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski, do kwoty 200,00 zł za 1m³, co daje 44,00 zł za 1 ha. Założenia dochodów w projekcie budżetu miasta na 2024 rok przewidują utrzymanie dochodów w tym źródle na poziomie ubiegłego roku.
122.	uchwała nr LXVI/703/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie uchwalenia „Regulaminu korzystania z Lodowiska Plenerowego”	Uchwała została przyjęta z powodu zmian w funkcjonowaniu Lodowiska Plenerowego, które było dostępne przy TDK. Burmistrz Miasta Tomaszowa Lubelskiego wydał zarządzenie w sprawie opłat i cen za usługi o charakterze użyteczności publicznej i za korzystanie z obiektów oraz za usługi świadczone na obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji „Tomasovia”. W wyniku wprowadzonych zmian należało uchwalić nowy „Regulamin korzystania z Lodowiska Plenerowego” uwzględniający opłaty za korzystanie z lodowiska. Pobieranie opłat za korzystanie z

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			lodowiska pozwoliło na zrównoważenie kosztów jego funkcjonowania (koszty energii, pracowników, obsługi). Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
123.	uchwała nr LXVI/704/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie wyboru Opiekuna Młodzieżowej Rady Miasta Tomaszów Lubelski	Zgodnie z § 45 ust 1 statutu Młodzieżowej Rady Miasta Tomaszów Lubelski w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Tomaszów Lubelski oraz nadania jej statutu wskazuje, że „Młodzieżowa Rada Miasta posiada Opiekuna”. Zgodnie z ust. 2 wyżej cytowanego paragrafu „Kandydatem na opiekuna może być osoba, która w dniu wskazania jest pełnoletnia i posiada pełną zdolność do czynności prawnych”. Artykuł 5b ust. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym stanowi, że „Wyboru opiekuna młodzieżowej rady dokonuje rada gminy spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżową radę gminy”. Młodzieżowa Rada Miasta Tomaszów Lubelski na Opiekuna Młodzieżowej Rady Miasta, wskazała Panią Joannę Jadczyżyn, posiadającą niezbędne doświadczenie we wspieraniu Młodzieżowych Radnych i doradzaniu im w zakresie działalności Młodzieżowej Rady Miasta. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
124.	uchwała nr LXVI/705/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028	Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy m.in. podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców, w tym tworzenie programów osłonowych. Natomiast art. 110 ust. 10 tej ustawy stanowi, że rada gminy opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Z dniem 1 stycznia 2024 weszła w życie Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 poz 881). Program ten (zwany dalej <i>Programem</i>) jest kontynuacją poprzedniej edycji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i obowiązywała do 31.12.2023 r. Ze środków przekazywanych w ramach w/w Programu gminy mogą udzielać wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy: 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Z przekazywanych środków w ramach Programu gminy udzielają także wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej wydatki m. in. na posiłki przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego. Do końca grudnia 2023 r. gmina miejska Tomaszów Lubelski realizowała program osłony obowiązujący do 31.12.2023 r. umożliwiający udzielenie pomocy w formie posiłku dzieciom w przedszkolach i młodzieży w szkołach pomimo nie spełniania przez nich kryterium dochodowego, przyjętego w oparciu o poprzednio obowiązujący program rządowy.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			Podjęcie powyższej uchwały Nr LXVI/705/2023 z dnia 24 listopada 2023 r. miało na celu utrzymanie ciągłości wsparcia dla uczniów i dzieci od roku 2024 na czas obowiązywania Programu. Uchwała ta została podjęta z myślą o potrzebujących mieszkańców miasta Tomaszowa Lubelskiego, którzy wymagają udzielenia wsparcia w postaci zapewnienia gorącego posiłku (obiadu) dla dzieci i młodzieży, a którzy nie są w stanie pokonać swoich trudności, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia, pomimo przekroczenia ww. kryterium dochodowego. Posiłek w ramach programu osłonowego może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej o udzieleniu pomocy. Przyznanie pomocy nie wymaga przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Jednakże liczba dzieci i uczniów, którym ma być udzielona pomoc w wyżej wymieniony sposób, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca. W 2023 r. taką pomocą objęto 9 uczniów na łączną kwotę 11.496,00 zł, przyznawano ją po uzyskaniu informacji od dyrektorów szkół. Uchwała Nr LXVI/705/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Pomoc Gminy Miejskiej Tomaszów Lubelski w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 obowiązuje od 01.01.2024 r. i jest na bieżąco realizowana.
125.	uchwała nr LXVI/706/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 ustanowiony uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. (M. P. z 2023 r., poz. 881) jest kontynuacją poprzedniej edycji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Gminy, a tym samym ośrodki pomocy społecznej przez kolejne lata (2024 - 2028) mogą liczyć na wsparcie finansowe w tym zakresie. Program ma nadal charakter modułowy; w jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innej grupy adresatów. Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Pierwszy moduł kierowany jest dla dzieci i młodzieży, drugi moduł kierowany jest dla osób dorosłych. Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy: 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzielają także wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom spełniającym warunki

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej wydatki m. in. na posiłki przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego. Wobec powyższego, aby Gmina mogła nadal uczestniczyć w ww. Programie i udzielać z jego środków świadczeń pieniężnych i niepieniężnych na powyższych zasadach niezbędne było podjęcie stosownej uchwały, aby osoby korzystające ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zwolnić z żądania zwrotu wydatków, jeżeli dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego. W 2023 r. na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 środki własne gminy wyniosły 98.276,96 zł, a dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę 393.107,84 zł; całość poniesionych kosztów Programu to kwota 491.384,80 zł. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim zapewniał posiłki dla dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach, a dla osób dorosłych w „Stółwce Rodzinnej” Krystian Krafczyk i RESTO & PIZZA Valentino s. c. Rzeczywista liczba osób objętych Programem w 2023 r. to 400 osób, z czego 99 osób korzystało z posiłku na kwotę 151.953,80 zł, a 183 osoby z zasiłku na zakup żywności na kwotę 327.935,00 zł. Wśród osób objętych pomocą w formie posiłku było 85 dzieci i 14 osób dorosłych, szczególnie bezrobotnych, samotnych, niepełnosprawnych, którym zapewniono jeden gorący posiłek. Uchwała Nr LXVI/706/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 obowiązuje od 01.01.2024 r. i jest na bieżąco realizowana.
126.	uchwała nr LXVI/707/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	zmieniająca uchwałę w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	Zadaniem pomocy społecznej jest wsparcie osób, które nie mogą przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne możliwości, zasoby i uprawnienia. Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania. Warunki przyznawania świadczeń pomocy społecznej określa ustawa o pomocy społecznej oraz w akty wykonawcze do tej ustawy. W myśl art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu. Po wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia prawa do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych pracownik socjalny przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin oraz gromadzona jest wymagana dokumentacja, na której podstawie wydawana jest decyzja administracyjna określająca w szczególności zakres, okres i miejsce świadczenia oraz wysokość odpłatności za usługi lub

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			całkowite bądź częściowe zwolnienie z odpłatności za te usługi. Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych, a rodzina oraz wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Powyższa uchwała została podjęta z myślą o najmniej zamożnych i potrzebujących mieszkańców miasta Tomaszowa Lubelskiego, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają wsparcia drugiej osoby, a którzy nie są w stanie pokonać swoich trudności, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Zmiany polegają na poszerzeniu katalogu o kategorię klientów, którzy mogą ubiegać się o całkowite lub częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności za realizowane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze lub które mogą być zwolnione z tej odpłatności na wniosek pracownika socjalnego. Są to osoby które: ponoszą udokumentowane wydatki związane z zapewnieniem świadczeniobiorcy lub osobie pozostającej w gospodarstwie domowym dodatkowej opieki; u których występują szczególne okoliczności wynikające z bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, śmierci członka rodziny; ponoszą stałe, niezbędne i uzasadnione wydatki, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy związanych z potrzebami mieszkaniowymi, zakupem artykułów higienicznych, stosowania specjalistycznej diety. Ponadto w zakresie § 7 wprowadzono zmianę sposobu ustalania kosztu jednej godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej przyjmując, że koszt jednej godziny usługi opiekuńczej ustala się jako równowartość 1,7% najniższej emerytury ogłoszonej w danym roku i wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a koszt jednej godziny specjalistycznej usługi opiekuńczej ustala się jako równowartość 2,3% najniższej emerytury ogłoszonej w danym roku i wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przyjmując, przy czym w przypadku waloryzacji rent i emerytur, zmiana kosztu jednej godziny, o której mowa w ust. 1 i ust. 2 następuje od następnego miesiąca po miesiącu, w którym dokonano waloryzacji. Zmiana uchwały w tym zakresie miała na celu to, że nie będzie konieczności corocznej zmiany uchwały Nr XIV/151/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 13 grudnia 2019 roku w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w części dotyczącej kosztu odpłatności za jedną godzinę usługi opiekuńczej lub specjalistycznej usługi opiekuńczej; tym samym usprawnić to ma proces wydawania decyzji administracyjnych przyznających prawo do usług opiekuńczych na okres od dnia 1 stycznia i ustalającej odpłatność za te usługi, ponieważ możliwe będzie wydawanie tych decyzji już w grudniu z prawem od 1 stycznia następnego roku. Nadmienić należy, że po wprowadzeniu tej zmiany koszt opłaty za usługi opiekuńcze pozostał na podobnym poziomie, jak obowiązujący w 2023 r., gdyż stawka odpłatności za jedną godzinę usługi opiekuńczej od 01.01.2024 r. wynosiła nadal 27,00 zł, natomiast koszt jednej godziny specjalistycznej usługi opiekuńczej (z wyłączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi) 35,00 zł. Od 01.03.2023 r. najniższa emerytura wypłacana przez ZUS wynosi 1.588,44 zł, wobec tego 1,7% od kwoty 1.588,44 zł wynosi 27,00 zł, zaś 2,3% od kwoty 1.588,44 zł to kwota 36,53 zł. Koszt odpłatności za w/w usługi będzie ulegał zmianie zgodnie z waloryzacją najniższej emerytury ogłoszonej w danym roku i wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Uchwała nr LXVI/707/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych obowiązuje

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			od 01.01.2024 r. i jest na bieżąco realizowana. Nadmienia się, że w 2023 r. usługi opiekuńcze przyznano dla 67 osób w różnym wymiarze czasowym, tj. od 1 do 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił 27 zł. Na ten cel w 2023 roku przeznaczono 1.119.129,10 zł. Usługi opiekuńcze realizowane są przez Punkt Usług Opiekuńczych, który jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej służącą do realizacji zadań Miasta Tomaszów Lubelski w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi. W związku z tym na podstawie zawartej umowy usługi opiekuńcze świadczone były również przez Spółdzielnię Socjalną „Aktywni-Kreatywni” w Tomaszowie Lubelskim. Tą formą pomocy objęto 4 samotne i schorowane osoby przyznając usługi opiekuńcze w ilości od 1 do 5 godzin dziennie, w tym soboty, niedziele i święta w ilości od 1 do 4 godzin dziennie. Łącznie MOPS zatrudnił w 2023 roku 13 opiekunek na umowę o pracę oraz 13 opiekunek na umowę zlecenie. Wpływy z odpłatności za usługi opiekuńcze odprowadzone do budżetu gminy w 2023 roku wyniosły 222.601,51 zł.
127.	uchwała nr LXVI/708/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego	Realizacja uchwały pozwoliła na wdrożenie przedmiotowego Programu w 2024 roku i kontynuację wsparcia w formie usług asystenckich na rzecz Uczestników Programu, którzy korzystali ze wsparcia w 2023 roku oraz osób nowych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Realizacja zadania w 2024 r. pozwoliła na objęcie wsparciem 41 osób niepełnosprawnych. Kwota realizacji zadania na 2024 rok wynosi 1.144.255,10 zł. Zadanie jest w całości finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego.
128.	uchwała nr LXVI/709/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie zasad przekazania środków dofinansowania w formie dotacji przez Miasto Tomaszów Lubelski z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków	Na podstawie Uchwały Prezesa Rady Ministrów Nr 232/2022 z dnia 23.11.2022r. został powołany do życia Rządowy Program Odbudowy Zabytków, który umożliwił jednostkom samorządu terytorialnego pozyskiwanie środków na poziomie 98% kosztów realizacji zadań w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub na roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. Miasto Tomaszów Lubelski otrzymało dofinansowania dla trzech wniosków aplikacyjnych, z czego dwa dotyczą udzielenia dotacji Parafii p.w. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny oraz Cerkwii Prawosławnej p.w. Św. Mikołaja w Tomaszowie Lubelskim. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym konieczne jest podjęcie stosownej uchwały pozwalającej zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym na udzielenie dotacji z budżetu miasta w wielkości 98% (środki otrzymane z RFOZ) oraz 2% z środków własnych miasta. Kontrolę nad realizacją tego przedsięwzięcia zgodnie z w/w uchwałą Prezesa Rady Ministrów sprawuje Burmistrz Miasta Tomaszowa Lubelskiego. Inwestycje obecnie są w trakcie realizacji.
129.	uchwała nr LXVI/710/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski przy udziale środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Na podstawie wniosku Burmistrza Miasta do Rządowego Program Odbudowy Zabytków, który uzyskał dofinansowanie na poziomie 98% kosztów realizacji zadań w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub na roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, konieczne jest podjęcie uchwały Rady Miasta o przekazaniu tych środków oraz wkładu własnego miasta wielkości 2% w formie dotacji dla zarządców obiektów. Kontrolę nad realizacją tego przedsięwzięcia zgodnie z w/w uchwałą Prezesa Rady Ministrów sprawuje Burmistrz Miasta Tomaszowa Lubelskiego.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
130.	uchwała nr LXVI/711/2023 z dnia 24 listopada 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta dotyczącej bezczynności organu w realizacji zadania własnego gminy, polegającego na niedokonaniu „Analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji”	Rada Miasta na sesji odbytej w dniu 24 listopad 2024 roku podjęła uchwałę nr LXVI/711/2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta dotyczącej bezczynności organu w realizacji zadania własnego gminy, polegającego na niedokonaniu „Analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji”. Przedmiotowa uchwała jest wynikiem skargi, która wpłynęła do Urzędu Miasta w dniu 18 października 2023 roku za pomocą poczty elektronicznej. Skargę złożyło Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Rzeczypospolitej Polskiej (organizacja pożytku publicznego) z dnia 17 października 2023 roku na bezczynność organu w realizacji zadania własnego gminy, polegającego na niedokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie ratownictwa wodnego oraz wpis do rejestru jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne – „Analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji”. Wymóg posiadania analizy zagrożeń wynika z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych i obejmuje obszary wodne, do których należy kryta pływalnia znajdująca się na terenie miasta Tomaszów Lubelski, administrowana przez OSiR „Tomasovia”. Kryta pływanina w Tomaszowie Lubelskim posiada analizę zagrożeń w postaci opinii dotyczącej warunków bezpieczeństwa dla osób pływających, kąpiących się i korzystających z urządzeń wodnych obiektu, stwierdzającą spełnienie standardów bezpieczeństwa. Rada Miasta uznała powyższą skargę na bezczynność organu za bezzasadną. Wymóg posiadania analizy zagrożeń wynika z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych i obejmuje obszary wodne, do których należy kryta pływalnia znajdująca się na terenie miasta Tomaszów Lubelski, administrowana przez OSiR „Tomasovia”. Burmistrz Miasta pismem nr AD.1510.147.2023 z dnia 23 października 2023 roku wystąpił do Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacja „Tomasovia” o ustosunkowanie się do zarzutów zawartych w przedmiotowej skardze, który administruje krytą pływalnią w Tomaszowie Lubelskim. Dyrektor OSiR „Tomasovia” udzielił pisemnych wyjaśnień, z których wynika że obiekt posiada wymagane przepisami prawa dokumenty. W dniu 20 listopada 2023 roku Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatrzyła powyższą skargę, uznając ją za bezzasadną. Kryta pływanina w Tomaszowie Lubelskim posiada analizę zagrożeń w postaci opinii dotyczącej warunków bezpieczeństwa dla osób pływających, kąpiących się i korzystających z urządzeń wodnych obiektu, stwierdzającą spełnienie standardów bezpieczeństwa, tak więc Rada Miasta uznała powyższą skargę na bezczynność organu za bezzasadną.
131.	uchwała nr LXVII/712/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	Wieloletnia prognoza finansowa została uchwalona na lata 2022-2030. Jej projekt został przyjęty zarządzeniem Nr 145/2023 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 14 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej miasta Tomaszów Lubelski na 2024 rok. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został również przedłożony Radzie Miasta i organowi nadzoru – Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Projekt uchwały w przedmiotowej sprawie został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową wyrazem czego jest uchwała Nr RIO.I.42.7.191.2023 z dnia 4 grudnia 2023 roku. Skład Orzekający RIO pozytywnie ocenił kompletność przedłożonych dokumentów,

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			a także ich zgodność z obowiązującymi przepisami prawa. Uchwalone prognozą przedsięwzięcia realizowane będą w 2024 roku oraz latach następnych.
132.	uchwała nr LXVII/713/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024	Podjęcie uchwały przez Państwa Radnych poprzedzone było przyjęciem projektu budżetu miasta na 2024 rok zarządzeniem Nr 145/2023 Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 14 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały budżetowej oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej miasta Tomaszów Lubelski na 2024 rok i przekazaniem tych dokumentów do Regionalnej Izby Obrachunkowej i do Rady Miasta. Skład Orzekający RIO w Lublinie uchwałą Nr RIO.I.42.2.191.2023 z dnia 4 grudnia 2023 roku pozytywnie zaopiniował projekt uchwały budżetowej na 2023 rok stwierdzając, iż projekt zawiera wszystkie niezbędne do oceny informacje i szczegółowość wymaganą przez ustawę o finansach publicznych.
133.	uchwała nr LXVII/714/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
134.	uchwała nr LXVII/715/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałą opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
135.	uchwała nr LXVII/716/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	w sprawie przekazania środka trwałego w postaci linii kablowych elektroenergetycznych wraz z wszystkimi urządzeniami niezbędnymi do jej funkcjonowania	Linie kablowe przy ul. Kruczej w Tomaszowie Lubelskim powstały w wyniku zadania inwestycyjnego Miasta Tomaszów Lubelski polegającego na usunięciu kolizji odcinków energetycznej sieci kablowej w związku z rozbudową drogi gminnej nr 112080L – ul. Krucza w Tomaszowie Lubelskim. Zakres obejmuje: - przebudowę linii kablowych SN po nowych trasach i zabezpieczenie rurami ochronnymi, - przebudowę linii kablowych nN po nowych trasach i zabezpieczenie rurami ochronnymi, - przeniesienie istniejących szaf kablowych nN poza zakres kolizji z dostosowaniem długości i tras istniejących linii i przyłączy, - zabezpieczenie istniejących linii i przyłączy kablowych w miejscach wjazdów i chodników poprzez założenie rur osłonowych. Zgodnie z umową zostaną one po realizacji inwestycji, nieodpłatnie przekazane do PGE Dystrybucja Spółka Akcyjna z siedzibą w Lublinie, ul. Garbarska 21A, 20-340 Lublin, której statutowym zadaniem jest utrzymanie sprawności technicznej, eksploatacja i konserwacja wyżej wymienionej linii. Łączna wartość przekazywanych środków trwałych wynosi 115 043,88 zł.
136.	uchwała nr LXVII/717/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	w sprawie emisji obligacji	Przedłożona Uchwała dotyczy emisji obligacji komunalnych na kwotę 2.500.000,- zł ze spłatą w roku 2030. Projekt emisji obligacji wydaje się najlepszą formą zabezpieczenia (ewentualnych braków) środków równoważących budżet wydatków. Obligacje zostały podzielone na serie w kwotach 500.000,- oraz 2.000.000, i w takiej wysokości wyemitowane.
137.	uchwała nr LXVII/718/2023 z dnia 12 grudnia 2023 roku	zmieniająca uchwałę nr LXVI/710/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 listopada 2023 roku w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski przy udziale środków Rządowego	Zgodnie ze stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zamościu konieczne było wprowadzenie zmiany w Uchwale Nr LXVI/710/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 24 listopada 2023 roku, dotyczącego zapisu faktycznego okresu zabezpieczenia środków finansowych na realizację przedmiotowych projektów. Inwestycje w tym zakresie są w trakcie realizacji.

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
		Programu Odbudowy Zabytków	
138.	uchwała nr LXVIII/719/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała została opisana w pkt. 1 niniejszego sprawozdania.
139.	uchwała nr LXVIII/720/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Przedmiotową uchwałę opisano w pkt. 7 niniejszego sprawozdania.
140.	uchwała nr LXVIII/721/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie zmiany uchwały nr II/10/2018 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 26 listopada 2018 roku w sprawie emisji obligacji	Zmiany w uchwale dotyczą przeniesienia wykupu obligacji komunalnych w kwocie 1.000.000,- (jeden milion zł) z roku 2027 na rok 2031. Powodem zmiany terminu wykupu obligacji komunalnych jest zachowanie wskaźników możliwości spłaty długów w roku 2027.
141.	uchwała nr LXVIII/722/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Miasto Tomaszów Lubelski porozumienia o współpracy z Akademią Zamojską z siedzibą w Zamościu	Zawarcie porozumienia pomiędzy Miastem Tomaszów Lubelski a Akademią Zamojską z siedzibą w Zamościu stworzyło prawne podstawy do określenia zasad wzajemnej współpracy. Porozumienie umożliwi podejmowania różnorodnych form działań oraz nawiązanie współpracy w zakresie organizacji wspólnych wydarzeń naukowych, jak również w zakresie doskonalenia i rozwoju organizacji kształcenia oraz działalności promocyjnej. Porozumienie z Akademią Zamojską ułatwi także wymianę najlepszych praktyk pomiędzy Stronami, tak aby sprostać potrzebom społeczeństwa. Będzie również stanowiło podwalinę do odtworzenia w Tomaszowie Lubelskim ośrodka akademickiego z dużym potencjałem naukowym i dydaktycznym. Ostatecznie porozumienie nie zostało zawarte.
142.	uchwała nr LXVIII/723/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie przyjęcia Strategii ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego	Przystąpienie do prac nad Strategią rozpoczęło się w 2021 roku, wówczas zawarto porozumienie międzygminne nr 1/2021 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie powołania Związku ZIT w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszowa Lubelskiego. Tworzenie głównych założeń dokumentu odbywało się zgodnie z przepisami i wymaganiami zawartymi w: ustawie o samorządzie gminnym, ustawie o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, a także w oparciu o „Procedurę opiniowania strategii Innego Instrumentu Terytorialnego dla Partnerstw JST z OSI krajowych w województwie lubelskim w perspektywie finansowej na lata 2021-2027” stanowiącej Załącznik nr 1 do uchwały nr CDLVII/8034/2023 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 27 kwietnia 2023 r. Projekt Strategii poddano wewnętrznej ewaluacji ex - ante. Polegała ona na analizie przebiegu procesu tworzenia dokumentu, ale także analizie jego poprawności, trafności, spodziewanej efektywności, skuteczności i spójności. Forma ta polegała na krytycznym przyjrzeniu się dokumentowi, zastosowanym metodom i wypracowanym rozwiązaniom. Pozwoliła na wypracowanie stanowiska, że zarówno projekt Strategii, jak i proces jego opracowywania przeprowadzono prawidłowo. Wypracowana przy udziale przedstawicieli interesariuszy Strategii wizja Strategii ZIT jest właściwa i odpowiada oczekiwaniom mieszkańców, reprezentowanych przez ich przedstawicieli w Radzie Społecznej ZIT MOF. Każdy z projektowanych celów rozwojowych odnajduje swoje odzwierciedlenie w wyzwaniach strategicznych będących efektem analiz danych zastanych oraz konsultacji z interesariuszami, a także pozostaje w zgodzie z przyjętymi przez miasto Tomaszów Lubelski i gminę Tomaszów Lubelski lokalnymi strategiami rozwoju. Cele rozwojowe odpowiadają na wszystkie elementy wizji, zostały skonkretyzowane w postaci konkretnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w formule ZIT. Liczba celów wskazuje na skupienie się na najbardziej istotnych kwestiach, a

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			jednocześnie jest na tyle duża, że zapewnia wystarczający poziom mobilizacji instytucji odpowiedzialnych za realizację Strategii. Poszczególne cele wzajemnie się uzupełniają i ich realizacja widocznie jest podejście horyzontalne, które pozwala łączyć różne obszary tematyczne w ramach jednego celu. Takie podejście do realizacji celów wymaga szerokiej współpracy osób z różnych obszarów tematycznych, pokrywających wszystkie wskazane w nim zagadnienia.
143.	uchwała nr LXVIII/724/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego	Plan miejscowy został sporządzony w następstwie podjęcia Uchwały Nr LVI/594/2023 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski w rejonie ul. gen. Władysława Sikorskiego i w związku z Rozstrzygnięciem Nadzorczym Nr IF-II.4131.34.2023 Wojewody Lubelskiego z dnia 24 listopada 2023 r.
144.	uchwała nr LXVIII/725/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023–2028	Rada Miasta dnia 29 grudnia 2023 r. podjęła uchwałę Nr LXVIII/2023 w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023–2028. Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego zobowiązuje gminy do uchwalenia wieloletniego programu aktualnie zachodzi konieczność uchwalenia na kolejne lata. Program ten obejmuje w szczególności: - ogólną charakterystykę zasobów mieszkaniowych gminy, w tym wielkość i stan techniczny zasobów, - analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata, - planowaną sprzedaż lokali, - zasady polityki czynszowej, - sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, - źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej, - wysokość wydatków na eksploatację, remonty i modernizację zasobów mieszkaniowych. Przyjęcie i realizacja programu umożliwi poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
145.	uchwała nr LXVIII/726/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu na okres powyżej 3 lat	Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wynajęcie dotychczasowemu najemcy, na okres powyżej trzech lat, pomieszczeń biurowych w budynku przy ul. Lwowskiej 64 z przeznaczeniem na Biuro Poselskie. Obecna umowa najmu zawarta została na czas sprawowania mandatu Posła na Sejm IX kadencji. W związku z otrzymaniem przez najemcę ponownie mandatu posła na Sejm RP na X kadencję, dotychczasowy najemca zainteresowany jest kontynuacją najmu. Przepis art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. stanowi, że do wyłącznej własności rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. Oddanie nieruchomości gminnych w dzierżawę, najem bądź użytkowanie na okres dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje z zachowaniem przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997r. rada gminy może wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy na okres powyżej 3 lat. Umowa obowiązuje od dnia 13.11.2023 r na czas sprawowania mandatu Posła X kadencji (czynsz wynosi 1.537,99 zł brutto miesięcznie).
146.	uchwała nr LXVIII/727/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie wyrażenie zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat	Zgodnie z art. 18 w ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej własności rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Przedmiotem uchwały jest wyrażenie zgody na wydzierżawienie oraz oddanie w odpłatne użytkowanie, na okres do trzech lat, nieruchomości należących do Miasta Tomaszów Lubelski. Dotychczasowi dzierżawcy, kontynuując dzierżawy i korzystając z przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, wywiązując się z warunków zawartych w umowach, przyniosą Miastu Tomaszów Lubelski dalsze przychody z tytułu czynszu dzierżawy oraz podatku od nieruchomości. Zawarto umowy dzierżawy: - na nieruchomość oznaczoną jako działka nr 9 ark. 5 położona przy ul. Ofiar Bełżca, o powierzchni 5586 m², na okres od dnia 01-01-2023 r. do dnia 31-12-2025 r. z Panem Marcinem Mickiewicz; - na nieruchomość, na której wykonana jest sieć kanalizacji sanitarnej w ulicy Armii Krajowej (przedłużenie do ul. Polnej), na okres od dnia 01-12-2023 do dnia 30-11-2026 z PGKiM.
147.	uchwała nr LXVIII/728/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu udostępnienia muszli koncertowej	Skarga mieszkańca miasta z powodu udostępnienia muszli koncertowej na organizację Biegu Sztafetowego z okazji 105-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. Organizatorem biegu był OSiR „Tomasovia” wraz ze stowarzyszeniami sportowymi z terenu miasta Tomaszów Lubelski. Z wyjaśnień organizatora imprezy – Dyrektora OSiR „Tomasovia” wynika, że bieg odbył się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi organizacji imprezy sportowej. W imprezie uczestniczyli uczniowie tomaszowskich szkół, mieszkańcy miasta i zaproszeni goście. Muszla koncertowa została wykorzystana jedynie w celu wygłoszenia niezbędnych komunikatów podczas organizacji biegu. Powyższa skarga została przedłożona pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski Rady Miasta, która, po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, nie znalazła uzasadnienia dla roszczeń skarżącego i wydała opinię o bezzasadności skargi. Rada Miasta uznała w/w skargę za bezzasadną.
148.	uchwała nr LXVIII/729/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia ponownej skargi na działalność Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski	Uchwałą nr XLVII/520/2022 z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski z powodu odmowy podjęcia działań dotyczących parku miejskiego oraz parkingu przy ul. Słowackiego w Tomaszowie Lubelskim – uznano skargę za bezzasadną. Skarżący ponowił skargę pismem z dnia 19 listopada 2023 r. Ponowna skarga była przedmiotem posiedzeń Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. W toku przeprowadzonego postępowania, Komisja ustaliła, że skarżący nie wnosi żadnych nowych okoliczności i od lat powiela te same zarzuty. Nowe okoliczności to takie, które należy wskazać organowi w ponownej skardze. Organ ten ma przeanalizować i ocenić pod kątem zasadności skargi. W piśmie skarżącego nie wskazano nowych okoliczności w sprawie, w rozumieniu przepisu art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego.
149.	uchwała nr LXVIII/730/2023 z dnia 29 grudnia 2023 roku	w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca miasta na organizatora imprezy w parku miejskim - Dyrektora OSiR „Tomasovia”	W dniu 20.11.2023 r. do sekretariatu Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski wpłynęła skarga mieszkańca miasta na organizatora imprezy w parku miejskim, która odbyła się 12.11.2023 r., z powodu wielogodzinnego nękania hałasem od nagłośnienia. W dniu 12.11.2023 r. odbył się Bieg Sztafetowy z okazji 105-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. Głównym organizatorem biegu był OSiR „Tomasovia”. Z wyjaśnień organizatora imprezy – Dyrektora OSiR „Tomasovia” wynika, że bieg odbył się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi organizacji imprezy sportowej. W imprezie uczestniczyli uczniowie tomaszowskich szkół, mieszkańcy miasta i zaproszeni goście. Impreza odbyła się w godzinach od 8.00 do 16.45. Podczas organizacji imprezy sportowo-patriotycznej poziom nagłośnienia był niski, polegał

L.p.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
			głównie na wygłaszania niezbędnych komunikatów do uczestników biegu. Powyższa skarga została przedłożona pod obrady Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Tomaszów Lubelski Rady Miasta, która, po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, nie znalazła uzasadnienia dla roszczeń skarżącego i wydała opinię o bezzasadności skargi. Rada Miasta uznała skargę za bezzasadną.

VII. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

7.1 Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych miasta Tomaszów Lubelski w roku szkolnym 2022/2023

Organizacja jednostek oświatowych

Miasto Tomaszów Lubelski jest organem prowadzącym dla 6 jednostek oświatowych funkcjonujących w mieście, tj. 3 przedszkoli i 3 szkół podstawowych. Zadania oświatowe realizowane są w placówkach według kalendarza szkolnego, rok 2023 to rok szkolny 2022/2023 i rok szkolny 2023/2024. Zarówno w rok szkolny 2022/2023 i 2023/2024 to kolejne lata szkolne, w których, w związku z agresją Rosji na Ukrainę, dzieci i uczniowie przybywający z Ukrainy zostali objęci kształceniem, wychowaniem i opieką. Uczniowie z Ukrainy w wieku 7-18 lat mają prawo do kontynuowania nauki na takich samych warunkach jak polscy uczniowie. Wprowadzone zostały regulacje umożliwiające zwiększenie liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych do 28 oraz w oddziałach klas I-III szkoły podstawowej do 29 uczniów. W tomaszowskich szkołach podstawowych i przedszkolach łącznie kształciło się 41 dzieci narodowości ukraińskiej. Organizacja pracy szkół i przedszkoli, tj. m.in.: liczba oddziałów poszczególnych klas, liczba uczniów w poszczególnych oddziałach, tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, liczba pracowników, zawarta jest w arkuszach organizacyjnych zatwierdzanych przez organ prowadzący w terminie do 31 maja każdego roku. Szkoły i przedszkola są dobrze wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne. Każda ze szkół posiada pracownie przedmiotowe i pracownie komputerowe. W szkołach podstawowych funkcjonują świetlice szkolne zapewniające dzieciom warunki oczekiwania na zajęcia szkolne lub wypełniające czas po zajęciach. Szkoły realizują ustawowy obowiązek udostępniania książek i innych źródeł informacji w tym rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów, a także pogłębiania nawyku czytania i uczenia się. Zadania w tym zakresie realizowane są poprzez powszechny dostęp do bibliotek szkolnych, które wyposażone są w centra multimedialne. Dyrektorzy szkół i przedszkoli dbają o systematyczne powiększania dostępnych zbiorów pomocy edukacyjno-dydaktycznych niezbędnych do nauczania i rozwijania zainteresowań uczniów.

Od roku 2009 na terenie Tomaszowa Lubelskiego funkcjonują niepubliczne przedszkola i niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych, zgodnie z zapisami ustawy z dnia

27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych Miasto ma obowiązek dotowania niepublicznych szkół i przedszkoli.

Z budżetu miasta Tomaszów Lubelski dotowano: Niepubliczne Przedszkole „Król Maciuś Pierwszy” prowadzone przez „Educom” Natalia Kolasińska w Tomaszowie Lubelskim, Niepubliczną Szkołę Podstawową „Little Oxford” prowadzone przez „Edustart” Paweł Kolasiński w Tomaszowie Lubelskim, Niepubliczne Przedszkole „Baśniowa Kraina” i Prywatną Szkołę Podstawową ICO prowadzone przez Integracyjne Centrum Oświatowe sp. z o.o. sp. kom. w Wołominie, Przedszkole Językowo-Integracyjne „Qubuś Puchatek” prowadzone przez Fundację „Wiedza, Edukacja, Rozwój” z siedzibą w Jezierni, Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Dobry Start” prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koło w Tomaszowie Lubelskim.

Ponadto na terenie Tomaszowa Lubelskiego działa Klub Malucha „Gucio i Maja” prowadzony przez osobę fizyczną oraz Żłobek „Qubuś Puchatek” prowadzony przez Fundację „Wiedza, Edukacja, Rozwój”. Miasto nie ma obowiązku dotowania placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, obowiązkiem gminy jest jedynie prowadzenie rejestru takich placówek. Niemniej jednak Rada Miasta Tomaszów Lubelski w marcu 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie wysokości, zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Miasta Tomaszów Lubelski, na mocy, której Miasto ma możliwość udzielania dotacji na dzieci uczęszczające do placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zamieszkujące na terenie Tomaszowa Lubelskiego.

Organizacja samorządowych szkół i przedszkoli.

Szkoła Podstawowa Nr 1 - Do szkoły uczęszczało 330 uczniów, w tym 14 uczniów narodowości ukraińskiej, w 16 oddziałach szkolnych. W klasach I uczyło się 47 uczniów. W wyniku klasyfikacji promocję do następnej klasy otrzymało 289 uczniów, zaś 41 uczniów ukończyło szkołę. Średnia ocen w szkole wyniosła 4,43, średnia frekwencja w szkole – 75,20%. Dwóch uczniów było zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego.

Szkoła Podstawowa Nr 2 - Do szkoły uczęszczało 701 uczniów, w tym 17 uczniów narodowości ukraińskiej, w 30 oddziałach szkolnych. W klasach I uczyło się 58 uczniów. W wyniku klasyfikacji 564 uczniów promowano do następnej klasy, 4 uczniów nie uzyskało promocji do następnej klasy, zaś 133 uczniów ukończyło szkołę. Średnia ocen w szkole wyniosła 4,37, średnia frekwencja w szkole – 86,36%. W szkole funkcjonuje 7 oddziałów klas sportowych. Z zajęć wychowania fizycznego zwolnionych było 5 uczniów.

Szkoła Podstawowa Nr 3 - Do szkoły uczęszczało 530 uczniów w 24 oddziałach, w tym 16 dzieci ukraińskich. W klasach I uczyło się 65 uczniów. W wyniku klasyfikacji końcowo rocznej 448 uczniów uzyskało promocję do następnej klasy, a 82 uczniów klas VIII ukończyło szkołę. Średnia ocen w szkole wyniosła 4,1 średnia frekwencja wyniosła 87%. W szkole funkcjonowało 7 oddziałów

klas sportowych. W klasach sportowych uczyło się 175 uczniów. Z zajęć wychowania fizycznego, z powodów zdrowotnych zwolnionych było 10 uczniów.

Propagując wśród uczniów aktywność fizyczną, jako uzupełnienie i wsparcie prawidłowego procesu rozwoju w szkołach prowadzonych przez miasto Tomaszów Lubelski realizowane są dodatkowe zajęcia sportowe w klasach I, II i III przyznane przez organ prowadzący.

Szkoły i przedszkola realizując zadania wychowawcze i opiekuńcze pracowały w oparciu o następujące programy: program wychowawczy, program profilaktyki, programy promujące zdrowie, programy doskonalące umiejętności społeczne. W ramach tych programów w przedszkolach i szkołach podstawowych realizowano różnorodne zadania, m.in.:

1) wychowawcze i opiekuńcze:

- dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w klasach;
- rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności wychowawcze;
- kontrola realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów;
- udzielanie pomocy uczniom zaniedbanym środowiskowo, wyciszanie negatywnych zachowań, pomoc w zrozumieniu swojego postępowania;
- udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie trudności wychowawczych – dyżury pedagoga i psychologa;
- prowadzenie przez policjantów zajęć w ramach akcji „Odblaskowy przedszkolak”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”;
- organizacja warsztatów profilaktycznych dla uczniów;
- prowadzenie lekcji metodami aktywnymi, wycieczki edukacyjne, przedmiotowe;
- wolontariat;
- konkursy szkolne i udział w konkursach zewnętrznych, akcje edukacyjne;
- organizacja zajęć rozwijających zainteresowania i zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- organizacja opieki świetlicowej, pomoc w odrabianiu zadań;

2) w zakresie indywidualnej opieki pedagogiczno-psychologicznej:

- koordynowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (PDW, IPET);
- przeprowadzanie rozmów z dziećmi, pomoc w zrozumieniu i rozwiązywaniu problemów;
- prowadzenie zajęć rewalidacyjnych z uczniami z orzeczeniem PPP oraz zajęć indywidualnych, wspierających rozwój dziecka;
- wstępna diagnoza i kierowanie do poradni specjalistycznych, konsultacja problematycznych przypadków;

3) w zakresie pomocy materialnej:

- organizacja dożywiania;
- zorganizowanie pomocy materialnej w formie zwolnienia z opłaty za ubezpieczenie;
- organizacja akcji charytatywnych;

4) w zakresie współpracy z instytucjami pozaszkolnymi wspierającymi pracę opiekuńczą, wychowawczą i dydaktyczną, współdziałanie z:

- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- Komendą Powiatową Policji;
- Miejską Biblioteką Publiczną;
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Tomasovia”;
- stowarzyszeniami i fundacjami, np. Małą Orkiestrą Wielkiej Pomocy;
- Domem Dziecka;
- Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi;
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Urzędem Miasta;
- lokalnymi organizacjami;

5) W zakresie profilaktyki zdrowia:

- realizacja różnorodnych programów w przedszkolach i szkołach;
- udział w akcjach ogólnopolskich, np. „Warzywa i owoce w szkole”, „Sprzątania Świata”.

W ramach działań wspomagających uczniów rozpoznawano ich środowisko zamieszkania i udzielano stosownej pomocy dydaktycznej, psychologicznej i materialnej. W wyniku podejmowanych różnorodnych działań w szkołach uzyskiwane są pozytywne efekty w zakresie: zapewnienia uczniom bezpieczeństwa i właściwych warunków do nauki, rozwoju umysłowego i pielęgnowania uzdolnień, kształtowania właściwych zachowań prozdrowotnych, kształtowania postaw patriotycznych, kształtowania postaw społecznych, kształtowania postaw ekologicznych i ochrony środowiska, współpracy z rodzicami, udziału w kulturze.

Przedszkola i szkoły realizowały programy promocyjne, wdrażając działania, m.in.: umieszczanie informacji na stronach internetowych, organizacja Dni Otwartych; artykuły prasowe; organizacja uroczystości środowiskowych; udział i organizację konkursów; realizacja różnorodnych programów i projektów; udział w akcjach lokalnych i ogólnopolskich; współudział w organizacji imprez okolicznościowych; współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami wspierającymi prace przedszkoli i szkół; dbałość o zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.

W wyniku prowadzonej pracy dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej uczniowie nabywali wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej, której potwierdzeniem były wyniki uczniów uzyskiwane w zewnętrznych i wewnętrznych sprawdzianach oraz licznych konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych. W zakresie współpracy z rodzicami uczniów, rodzice otrzymali pełną informację o poziomie nabytej wiedzy dzieci wraz ze wskazaniem obszarów i umiejętności wymagających doskonalenia. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach w szkołach

prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski prowadzono pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z w/w przepisami. W szkołach podstawowych powoływane były zespoły dla planowania i koordynowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, którzy wymagali objęcia taką pomocą. Zgodnie z zapisami rozporządzenia, na koordynatorów wszystkich działań związanych z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej wyznaczano pedagogów szkolnych. W skład zespołów weszli wychowawcy klas i nauczyciele prowadzący zajęcia z poszczególnymi uczniami oraz w razie potrzeb inni specjaliści, np. psycholog, logopeda. Dla każdego zespołu wyznaczano osobę koordynującą pracę zespołu. Członkowie zespołów opracowywali dla poszczególnych uczniów programy określone w rozporządzeniu. Uczniowie szkół otrzymali pomoc psychologiczną dzięki zatrudnionym w szkołach psychologom szkolnym. Prowadzone były indywidualne zajęcia terapeutyczne dla uczniów ze szczególnymi problemami. W ich rozwiązywaniu psycholog współpracował z nauczycielami, pedagogiem oraz rodzicami.

W **Szkole Podstawowej Nr 1** nie było klas integracyjnych. Niemniej jednak stosownie do postanowień rozporządzenia w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Orłąt Lwowskich pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana była każdemu uczniowi, który nie potrafił sprostać wymaganiom stawianym mu w procesie edukacji. Szczególne wsparcie udzielane było uczniom, którzy mieli specjalne potrzeby edukacyjne. To dzieci, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom. W ramach działań nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasach powołano zespoły wychowawcze - nauczyciele uczący w klasie oraz szkolni specjaliści. Dla uczniów tworzone są WOF, IPETY, odbywają się posiedzenia zespołów wychowawczych, analizowane są ich osiągnięcia i potrzeby. Nauczyciele dostosowują metody i formy pracy adekwatne do potrzeb i możliwości tych uczniów. Zespoły opracowują indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET) uwzględniając indywidualne potrzeby rozwojowe i psychofizyczne uczniów. Wielospecjalistyczne Oceny Funkcjonowania dla ucznia uczniów w roku szkolnym 2022/2023 były tworzone trzy razy: na wejściu, po pierwszym semestrze, po roku nauki. Każdy uczeń z orzeczeniem poradni i jego rodzic miał pełne wsparcie ze strony specjalistów, nauczycieli i dyrekcji. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole to dzieci, które posiadały orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na: upośledzenie umysłowe -1 uczeń, zespół Aspergera – 1 uczeń, autyzm - 1 uczeń.

Zorganizowano im wsparcie w postaci dodatkowych zajęć ze specjalistami oraz w postaci zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z nauczycielami. Wszyscy uczniowie mieli zajęcia rewalidacyjne z nauczycielami przygotowanymi do pracy z nimi. Do dwóch uczniów przydzielono nauczyciela współorganizującego kształcenie w ilości 20 godzin, 1 uczeń miał nauczyciela współorganizującego kształcenie na 4 godzinach – języku polskim i matematyce.

Prowadzono: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia korekcyjne, TUS - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, spotkania indywidualne z psychologiem, zajęcia

dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, zajęcia rozwijające umiejętności i zdolności uczniów.

W Szkole Podstawowej Nr 2 w szkole funkcjonował jeden oddział integracyjny. Ponadto dzieci z orzeczeniami i opiniami objęte były zajęciami rewalidacyjnymi i pomocą psychologiczno-pedagogiczną według wskazań zawartych w orzeczeniach i opiniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne). Ponadto pomocą objęto także uczniów, u których takie potrzeby zdiagnozowali nauczyciele i wychowawcy. W ramach godzin przyznanych przez organ prowadzący szkołę na pomoc psychologiczno-pedagogiczną nauczyciele prowadzili następujące zajęcia:

1. dla uczniów, którzy mieli wskazania do tego typu zajęć w opiniach i orzeczeniach PPP: korekcyjno-kompensacyjne – 12 uczniów, dydaktyczno-wyrównawcze – 30 uczniów, kształtujące kompetencje emocjonalno-społeczne – 30 uczniów, logopedia – 6 uczniów, zindywidualizowana ścieżka kształcenia – 2 uczniów,
2. dla uczniów bez wskazań z opinii czy orzeczeń, ale zdiagnozowanych przez nauczycieli: dydaktyczno-wyrównawcze – 29 uczniów, kształtujące kompetencje emocjonalno-społeczne – 4 uczniów, logopedia – I półrocze – 54 uczniów; II półrocze – 44 uczniów.

W ramach dodatkowych zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej nauczyciele prowadzili następujące zajęcia dla uczniów klas I-VIII: dydaktyczno-wyrównawcze – 38 uczniów, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne – 20 uczniów, logopedia – 1 uczeń. W szkole prowadzone były zajęcia logopedyczne dla uczniów klas I-III w wymiarze 20 godzin tygodniowo. Wszystkie dzieci potrzebujące pomocy logopedycznej objęte były wsparciem w tym zakresie. W zajęciach uczestniczyło w pierwszym półroczu 54 uczniów, w drugim - 44 uczniów.

W Szkole Podstawowej Nr 3 funkcjonowało pięć klas integracyjnych: I, III, IV, VI, VIII. Szkoła udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej na warunkach określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających w szczególności: z niepełnosprawności, z niedostosowania społecznego, ze szczególnych uzdolnień, ze specyficznych trudności w uczeniu się, z zaburzeń komunikacji językowej, z choroby przewlekłej, z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, z niepowodzeń edukacyjnych, z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą. Działania nakierowane na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: przygotowana kadra pedagogiczna do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami,

wspieranie uczniów poprzez dostosowanie treści, metod organizacji i nauczania do możliwości uczniów, możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, Trening Umiejętności Społecznych, zajęcia rewalidacyjne), opieka nad uczniami niepełnosprawnymi poprzez umożliwienie realizowania indywidualnego procesu kształcenia i zajęć rewalidacyjnych, poprzez opracowywanie IPETów i Wielospecjalistycznych Ocen Funkcjonowania Ucznia, przez zespół nauczycieli i specjalistów.

W szkołach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski uczniowie mają zapewnioną pomoc przedmedyczną i stomatologiczną – w szkołach pracują pielęgniarki szkolne i funkcjonują gabinety stomatologiczne.

Projekty rządowe, unijne i inne.

Szkoła Podstawowa Nr 1 realizowała rządowy programu „**Aktywna tablica**” - kwota dofinansowania: 43.750,00 zł. W ramach wykorzystania wsparcia finansowego na zakup sprzętu, pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii - pomoce dydaktyczne, narzędzia do terapii wraz z laptopem są wykorzystywane przez nauczycieli podczas zajęć. Pomoce są stosowane do diagnozy, terapii i kształcenia uczniów ze SPE, co pozwala korzystać z możliwości, płynących z zastosowania TIK w edukacji. Pomoce zaspokajają potrzeby wszystkich grup terapii wskazanych we wniosku, a zestaw laptopów gwarantuje ich równoległe użycie w szkole przez grupę specjalistów. Zakupione pomoce są istotnym wsparciem nauczycieli w procesie kształcenia, dają również możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Pomoce są wykorzystywane podczas pracy stacjonarnej -na zajęciach indywidualnych i grupowych. Zakupione pomoce multimedialne pomagają zwiększyć zaangażowanie nauczycieli w proces wykorzystania TIK na zajęciach z dziećmi, a w przypadku dzieci poprzez uatrakcyjnienie zajęć zwiększają ich zaangażowanie w proces uczenia się. Wykorzystanie pomocy multimedialnych przez nauczycieli pomaga osiągnąć zakładane cele. Wykorzystanie na zajęciach nowoczesnych programów terapeutycznych zapewniło uczniom wysoką jakość kształcenia, adekwatną do indywidualnych potrzeb. Umożliwiło również wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnościami i trudnościami w nauce oraz przygotowanie ich do funkcjonowania w społeczeństwie.

Szkoła uczestniczyła również w **Programie Laboratoria Przyszłości** programie realizowanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Kwota dofinansowania: 94.200,00 zł. W ramach programu zakupiono do szkoły pomoce dydaktyczne i narzędzia do rozwijania kompetencji kreatywnych, technicznych, praktycznych wśród uczniów. Najwięcej pomocy zakupiono na rozwijanie wśród uczniów zainteresowania robotyką. Zakupiony sprzęt był wykorzystywany na zajęciach, dzięki czemu były prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. Celem tej

inicjatywy jest budowanie wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka). Uczniowie chętnie brali udział w dodatkowych zajęciach z robotyki, które prowadzone były społecznie. Uczestnicy uczyli się poprzez eksperymentowanie i zdobywali w ten sposób praktyczne umiejętności. Uczniowie uczęszczający na zajęcia z robotyki brali udział w różnych turniejach z robotyki.

Szkoła brała udział w projekcie **Mobilne Laboratoria Przyszłości** zorganizowanym przez Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie. Ponadto po raz kolejny szkoła przystąpiła do programu zorganizowanego przez Fundację Adwokatury pod nazwą **Bajeczni Adwokaci**. Celem edukacyjnym akcji było upowszechnienie wiedzy o zawodzie adwokata oraz propagowanie czytelnictwa wśród najmłodszych.

Szkoła Podstawowa Nr 2 realizowała następujące projekty i programy:

Edukacja przez Szachy w Szkole - szkoła kontynuuje udział w Ogólnopolskim Projekcie Polskiego Związku Szachowego „Edukacja przez Szachy w Szkole”, który powstał w oparciu o wydane 15.03.2012 Oświadczenie Pisemne Parlamentu Europejskiego w sprawie wprowadzenia do systemów oświaty w Unii Europejskiej programu „Szachy w szkole” (0050/2011). Program obejmował szkolenie sportowe w 3 grupy ćwiczeniowych dla dziewcząt i chłopców 10-15 letnich (łącznie 45 osób). Odpowiedzialni za grupy ćwiczebne: J. Ziężio, T. Kulińska-Drzewosz, D. Stefanik.

„**Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025**”. W ramach realizacji programu doposażono księgozbiór biblioteki szkolnej o 556 woluminów oraz zakupiono dwa laptopy nauczycielskie. Kwota dofinansowania 15 000,00zł (3000,00 zł wkładu własnego). Ponadto przeprowadzono szereg akcji promujących czytelnictwo.

Programu „**Klub**”. Dofinansowanie z MSiT dotyczyło: prowadzenia zajęć sportowych z zakresu lekkiej atletyki, szachów, wrotek szybkich (wynagrodzenia szkoleniowców), zakupu sprzętu sportowego, organizacja obozu sportowego w Krasnobrodzie (wsparcie finansowe uczestników wycieczki letniego). W projekcie łącznie uczestniczyło 60 osób (zawodnicy 9-18 letni). Kwota łączna dofinansowania z MSiT - 15 000 zł.+ 2000zł z Urzędu Miasta. Odpowiedzialni – Tomasz Wawrzusiszyn, Ryszard Żądło.

Program „**Lekkoatletyka dla każdego**” pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Głównym celem była promocja aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej, dbałość o harmonijny rozwój psychofizyczny, popularyzacja konkurencji lekkoatletycznych. Prowadzone były pozalekcyjne zajęcia sportowe z 15 uczestnikami (dziewczeta i chłopcy) z klas I-IV w wymiarze dla klas I-III dwa razy w tygodniu po 90 minut i 3 razy w tygodniu dla klas IV-VIII, po 90 minut na obiektach sportowych na terenie Tomaszowa Lubelskiego. Zawodnicy brali udział w zawodach sportowych zgodnie z kalendarzem imprez LDK odnosząc znaczące wyniki w rywalizacji sportowej. Zajęcia prowadziła instruktor lekkiej atletyki p. Ewa Wolanin-Bukała współpracująca z trenerami TKS „Tomasovia”.

Szkoła Podstawowa Nr 3 - realizowane były następujące projekty:

XII edycja ogólnopolskiego programu edukacyjnego o charakterze społecznym „**Akademii Bezpiecznego Puchatka**”. Program „Akademia Bezpiecznego Puchatka” to największy w Polsce program o tematyce bezpieczeństwa skierowany do I klas szkół podstawowych w całej Polsce. Organizowany był przez markę Puchatek, we współpracy z Biurem Prewencji oraz Biurem Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji. Patronem Honorowym akcji był Komendant Główny Policji. Celem akcji była edukacja i poprawa bezpieczeństwa dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole oraz wspieranie ich rozwoju. Program zwraca uwagę na potencjalne zagrożenia, uświadamia dzieciom i ich rodzicom skutki niebezpiecznych zachowań w domu, szkole, na drodze, w Internecie i w czasie zabaw. Po zrealizowaniu zajęć wszystkie dzieci biorące udział w programie podeszły do Ogólnopolskiego Testu Bezpieczeństwa, utrwalającego pozyskaną wiedzę i sprawdzającego jej poziom. Każda szkoła biorąca udział w programie nabyła prawo do posługiwania się prestiżowym certyfikatem Akademii Bezpiecznego Puchatka. Do programu przystąpiły trzy klasy pierwsze, łącznie 53 uczniów. Szkolnym koordynatorem programu edukacyjnego była pani Beata Zieziulewicz.

Program Dla Szkół, uczniowie klas 1-5 brali udział w „Programie dla szkół”. Program został przygotowany przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, dofinansowany przez Unię Europejską. W ramach programu uczniowie trzy razy w tygodniu otrzymywali warzywa lub owoce. Produkty pochodziły z ekologicznych upraw. Uczestnicy brali udział w działaniach edukacyjnych mających poprawić ich wiedzę na temat rolnictwa, pochodzenia żywności, zdrowych nawyków żywieniowych itp.: zajęcia edukacyjne wynikające z realizacji podstawy programowej, wycieczki do S.V.Z. Poland Sp.z o.o., do gospodarstwa Kolorowe Ranczo, konkursy plastyczne, programy artystyczne. Celem programu jest promowanie zbilansowanej diety oraz poprawa nawyków żywieniowych uczniów.

SKO – uczniowie klas 1- 6 systematycznie wpłacali pieniądze na swoje konta w roku szkolnym 2022/2023. Uczniowie klas 1 odwiedzali siedzibę banku PKO i poznali pracę pracowników banku. Uczniowie systematycznie oszczędzający byli nagradzani drobnymi upominkami w formie gadżetów pozyskanych z banku PKO BP. Uczniowie brali udział w konkursach organizowanych przez opiekunki SKO Beatę Zieziulewicz i Martę Gałan.

Szkoła Podstawowa Nr 3 duży nacisk kładzie na różnorodne projekty i działania skierowane na promocję czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Międzynarodowy Dzień Kropki. Celem ogólnościwiatowej akcji jest odkrywanie talentów i wspieranie dzieci nieśmiały, nieakceptowanych w grupie. Dzieci z klas 1–3 ubrane w „kropkowe stroje” wykazały się kreatywnością i wielkim talentem artystycznym. Uczniowie podczas zabawy pokazywali jak nieszablonowo potrafią myśleć i rozwijać swoje talenty, każda z klas przygotowała prace plastyczne i zabawy.

Po raz kolejny odbył się „**Ogólnopolski Dzień Głośnego czytania**” oraz „**Przerwa na czytanie**”. Akcja realizowana jest w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych oraz kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”. Organizatorem akcji była: Biblioteka Pedagogiczna Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wielkopolski. Dzieci z klas drugich i trzecich

przyniosły swoje ulubione książki oraz lektury wypożyczone w bibliotece. Czytali w swoich klasach. Do wspólnego czytania przyłączyli się nauczyciele i świetlica szkolna.

„Mała książka – wielki człowiek” to kampania przygotowana z myślą o dzieciach zaczynających edukację szkolną i stawiających pierwsze kroki w nauce czytania. Ma na celu popularyzację czytelnictwa wśród najmłodszych uczniów. Wszyscy pierwszoklasiści w całej Polsce otrzymali Wyprawki Czytelnicze, w skład, których wchodzi:

1. „Pierwsze abecadło” – antologia tekstów najlepszych polskich autorów literatury dziecięcej. Znajdziemy tu klasykę literatury od Fredry poprzez utwory ks. Jana Twardowskiego oraz utwory współczesnych pisarzy (wielu z nich odwiedziło szkołę);
2. „Książką połączeni, czyli uczymy się czytać razem” – jest to poradnik dla rodziców, opiekunów, który podpowiada jak wspierać dziecko w trudnej nauce czytania oraz zawiera pomysły zabaw powiązanych z tekstami zawartymi w książce „Pierwsze abecadło”.
3. Kreatywny alfabet – plakat z literami do wycinania, który ma wspomóc naukę alfabetu i czytania.
4. Uczniowie klas pierwszych otrzymali pakiety przygotowane przez Instytut Książki. Projekt „Mała książka- wielki człowiek” realizowany jest ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod honorowym patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rzecznika Praw Dziecka i jest całkowicie bezpłatny, zarówno dla szkół, jak i uczniów.

Uczniowie klas I–III przystąpili do Międzynarodowego Projektu Czytelniczego **”Magiczna moc bajek”**. Głównym celem Projektu było promowanie wśród dzieci czytania bajek i baśni, jako sposobu na ich rozwój, kształcenie, zdobywanie wiedzy i wychowanie szczęśliwego człowieka oraz kształtowanie postaw społecznych u dzieci w wobec osób z niepełnosprawnością. Trzeba podkreślić wielkie zaangażowanie pań wychowawczyń – Katarzyna Atalskiej, Marty Gałan, Elżbiety Skórzyńskiej, Katarzyny Kuczyńskiej, Anny Zawadzkiej, które potrafiły zainteresować tematem nie tylko dzieci, ale włączyć do projektu również rodziców. Koordynatorkami była p. Marta Pitura. Projekt był realizowany przez cały rok szkolny.

WAKACJOWISKO - to warsztaty twórcze dla dzieci w wieku 7–12 lat zorganizowane w SP nr 3 ul. Matejki 7 przez Szkołę Językową Joy ul. Orzeszkowa 2 w Tomaszowie Lub. oraz firmę GLOTTA Agata Grzeniewska z Pruszkowa, w dniach 12–16 lipca, 19–23 lipca - 90 uczestników. Wychowawcy prowadzili zajęcia plastyczno–techniczne, organizowali wycieczki po Roztoczu. Półkolonie z MiniLAB w dniach 05–09 lipca, 09–13 sierpnia dla dzieci w wieku od 6 do 14 lat. Półkolonie miały charakter naukowy, program zawiera wiele niezapomnianych eksperymentów z dziedziny chemii, biologii i fizyki. To nauka poprzez zabawę.

Przedszkola

Miasto Tomaszów Lubelski jest organem prowadzącym w stosunku do trzech przedszkoli miejskich. Przedszkola są placówkami nieferyjnymi, jednak w okresie wakacyjnym ze

względem na konieczność przeprowadzenia remontów i przygotowania budynków do nowego roku szkolnego, a także konieczności wykorzystania urlopów wypoczynkowych, przedszkola pełniły dyżury zgodnie z odrębnie ustalonym harmonogramem. Harmonogram dyżurów ustalany jest przez organ prowadzący w porozumieniu z dyrektorami przedszkoli. Zadania oświatowe przedszkoli wynikają z głównego celu wychowania przedszkolnego, jakim jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka i ukierunkowanie tego rozwoju zgodnie z wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi, w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym. Nauczyciele przedszkoli skupiają się przede wszystkim na wszechstronnym rozwoju dziecka oraz na stymulowaniu rozwoju dzieci poprzez rozwijanie ich twórczej aktywności, rozpoznawaniu potrzeb i możliwości dziecka jego zdolności i zainteresowań, zdobycie praktycznych umiejętności w zakresie różnorodnych technik aktywności twórczej. Przedszkola oprócz działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej prowadziły różne formy działalności kulturalnej i rekreacyjnej: wycieczki, kuligi, zajęcia sportowo-rekreacyjne, a także zajęcia z rodzicami w plenerze. Aktywny udział rodziców zauważalny był nie tylko w pracach społeczno-użytecznych na rzecz przedszkoli, ale także w zakresie działalności kulturalnej. Dzieci przedszkolne biorą aktywny udział w uroczystościach patriotyczno-religijnych, kulturalnych na terenie miasta. Od września 2015 r. w przedszkolach samorządowych zajęcia z rytmiki, języka angielskiego, religii, gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej są bezpłatne, finansowane z budżetów przedszkoli.

Do **Przedszkola Samorządowego Nr 1** uczęszczało 321 dzieci (w tym 39 dzieci w grupie żłobkowej) w 13 oddziałach, w trakcie roku szkolnego przyjęto 9 dzieci pochodzenia ukraińskiego. W przedszkolu funkcjonowały dwie grupy integracyjne, w których uczyło się 10 dzieci posiadające opinie o potrzebie kształcenia specjalnego. W trakcie roku z dziećmi niepełnosprawnymi realizowane były specjalistyczne zajęcia, m.in.: logopedia, terapia sensoryczno-motoryczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych, gimnastyka korekcyjna. Ponadto zorganizowano zajęcia rewalidacyjne dla 11 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W przedszkolu prowadzone są zajęcia specjalistyczne ukierunkowane na potrzeby dzieci niepełnosprawnych należą do nich, m.in.: logopedia, neurologopedia, zajęcia z psychologiem, terapia sensoryczno-motoryczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych, gimnastyka korekcyjna, rehabilitacja Metoda Czaszkowo-Krzyżowa. Z budżetu przedszkola opłacane były: zajęcia gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, zajęcia z rytmiki, zajęcia z języka angielskiego oraz religii. W zajęciach gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej brało udział 67 dzieci z grupy 6- latków z mieszanymi wadami postawy, tj.: plecy okrągłe, odstające łopatki, płaskostopie, koślawość kolan. Na zajęcia z rytmiki uczęszczało 282 dzieci. Celem zajęć było wykonywanie różnorodnych ćwiczeń i uczestnictwo w zabawach ruchowych oraz tańców z innych krajów. Zajęcia z języka angielskiego organizowane były dla wszystkich dzieci 3-6 letnich. Religia dla 3 grup dzieci 6-letnich w każdej po godzinie tygodniowo.

W przedszkolu realizowany był projekt „Nowa Szansa” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, współrealizowany z MOPS– aktywizacja zawodowa na stanowisku opiekunka dziecięca, woźna oddziałowa. Ponadto realizowano program MEiN „Szkoła pamięta” – odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, upamiętnienie ważnych rocznic, postaci historycznych, wydarzeń. Przedszkole wzięło również udział w akcji „Szkoła do hymnu”, tj. świętowaniu rocznicy odzyskania niepodległości. Ponadto w przedszkolu realizowany był Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, w ramach którego zakupiono książki do biblioteczki przedszkolnej.

W ramach współpracy z organizacjami społecznymi i charytatywnymi w przedszkolu realizowane były różnorodne działania w tym zakresie:

- Ogólnopolska akcja charytatywna „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”, społeczny komitet organizacyjny przy Przedszkolu Samorządowym nr 1 im. Jana Brzechwy w Tomaszowie Lubelskim.
- Realizacja programu edukacyjnego „Czyste powietrze wokół nas” organizowany przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tomaszowie Lubelskim i Główny Inspektorat Sanitarny.
- Współpraca z hospicjum „Santa Gala” w Łabuniach – zbieranie nakrętek.
- Wsparcie finansowe przez rodziców i pracowników Hospicjum Małego Księcia w Lublinie.
- Udział w ogólnopolskim programie „Kubusiowi Przyjaciele Natury”
- Kampania „Działaj z imPETem!” to innowacyjny projekt edukacyjny, którego celem jest zwiększanie świadomości ekologicznej w zakresie segregacji odpadów i pomoc w rozumieniu recykling - Rekopol Organizację Odzysku Opakowań S.A.
- „Herbatka dla Seniora”- ogólnopolska akcja zbiórki herbaty dla seniorów.
- „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury” – ogólnopolski program promujący czytelnictwo.
- „Góra grosza”- ogólnopolska akcja charytatywna, pomagamy dzieciom w trudnej sytuacji rodzinnej pod patronatem Towarzystwa Nasz Dom.
- Współpraca z Kuratorium Oświaty w ramach konkursu plastycznego „Kolory Niepodległości”.

Do **Przedszkola Samorządowego Nr 2** uczęszczało 185 dzieci, w tym 56 sześciolatków oraz 8 dzieci ukraińskich, w 8 oddziałach. Nauczaniem indywidualnym objęto dwoje dzieci. Dwoje dzieci otrzymało pomoc specjalistyczną z uwagi na posiadane orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. Pomocą psychologiczno–pedagogiczną objęto 15 dzieci – zajęcia specjalistyczne z logopedą, natomiast dla 8 dzieci przeprowadzono specjalistyczne zajęcia edukacyjne. Ponadto utworzone zostały zespoły, które pracowały nad wyrównywaniem szans dzieci słabszych i zdolnych. Wsparcie udzielane było nie tylko dzieciom, ale również rodzicom poprzez porady i konsultacje. Dla jednego dziecka zorganizowano nauczanie indywidualne z uwagi na problemy z samodzielnym poruszaniem się. Dwoje dzieci otrzymało pomoc specjalistyczną z uwagi na orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię

o wczesnym wspomaganiam. Przedszkole Samorządowe Nr 2 Sportowo – Artystyczna Akademia Uśmiechu w Tomaszowie Lubelskim wzięło udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0. W wyniku zaplanowanych i zrealizowanych działań promujących czytelnictwo w przedszkolu i środowisku lokalnym, pozyskano fundusze w wysokości 3.000 tys. zł, wkład własny wyniósł 750 zł. Za kwotę 3750 zł. zostały zakupione książeczki dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Biblioteka przedszkolna pozyskała 233 pozycje książkowe o tematyce, m.in.: terapeutycznej, logopedycznej, moralnej, społecznej, patriotycznej, uczącej pozytywnych wzorców kulturowych. W ramach projektu zrealizowano następujące zadania: codzienne słuchanie bajek, teatryki kukielkowe, wypożyczanie książek w bibliotece. Hasło programowe w minionym roku to: „Mały przedszkolak twórcą i artystą”. Niezbędnym warunkiem zapewniającym osiągnięcie zamierzonego celu w pracy dydaktyczno-wychowawczej było gruntowne i systematyczne poznanie dzieci, ich dotychczasowego rozwoju, warunków rodzinnych i środowiskowych, w których wrażliwość. Dużo uwagi poświęcano rozbudzaniu uczuć patriotycznych u dzieci. Realizowany był cykl programów pod hasłem „Polak mały”, „Święto Niepodległości”. Dzieci brały udział w uroczystościach państwowych. Organizowane były akcje charytatywne m.in.: zbiórka dla Stasia i Gabrysi, zbiórka nakrętek dla Hospicjum w Łabuniach, Góra grosza. Odbyło się wiele konkursów plastycznych o charakterze ogólnopolskim, m. in.: „Rodzina w ogrodzie”, „Chrońmy morza i oceany”, „Kolory Niepodległości”, „Ja i moje zdrowie”. W konkursie „Najpiękniejsze Szopki i Stroiki Świąteczne” 4-letnia wychowanka przedszkola zajęła trzecie miejsce. Dzieci 5-6 letnie wzięły udział w konkursie „Woda naszym skarbem” organizowanym przez PGKiM.

Do **Przedszkola Samorządowego Nr 5** uczęszczało 123 dzieci. Prowadzone były również zajęcia: gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, języka angielskiego, religii, logopedii, rytmiki, zajęcia z pedagogiem. W przedszkolu realizowane były specjalistyczne zajęcia dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto organizowane były zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia logopedyczne. Były to zajęcia prowadzone bezpośrednio z wychowankami albo na ich rzecz. Realizowane były przez pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, logopedę, zatrudnionych w przedszkolu. Prowadzone były, m. in.: obserwacje, badania przesiewowe, diagnozujące indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci. W przedszkolu działał zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który udzielał pomocy: w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem, poprzez wspólne działania nauczycieli i specjalistów, poprzez zajęcia rozwijające uzdolnienia, poprzez zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, w formie porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli. Prowadzone były zajęcia rewalidacyjne dla dwójki dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Pomocą socjalną z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej objęto 10 dzieci, a jedno dziecko otrzymało pomoc socjalną z GOPS Tomaszów Lubelski. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie dofinansował jednemu dziecku posiłek. Od września do czerwca z dofinansowania programu RODZINA 3+ korzystało 12 rodzin.

Inne projekty dodatkowe, dofinansowane z innych źródeł: projekt: „Poruszające bajki o emocjach” – program rozwijający zdolność do rozpoznawania i regulowania emocji oraz wyrażania emocji w zdrowy sposób. Wzięli w nim udział dzieci 5 i 6-letnie.

„Mali Patriotci” – projekt pod patronatem Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski skierowany był dla dzieci 6-letnich, których głównym celem jest kształtowanie u dzieci postaw patriotycznych oraz podstaw wiedzy o ojczystym kraju oraz znajomości hymnu Polski i wiersza pt. „Katechizm polskiego dziecka” (realizacja IX.2022-V. 2023).

„Mini audycje radiowe” – jest to autorski projekt skierowany do dzieci najstarszych z przedszkola, polegający na nagrywaniu audycji do Katolickiego Radia Zamość, które następnie są emitowane na ich antenie. Nagrania współtworzone były z ks. Grzegorzem Chabrosem dziekanem z Parafii Św. Józefa w Tomaszowie Lubelskim (realizacja IX.2022-VI.2023).

„ABC małego konsumenta” – ogólnopolski projekt edukacyjny realizowany w grupie dzieci 4-letnich organizowany przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta. Dzieci zapoznały się z podstawowymi pojęciami takimi jak konsument, paragon, reklamacja, lista zakupów, przemyślane zakupy. Były również na zakupach w sklepie spożywczym i samodzielnie kupowały oraz płaciły za zakupy (realizacja III.2023-V.2023).

„Skąd się biorą produkty ekologiczne?” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli wzięły w nim udział dzieci 6-letnie. Celem programu było zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Konkursy zewnętrzne i wewnętrzne: wychowankowie uczestniczyli w wewnętrznych, miejskich, wojewódzkich i ogólnopolskich konkursach plastycznych, recytatorskich, muzycznych: przegląd piosenki przedszkolnej i ekologicznej organizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną, konkurs plastyczny pt. Przedszkole Krasnala Hałabały w oczach dziecka.

Ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna.

Niezwykle istotnym elementem pracy szkolnej jest nadzór pedagogiczny, jednym z jego podstawowych elementów są hospitacje, które pozwalają stwierdzić poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych lekcji oraz wkład pracy nauczycieli w przygotowywanie zajęć. W pracy wychowawczej na uwagę zasługuje zaangażowanie nauczycieli w kształtowanie właściwych postaw u uczniów w zakresie patriotyzmu, szacunku dla tradycji, kultury, umiejętności aktywnego udziału w życiu społeczności szkolnej i lokalnej, zasad współżycia społecznego. Na podstawie przeprowadzonych hospitacji lekcji można stwierdzić poprawność merytoryczną i metodyczną, a także wkład pracy nauczycieli w przygotowywanie zajęć. W roku szkolnym 2022/2023 w Szkole Podstawowej Nr 1 odbyła się kontrola doraźna przeprowadzona przez wizytatorów z Kuratorium Oświaty w Zamościu, w zakresie prawidłowości kształcenia specjalnego uczniów Kacpra K. i Pawła K. Nie wydano zaleceń pokontrolnych. W Szkole Podstawowej Nr 3 w roku szkolnym 2022/2023 Kuratorium Oświaty w Lublinie przeprowadziło w szkole kontrolę dotyczącą zajęć z języka polskiego

dla uchodźców z Ukrainy (zaleceń nie wydano).

Kadra i system doskonalenia zawodowego

W szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto pracowało 257 nauczycieli oraz 95 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie		Zatrudnienie	w tym:	
			nauczyciele	pozostali
		osoby	osoby	osoby
1.	Przedszkole Nr 1	66	31	35
2.	Przedszkole Nr 2	42	25	17
3.	Przedszkole Nr 5	29	17	12
Razem		137	73	64
4.	Szkoła Podst. Nr 1	52	44	8
5.	Szkoła Podst. Nr 2	84	74	10
6.	Szkoła Podst. Nr 3	79	66	13
Razem		215	184	31
Ogółem		352	257	95

Tabela Nr 3.

Struktura zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i liczby godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności tych jednostek (prowadzenie obsługi finansowo-księgowej i kadrowej, spraw związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, porządku oraz bieżącego funkcjonowania jednostki).

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w budżecie organu prowadzącego corocznie wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W roku 2023 ze środków tych dofinansowane były koszty doskonalenia nauczycieli, finansowane różne formy doskonalenia nauczycieli (kursy, konferencje, szkolenia, seminaria). Burmistrz Miasta Zarządzeniem Nr 10/2023 z dnia 20.01.2023 r. ustalił plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski na rok 2023 r. (tabela nr 4).

Lp.	Jednostka	Kwota
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	21.722,00
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	37.804,00

3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	37.317,00
4.	Przedszkole Samorządowe Nr 1	13.874,00
5.	Przedszkole Samorządowe Nr 2	9.471,00
6.	Przedszkole Samorządowe Nr 5	6.130,00

Tabela Nr 4.

Awans na stopień nauczyciela mianowanego

Zgodnie z zapisem art. 9g ustawy Karta Nauczyciela organ prowadzący przeprowadza postępowanie egzaminacyjne dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego. W roku 2023 do egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego przystąpiło 8 nauczycieli, wszyscy pomyślnie przeszli procedurę egzaminacyjną. Koszty obsługi komisji egzaminacyjnych wyniosły 2.880,00 zł.

Natomiast 3 nauczycieli otrzymało awans na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Dodatki uzupełniające

Zgodnie z art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela i Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego Miasto Tomaszów Lubelski ma obowiązek przeprowadzenia analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela i średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych oraz wypłaty nauczycielom dodatków uzupełniających wynikających z w/w analizy.

W wyniku przeprowadzonej analizy wydatków poniesionych w 2022 roku na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski nie osiągnięto wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, na wszystkich szczeblach awansu zawodowego.

Kwoty różnicy, zgodnie z rozporządzeniem, zostały podzielone między nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach i wypłacone w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego w terminie do dnia 31.01.2023 r. Kwoty niedopłaty na poszczególnych stopniach awansu zawodowego przedstawiały się następująco:

- nauczyciel początkujący: 0,00 zł
- nauczyciel mianowany: 25.148,14 zł

- nauczyciel dyplomowany: 0,00 zł

Analogicznie do roku 2022, w roku 2023 została przeprowadzona procedura wyliczenia wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli w stosunku do średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela. Kwoty niedopłaty na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za rok 2023 przedstawiały się następująco i zostały wypłacone w ustawowym terminie do 31 stycznia 2024 r.:

- nauczyciel początkujący: 20.168,26 zł

- nauczyciel mianowany: 0,00 zł

- nauczyciel dyplomowany: 0,00 zł

Nagrody ze specjalnego funduszu nagród

W budżetach szkół corocznie tworzy się odpis w wysokości nie mniej niż 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych nauczycieli z przeznaczeniem na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze. W oparciu o obowiązujący regulamin w roku 2023 z okazji Dnia Edukacji Narodowej przyznano 21 Nagród Burmistrza Miasta w wysokości po 3.050,00 zł dla nauczycieli tomaszowskich szkół i przedszkoli za ich osiągnięcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, w tym za realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły.

Przedszkole Samorządowe Nr 1: Małgorzata Sidorowicz, Marzena Skulimowska

Przedszkole Samorządowe Nr 2: Teresa Koszel

Przedszkole Samorządowe Nr 5: Ewelina Malec

Szkoła Podstawowa Nr 1: Agnieszka Klimecka-Krawczyk, Agnieszka Malec, Witold Pitura

Szkoła Podstawowa Nr 2: Renata Śrutwa-Krupa, Sylwia Jasina, Barbara Pliszka, Marta Danuta Prus, Agata Marta Samek, Rafał Sebastian Hek

Szkoła Podstawowa Nr 3: Piotr Szumilak, Bożena Tucka, Katarzyna Kuczyńska, Małgorzata Ziejewska, Joanna Kwiatkowska, Marta Siry, Jolanta Mamczur

Ponadto, n/w nauczyciele zostali uhonorowani medalami i odznaczeniami państwowymi:

Złoty medal za Długoletnią Służbę otrzymali:

Pani Ewa Zderkiewicz – nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 2

Pani Elżbieta Żądło – nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 2

Srebrny Medal za Długoletnią Służbę otrzymała:

Pani Renata Śrutwa – Krupa – Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 2

Brązowy Medal za Długoletnią Służbę otrzymał:

Pan Wojciech Przybyła – nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 2

Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymali:

Pan Marek Gryglicki – nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr 2

Pani Ewa Korkosz – nauczycielka Szkoły Podstawowej Nr 1

Pan Waldemar Kulik – wicedyrektor Szkoły Podstawowej Nr 2

Pani Jolanta Skoczylas – nauczyciel Przedszkola Samorządowego Nr 2

Finansowanie zadań oświatowych

Wydatki na oświatę w roku 2023 wyniosły:

- Szkoły podstawowe	19.943.830,55 zł
- Świetlice szkolne	975.675,53 zł
- Pozostała działalność	256.423,73 zł
- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	66.951,79 zł
- Dowożenie uczniów	27.529,92 zł
- Pomoc materialna dla uczniów	20.183,99 zł
- Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy	825.164,53 zł
Razem:	22.115.760,04 zł

Otrzymano środki w wysokości:

- Subwencja oświatowa	20.227.610,00 zł
- Dochody własne szkół podstawowych	38.832,26 zł
Razem:	20.266.442,26 zł

Z powyższego wynika, iż wydatki bieżące za 2023 rok szkół wyniosły łącznie **22.115.760,04 zł**. Środki otrzymane w formie subwencji i dochodów własnych placówek to kwota **20.266.442,26 zł**, różnicę w kwocie **1.849.317,78 zł** pokryto ze środków własnych gminy.

Ponadto Miasto Tomaszów Lubelski otrzymało środki na realizację zadań zleconych, tj.:

- Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin, w tym:	956.717,63 zł
• Dotacja przedszkolna	1.015.315,00 zł
• Dotacja na dofinansowanie podręczników i materiałów edukacyjnych dla niepełnosprawnych uczniów	20.183,99 zł
• Dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	231.531,93 zł
- inne:	
• Program Rozwoju Czytelnictwa	24.000,00 zł
• Aktywna Tablica	90.000,00 zł
Razem:	2.337.748,55 zł

Otrzymano również środki Funduszu Pomocy na realizację dodatkowych zadań oświatowych dla uczniów z Ukrainy w kwocie **804.186,04 zł**, w tym:

• szkoły podstawowe	674.707,04 zł

- przedszkola samorządowe 116.126,70 zł
- przedszkola niepubliczne 13.352,30 zł,

Konieczność dofinansowywania szkół wynika z niedoszacowania subwencji oświatowej. Z ekonomicznego punktu widzenia sieć szkół jest racjonalna i przy pełnym finansowaniu szkół przez budżet państwa, zgodnie z zapisami ustawowymi, jednostki te nie wymagałyby dodatkowych nakładów z budżetu miasta. Jednak część oświatowa subwencji ogólnej przekazywana jest gminie w wysokości niższej od udokumentowanych potrzeb, przez co samorząd zmuszany jest kosztem innych zadań gminnych dopłacać z dochodów własnych do obligatoryjnych zadań oświatowych. Dolegliwym dla Miasta jest także zapis obligujący do finansowania kosztów pobytu nauczycieli na urloпах na poratowanie zdrowia, w całości obciążających budżety poszczególnych szkół oraz wypłata dodatków uzupełniających dla nauczycieli. Z budżetu Miasta w 2023 r. dla przedszkoli samorządowych prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski przekazano łącznie środki w wysokości **9.601.315,04 zł**. Ze środków budżetu miasto dotowane były przedszkola samorządowe, przedszkola i szkoły prowadzone przez osoby prawne i osoby fizyczne oraz instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Publiczne przedszkole „Qbuś Puchatek” w Tomaszowie Lubelskim, prowadzone przez osobę prawną, na dzieci zdrowe otrzymało dotację w wysokości 1.904.247,63 zł, zaś na dzieci niepełnosprawne 241.099,37 zł.

Niepubliczne przedszkola w Tomaszowie Lubelskim są dotowane od 1 stycznia 2010 roku. W 2023 r. dotacje wyniosły 2.168.991,35 zł na dzieci zdrowe, a na dzieci niepełnosprawne 1.579.869,04 zł.

Natomiast dotacje dla **niepublicznych szkół podstawowych** wyniosły 2.012.605,00 zł na dzieci zdrowe, 1.368.065,54 zł na dzieci niepełnosprawne.

Od maja 2018 r. Miasto Tomaszów Lubelski dotuje Klub Malucha „Gucio i Maja” w Tomaszowie Lubelskim, w 2023 r. dotacja wyniosła 22.500,00 zł. Dotowany jest również Żłobek „Qbuś Puchatek” w Tomaszowie Lubelskim, dotacja w 2023 r. wyniosła 29.750,00 zł.

Poziom nauczania

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji, ale także środowiska rodzinnego. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe.

W roku szkolnym 2022/2023 egzamin ósmoklasisty odbył się w dniach 23-25 maja 2023 r. Do egzaminu podeszło 260 uczniów klas ósmych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski. Wyniki egzaminu przedstawia tabela poniżej.

Przedmiot	rok szkolny 2022/2023		
	Szk. Podst. Nr 1	Szk. Podst. Nr 2	Szk. Podst. Nr 3
język polski	58%	66%	65%
matematyka	45%	55%	55%
język angielski	65%	64%	71%
język niemiecki	-	84	-

Tabela Nr 7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023

Osiągnięcia w dziedzinie edukacji

Rok szkolny 2022/2023 był kolejnym okresem, w którym uczniowie szkół naszego miasta osiągnęli sukcesy w różnych dziedzinach życia szkolnego. Wielu uczniów uczestniczyło w organizowanych przez Kuratora Oświaty konkursach przedmiotowych oraz innych konkursach organizowanych na terenie województwa i kraju. Osiągnięcia te są efektem pracy nauczycieli, którzy pomagali uczniom rozwijać ich zainteresowania w wielu dziedzinach, śmiało podejmując rywalizację na różnego rodzaju i o różnej randze konkursach i przeglądach na szczeblu miejskim, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim a także międzynarodowym.

Szkoła Podstawowa Nr 1

Imię i nazwisko ucznia, osiągnięcie ucznia, dane nauczyciela opiekuna
Osiągnięcia historyczne nauczyciel Andrzej Gromek: - Konkurs „ Wolna -Niepodległa”, które honorowym patronatem objął Mateusz Morawiecki Prezes Rady Ministrów. Łucja M. i Ilona Ż. z klasy VI A otrzymały wyróżnienia w konkursie historycznym.   Osiągnięcia polonistyczne: Nauczyciel Zdzisława Stechnij: Eryk D. Finalista kl. IV-VI Powiatowy Konkurs Ortograficzny   Nauczyciel Elżbieta Gryglicka   Mikołaj F. I miejsce w Turnieju Wojewódzkim 42.Mały Konkurs Recytatorski   I miejsce Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Patriotycznej   Nagroda Główna 26.JesiennyKonkurs Recytatorski   Wyróżnienie XI Powiatowy Konkurs Recytatorski im. Tomasza Zamoyskiego.   Biologia -nauczyciel Jolanta Jakubus   Agnieszka T. –Finalistka Konkursu kuratorskiego z biologii.

J. angielski nauczyciel Joanna Wilczyńska

Ilona Ź. Laureatka Ogólnopolski Konkurs przedmiotowy z języka angielskiego „Leon”

Szkoła Podstawowa Nr 2

Imię i nazwisko ucznia/osiągnięcie ucznia, dane nauczyciela opiekuna
Kuratoryjny konkurs z historii – III etap: Marcel Leńczuk 6a- laureat; Opiekun: p. Sylwia Jasina
Konkurs kuratoryjny z j. angielskiego III etap.: Wiktoria Wojciechowska 8C - finalistka - opiekun p. Monika Kowalska
Polski finał Turnieju First Lego League w kategorii Challenge- Tech Max 1:Kacper Sawiak, Ewa Tabachak, Cyprian Gęborys, Filip Nieśpiał, Mateusz Woś, Bartłomiej Zięzio, Kornel Słoboda, Szymon Stefanik, Jakub Pieczek- IV miejsce- p. K. Kulas, p. M. Stefanik.
Word Robot Olympiad- Maciej Kaszuba, Szymon Chmurzyński, Filip Borkowski- II miejsce w konkurencji Robo Mission w grupie wiekowej Elementary; Cyprian Gęborys, Mateusz Woś, Filip Nieśpiał- III miejsce w konkurencji Robo Mission w grupie wiekowej Junior; Wiktoria Zielińska, Bartłomiej Gołąb, Maciej Koodziej- III miejsce w konkurencji Future Innovation- p. K. Kulas, p. M. Stefanik.

Szkoła Podstawowa Nr 3

Imię i nazwisko ucznia/osiągnięcie ucznia, dane nauczyciela opiekuna
Finalista konkursu historycznego: Maciej Koper (8b) – nauczyciel p. Aneta Kita Franciszek Kuleszczyk (7a) – nauczyciel p. Aneta Kita
Konkurs Wiedzy o Biblii i Kościele finaliści etapu diecezjalnego: Hubert Ciechaniewicz (4c) – nauczyciel s. Barbara Kacprzak Szymon Ziejewski (8 c) – nauczyciel s. Barbara Kacprzak Martyna Neć (8d) – nauczyciel ks. Mateusz Kicka
Ponadwojewódzki Konkurs Budowy i Programowania Robotów GG Robot 2023 - nauczyciel p. Małgorzata Ziejewska Finaliści: Wiktor Rosół (7a), Bruno Szumilak (7a), Paweł Sobczyński (7b), Szymon Ziejewski (8 c), Wojciech Kusiak (8 d)

Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny”

Wyróżnienia:

1. Aleksandra Grabek (2a) – nauczyciel p. Katarzyna Kuczyńska
2. Barbara Skiba, Filip Raczkiewicz, Wiktor Kurzępa, Izabela Presz (2b) – nauczyciel p. Marta Siry
3. Martin Domin (3b) – nauczyciel p. Katarzyna Atalska
4. Wiktor Adamek (3c) – nauczyciel p. Anna Galant
5. Natalia Leńczuk (4c) – nauczyciel p. Anna Danielkiewicz
6. Igor Joniec (4d) – nauczyciel p. Anita Kłos
7. Alicja Murzacz (6a) – nauczyciel p. Anita Kłos
8. Bruno Szumilak, Dawid Gemborys (7a) – nauczyciel p. Anna Danielkiewicz

Ogólnopolska Olimpiada „Olimpus” z Języka Angielskiego

Laureaci:

1. Maciej Malec (4c), Karolina Jasińska (6b), Dominik Skiba(8a), Ineza Grzesik (8a), Nina Wolanin (8a) – nauczyciel p. Emilia Sikora-Felek
2. Adam Sieradzki (4d) – nauczyciel p. Joanna Jadczyżyn
3. Mikołaj Kielar (5c), Diana Madej (8d), Wojciech Kosiorski (8d) – nauczyciel p. Joanna Leńczuk
4. Zofia Sawiak (6a), Miriam Kurpikiewicz (8b), Łukasz Rachański (8d) – nauczyciel p. Olga Różaniecka

Osiągnięcia sportowe

Szkoły posiadają warunki do wszechstronnego rozwoju sportu. Uczestnictwo młodzieży w różnych imprezach sportowych i sportowo-rekreacyjnych potwierdza wysoką sprawność fizyczną a osiągnięte wyniki należą do znaczących w województwie. W szkołach funkcjonują klasy sportowe oraz prowadzone są sks-y.

Szkoły posiadają warunki do wszechstronnego rozwoju sportu. Uczestnictwo młodzieży w różnych imprezach sportowych i sportowo-rekreacyjnych potwierdza wysoką sprawność fizyczną a osiągnięte wyniki należą do znaczących w województwie. W szkołach funkcjonują klasy sportowe oraz prowadzone są sks-y. Rok szkolny 2022/2023 ponownie obfitował w sukcesy sportowe zarówno na szczeblu powiatowym jak i wojewódzkim.

Szkoła Podstawowa Nr 1**Imię i nazwisko ucznia/osiągnięcie ucznia/dane nauczyciela opiekuna****Nauczyciel Ewa Korkosz**

-Adam H.-klasa 5 b- 3 miejsce - w Mistrzostwach Województwa w biegu na 600 m

-Dziewczynki 4 miejsce w Rejonowym Czwórboju Lekkoatletycznym oraz udział w Powiatowych Biegach Przelajowych ,5 miejsce w Wojewódzkich zawodach w piłce siatkowej:

W. Hanna, M. Martyna, K. Oliwia, S. Julia, M. Joanna, Ż. Ilona , D. Gabriela , W. Anita, C. Aleksandra, K. Karolina, Z. Joanna.

-Chłopcy 6 miejsce w czwórboju lekkoatletycznym: P. Paweł, K. Olaf, P. Miłosz G. Jakub, N. Bartosz, C. Ivan.

Nauczyciel Stanisław Kaniewski :

V miejsce w Wojewódzkich Igrzyska Dzieci SZS w mini piłce siatkowej dziewcząt. Na szczeblu powiatowym i rejonowym dziewczęta zajęły I miejsce. Szkołę na tych turniejach reprezentowały następujące uczennice:

C. Aleksandra VI b, K. Karolina VI b, W. Anita VI b, Ż. Ilona VI a, M. Hanna VI b, Z. Joanna VI b, H. Nikola VI a, M. Joanna V b, Gabriela S. V b, N. Julia IV b oraz K. Jagoda IV b.

Szkoła Podstawowa Nr 2

Imię i nazwisko ucznia/osiągnięcie ucznia/dane nauczyciela opiekuna
Igrzyska rejonu w mini piłce koszykowej- V miejsce- p. E. Wolanin- Bukala.
Igrzyska województwa w 4-boju LA- Kielar Kamila, Kata Katarzyna, Ciećka Maja- I miejsce- p. E. Wolanin- Bukala.
Półfinał Mistrzostw Województwa w piłce koszykowej- Krasny M S, Kostrubiec S, Wróbel F, Biszko M, Piasecki M, Czaja K, Pitura, Hałasa M, Sawka M, Puźniak T. – III miejsce- p. R. Hek.
Finał Mistrzostw Województwa w mini Piłce Siatkowej- Krasny M, Puźniak T, Wróbel F, Czaja K, Pitura J, Hałasa M.- V miejsce- p. R. Hek.
Finał Mistrzostw Województwa w Czwórboju LA - Krasny M, Piasecki M, Bartecki J, Wróbel F, Pitura J, Hałasa M, Puźniak T.- V miejsce- p. R. Hek.
Mistrzostwa Województwa w Biegach Przelajowych- M. Krasny –II miejsce- p. R. Hek.
Mistrzostwa Powiatu w Piłce Koszykowej I miejsce- Krasny M, Wróbel F, Biszko M, Czaja K, Pitura J, Kostrubiec S, Hałasa M, Piasecki M, Sawka M, Puźniak T.- I miejsce-p. R. Hek.

Szkoła Podstawowa Nr 3

Imię i nazwisko ucznia/osiągnięcie ucznia/dane nauczyciela opiekuna
Torowe Mistrzostwa Polski we Wrotkarstwie Szybkim w Tomaszowie Lubelskim 2023: Oskar Gumieniak – II miejsce na 3000 m na punkty, II miejsce na 5000 m na eliminacje, III miejsce w sprincie na 200 m II miejsce sztafety amerykańskiej dziewcząt rocz. 2011-2012 / 3000 m w składzie - Eliza Prokopiszyn, Magdalena Kita i Amelia Muca II miejsce sztafety amerykańskiej chłopców rocz. 2009-2010 / 3000 m w składzie - Oskar Gumieniak, Michał Bartmański i Aleksander Kinczkowski – opiekun Waldemar Kołcun
Wojewódzkich Drużynowych Biegach Przelajowych w kategorii Igrzyska Dzieci: III miejsce chłopców - rocznik 2012 i młodsi (klasy 4 i młodsi) w składzie - Antoni Maryńczak, Maciej Sikora, Kacper Ostrówka, Bartłomiej Wróbel, Mateusz Pitura, Wojtek Bartecki, Janek Kinczkowski, opiekunowie Małgorzata Gdańska i Artur Beńko
XXXIV Ogólnopolski Bieg Hetmański w Narciarstwie Biegowym Tomaszów Lubelski: I miejsce - Eliza Prokopiszyn, I miejsce - Oskar Gumieniak, I miejsce - Bartek Wróbel II miejsce - Michał Bartmański, opiekun Waldemar Kołcun

Puchar Polski w Jeździe Szybkiej na Wrotkach „Dzieciaki na Medal” : III miejsce Oskar Gumieniak na dystansach 200 m i 500 m, a w kategorii młodzik Bartłomiej Wróbel III miejsce na 3000 m na eliminacje. – Waldemar Kołcun

Jakub Grabek, Karol Brytan, Aleksander Kinczkowski **Sztafeta Młodzików - 3 miejsce**, Torowe Mistrzostwa Polski we Wrotkarstwie Szybkim - Duszniki Zdrój 2022 – Waldemar Kołcun

Stypendia za wyniki w nauce, osiągnięcia sportowe i artystyczne

W szkołach prowadzonych przez Miasto Tomaszów Lubelski w/w stypendia przyznawane są dla uczniów dwa razy w roku pod koniec pierwszego semestru oraz na zakończenie roku szkolnego. W roku szkolnym 2022/2023 uczniowie szkół podstawowych za swoją pracę otrzymali stypendia naukowe lub sportowe. Stypendia za wyniki w nauce otrzymali uczniowie, którzy uzyskali wysoką średnią ocen i co najmniej dobrą ocenę zachowania. Wśród stypendystów znaleźli się, m.in. laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych organizowanych przez Lubelskiego Kuratora Oświaty. Stypendia za wyniki sportowe otrzymali uczniowie, którzy uzyskali wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym, co najmniej na szczeblu międzyszkolnym. W roku szkolnym 2022/2023 uczniowie otrzymali stypendium szkolne w wysokości 170 zł, poniżej zestawienie według szkół.

	Szkoła Podstawowa Nr 1	Szkoła Podstawowa Nr 2	Szkoła Podstawowa Nr 3
stypendia naukowe	50 uczniów	48 uczniów	53 uczniów
stypendia sportowe	7 uczniów	34 uczniów	19 uczniów

Przyznano również stypendia artystyczne. Rada Miasta uchwałą Nr XII/126/2019 z dnia 25 października 2019 r. przyjęła lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów, pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski. Uchwała zakłada promowanie i wspierania młodych uzdolnionych artystycznie uczniów, ma również charakter motywujący. Wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych artystycznie jest jednym z priorytetów samorządu, a chęć stworzenia optymalnych możliwości dla ich rozwoju stanowi najlepszą inwestycję w przyszłość.

Po przyjęciu lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów, pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie miasta Tomaszów Lubelski podjęto Uchwałę Nr XIII/141/2019 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla uzdolnionych uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych na terenie Miasta Tomaszów Lubelski.

W ramach realizacji w/w uchwały w roku 2023 przyznano stypendia artystyczne 28 uczniom, w tym dla czterech uczniów otrzymało stypendia dwa razy w roku. Stypendia artystyczne otrzymali:

1. **Szkoła Podstawowa Nr 1:** Maja Semak, Norbert Wołoszyn, Weronika Wiatrak, Gabriela Dzika,
2. **Szkoła Podstawowa Nr 2:** Lena Jakubus *2, Barbara Podoba *2 , Nikola Łos, Alicja Iwanicka, Małgorzata Kozdra, Szymon Kawa, Kamil Jasek,
3. **Szkoła Podstawowa Nr 3:** Martyna Beńko, Karolina Jasińska, Patrycja Karaś, Weronka Pitura, Zofia Sawiak, Bruno Szumilak, Karolina Jasińska, Julia Presz, Antoni Umiński.

Wnioski o przyznanie stypendium składane są w Wydziale Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych po zakończeniu semestru czyli do 31 stycznia i 15 czerwca danego roku. Kwota przyznawana dla stypendystów to 170 zł raz w semestrze.

Pomoc materialna dla uczniów

Miasto Tomaszów Lubelski poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim realizuje zadania związane z udzielaniem pomocy materialnej uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów Wojewoda Lubelski przyznał na rok 2023 dotację celową, przekazaną w dwóch transzach, na pierwszy i drugi semestr roku szkolnego. Zgodnie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Miasto Tomaszów Lubelski wniosło wkład własny w wysokości 20% otrzymanej dotacji. Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana była w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego. Stypendium szkolne otrzymali uczniowie znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż 600,00 zł netto. Stypendium szkolne udzielane było w następujących formach:

- Świadczenia pieniężnego,
- Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- Pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania uczniom szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczom kolegiów.

Zasiłek szkolny zostaje przyznany uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego lub z powodu długotrwałej choroby.

Lp.	Rok 2023	Stypendium szkolne		Zasiłek szkolny	
		Semestr zimowy	Semestr letni	Semestr zimowy	Semestr letni
1.	Liczba wniosków	64	52	5	0

2.	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych		48	49	5	0
	w tym odnoszących się do uczniów:	szkół podstawowych	37	36	4	0
		szkół ponadpodstawowych	11	13	1	0
		innych	-	-	-	-
3	Uczniowie z Ukrainy		4	9	0	0
4.	Nakłady finansowe (w zł)		49.971,38	36.268,28	31.000,00	0

Tabela Nr 8. Stypendia szkolne w roku 2023

Od 1 września 2015 r. zgodnie z zapisami art. 54-56 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe na mocy w/w przepisów jednostki samorządu terytorialnego otrzymują **dotację na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe** oraz na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne. W ramach tych środków Miasto Tomaszów Lubelski otrzymało w 2023 r. dotację w wysokości 231.531,93 zł.

Ponadto Miasto Tomaszów Lubelski realizuje Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Miasto na ten cel otrzymało środki w wysokości 20.183,99 zł.

Również szkoły starają się w innych formach wspomagać uczniów z rodzin potrzebujących pomocy. Pomoc ta przybiera różną formę. Realizując obowiązki określone w art. 39a ustawy Prawo oświatowe refundowano rodzicom wydatki związane z **dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół.**

Wyszczególnienie		2023
Liczba uczniów	niepełnosprawnych	2
Nakłady		27.529,92 zł

Tabela Nr 9. Dowożenie uczniów do szkół.

Kontrola realizacji obowiązku nauki

Ważnym zadaniem realizowanym w każdym roku szkolnym jest kontrola realizacji obowiązku nauki. Obowiązkowi szkolnemu podlegają uczniowie w wieku od 7 lat do ukończenia szkoły podstawowej, a obowiązkowi nauki uczniowie w wieku 16-18 lat. Dyrektorzy szkół przeprowadzają kontrolę spełniania obowiązku szkolnego w obwodach, w których zamieszkują uczniowie. Na Miasto nałożony jest ustawowy obowiązek kontroli spełniania obowiązku nauki przez młodzież w wieku od

skończenia szkoły podstawowej do 18 roku życia zamieszkującą na terenie miasta Tomaszów Lubelski. Podstawowe informacje w zakresie spełniania obowiązku nauki zawarto w tabeli nr 10.

Lp.	Wyszczególnienie	
1.	Liczba uczniów zobowiązanych do spełniania obowiązku nauki w wieku 16-18 lat	652
2.	Liczba uczniów spełniających obowiązek nauki - ogółem w tym: 1. spełniających jeszcze obowiązek szkolny 2. w szkołach ponadpodstawowych 3. u pracodawców 4. w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym 5. przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju	652 69 520 4 6 53
3.	Liczba wszczętych postępowań administracyjnych dla ustalenia miejsca spełniania obowiązku nauki	0
4.	Liczba wszczętych postępowań administracyjnych z wniosków szkół dla przymuszenia do właściwego spełniania obowiązku szkolnego.	0
5.	Liczba postępowań egzekucyjnych (nałożonych grzywien) w celu przymuszenia rodziców do spełniania obowiązków dla spełniania obowiązku szkolnego lub nauki przez uczniów.	0

Tabela Nr 10. Kontrola obowiązku nauki

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Zgodnie z zapisem art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, które może być realizowane w formie nauki zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy. W 2023 roku Miasto dofinansowało koszty kształcenia młodocianych pracowników, z którymi pracodawcy zawierali umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Środki na ten cel przekazane zostały przez Wojewodę Lubelskiego z Funduszu Pracy na mocy umowy pomiędzy Lubelskim Kuratorem Oświaty a Burmistrzem Miasta Tomaszów Lubelski. Przygotowanie zawodowe realizowane było w formie nauki zawodu oraz przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Szczegółowe informacje zawiera zestawienie tabelaryczne.

Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie	Liczba młodocianych, którzy ukończyli:		Kwota, jaką wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania
	Naukę zawodu	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
10	6	0	37.458,42 zł

Tabela Nr 11. Dofinansowanie kształcenia młodocianych pracowników w 2023 r.

7.2 Kultura

Tomaszowski Dom Kultury funkcjonuje jako samorządowa instytucja upowszechniania kultury, działająca na podstawie Zarządzenia nr 6/83 Naczelnika Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 30 marca 1983 roku, na podstawie Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 roku (Dz. U. 1991 Nr 114 poz. 493 z późniejszymi zmianami), statutu Tomaszowskiego Domu Kultury nadanego przez Radę Miasta Tomaszów Lubelski uchwałą nr XIX/209/2020 z dnia 28 maja 2020 roku. Podstawowym celem Domu Kultury jest organizowanie działalności kulturalnej na terenie Miasta Tomaszowa Lubelskiego oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i za granicą.

Tomaszowski Dom Kultury swoje zadania realizuje m.in. poprzez:

1. Organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę oraz prowadzenie działalności animacyjnej.
2. Stwarzanie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji, zespołów i in.
3. Organizacja spektakli, koncertów, festiwali, wystaw, odczytów, projekcji filmów, imprez artystycznych, rozrywkowych i turystycznych i innych form upowszechniania kultury i edukacji kulturalnej.
4. Promocja kultury Miasta Tomaszowa Lubelskiego i lokalnych twórców kultury.
5. Działalność instruktazowo - metodyczna.
6. Prowadzenie biblioteki instruktazowo - metodycznej.
7. Prowadzenie działalności wydawniczej i promocyjnej.
8. Prowadzenie kursów języków obcych.
9. Koordynacja działalności na terenie miasta w zakresie organizacji imprez kulturalnych.
10. Inspirowanie i wspieranie grup nieformalnych, ruchów społecznych, organizacji pozarządowych, a także instytucji działających w sferze kultury i sztuki.

Zespoły artystyczne działające w Tomaszowskim Domu Kultury:

Lp.	Nazwa zespołu	Czas powstania	Liczba członków	Instruktor prowadzący
1	Zespół Folklorystyczny „Roztocze” grupa I grupa reprezentacyjna grupa dorosła grupa II grupa III grupa IV	1980 rok	23 27 15 25 28 12	Natalia Kowalska Natalia Kowalska/ Petar Trajcheski Stanisława Kowalska/ Petar Trajcheski Agata Nazar Agata Nazar Agata Nazar
2	Kapela Zespołu „Roztocze” grupa dziecięca grupa dorosła	1980 rok	14	Małgorzata Głos

3	Tomaszowska Kapela Podwórkowa	2015 rok	7	Krzysztof Chyżyński
4	Zespół Artystyczny „Harmonia”	2004 rok	25	Swietłana Lipowicz
5	Chór UTW „Camerata”	2005 rok	18	Piotr Giska
6	Zespół Tańca Nowoczesnego „New Wave Two” grupa I Grupa II Grupa III	2006 rok	15 15 15	Norbert Kowalczyk
7	Amatorski Zespół Teatralny	2007 rok	15	Maria Kozyra
8	Warsztaty Wokalne	2009 rok	14	Małgorzata Giska / Katarzyna Maziarczyk Dziki
9	Zespół „Tamburino”	2010 rok	20	Jolanta Wiśniewska
10	Chór „Tomaszowiacy”	2011 rok	24	Marian Gumiela
11	Zespół Artystyczny „Sonata”	2010 rok	13	

Koła zainteresowań i kluby działające w Tomaszowskim Domu Kultury

Lp.	Nazwa	Czas powstania	Liczba uczestników	Instruktor prowadzący
2	Koło plastyczne grupa dziecięca grupa młodzieżowa dorośli	1980	17 17 7	Marzena Mazurek
3	Warsztaty artystyczne dla dorosłych	1980	14	Marzena Mazurek
4	Koło Żywego Słowa	2018 rok	10	Maria Kozyra
5	Aerobik	1996	zmienna	Teresa Drzewosz
6	Koło Hafciarskie	1980	zmienna	-
8	Grupa z Fantazją Uniwersytet Trzeciego Wieku	2018 2021	zmienna 65	Jadwiga Krawczyk Jadwiga Skawińska

Imprezy zorganizowane przez TDK

Lp.	Data	Nazwa imprezy	Ilość uczestników
2	5.01	Obchody 160 rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego. Wydarzenie odbyło się w hali I LO. Spektakl przygotowany przez Zespół Teatralny TDK oraz grupy rekonstrukcyjne z powiatu tomaszowskiego.	
	17.01	Warsztaty plastyczne Marzeny Mazurek – Przedszkole nr 5	
	20.01	Warsztaty plastyczne Marzeny Mazurek – Przedszkole nr 1	
	24.01	Warsztaty plastyczne Marzeny Mazurek – Przedszkole nr 5	
	29.01	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – wyprzedaż garażowa przy Tomaszowskim Domu Kultury	

	28.02	Wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku prowadzone przez p. Typka i p. Dziewickiewiczza.	60
	15.03	Wykład UTW prowadzony przez p. Kopra	60
	31.03	Wykład UTW prowadzony przez p. Typka	60
3	2.04	„Życie nie tylko po to jest, by brać” - Program literacko-muzyczny o charakterze sakralnym w wykonaniu Zespołu Teatralnego TDK przy współpracy chóru Tarna-Vox.	250
	11.04	Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, eliminacje powiatowe	2
4	12.04	Polonia Semper Fidelis – przedstawienie teatralno-muzyczne na temat Chrztu Polski, mordzie katyńskim oraz katastrofie smoleńskiej.	20
	30.04	Wykład UTW prowadzony przez p. Malca	60
5	2.05	Koncert Zespołu Artystycznego Sonata w Parku Miejskim w ramach obchodów Dnia Święta Flagi	300
6	13.05	Koncert Tomaszowskiej Kapeli Podwórkowej oraz „RST” w Parku Miejskim	300
7	20.05	W ramach Dni Tomaszowa: Koncert Szkoły Muzycznej w Parku Miejskim.	400
	25.05	Wykład UTW prowadzony przez p. Elżbietę Słowikowską na temat: Sen – czy musimy spać?	60
	29.05	Powiatowe eliminacje 42. Małego Konkursu Recytatorskiego	54
8	30.05	W ramach Dni Tomaszowa: Tomaszowski Szach-Mat. Turniej szachowy organizowany w Parku Miejskim. Uczestniczyli w nich najlepsi szachiści Szkół Podstawowych w Tomaszowie Lubelskim, a także Burmistrz Tomaszowa Lubelskiego, Wojciech Żukowski oraz Przewodnicząca Rady Miasta, Monika Pikuła, którzy rozegrali turniej na dużej szachownicy.	30
9	30. o5	W ramach Dni Tomaszowa: Warsztaty taneczne z Zespołem Folklorystycznym Roztocze. Udział w warsztatach zorganizowanych w Parku Miejskim wzięli udział zarówno dorośli, jak i dzieci.	100
10	30.05	W ramach Dni Tomaszowa: Warsztaty malarskie “Roztocze sercem malowane, czyli maluj z artystą”. Warsztaty przeprowadzone na Rynku Miejskim w Tomaszowie Lubelskim przez Marzenę Mazurek.	30
11	1.06	Dni Tomaszowa Lubelskiego: Dzień Dziecka – W ramach Dnia Dziecka w Parku Miejskim zostały zorganizowane zabawy dla dzieci, animacje, konkurs talentów „Tomaszowska Kuźnia Talentów” oraz przekazanie władzy nad miastem dzieciom.	500
12	2.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Gra miejska „Tomaszowski Escape City” o historii miasta przygotowana dla dzieci i młodzieży w Tomaszowie Lubelskim.	50
13	2.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Kino letnie	20
14	2.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: koncert Retro Boys w Parku Miejskim „Zbigniew Wodecki – pamiętamy”	200
15	2.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Chill na Czajni – Miejsce odpoczynku i słuchania muzyki na Rynku przy Czajni.	100
16	2.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Fireshow – Występ grupy Forge of Fire na Rynku w Tomaszowie Lubelskim	150
17	3.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Koncert Zespołu Folklorystycznego Roztocze w Parku Miejskim	300
18	3.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Koncert zespołu Retro Boys w Parku Miejskim „Ale Festiwale”	300
19	4.06	Koncert finałowy Dni Tomaszowa Lubelskiego, który odbył się na terenie	4000

		Ośrodka Sportu i Rekreacji „Tomasovia” w Tomaszowie Lubelskim. Wystąpiły takie zespoły jak: Małe TGD, Mesajah oraz Krzysztof Cugowski z Zespołem Mistrzów.	
20	8.06	Koncert Chwały w Parku Miejskim. W ramach obchodów Bożego Ciała w Parku wystąpił chór Krasnobrodzki Gospel.	300
	29.06	Wykład UTW prowadzony przez p. Kopra	60
	30.06	Wykład UTW prowadzony przez p. Kozyra	60
21	3.07	Plener Malarski Barwy Roztocza	20
22	16.07	Kino Letnie „Żegnaj cię mój świecie wesoły” w Parku Miejskim	20
23	25.07	Wizyta dzieci w Tomaszowskim Domu Kultury w ramach warsztatów krawieckich	50
24	6.08	Wyprzedaż garażowa	50
25	13.08	Koncert zespołu „Harmonia” w Parku Miejskim „Muzyczna podróż z seniorami” i koncert zespołu z Ukrainy.	200
26	26.08	W ramach Zakończenia Wakacji: II Roztoczański Złot Motocykli w Parku Miejskim	200
27	27.08	W ramach Zakończenia Wakacji: Koncert zespołu Nadmiar oraz podsumowanie warsztatów wokalnych TRYTON. Wydarzenie odbyło się w Parku Miejskim	300
28	16.09	Koncert Orkiestry Wojskowej z Lublina w Parku Miejskim w ramach obchodów upamiętniających Bitwy pod Tomaszowem Lubelskim	300
29	26.09	Dwa spektakle prezentowane uczniom szkół: „Czym jest życie człowieka”, przygotowane przez Tomaszowski Zespół Teatralny pod kierunkiem Marii Kozyry.	620
	27.09	Dwa spektakle prezentowane uczniom szkół: „Czym jest życie człowieka”, przygotowane przez Tomaszowski Zespół Teatralny pod kierunkiem Marii Kozyry.	620
	28.09	Dwa spektakle prezentowane mieszkańcom miasta: „Czym jest życie człowieka”, przygotowane przez Tomaszowski Zespół Teatralny pod kierunkiem Marii Kozyry.	620
	30.09	Otwarcie Tomaszowskiego Domu Kultury po remoncie. Podczas uroczystej gali wystąpił Zespół Folklorystyczny Roztocze, Kasia Maziarczyk-Dziki i Michał Dziki oraz wokaliści Warsztatów Wokalnych Tomaszowskiego Domu Kultury.	320
	9.10	Eliminacje powiatowe Wojewódzkiego Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej "Śpiewający Słowik 2023"	15
	22.10	Dzień Seniora – Koncert Zespołu Artystycznego Seniora „Harmonia”	310
	27.10	Wspomnienie Zbigniewa Wodeckiego – koncert zespołu Retro Boys	320
	5.11	Spektakl „Tomaszowskie drogi do wolności” w reżyserii Marii Kozyry i w wykonaniu grupy teatralnej działającej przy Tomaszowskim Domu Kultury.	320
	8.11	Wykład UTW prowadzony przez p. Kopra	55
	9.11	Powiatowe Eliminacje 27. Jesiennego Konkursu Recytatorskiego	71
	10.11	Spektakl „Diabelski Młyn” w reżyserii i wykonaniu pracowników i aktorów Teatru im. J. Osterwy. Spektakl w ramach Sceny Reduty i współpracy z Teatrem im. Juliusza Osterwy.	320
	11.11	XV Przegląd Pieśni Patriotycznej i Legionowej. W Przeglądzie wzięło udział 11 grup i zespołów z całego powiatu tomaszowskiego.	320

	Wystąpili: Zespół TOMASZOWSKA KAPELA PODWÓRKOWA (Tomaszowski Dom Kultury) Zespół MARASE (GOK w Bełżcu), Zespół LAWENDA (gm. Telatyn), Zespół SONATA (Tomaszowski Dom Kultury), Zespół męski PŁOMIENÍ (Tomaszowski Dom Kultury), Zespół wokalny BELL CANTO (SCK w Tyszowcach), Zespół CAMERATA (UTW Tomaszów Lubelski), Zespół POGRANICZE (gm. Lubycza Królewska), Zespół Artystyczny Seniora HARMONIA (Tomaszowski Dom Kultury), Zespół OLSZANKA z Wólki Łosinieckiej (GOK w Suścu), Zespół TARNA-VOX (gm. Tarnawatka), Zespół TOMASZOWIACY (Tomaszowski Dom Kultury).	
15.11	Wykład UTW prowadzony przez p. Słowikowską	65
18.11	Spotkanie autorskie z Robertem Kulikiem, autorem książki „Odludek”	310
24.11	Spektakl „Prawda” w reżyserii i wykonaniu pracowników i aktorów Teatru im. J. Osterwy. Spektakl w ramach Sceny Reduty i współpracy z Teatrem im. Juliusza Osterwy.	320
25.11	XVI Wernisaż Barwy Roztocza będący podsumowaniem wakacyjnego XVI Pleneru Malarzkiego Barwy Roztocza. Wydarzenie odbyło się w sali klubowej.	50
27.11	Spotkanie autorskie z dziennikarką TVP 3 Anną Kurzępą. Wydarzenie dotyczyło zrealizowania 50 reportaży z cyklu „Szlakiem lubelskich sztetli” oraz pracy zawodowej Anny Kurzępy.	300
29.11	Spektakl „Jeanne” w reżyserii i wykonaniu pracowników i aktorów Teatru im. J. Osterwy. Spektakl w ramach Sceny Reduty i współpracy z Teatrem im. Juliusza Osterwy.	320
3.12	Koncert edukacyjny Zespołu Folklorystycznego Roztocze „Smakuj Lubelskie Kolory”, którego partnerem wydarzenia było Województwo Lubelskie.	320
4.12	Koncert edukacyjny i warsztaty Zespołu Folklorystycznego Roztocze „Smakuj Lubelskie Kolory”, którego partnerem wydarzenia było Województwo Lubelskie.	300
5.12	Koncert edukacyjny i warsztaty Zespołu Folklorystycznego Roztocze „Smakuj Lubelskie Kolory”, którego partnerem wydarzenia było Województwo Lubelskie.	310
6.12	Otwarcie lodowiska przy Tomaszowskim Domu Kultury	150
15.12	Koncert Adama Szabata i Waldemara Korzeniowskiego	250
16.12	Koncert zespołu Retro Boys & Band „Pamiętam Ciebie z tamtych lat”, największe przeboje Krzysztofa Krawczyka	320
19.12	Spotkanie kolędowe Zespołu Folklorystycznego Roztocze w sali klubowej	150
26.12- 27.12	Tradycyjne chodzenie po kolędzie z gwiazdą na terenie Tomaszowa Lubelskiego przez Zespół Folklorystyczny Roztocze.	

Imprezy współorganizowane/obsługiwane przez TDK

Lp.	Data	Nazwa imprezy	Ilość uczestników
1	19.02	Bieg Hetmański odbywający się na terenie OSiR w Tomaszowie Lubelskim, obsługa dźwięku i nagłośnienia.	300
2	24.02	Podświetlenie Szkoły Muzycznej w rocznicę wybuchu wojny na Ukrainie.	
3	25.02	First Lego League – nagłośnienie zawodów	300
	30.04	Mammobus przy Tomaszowskim Domu Kultury	
4	2.04	Podświetlenie Szkoły Muzycznej na niebiesko w ramach obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu	
5	21.04	Dzień Autyzmu – wydarzenie organizowane przez SOSW w Parku Miejskim, a obsługiwane technicznie przez Tomaszowski Dom Kultury	200
6	30.04	Piknik Ekologiczny realizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Parku Miejskim, obsługiwany przez Tomaszowski Dom Kultury.	250
7	13.05-14.05	Zdrowe Życie, Miasteczko Zdrowia PZU – pomoc techniczna przy organizacji, podłączenie prądu i udostępnienie parkingu.	400
8	26.05	„Badamy nie tylko mamy” - meeting profilaktyczny organizowany przez tomaszowskie Amazonki	100
9	27.05	Wojewódzki Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wojewody Lubelskiego. Turniej rozegrany na terenie OSiR w Tomaszowie Lubelskim, przy nagłośnieniu i obsłudze TDK.	300
10	2.06	W ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego: Cała Polska Czyta Dzieciom	200
11	13.06	Dni Promocji Zdrowia – Koncert w Parku Miejskim	250
12	18.06	Dzień Rostocza – koncert w Parku Miejskim	300
13	24-25.06	„Samoobrona kobiet. Zaufaj wojsku” – kurs samoobrony dla kobiet organizowany w Parku Miejskim w ramach akcji Ministerstwa Obrony Narodowej wraz z Centralnym Wojskowym Centrum Rekrutacji oraz Dowództwem Generalnym Rodzajów Sił Zbrojnych	200
14	2.07	Koncert Chwały w Krasnobrodzie.	280
15	22-23.07	Tir „Iskry Niepodległej” - widowisko Biura Niepodległa o wybitnych Polkach i Polakach, którzy zmieniali świat.	300
16	30.07	<i>Rostoczańskie klasyki</i> , czyli zlot klasycznych samochodów i motocykli w Tomaszowie Lubelskim.	400
17	15.08	Piknik Służb Mundurowych na Rynku Miejskim, podczas którego wystąpił zespół „HUBAL”	300
18	19.08	W ramach Zakończenia Wakacji: „Pokaż Skillsy” – zawody na terenie Parku Miejskiego, w skateparku.	150
19	25.08	Przegląd Pieśni Patriotycznej, eliminacje powiatowe, organizowany w Parku Miejskim.	150
20	3.09	Dożynki Powiatowe w Wozuczynie.	2000
21	4.09	Mammobus przy Tomaszowskim Domu Kultury	
22	6.09	Mammobus przy Tomaszowskim Domu Kultury	
23	7.09	Mammobus przy Tomaszowskim Domu Kultury	
24	8.09	Narodowe Czytanie w Parku Miejskim	200
25	17.09	Rekonstrukcja Bitew pod Tomaszowem Lubelskim na polach Dąbrowy	3000

		Tomaszowskiej	
26	23.09	Jubileusz 100-lecia TKS Tomasovia – uroczysta gala w Tomaszowskim Domu Kultury.	320
27	24.09	Piknik organizowany na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji „Tomasovia” w Tomaszowie Lubelskim w ramach obchodów 100-lecia TKS Tomasovia.	400
28	29.09	Mammobus przy Tomaszowskim Domu Kultury	
29	2.10	Mammobus przy Tomaszowskim Domu Kultury	
30	6.10	Stand up Wiolka Walaszczyk w Tomaszowskim Domu Kultury	320
32	13.10	Stand up Marcin Daniec	310
33	14.10	Stachuriada - eliminacje do XV Konkursu i Festiwalu Poezji Śpiewanej Stachuriada	20
34	15.10	XV Konkurs i Festiwal Poezji Śpiewanej Stachuriada	320
35	21.10	Stand up Daniela Midasa	320
36	14.11	Przeгляд Pieśni Patriotycznych dla szkół współorganizowany z Zespołem Szkół Techniczno-Zawodowych im. M. Rataja w Tomaszowie Lubelskim. Na scenie zaprezentowało się 29 uczniów z następujących szkół: • Szkoła Podstawowa Nr 1 w Tomaszowie Lubelskim: Hanna Malec i Gabriela Dzika (opiekun: p. Małgorzata Korzeniowska-Witt); • Szkoła Podstawowa Nr 2 w Tomaszowie Lubelskim: Liliana Dobek i Oliwia Ferenc (opiekun: Małgorzata Jasek); • Szkoła Podstawowa Nr 3 w Tomaszowie Lubelskim: Natalia Rachańska i Maciej Malec (opiekun: p. Monika Kulczyńska); • Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tomaszowie Lubelskim: Konstantin Orłow i Mateusz Pijajko (opiekun: p. Lilla Walczak); • Zespół Szkolno – Przedszkolny w Bełżcu: Milena Lewko i Alicja Jasińska (opiekun: p. Dorota Karwańska-Mazurkiewicz); • Szkoła Podstawowa w Jarczowie: <i>Julia Krzyszycha i Gabriela Biernacka</i> (opiekun: p. Katarzyna Maziarczyk-Dziki); • Szkoła Podstawowa w Lubyczy Królewskiej: Martyna Sawa i Maja Zubrzycka (opiekunowie: p. Agnieszka Piłat i p. Dominika Sawiak); • Zespół Szkolno – Przedszkolny w Łaszczowie: zespół w składzie: Nikola Kusiak, Zuzanna Wronka, Kinga Wojciechowska, Emilia Kawka, Zofia Rębisz i Emilia Mroczkowska (opiekun: p. Marzena Kłyż); • Zespół Szkół i Przedszkola w Tarnawatce: Alicja Buwała i Maja Bul (opiekunowie: p. Elżbieta Jakubczak i p. Ewa Zieńko-Bajwoł); • I Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Lubelskim: Amelia Knap i Aleksandra Wójtowicz (opiekun: Beata Grela); • II Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Lubelskim: Lena Gęborys (opiekun: Joanna Dziuba); • Zespół Szkół Techniczno-Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim: Kinga Wąsacz i Wiktoria Dudek (opiekun: Danuta Gęborys); • Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych w Tomaszowie Lubelskim: Zuzanna Charkot i Martyna Majdanik (opiekun: Iwona Malec). Gościem honorowym na tegorocznym przeglądzie był Chór Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Camerata” pod opieką p. Piotra Giski.	300
37	16.11	Dzień Rzucania Palenia. 16 listopada w Tomaszowskim Domu Kultury odbyła się gala podsumowująca XX Dni Rzucania Palenia oraz akcję „Nie s-palamy się!”, które odbyły się w dniach od 13 do 16 listopada 2023 roku w powiecie tomaszowskim w ramach Ogólnopolskich Dni Rzucania Palenia. Podczas gali	310

		rozstrzygnięto także konkurs plastyczny, literacki oraz multimedialny pn. „Rzuć palenie razem z nami”, w którym wzięło udział 40 uczestników OHP. Organizatorami promującej zdrowy styl życia akcji były: Lubelska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Hufiec Pracy w Tomaszowie Lubelskim, Miejska Biblioteka Publiczna im. Tomasza Zamoyskiego w Tomaszowie Lubelskim, a partnerami: Urząd Miasta w Tomaszowie Lubelskim, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Tomaszowie Lubelskim, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tomaszowie Lubelskim.	
38	17.11	Kabaret Smile. Tego dnia odbyły się dwa występy Kabaretu Smile	640
39	19.11	Koncert Piosenki Patriotycznej „Warto być Polakiem”, podczas którego wystąpiła Kapela Turobińska. Koncert współorganizowany przez Stowarzyszenie Ocalić od Zapomnienia w Brzezinach, Światowy Związek AK Okręg Zamość, Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego Zamojszczyzna i 19 Nadbużańską Brygadę Obrony Terytorialnej	310
40	20.11	Brzechwolandia – Spektakl dla najmłodszych dzieci, trzykrotnie wystawiany jednego dnia przez NTE (Narodowy Teatr Edukacji)	900
41	21.11	Brzechwolandia – Spektakl dla najmłodszych dzieci, trzykrotnie wystawiany jednego dnia przez NTE (Narodowy Teatr Edukacji)	800
42	23.11	Uroczysta gala z okazji jubileuszu 30-lecia PSONI w Tomaszowie Lubelskim.	310
43	3.12	Bieg Mikołajkowy w Parku Miejskim nagłaśniany przez Tomaszowski Dom Kultury	150
44	9.12	Złote годы. 50 lat pożycia małżeńskiego mieszkańców miasta i gminy Tomaszów Lubelski. W wydarzeniu wzięło udział 32 pary oraz ich rodziny. Impreza współorganizowana z USC w Tomaszowie Lubelskim.	200
45	12.12	Spektakl teatralny dla dzieci – wynajęcie sali	310
46	13.12	Spektakl teatralny dla dzieci – wynajęcie sali	310
47	17.12	Wigilia Miejska i kiermasz świąteczny. Tomaszowski Dom Kultury odpowiedzialny był za oświetlenie sceny, nagłośnienie wydarzenia, scenografię oraz prowadzenie spotkania i wspólne kolędowanie. Wydarzenie współorganizowane z Urzędem Miasta w Tomaszowie Lubelskim.	300
48	28.12	Spotkanie kolędowe dla seniorów na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tomaszowie Lubelskim. Tomaszowski Dom Kultury odpowiedzialny był za scenografię, nagłośnienie i oświetlenie.	200
49	29.12	Kolędowanie Zespołu Folklorystycznego Roztocze w Urzędzie Miasta.	50

Udział zespołów/grup/osób TDK w imprezach zewnętrznych

Lp.	Data	Nazwa imprezy
1	17.04-25.05	Udział członków Zespołu Folklorystycznego Roztocze w wymianie młodzieżowej Erasmus+ na Węgrzech.
	14.05	Udział reprezentacji TDK na Otwartych Dniach Funduszy Europejskich w Janowie Lubelskim.
	27.04	Przeprowadzenie lekcji edukacyjnej przez Zespół Folklorystyczny Roztocze w przedszkolu w Jarczowie.

4.07-10.07	Wyjazd Zespołu Folklorystycznego Roztocze do Macedonii Północnej, reprezentowanie kraju na „Festiwalu Bałkańskim” – najstarszym festiwalu na Bałkanach, organizowanym pod patronatem Marszałka Sejmu Macedonii Północnej.
10.07-14.07	Wyjazd Zespołu Folklorystycznego Roztocze do Serbii, reprezentowanie kraju na festiwalu CIOFF „Wreath of Vrsac”.
25.11	Występ Zespołu Folklorystycznego Roztocze w czasie obrony choreografii dyplomowych w Mazowieckim Instytucie Kultury w Warszawie.

Nagrody i wyróżnienia uzyskane przez TDK

Lp.	Data	Nazwa wydarzenia
	8.01	Festiwal „Śpiewajmy i grajmy mu” w Krakowie – Julia Krupa i Emilia Tabała
	8.01	Ogólnopolski konkurs „Wokaliza” – Agata Lasota, uczestniczka Warsztatów Wokalnych TDK otrzymała wyróżnienie
	12.01	Wojewódzkie Spotkania z Kolędą i Pastorałką w Zamościu: 3 miejsce Szymon Hałasa, wyróżnienie Rozalia Tabała i Emilia Tabała, uczestnicy Warsztatów Wokalnych TDK
	12.01	Stanisławowskie Spotkania z Kolędą: Magda Rębisz i Agata Lasota zdobyły 1 miejsce, Julia Krupa i Oliwia Hałasa drugie miejsce. Nagrody dla uczestników Warsztatów Wokalnych TDK
	22.01	XV Międzypowiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek w Krzeszowie: 3 miejsce Oliwii Hałasy uczestniczki Warsztatów Wokalnych TDK
	24.01	Ogólnopolski Konkurs Wokalny Top Star Festiwal: wyróżnienie dla Emilii Tabały, uczestniczki Warsztatów Wokalnych TDK.
	26.01	III Internetowy Ogólnopolski Konkurs „Kolędujemy Jezusowi”: 1 miejsce Agata Lasota, 3 miejsce Rozalia Tabała, wyróżnienie Szymon Hałasa, Emilia Tabała, Oliwia Hałasa. Nagrody dla uczestników Warsztatów Wokalnych TDK.
	29.01	VII Przegląd Zespołów Śpiewaczych w Moniatyczach: 2 miejsce dla Emilii Tabały i Rozalii Tabały, uczestniczek Warsztatów Wokalnych TDK
	29.01	Internetowy Konkurs Piosenki Polskiej „Zaśpiewane Zimą”: 3 miejsce dla Rozalii Tabały, Emilia Tabała, Agata Lasota, 2 miejsce dla Magdaleny Rębisz, Julii Krupy, nagrody dla uczestników Warsztatów Wokalnych TDK.
	30.01	2 Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek w Stargardzie „Dzisiaj w BetleYEEEEEEEm”: 3 miejsce Emilia Tabała, 2 miejsce Rozalia Tabała, uczestniczki Warsztatów Wokalnych TDK
	31.01	IX Ogólnopolski Konkurs Kolęd i Pastorałek „Kolędujemy Razem”: 2 miejsce Agata Lasota, 3 miejsce Szymon Hałasa, wyróżnienie Oliwia Hałasa, uczestnicy Warsztatów Wokalnych TDK

	5.02	II Konkurs Wokalny „Kolęda w pokoju” w Zamościu: wyróżnienie Lena Jakubus, uczestniczka Warsztatów Wokalnych TDK
	18.02	X Konkurs Piosenki o Zwierzętach „Rozśpiewane ZOO” w Ciotuszy Nowej: wyróżnienie Rozalia Tabąła.
	19.02	Karnawałowy Festiwal Piosenki Rozrywkowej „Złoty Cekin”: Srebrny Cekin, II nagroda - Rozalia Tabąła, wyróżnienie specjalne – Emilia Tabąła, Oliwia Hałasa, Agata Lasota, Laureaci Wyróżnieni – Szymon Hałasa, Tytuł Finalisty: Julia Krupa, Magda Rębisz
	23.03	Konkurs Piosenki Angielskiej Smart Voices w Zamościu: Szymon Hałasa otrzymuje wyróżnienie.
	28.03	Powiatowy Przegląd Piosenki „Śpiewamy przeboje naszych dziadków” w Lipinach Dolnych: Szymon Hałasa zdobywa Grand Prix
	31.03	Gminny Konkurs Wokalny „Wiosenna Nutka” w Majdanie Sopockim: 1 miejsce Rozalia Tabąła, Emilia Tabąła, 2 miejsce Agata Lasota, Magdalena Rębisz.
	1.04	Międzynarodowy Festiwal Piosenki Rozrywkowej Online „Your Song”: wyróżnienie - Emilia Tabąła, Rozalia Tabąła, Oliwia Hałasa, Magdalena Rębisz.
1	21.04-22.04.	I miejsce dla II grupy dziecięcej z Zespołu Folklorystycznego Roztocze w 13. Międzykulturowym Festiwalu Folklorystycznym „Zagłębie i Sąsiedzi” w Dąbrowie Górniczej.
2	28.04	Konkurs „O Złoty Klucz do Sławy” w Jarosławiu: laureat konkursu Magdalena Rębisz.
3	16.05	Międzypowiatowy Konkurs Piosenki Maryjnej w Werbkowicach: 1 miejsce Emilia Tabąła, wyróżnienie Julia Krupa.
4	16.05	XX Powiatowy Festiwal Piosenki Obcojęzycznej w Biłgoraju: Nagroda specjalna i 1 miejsce Szymon Hałasa.
5	18.05	XIII Wojewódzki Konkurs Piosenki „Koziołek” w Zamościu: Wyróżnienie Emilia Tabąła.
6	23.05	II Wojewódzki Festiwal Piosenki Bajkowej w Lublinie: 1 miejsce Szymon Hałasa, 2 miejsce Emilia Tabąła, 3 miejsce Rozalia Tabąła.
	28.05	„Zaśpiewane wiosną” – Internetowy Konkurs Piosenki Polskiej: II miejsce- Rozalia Tabąła, II miejsce - Emilia Tabąła
7	1.06	Wojewódzki Konkurs „Śpiewamy Marzenia” w Lublinie.: wyróżnienie dla Agaty Lasoty, Rozalii Tabąły i Magdaleny Rębisz.
8	2.06	XXV Festiwal „Rozśpiewany Chrzążecz w Szczepieszynie: Złoty Chrzążecz – Szymon Hałasa, Brązowy Chrzążecz – Emilia Tabąła.
9	1.07	Młode Talenty Wokalne – I Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej Online: III miejsce – Rozalia Tabąła, III miejsce – Emilia Tabąła, III miejsce – Magdalena Rębisz, Wyróżnienie – Szymon Hałasa,
10	4.07	Wokalarium – IV Ogólnopolski Internetowy Konkurs Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej: wyróżnienie Magdalena Rębisz, Szymon Hałasa.
11	14.07	Ogólnopolski Festiwal Online „Top Star”: wyróżnienie - Emilia Tabąła, 3 miejsce – Szymon Hałasa.
12	18.08	„Młode Talenty Wokalne – Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej Online”: III miejsce –Emilia Tabąła, III miejsce – Rozalia Tabąła.
13	27.08	Ogólnopolski Konkurs Piosenki Wakacyjnej Online: III miejsce – Magdalena Rębisz
14	30.08	Summer Vibe Festiwal: III miejsce: Magdalena Rębisz, II miejsce Emilia Tabąła, Rozalia Tabąła.
15	1.10	„Śpiewaj razem z nami” Ogólnopolski Festiwal Piosenki Online: II miejsce Aleksandra Wójtowicz, III miejsce Maja Wójtowicz.

16	26.10	Finał wojewódzkiego konkursu „Śpiewający Słowik 2023”: wyróżnienie Aleksandra Wójtowicz.
17	27.10	V Festiwal „W krainie baśniowej piosenki” Nisko: II miejsce Aleksandra Wójtowicz.
18	29.10	„Zaśpiewane jesienią”. Internetowy Konkurs Piosenki Polskiej: II miejsce Aleksandra Wójtowicz, wyróżnienie Maja Wójtowicz.
18	8.11	XII Konkurs Piosenki Patriotycznej w Przeworsku: wyróżnienie Aleksandra Wójtowicz
19	10.11	Festiwal Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej w Rzeszowie: II miejsce Aleksandra Wójtowicz
20	10.11	„Daj się wkręcić”, IV Ogólnopolski Konkurs Wokalny OnLine w Radlinie: II miejsce Aleksandra Wójtowicz
21	11.11	III Ogólnopolski Festiwal Piosenki w Gdyni „Dźwięki Wolności” edycja online: wyróżnienie Aleksandra Wójtowicz
22	23.11	Międzynarodowy Festiwal DIGI – FORM ART.: 2 miejsce Maja Wójtowicz, 1 miejsce Aleksandra Wójtowicz.

Obozy/szkolenia

Lp.	Data	Nazwa	Ilość uczestników
1	14.01 – 20.01	Zespół Roztocze – udział w obozie szkoleniowym w Zwierzyniu koło Leska	---
2	31.03-2.04	Udział instruktorów Zespołu Folklorystycznego Roztocze w szkoleniu z techniki tańca klasycznego w Lublinie	
	17.12	Ukończenie Mistrzowskiego Kursu Instruktorskiego przez instruktorów Zespołu – Natalii Kowalskiej i Petara Trajcheskiego	

Miejska Biblioteka Publiczna im. Tomasza Zamoyskiego w Tomaszowie Lubelskim jest samorządową instytucją kultury wpisaną do rejestru Instytucji Kultury dnia 9 marca 1992 r., prowadzonego przez Organizatora. Biblioteka jest zlokalizowana przy ul. Zamojskiej 2. Od 1999 r. pełni zadania biblioteki powiatowej dla powiatu tomaszowskiego, na mocy porozumienia zawartego między Gminą Miejską Tomaszów Lubelski i Zarządem Powiatu Tomaszowskiego. Wynikiem zawartej umowy jest zakres usług bibliotecznych, informacyjnych i kulturalnych świadczonych dla mieszkańców miasta i powiatu tomaszowskiego. Podstawą działania Biblioteki jest wysokość dotacji przyznanej przez Organizatora. Od niej zależy nie tylko jakość lokali bibliotecznych, liczba zakupionych książek, stan sprzętu, ale także zasób kadr. Dostęp do placówki ma każdy, niezależnie od statusu społecznego, zamożności, sprawności ruchowej i intelektualnej, wykształcenia, narodowości itp. – dla wszystkich czytelników i użytkowników biblioteka posiada odpowiednią ofertę.

Główną misją biblioteki jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych ogółu społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i rozwoju kultury; zapewnienie czytelnikom dostępu do wszelkiego rodzaju informacji, przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii; stwarzanie warunków i umacnianie nawyków czytelniczych wśród dzieci od lat najmłodszych; tworzenie przyjaznej przestrzeni i spełnianie oczekiwań wszystkich jej użytkowników; udział w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i dbanie o zachowanie tożsamości kulturowych mieszkańców miasta.

Pracę biblioteki w 2023 r. wspomagało 13 punktów bibliotecznych, w tym 6 prowadzonych w przedszkolach przez pracowników Oddziału dla Dzieci i Młodzieży Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz 7 punktów, na mocy porozumień pomiędzy biblioteką i szkołami, działających przy bibliotekach szkolnych (Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 1, I Liceum Ogólnokształcące, II Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Techniczno - Motoryzacyjnych, Zespół Szkół Techniczno – Zawodowych).

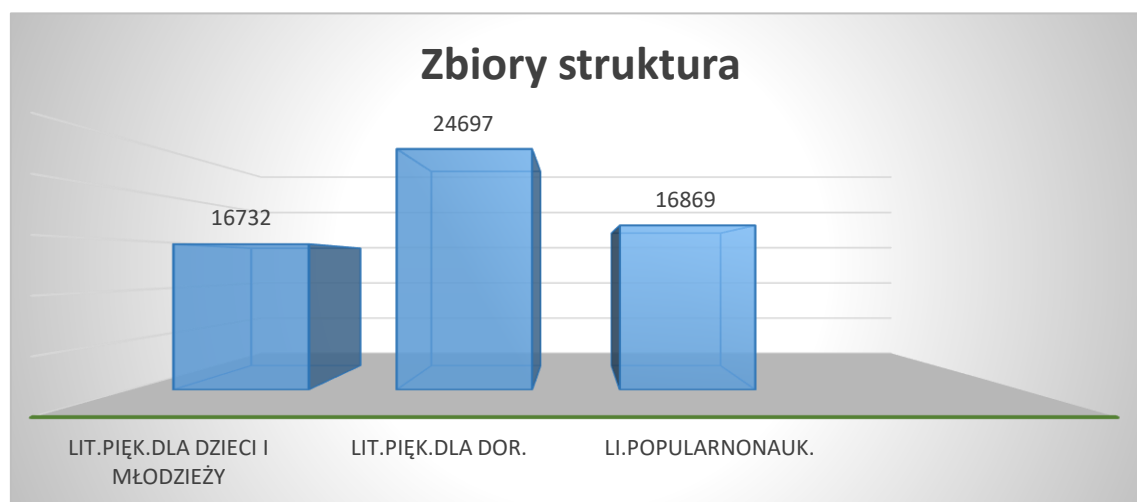
Zbiory

Zbiory biblioteki stanowią- literatura pisarzy polskich i obcych, literatura niebeletrystyczna ze wszystkich dziedzin wiedzy oraz bogaty zestaw lektur szkolnych, a w czytelni- encyklopedii, leksykonów, słowników i albumów. Systematycznie, pojawiają się nowe nazwiska autorów i nowe tytuły książek, konsekwentnie powiększa się oferta naszej biblioteki, w roku 2023 o usługę Legimi.

Biblioteka posiada 159 materiałów audiowizualnych, w tym 134 audiobooków udostępnianych osobom z dysfunkcją wzroku oraz 7 obiektów zdigitalizowanych, dostępnych na stronie biblioteki w zakładce „Tomaszowski Udostępniać”. Na koniec 2023 r. księgozbiór biblioteki liczył ogółem 58298 wol.

W roku 2023 do biblioteki kupiono 1926 książek oraz pakiet 10 kodów miesięcznego dostępu do przeglądarki Legimi. Z budżetu własnego kupiono 1305 książek na kwotę 37500 zł.

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych MKiDN, pozyskano kwotę 20192 zł, za którą kupiono 621 publikacji. Jako dar do księgozbioru biblioteki włączono 72 książki. Jednocześnie w tym samym czasie ze zbiorów biblioteki

wycofano 1625 książek zdezaktualizowanych i zniszczonych za kwotę 25330,78 zł. Zakupy w roku 2023 były dokonywane w sposób celowy i zgodny z zapotrzebowaniem czytelników. Liczba zakupionych książek kształtowała się na poziomie 9,37 wol. na jednego mieszkańca miasta.

Księgozbiór biblioteki od wielu lat uzupełniają czasopisma i prasa codzienna. Stan prenumeraty na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniósł 33 tytuły periodyków na kwotę 9585 zł., a 4 tytuły biblioteka otrzymywała nieodpłatnie. Lista tytułów czasopism do prenumeraty jest zawsze ustalana na podstawie

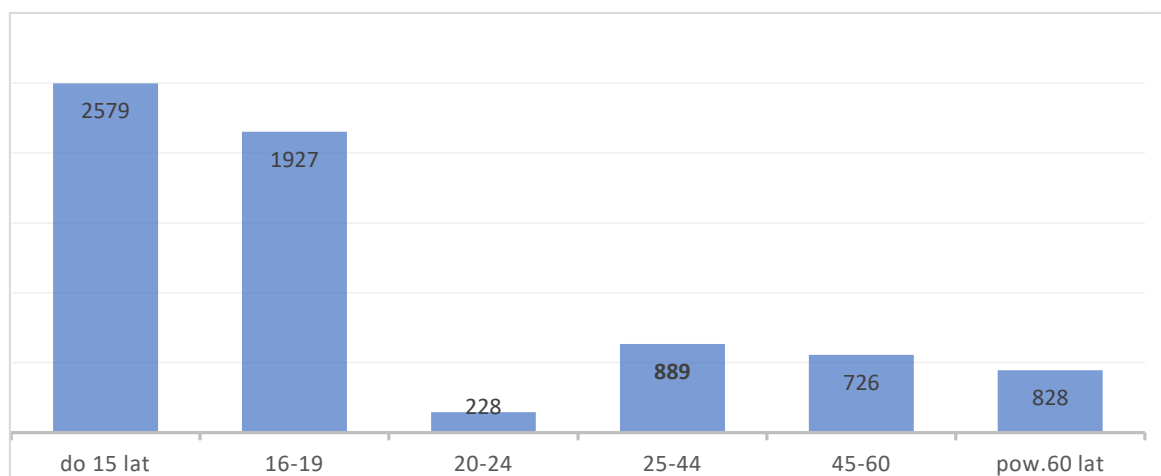
zapotrzebowania czytelników. Czasopisma, które nie są poczytne, są wycofywane z prenumeraty, a na ich miejsce pojawiają się nowe. Archiwizowane są tytuły prasy lokalnej i regionalnej mające wartość informacyjną i bibliograficzną. Przez pewien okres przechowywane są pozostałe tytuły prasowe, publikowane w nich artykuły oraz dodatki tematyczne, posiadające dużą wartość poznawczą dla uczniów i studentów. Na bieżąco uzupełniane są zbiory regionalistów oraz bieżące dokumenty życia społecznego, które zaspokajają potrzeby zainteresowanych naszym regionem. Sukcesywnie wprowadzane są rekordy do Bazy Regionalnej. Na koniec 2023 roku w bazie znajdowało się 308 tytułów książek, 19 tytułów wydawnictw ciągłych i 482 artykuły.

Czytelnictwo

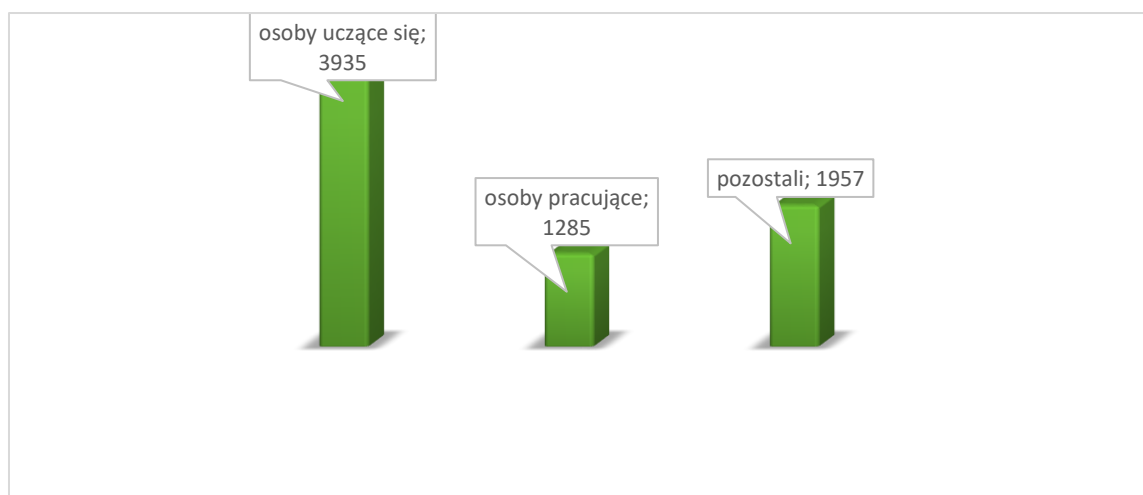
Biblioteka to instytucja stale poszukująca nowych sposobów odpowiadania na zmieniające się potrzeby mieszkańców i ich preferencje czytelnicze. Podejmuje działania zwiększające komfort korzystania ze świadczonych usług, starając się zaoferować czytelnikom jak największy dostęp do książki i informacji przez prowadzone prace związane z informatyzacją i komputeryzacją, tworzenie katalogów on-line, udogadniając warunki dostępu do placówki np. poprzez dostosowywanie godzin otwarcia do potrzeb czytelników czy promocję swojej działalności. Prowadzone są różnorodne formy upowszechniania czytelnictwa oraz systematyczne wzbogacanie księgozbioru o nowości wydawnicze w zakresie literatury pięknej, literatury naukowej i popularnonaukowej oraz prenumeratę prasy i czasopism.

W roku sprawozdawczym 2023, w bibliotece zarejestrowano 7177 czytelników aktywnie wypożyczających. Ogólnie zarejestrowano 9101 użytkowników. Czytelnicy aktywnie korzystający z biblioteki stanowią 40% ogółu mieszkańców miasta. Rozczytanie środowiska w porównaniu z analogicznym okresem roku 2022, zwiększyło się o ok. 1%.

Struktura czytelników wg kryterium wieku

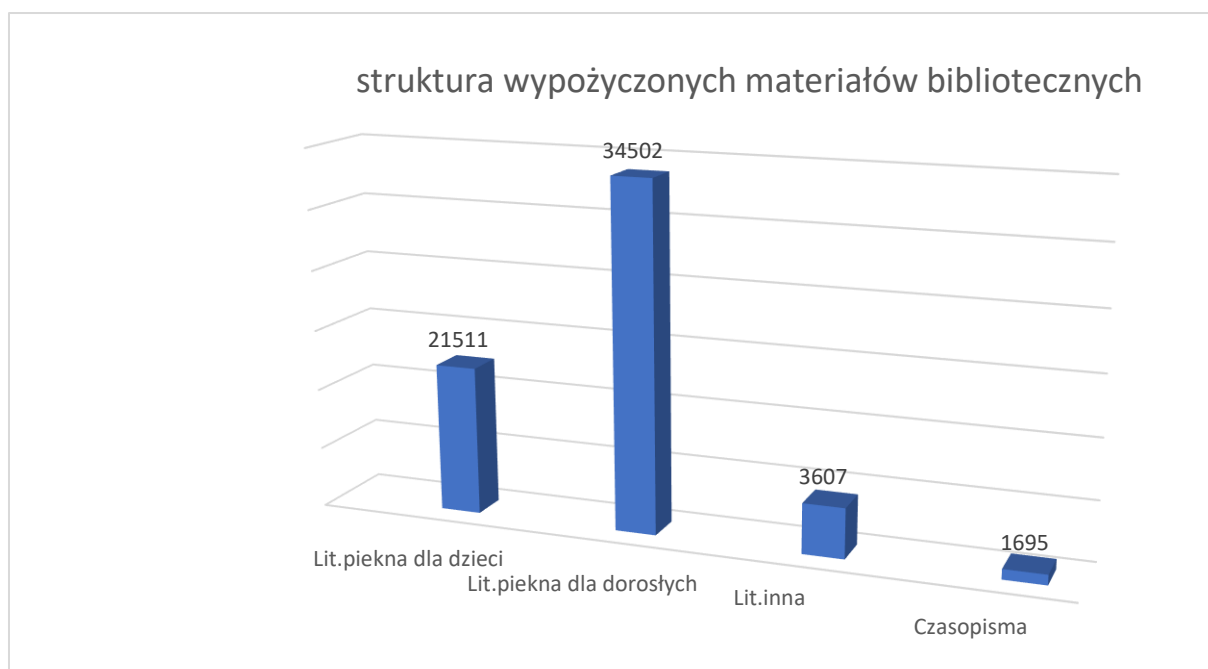

Struktura czytelników według zajęcia

Wypożyczenia i udostępnienia prezencyjne

W okresie sprawozdawczym w bibliotece wypożyczono na zewnątrz 61315 jednostek inwentarzowych, w tym 59620 książek i 1695 czasopism. Na miejscu zaś skorzystano z 6172 materiałów bibliotecznych. W 2023 roku w Wypożyczalni i Czytelnicy dla Dorosłych oraz Oddziale dla Dzieci i Młodzieży odnotowano 23831 samych odwiedzin. Średnia wypożyczeń książek, czasopism, zbiorów specjalnych na zewnątrz i na miejscu w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 3,74. Biblioteka dokonując zakupu księgozbioru stara się trafić w gusta czytelników, w różny sposób poznając preferencje swoich użytkowników. Dokłada wiele starań, by zaspokoić ich potrzeby, z drugiej strony- rozbudzić ich aspiracje i zachęcić do korzystania ze swoich usług. Często motywem sięgnięcia po lekturę są nagrody literackie, które dla wielu są wyznacznikiem jakości książki. Dużą popularnością cieszą się także książki pisane czy rekomendowane przez znane osoby świata mediów. Poczytne są także utwory, które zostały zekranizowane czy na podstawie których powstawały scenariusze filmowe. Największym zainteresowaniem wśród dorosłych cieszą się pozycje beletrystyczne, w tym dzienniki, poradniki, biografie. W zakresie literatury niebeletrystycznej czytelnicy najczęściej pytają o książki z zakresu nauk humanistycznych: psychologii, socjologii, pedagogiki, zarządzania i nauk około ekonomicznych, prawa, finansów, historii literatury pięknej, literatury faktu (publicystyki). Zapotrzebowanie na literaturę popularnonaukową określają najczęściej kierunki studiów podejmowanych przez naszych czytelników.

Aktywność czytelnicza czyli liczba wypożyczeń na zewnątrz przypadająca na 1 czytelnika wynosi 8,54 jednostki inwentarzowej.

Oprócz wypożyczeń na zewnątrz, biblioteka prowadziła także udostępniania w czytelnii. Ogółem w okresie sprawozdawczym udostępniono na miejscu 3042 książki oraz 3130 czasopism, udzielono 2158 informacji i 104 kwerend. Z 11 stanowisk komputerowych skorzystało 1203 osób, bibliotekarze udzielili 97 informacji internetowych. Odnotowano 2644 odwiedzin w czytelniach.

W 2023 roku z Biblioteki skorzystało 51 obywateli Ukrainy. W języku ukraińskim wypożyczono 149 książek, z czego 2 to literatura popularnonaukowa, 29 wol. to literatura piękna, pozostałe to literatura dla dzieci. W cyrylicy Biblioteka posiada 143 książki – 75 to literatura piękna, 6 to niebeletrystyka, a 62 książki to literatura dla dzieci i młodzieży.

Działalność informacyjna biblioteki

Tradycyjnie już realizacja usług informacyjnych prowadzona jest w oparciu o zbiory biblioteczne – drukowane i w postaci elektronicznej – oraz zasoby sieci Internet. Na warsztat informacyjny składają się: księgozbiór podręczny, czasopisma, katalogi, kartoteki dokumentów życia społecznego, teczki wycinków prasowych, bibliografie: regionalna i lokalna oraz zestawienia bibliograficzne na różne tematy. Biblioteka stanowi centrum informacyjne, edukacyjne i kulturalne, umożliwiając dostęp do aktualnych źródeł informacji. Coraz częściej w działalności informacyjnej istotną rolę odgrywają zbiory pozaksiążkowe i Internet.

Podobnie jak w latach poprzednich dużą popularnością cieszyła się **tematyka regionalna** (historia, architektura lokalna, kultura). Wyodrębnione z księgozbioru publikacje i dokumenty na ten temat, kartoteki regionalne, bibliografie regionalne oraz teczki wycinków prasowych stanowiły duże ułatwienie dla czytelników. Niezmiennym zainteresowaniem wśród użytkowników cieszyła

się **informacja turystyczna**. Czytelnicy poszukiwali informacji o agroturystyce, hotelarstwie, organizacji wycieczek. Często korzystali z przewodników turystycznych po Roztoczu i Polsce.

Głównymi odbiorcami informacji byli **studenci i uczniowie**, w tym maturzyści oraz **osoby podnoszące swoje kwalifikacje zawodowe**. Poszukiwali oni obszernych i konkretnych informacji ze wszystkich dziedzin wiedzy. Rozwój technologii pozwolił na udzielanie informacji za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej i różnych komunikatorów internetowych.

W Czytelni dla Dorosłych można było korzystać z **cyfrowej wypożyczalni książek i czasopism naukowych Academia**, czyli cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych. Umożliwia ona dostęp do dokumentów zeskanowanych przez Bibliotekę Narodową. Można w niej znaleźć pełne teksty monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism. Do korzystania z tych zasobów wymagane jest zarejestrowanie się użytkownika w Bibliotece oraz zalogowanie się. Logowanie odbywa się za pomocą indywidualnych danych dostępowych: loginu, będącego numerem karty bibliotecznej oraz hasła.

Obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników biblioteki

Biblioteka dużą wagę przywiązuje do obsługi czytelników niepełnosprawnych. Wychodząc naprzeciw potrzebom czytelników specjalnych grup biblioteka stara się sprostać ich oczekiwaniom dostosowując swoją ofertę do potrzeb – zaopatrując swoje zbiory w książkę mówioną czy specjalne serie wydawnicze „Biblioteka dużej czcionki” czy „Duże litery”, dostosowane do możliwości osób z częściowymi dysfunkcjami wzroku. Od 2017 roku Biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”. Dzięki temu, nasza biblioteka dysponuje dwoma nowoczesnymi urządzeniami do odtwarzania książki cyfrowej "Czytak PLUS", wyposażonymi w obszerną bazę literatury czytanej przez najlepszych lektorów. Z odtwarzaczy skorzystało 5 osób, którym nagrano 147 tytułów książek.

Podobnie jak w latach ubiegłych w ramach usługi „Książka na telefon”, biblioteka oferowała czytelnikom niepełnosprawnym oraz starszym dostarczanie książek do domu za pośrednictwem pracowników. W 2023 roku z usługi tej skorzystało 18 osób, którym zanieśiono 149 książek.

Dzięki gorliwej pracy i zaangażowaniu osób pracujących w bibliotece, staje się ona miejscem bardzo chętnie odwiedzanym przez osoby starsze i niepełnosprawne, które nie tylko przychodzą po książki, ale bardzo często spędzają tu swój wolny czas. Bibliotekarze starają się, aby biblioteka była instytucją, która nie tylko dba o to, aby osoby niepełnosprawne mogły bez przeszkód z jej usług korzystać, ale także by mogły dzięki niej przełamywać bariery oraz otwierać się na świat zewnętrzny.

Komputeryzacja biblioteki i automatyzacja procesów bibliotecznych

Biblioteka do czerwca 2023 roku pracowała w systemie bibliotecznym MAK +. Od 14 czerwca w naszej Bibliotece został wdrożony najnowocześniejszy system biblioteczny Alma wraz z wyszukiwarką Primo. Narzędzia te wykorzystują najlepsze biblioteki na świecie jak Uniwersytetu Harvarda lub Oksfordzki. Dzięki temu czytelnicy otrzymali szybki dostęp do informacji o zbiorach biblioteki i dostęp do połączonych katalogów Biblioteki Narodowej – bazy zawierającej ponad 37 mln jednostek zbiorów

i codziennie powiększanej o kolejne nowości wydawnicze. Nowy katalog online Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego jest dostępny na stronie <http://mbptomaszowlub.pl/> również za pośrednictwem urządzeń mobilnych.

Wszystkie koszty wdrożenia i utrzymania systemu pokryła Biblioteka Narodowa– operator Priorytetu 1. Kierunku Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych, udział w projektach

Biblioteka promuje czytelnictwo na różne sposoby, w zależności od wieku i charakteru odbiorców. Na ten cel pozyskuje granty i realizuje projekty. W 2023 r. wdrażała projekty ogłaszane przez: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Larix, Bibliotekę Narodową i Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

- W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych MKiDN biblioteka pozyskała kwotę 20190 zł, na zakup nowości wydawniczych.
- Biblioteka została beneficjentem projektu „Biblioteka dla wszystkich. Różni. Równi. Ważni”, realizowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. W ramach grantu biblioteka otrzymała darowiznę w wysokości 26140 zł, 5 laptopów, 5 tabletów, 4 roboty Photon. Łączna kwota dofinansowania to 34660 zł. Projekt miał na celu wsparcie ukraińskich uchodźców (głównie dzieci, młodzież i ich opiekunów).
- Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała od Fundacji PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza darowiznę w kwocie 8984 zł, od przedsiębiorstwa PGKiM 1000 zł oraz spółki Krismar 1000 zł . Wsparcie przeznaczone zostało na organizację cyklicznego konkursu organizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną – Festiwal Poezji Śpiewanej „Stachuriada” .
- W ramach promującej czytelnictwo akcji „Weź książkę - zostaw książkę”, przedsiębiorstwo PGKiM przekazało bibliotece jako darowiznę kwotę 2500 zł na wykonanie pięciu biblioteczek plenerowych. Biblioteczki stanęły na placu szpitalnym, w parku, przy "Gamach" na ul. Lipowej, Moniuszki i Kościuszki. Cieszą się dużą popularnością.
- Biblioteka Narodowa– operator Priorytetu 1. Kierunku Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”, wdrożyła w ramach grantu system Alma i katalog online w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego.

Stan zatrudnienia na koniec 2023 r.

Stan zatrudnienia na koniec roku wyniósł 13 osób:

3 – administracja,

8 – pracownicy merytoryczni,

2 – pracownicy obsługi

Ważniejsze imprezy zorganizowane w 2023 r.

Niezmiernie ważne dla biblioteki jest kreowanie wizerunku w otoczeniu, jako instytucji przyjaznej, otwartej, a przede wszystkim aktywnej. Promocja biblioteki jest nieodzownym elementem codziennych działań. Właściwy wizerunek korzystnie wpływa na jakość relacji z otoczeniem, przyczyniając się tym samym do ogólnego wzrostu zaufania do instytucji, dlatego też podążając z duchem czasu stara się trafić ze swoją ofertą do obecnych i potencjalnych czytelników tworząc konta internetowe na popularnych portalach społecznościowych, na bieżąco aktualizować strony WWW, uzupełniając je o najświeższe informacje o podejmowanych działaniach, nowościach czytelniczych, tworzyć newslettery, itp. Jest miejscem, gdzie odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych, służącym mieszkańcom na wszelkie możliwe sposoby, nie tylko do wypożyczenia książek czy prasy. Książnica prowadziła działalność kulturalno-oświatową skierowaną do różnych grup wiekowych we współpracy z instytucjami kultury, szkołami, przedszkolami i organizacjami pozarządowymi.

Każdego roku ustalany jest Kalendarz Imprez Kulturalnych realizowanych przez bibliotekę. Przede wszystkim działalność ta koncentruje się na organizacji spotkań z autorami, prowadzeniu zajęć bibliotecznych, przygotowaniu wystaw, organizacji sesji naukowych i popularyzujących regionalizm, udziału w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo. Przy współpracy ze szkołami, organizuje inscenizacje teatralne a wraz z bibliotekami gminnymi, konkursy skierowane do uczniów całego powiatu. W ramach obchodów Tygodnia Biblijnego, razem z parafią organizuje akcję głośnego czytania Pisma Świętego. Jednym z głównych zadań biblioteki jest działalność edukacyjna, a przez nią propagowanie literatury oraz historii Polski i regionu wśród mieszkańców miasta i powiatu.

Biblioteka popularyzując książkę i czytelnictwo, pomaga w zdobywaniu wiedzy, oferuje ciekawe formy działalności, gromadzi i udostępnia zbiory. Organizując przedsięwzięcia dla użytkowników biblioteki, zachęca do interesującego i oryginalnego spędzenia wolnego czasu oraz poszerzania własnych zainteresowań. W 2023 roku, Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała 64 wydarzenia, w których uczestniczyło 3050 osób. Były to m. in.: wernisaże, konkursy, wystawy, konferencje, spotkania w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki, lekcje biblioteczne, udział w ogólnopolskich akcjach promujących książkę jak np. „Narodowe Czytanie” czy „Noc Bibliotek”.

Promocja czytelnictwa, biblioteki i oferowanych usług odbywa się na kilku poziomach równoległe. Materiały informacyjne jak plakaty, ulotki, afisze, zaproszenia to tradycyjna i skuteczna forma informowania o prowadzonych działaniach, kierowana do rzeczywistych i potencjalnych użytkowników. Promocja dokonywała się poprzez wycieczki, lekcje biblioteczne dla uczniów szkół z terenu miasta i powiatu. Doskonałym sposobem na popularyzację czytelnictwa były dyskusje nad książką oraz publikacje artykułów poświęconych wydawnictwom i samej bibliotece. Promocja poszczególnych działań i zasobów odbywała się także w lokalnej prasie.

Najważniejsze wydarzenia kulturalne, promocyjne, edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej:

1. Spotkania autorskie

Spotkania autorskie cieszą się niesłabnącą popularnością, zwłaszcza, gdy zapraszani goście są dobrze znani i cenieni przez czytelników. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom odbiorców w bibliotece gościli:

- Tomasz Róg, historyk i regionalista, autor książki "Ocalony z Katynia",
- Błażej Torański, autor książek "Kat polskich dzieci" oraz "Mały Oświęcim",
- ks. prof. Tadeusz Guz promujący książkę „Geniusz patriotyzmu”.

2. Wykłady, prezentacje popularnonaukowe

Biblioteka jako ośrodek edukacyjny proponowała wykłady i sesje popularnonaukowe, którym towarzyszyły panele dyskusyjne, podczas których słuchacze zabierali głos, komentując omawiany problem, dzieląc się własnymi spostrzeżeniami i uwagami. W 2023 roku w Miejskiej Bibliotece zorganizowano:

- wykład emerytowanego starszego chorążego sztabowego Straży Granicznej Mariusza Skorniewskiego, pasjonata historii najnowszej, miłośnika turystyki oraz honorowego prezesa Stowarzyszenia „Robim, co mogę”, zaangażowanego wraz z innymi społecznikami w odkrywanie, porządkowanie i restaurowanie miejsc pamięci naszych rodaków na Ukrainie od 1914 do 1939 roku.
- wykład, dotyczący powstania w getcie warszawskim. Prelekcję na temat powstania w getcie warszawskim, którego 80. rocznicę obchodziliśmy 19 kwietnia, wygłosiła dr Ewa Koper, pracownik Muzeum w Bełżcu.
- wykład prof. Haliny Pelcowej poświęcony Dziedzictwu językowemu i kulturowemu Roztocza Środkowego.

3. Konkursy, wystawy, koncerty

Każdego roku wystawy organizowane przez bibliotekę cieszą się coraz większą różnorodnością tematów. Wystawy regionalne, pokonkursowe, wystawy prac uczestników instytucji współpracujących z biblioteką. Prezentowane były zarówno prace amatorów i pasjonatów oraz profesjonalistów. Poprzez wystawy biblioteka nie tylko prezentuje dorobek bardziej lub mniej znanych artystów, ale i pobudza swoich czytelników do podejmowania aktywności, dając szansę zaprezentowania własnych pasji i zainteresowań.

Niesłabnącą popularnością wśród czytelników cieszyły się także konkursy adresowane do różnych grup wiekowych, którym niejednokrotnie towarzyszyły atrakcyjne nagrody rzeczowe, ekspozycje, publikacje wyróżnionych prac.

- Powiatowy Festiwal Piosenki Ekologicznej i Turystycznej był zorganizowany przy współudziale z Komendą Hufca ZHP w Tomaszowie Lubelskim.
- konkurs recytatorski „W Krainie Wierszy” – w 2023 roku odbyła się już szósta edycja tego konkursu.

- Powiatowy Konkurs Recytatorski im. Tomasza Zamoyskiego to konkurs skierowany do uczniów szkół podstawowych kl. III-VIII i ponadpodstawowych miasta Tomaszowa Lubelskiego i powiatu tomaszowskiego. Cele konkursu to upamiętnienie rocznicy nadania Miejskiej Biblioteki Publicznej imienia Tomasza Zamoyskiego, pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego regionu, propagowanie twórczości poetów regionalnych, kształtowanie kultury żywego słowa oraz doskonalenie warsztatowych umiejętności recytatorskich.
- Wielkanocne Stroiki i Pisanki – cykliczny konkurs adresowany do dzieci i młodzieży z Tomaszowa Lubelskiego i powiatu tomaszowskiego.
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Najpiękniejsze Szopki i Stroiki Bożonarodzeniowe”. To cykliczny konkurs, którego celem jest promowanie wśród dzieci i młodzieży tradycji świąt Bożego Narodzenia.
- Konkurs i Festiwalu Poezji Śpiewanej „Stachuriada” – Miejska Biblioteka Publiczna we współpracy z Urzędem Miasta Tomaszów Lubelski i TDK zorganizowała XV Konkurs i Festiwal Poezji Śpiewanej „Stachuriada”, którego gościem specjalnym był zespół Cztery Pory Miłowania.
- Tomaszowski Mistrz Ortografii to cykliczny konkurs upamiętniający Dzień Języka Ojczystego.
- wystawa poświęcona portugalskiemu nobliście (1998) Jose Saramago. Wystawę przygotował zespół naukowców z Centrum Języka Portugalskiego "CAMOES" z UMCS w 100. rocznicę urodzin pisarza.
- wystawa zdjęć uczniów SP nr 3 na temat przemijania.
- wystawa prac rękodzielniczych wykonanych przez uczestników Ośrodka Wsparcia PSONI Koło w Tomaszowie Lubelskim pod kierunkiem terapeutów Sylwii Nowak, Urszuli Trzeźniowskiej, Agaty Kęczkowskiej, Zofii Szykuły, Moniki Dworniczak, Agnieszki Kusiak i Justyny Gawrońskiej.
- wystawa fotograficzna Katarzyny Soluch pt. „Moja fotograficzna podróż po Roztoczu”.
- wystawa prac uczniów klas VI i VII Szkoły Podstawowej Nr 3 im. doktora Janusza Petera, wykonanych pod kierunkiem Iwony Jędruszko.
- wystawa prac w technice eco-printu Pani Anny Woś pt. "OBRAZY Z NATURY".
- wieczór poezji i muzyki. Zrealizowany w ramach Dni Tomaszowa Lubelskiego koncert Kasi Maziarczyk- Dziki i Michała Dzikiego oraz recytacje wierszy tomaszowskich poetów: Elżbiety Krech, Andrzeja Stechnija i Jerzego Kija.

4. Inne inicjatywy

- ”Tabletka biblioteczna” – przychodnia przy ul. Zamojskiej 2, pragnąc uprzyjemnić pacjentom czas oczekiwania na wizytę, przyłączyła się do akcji organizowanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną „Tabletka Biblioteczna”. W poczekalni, znalazły się książki, podarowane przez bibliotekę, które można czytać w trakcie oczekiwania na badanie. Wybraną lekturę (jeśli zainteresuje) można było pożyczyć do domu a po przeczytaniu czy podczas następnej wizyty, odstawić na regał.
- Spotkania członków Dyskusyjnego Klubu Książki dla osób dorosłych oraz dla młodzieży. Strategicznymi celami programu są: promocja kultury literackiej i czytelnictwa, ożywienie i integracja środowisk skupionych wokół bibliotek publicznych, zachęcenie nowych użytkowników do korzystania z bibliotek publicznych oraz inspirowanie bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie (m.in. poprzez

włączanie klubów w ogólnopolskie kampanie proczytelnicze, takie jak Narodowe Czytanie bądź obchody literackich jubileuszy). Celem programu jest również popularyzacja idei DKK w środowiskach do tej pory niezaangażowanych w ruch. W ramach projektu uczestnicy spotkają się co najmniej raz w miesiącu i omawiają wybrane przez siebie książki. Organizowane są także spotkania autorskie. Do DKK dla dorosłych należy 18 osób a do młodzieżowego 12. W 2023 roku, TDKK dla dorosłych został ogłoszony jednym z najaktywniejszych Dyskusyjnych Klubów Książki na Lubelszczyźnie.

- Narodowe Czytanie - z inicjatywy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego, we współpracy z Tomaszowskim Domem Kultury, w amfiteatrze Parku Miejskiego odbyła się 12 Edycja Narodowego Czytania. Odbyła się prawdziwa lekcja literatury i patriotyzmu. Rozpoczęło się od inscenizacji fragmentów powieści Elizy Orzeszkowej "Nad Niemnem", przygotowanej przez młodzież z LO nr 1 pod kierunkiem p. prof. Marii Gęborys i występów kapeli Zespołu Folklorystycznego "Roztocze". Następnie zaproszeni goście czytali fragm. powieści. Było i wzniośle i wesoło.

- „Noc Bibliotek” – to ogólnopolska akcja która w 2023 roku, odbyła się pod hasłem „Absurd nie czytać”. Z wyjątkowo atrakcyjnym programem i imponującą oprawą artystyczną IX edycja Nocy Bibliotek odbyła się w sobotę 7 października, najpierw w Oddziale Dziecięcym, a następnie w czytelnicy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego.

- Finał WOŚP - przy Miejskiej Bibliotece Publicznej mieścił się Tomaszowski Sztab WOŚP, który skupiał wolontariuszy z tomaszowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych samorządowych i prywatnych.

- Ogólnopolski Tydzień Biblijny - w 2023 roku odbyła się X edycja Narodowego Czytania Pisma Świętego. Publiczna lektura tego najbardziej popularnego na świecie dzieła, wydanego w milionach egzemplarzy, przetłumaczonego na ponad 300 języków została zorganizowana we współpracy Parafii pw. ZNMP, UM przez MBP im. Tomasza Zamoyskiego. W bieżącym roku w Tomaszowskim Maratonie Biblijnym wzięło udział 111 osób.

- Konkurs i Festiwalu Poezji Śpiewanej „Stachuriada” – Miejska Biblioteka Publiczna we współpracy z Urzędem Miasta Tomaszów Lubelski i TDK zorganizowała XV Konkurs i Festiwalu Poezji Śpiewanej „Stachuriada”, którego gościem specjalnym był zespół Cztery Pory Miłowania.

– Międzynarodowy Dzień Kawy. 29 września (Międzynarodowy Dzień Kawy) w Miejskiej Bibliotece Publicznej obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Kawy. Napoju, który ma tylu samo zwolenników jak przeciwników ale jest nieodłącznym składnikiem formalnych i koleżeńskich spotkań. Wizyta w tym dniu w bibliotece owocowała ciekawą lekturą przy filiżance aromatycznej kawy.

- Europejski Dzień Języków – międzynarodowe święto, ustanowione z inicjatywy Rady Europy. Jego celem jest zachęcenie Europejczyków do nauki języków obcych oraz propagowanie zalet różnorodności językowej. To zadanie od lat realizuje nasza biblioteka. W roku 2023 zajęcia zostały przygotowane przez młodzież z I Liceum Ogólnokształcącego i Szkoły Podstawowej nr 2 w Tomaszowie Lubelskim.

- Ferie oraz wakacje w bibliotece. Książka wzbogaca wiedzę dziecka, rozwija intelekt, wzbogaca słownictwo, jest źródłem zabawy i rozrywki. Dzięki czytaniu dziecko uczy się pełniejszego wyrażania

siebie i swych uczuć, dlatego biblioteka cyklicznie organizuje czas dla najmłodszych mieszkańców miasta w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Dzięki takim działaniom biblioteka ma szansę pozyskać coraz młodsze rzesze czytelników, wychowywać je na dojrzałych pasjonatów literatury.

7.3 Sport

Ośrodek Sportu i Rekreacji „Tomasovia” w 2023 roku realizował zadania z zakresu kultury fizycznej, utrzymania obiektów sportowych służących mieszkańcom miasta i okolic, świadczył usługi noclegowe oraz zajmował się prowadzeniem Krytej Pływalni w Tomaszowie Lubelskim.

W dniu 12.10.2023 roku odbyło się oficjalne otwarcie Akademii Aktywności oraz Stadionu Piłkarskiego wraz z kompleksem lekkoatletycznym. Podczas otwarcia obiektów na murawie boiska głównego OSiR „Tomasovia” odbył się mecz mistrzowski IV Ligi pomiędzy Tomasovia- Motor II Lublin.

Działalność sportowo-rekreacyjna to organizowanie turniejów, gier i zabaw dla mieszkańców miasta i okolicy. Wiele imprez organizowanych przez Ośrodek ma już wieloletnią tradycję. W analizowanym okresie Ośrodek kontynuował wieloletnią współpracę z wieloma organizacjami, stowarzyszeniami i klubami sportowymi przy organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych. W ramach tej współpracy ponosił m.in. koszty:

- 1) przygotowania i udostępniania obiektów sportowych w tym przygotowanie tras narciarskich, tras biegowych,
- 2) zabezpieczenia imprezy w sprzęt techniczny obejmujący: nagłośnienie, sprzęt pomiarowy, fotokomórkę, radiotelefon, kosze z flagami, kosze na śmieci, stoliki, ławki, krzeselka, podium, numery startowe,
- 3) pomoc w obsłudze technicznej i pełnienia służby porządkowej podczas imprezy,
- 4) posprzątania obiektów po zakończeniu imprezy.

W analizowanym okresie Ośrodek współpracował z następującymi organizacjami, stowarzyszeniami i klubami sportowymi przy organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych:

- Lubelskim Okręgowym Związkiem Narciarskim,
- Lubelskim Okręgowym Związkiem Lekkiej Atletyki,
- Lubelskim Związkiem Piłki Nożnej,
- Wojewódzkim Związkiem Piłki Siatkowej,
- Zamojskim Okręgowym Związkiem Piłki Nożnej,
- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Tomaszowie Lubelskim,
- MULKS Tomaszów Lubelski,
- TUKS RST ROZTOCZE Tomaszów Lubelski,
- Świetlica Środowiskowa „KROKUS”,
- Tomaszowski Dom Kultury ,
- Uczniowski Klub Sportowy „GIM-Dwójka”,
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy ,

- Tomaszowska Akademia Sztuk Walki,
- Tomaszowskie Stowarzyszenie Sportowe „Tomasovia”
- Tomaszowskie Towarzystwo Sportowe „TOP”,
- TAURON,
- Tomaszowski Klub Sportowy „Tomasovia”.

W omawianym okresie Ośrodek zapewniał pomoc techniczną i zabezpieczał w sprzęt techniczny następujące wydarzenia:

- 1) W ramach upamiętnienia 84 rocznicy bitew pod Tomaszowem Lubelskim w dniu 16.09.2024 r. odbył się XII Tomaszowski Półmaraton pamięci Żołnierzy Września 1939 roku którego głównym organizatorem był OSiR „Tomasovia”. Tego samego dnia na obiektach OSiR organizowane były „XV Biegi Przełajowe z okazji Bitew pod Tomaszowem Lubelskim.
- 2) Dnia 22.09.2023 roku z okazji 100- lecia TKS Tomasovia na obiektach OSiR odbył się mecz piłki nożnej o mistrzostwo IV Ligii TKS Tomasovia- Górnik II Łęczna.
- 3) W 24.09.2023 roku z okazji 100-lecia TKS Tomasovia odbył się piknik rodzinny na obiektach OSiR „Tomasovia” oraz mecz Oldbojów TKS Tomasovia – Wołyń Łuck (Ukraina)
- 4) Dnia 28.09.2023 r. odbył się „VI Diecezjalny Dzień Sportu” w którym uczestniczyło siedmiuset uczestników w kategoriach: piłka nożna, piłka plażowa, biegi średnio dystansowe, bieg sztafetowy, skok w dal z miejsca, rzut piłeczką palantową.
- 5) W dniu 05.10.2023 roku po raz pierwszy zostały zorganizowane zawody sportowe pod nazwą SENIORIADA dla osób 60+.
- 6) W dniu 08.10.2023 r. odbyło się XIII Miejskie Święto Roweru. Start i meta usytuowane były na stadionie OSiR Tomasovia, a uczestnicy mieli do pokonania trasę Tomaszów Lubelski - Susiec - Tomaszów Lubelski. W trakcie akcji zbierane zostały fundusze na rehabilitację dla Łukasza Kowala z Jezierni. W rajdzie wzięło udział 61 uczestników z których wyłoniono w wyniku losowania zwycięzcę głównej nagrody jaką by rower ufundowany przez Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski.
- 7) W dniu 15.10.2023 roku na hali sportowej OSiR „Tomasovia” TAURON zorganizował dla dzieci ze szkół podstawowych konkurs plastyczny pod nazwą „Szkoła z Energią”.
- 8) Turniej Kicekr CUP w ramach programu „Ruch to zdrowie niech się każdy o tym dowie” odbył się dnia 12.11.2023 roku.
- 9) Dnia 12.11.2023 roku w Parku Miejskim odbył się bieg sztafetowy na 105 km na 105 rocznicę Odzyskania Niepodległości.
- 10) W listopadzie 2023 roku na Obiektach OSiR „Tomasovia” przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miasto Tomaszów Lubelski był realizowany projekt pod nazwą „ Polityka Senioralna EFS+”.
- 11) W dniu 06.12.2023 r. zostało otwarte miejskie lodowisko przy współpracy Ośrodka Sportu i Rekreacji „Tomasovia”, Urzędem Miasta, Tomaszowskim Domem Kultury, Miejskim

Zarządem Dróg oraz Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej.

12) Spotkanie opłatkowe dla Seniorów miało miejsce dnia 28.12.2023 r na hali sportowej OSiR „Tomasovia”. Organizatorami było Miasto Tomaszów Lubelski przy współpracy z OSiR „Tomasovia” oraz „Bistro Trybuna”.

Działalność Krytej Pływalni:

Kompleks basenowy składa się z:

- głównego basenu o wymiarach 25x12m z sześcioma torami o głębokości od 1,2m do 2m,
- małego basenu rekreacyjnego o wymiarach 9 x 18m o głębokości od 0,9 m do 1,2 m.
- brodzika dla dzieci
- zjeżdżalni
- 2 jacuzzi,
- sauny suchej
- dzikiej rzeki z gejzerami.

Ponadto kompleks sportowy oferuje także siłownię, restaurację z barem oraz parking dla 75 samochodów. Na Krytej Pływalni są oferowane usługi z zakresu indywidualnej i grupowej nauki pływania, oraz zajęcia z aqua fitness. W kasie jest możliwość zakupu czepek, kąpielówek i okularów. Od dnia 4 września 2023 roku do dnia 1 października 2023 roku Kryta Pływalnia była nieczynna z powodu prac konserwacyjnych.

Obozy sportowe

W ramach prowadzonej działalności szkoleniowej Ośrodek Sportu i Rekreacji „Tomasovia” jest miejscem chętnie wybieranym jako miejsce obozów sportowych. Obozy sportowe zorganizowane w 2023 r. to m.in.:

- UKS 9 Tomaszów Mazowiecki od dnia 26.05.2023 r. do dnia 28.05.2023 r., w obozie uczestniczyło 15 osób
- UKS 9 Tomaszów Mazowiecki od dnia 02.06.2023 r. do dnia 04.06.2023 r., w obozie uczestniczyło 15 osób
- UKS 9 Tomaszów Mazowiecki od dnia 09.06.2023 r. do dnia 11.06.2023 r., w obozie uczestniczyło 15 osób.
- UKS Huragan Krzczonów miał swój obóz w dniach od 26.06.2023 r. do dnia 30.06.2023r., w obozie uczestniczyło 40 osób
- Sanok Górnik od dnia 03.07.2023 r. do dnia 14.07.2023 r., w obozie uczestniczyło 35 osób
- Rzeszowskie Stowarzyszeni Rolkowe od dnia 16.07.2023 r. do dnia 22.07.2023 r., w obozie wzięło udział 15 osób.
- Rzeszowskie Stowarzyszeni Rolkowe od dnia 22.07.2023 r. do dnia 28.07.2023 r. w obozie wzięły udział 34 osoby
- Ukraińska Federacja Rolkowa Sportu od dnia 06.08.2023 r. do dnia 15.08.2023 r., w obozie wzięło udział 9 osób

- Korzystając tylko z obiektów sportowych, bez noclegów był obóz Sławomira Chmury w którym uczestniczyło 70 osób w dniach od 30.07.2023 r. do dnia 05.08.2024 r.
 - Akademia Piłkarska Wawer miała swój obóz w dniach od 06.08.2023 r. do 12.08.2023 r., w obozie uczestniczyło 20 osób.
 - AZS Lublin od dnia 14.08.2023 r do dnia 21.08.2023 r., w obozie uczestniczyło około 14 osób
- W 2023 roku działalność szkoleniowa prowadzona była w trzech sekcjach sportowych:
- piłka nożna – 13 grup, tj. Juniorzy Starsi i Młodszy, Trampkarze Starsi i Młodszy, Młodzicy Starsi dwie drużyny i Młodszy, Orlicy Starsi 2 drużyny i Młodszy, Żacy Starsi i Młodszy, Szkrzaty
 - piłka siatkowa - 3 grupy, tj. Juniorki, Kadetki, Młodziczki;
 - lekkoatletyka – 3 grupy.
- Łącznie w zajęciach treningowych brało udział około 350 osób. Zajęcia treningowe odbywały się średnio 4 razy w tygodniu.

Piłka nożna

Junior Młodszy/ Junior Starszy - rocznik 2005/2006

Drużynę trenuje Zenon Maksymiak. W tygodniu prowadzone są treningi od 4 do 3 jednostek meczowych i mecz kontrolny. Drużyna juniora młodszego zajęła I miejsce w lidze. Wygrała 4 mecze, 0 remisów, 2 porażki. Drużyna grała w II Lidze Wojewódzkiej Juniora B1 Junior Młodszy. Zawodnicy po rundzie wiosennej przeszli do wyższej kategorii wiekowej i drużyna gra w I Lidze Wojewódzkiej Juniora A1 Junior Starszy grupie Junior Starszy

Trampkarz Starszy / Junior Młodszy - rocznik 2007/2008

Zenon Maksymiak trenował drużynę trampkarza starszego. W tygodniu prowadzone są treningi od 4 do 3 jednostek meczowych i mecz kontrolny. Rozegrano turniej halowy w Biłgoraju gdzie zajęli 4 miejsce. Drużyna grała w I lidze Wojewódzkiej C1 Trampkarz Starszy. Po rundzie wiosennej zawodnicy uzyskali awans do grupy Juniora Młodszego, w drużynie jest zgłoszonych 24 zawodników. Drużyna gra w II Lidze Wojewódzkiej B1 Juniora Młodszego.

Trampkarz Młodszy/ Trampkarz Starszy - rocznik 2009

Drużynę prowadził trener Ireneusz Baran. Okres przygotowawczy trwał od 03.01.2023 do 19.03.2023r. Chłopcy z rocznika 2009 trenowali przez okres zimowy 3 razy w tygodniu, dodatkowo w lutym zorganizowany został obóz dochodzeniowy na własnych obiektach w trakcie którego chłopcy trenowali 2 razy dziennie. W trakcie przygotowań chłopcy rozegrali 8 spotkań kontrolnych. Rozgrywki Wojewódzkiej Ligi Trampkarzy młodszych rozpoczęły się 26 marca wygranym meczem z Avią Świdnik 7 do 1. Chłopcy zajęli I miejsce w tabeli uzyskując awans do I Ligi Wojewódzkiej Trampkarza Starszego. W okresie 17-23.07.2023 drużyna wyjechała na obóz sportowy do Frampola. Łącznie drużyna rozegrała 14 ligowych spotkań plasując się w szóstce najlepszych drużyn w województwie.

Młodzik Starszy/ Trampkarz Młodszy - rocznik 2010

Trenerem drużyny młodzika starszego jest Konrad Kozdra. Zajęcia odbywały się trzy razy w tygodniu, a w weekendy organizowane były mecze kontrolne. W okresie ferii zimowych 2023

odbył się obóz dochodzeniowy na obiektach OSiR podczas którego chłopcy mieli codziennie zajęcia piłkarskie oraz dodatkowo zajęcia na basenie. W rundzie wiosennej zawodnicy grali w II Lidze Wojewódzkiej Młodzika Starszego. Finalnie zajęli 2 miejsce. Drużyna awansowała do grupy Trampkarza Młodszego. W okresie letnim zawodnicy uczestniczyli w półkolonii podczas której uczestniczyli w zajęciach sportowych na boisku oraz na krytej pływalni. Ponad to mieli zajęcia z psychologiem, dietetykiem oraz fizjoterapeutą. W rundzie jesiennej sezonu 2023/24 zawodnicy trenowali 3 razy w tygodniu oraz uczestniczyli w meczach sparingowych i mistrzowskich. Uczestniczyli w rozgrywkach II Ligi Wojewódzkiej Trampkarza Młodszego. Uplasowali się na 3 miejscu w tabeli ligowej.

Młodzik Młodszy/ Młodzik Starszy - rocznik 2011 grupa niebieska

Drużynę trenuje Artur Jaremko. Zajęcia odbywały się trzy razy w tygodniu plus był przeprowadzany mecz kontrolny. W Halowym Turnieju o Puchar Burmistrza Miasta w Tomaszowie Lubelskim drużyna zajęła I miejsce. Zawodnicy grali w II Lidze Wojewódzkiej D2 Młodzika Młodszego. Chłopcy uzyskali awans do I Ligi Wojewódzkiej Młodzika Starszego

Młodzik Młodszy/ Młodzik Starszy - rocznik 2011/2012 grupa biała

Trenerem drużyny jest Artur Jaremko. Zajęcia odbywały się trzy razy w tygodniu plus był przeprowadzany mecz kontrolny. Zawodnicy grają w II Lidze Wojewódzkiej D2 Młodzika Młodszego. Drużyna w rozgrywkach zajęła 4 miejsce. Po rundzie wiosennej zawodnicy uzyskali awans do drużyny młodzika młodszego Po przerwie treningi wznowione zostały od 1 sierpnia 2023 roku

Orlik Starszy/ Młodzik Młodszy – Rocznik 2012 r.

Trenerem drużyny jest Marcin Niespiał. Drużyna rocznika 2012 to grupa 14(13) zawodników, która jest bardzo wyrównana pod względem technicznym i motorycznym. Grupa ta trenuje cztery razy w tygodniu w tym jest jedna jednostka meczowa. Chłopcy w pierwszej części roku kalendarzowego zostali zgłoszeni do wyższej kategorii wiekowej Okręgowej Lidze Młodzika Młodszego. Chłopcy pomimo rywalizacji ze starszymi zawodnikami bardzo dobrze sobie radzili w rywalizacji ligowej i skończyli sezon ligowy na drugim miejscu. Od sierpnia drużyna na obozie dochodzeniowym na obiektach OSiR Tomasovia rozpoczęła przygotowywania do II ligi Wojewódzkiej Młodzika Młodszego – runda jesienna. Drużyna rozegrały 5 sparingów w tym z 2 drużynami z Warszawy. Wszystkie 5 sparingów zakończyło się zwycięstwem naszych zawodników. Po rundzie jesiennej nasi młodzi zawodnicy zajmują bardzo dobre czwarte miejsce w II lidze wojewódzkiej.

Orlik Młodszy/ Orlik Starszy – rocznik 2013r.

Trenerem drużyny jest Marcin Niespiał. Grupa składa się z 14 zawodników, którzy są bardzo wyrównani pod względem technicznym i motorycznym. Grupa ta trenuje 4 razy w tygodniu w tym jest jedna jednostka meczowa. W okresie wakacyjnym dochodzą dodatkowe sparingi i często chłopcy mają 5 jednostek treningowych. Od sierpnia drużyna na obozie dochodzeniowym na obiektach OSiR Tomasovia rozpoczęła przygotowywania do ligi – runda jesienna. Drużyna rozegrały 7 sparingów w tym z 3 drużynami z Warszawy. Wszystkie 7 sparingów zakończyło się zwycięstwem

naszych zawodników. Drużyna została zgłoszona do wyższej kategorii wiekowej i po raz pierwszy rozpoczęli rywalizację ze starszymi zawodnikami w drużynach 9-cio osobowych. Po rundzie jesiennej nasi młodzi zawodnicy zajmują bardzo dobre trzecie miejsce. Po rundzie jesiennej zawodnicy regularnie trenują i rozgrywają spotkania kontrolne.

Orlik Starszy E1 - rocznik 2013

Trenerem drużyny jest Rafał Hek. Grupa została zawiązana we wrześniu 2023 roku. W rundzie jesiennej rozgrywała swoje mecze systemem turniejowym. Chłopcy trenują trzy razy w tygodniu oraz jest rozgrywany mecz kontrolny. Zawodnicy grający w tej grupie brali udział we wszystkich turniejach rozgrywanych zgodnie z harmonogramem rozgrywek. Po zakończeniu rozgrywek drużyna rozegrała dwa mecze kontrolne z zespołem AP „Kiker”.

Orlik Młodszy E2 – rocznik 2014

Trenerem drużyny jest Zbigniew Ulanowski. Chłopcy grają w Zamojskiej Okręgowej Lidze Orlika Młodsze gr. I, system turniejowy bez zapisywania wyników i sporządzania tabeli. Grupa trenuje cztery razy w tygodniu. Obóz dochodzeniowy odbył się w dniach 21.08.2023- 25.08.2023 r.

Żak Starszy F1- rocznik 2015

Drużyna trenera Zbigniewa Ulanowskiego grał w Zamojskiej Okręgowej Lidze Żaka Starszego gr. II, system turniejowy bez zapisywania wyników i sporządzania tabeli. Grupa trenuje cztery razy w tygodniu. Obóz dochodzeniowy odbył się w dniach od 07.08.2023 do 11.08.2023 roku

Żak Młodszy F2 - rocznik 2016

Paweł Drapała trenuje grupę żak młodszy czyli rocznik 2016. Treningi po przerwie wakacyjnej zostały wznowione na początku sierpnia. Początki nie należały do najłatwiejszych ponieważ frekwencja nie dopisywała. Frekwencją i umiejętnościami od początku w grupie wyróżniali się Artur Kurantowicz i Dawid Mróz. Grupa od początku trenuje trzy razy w tygodniu. Poza treningami obowiązkowo raz w tygodniu gra turniej, sparing lub grę wewnętrzną. Drużyna na jesień zagrała w dwóch związkowych turniejach w którym wygrała wszystkie swoje mecze.

Skrzat U7 - rocznik 2017/2018

Piotr Joniec jest trenerem drużyny Skrzat U7 Tomaszów Lubelski. Grupę stanowią dzieci urodzone w 2017 roku i 2018 roku. Drużyna rozpoczęła treningi w sierpniu 2023 roku jako grupa naborowa. Obecnie w skład drużyny wchodzi 12 chłopców (9 z rocznika 2017 i 3 z rocznika 2018). Zawodnicy w okresie od sierpnia 2023 roku odbywali 2 jednostki treningowe a w weekendy gry wewnętrzne bądź brali udział w turniejach. Mecze drużyny rozgrywane są w systemie turnieju, podczas których wyniki nie są w żaden sposób klasyfikowane.

Weryfikacja pracy szkoleniowej i treningowej dokonywana była poprzez rozgrywanie przez nasze drużyny młodzieżowe meczy kontrolnych, sparingowych zarówno na miejscu jak i na wyjeździe. Szkolenie tak młodych zawodników miało na celu doskonalenie elementów technicznych, rozwój

sprawności specjalnej, wyrobienie nawyków współpracy w grupie oraz wszechstronny rozwój fizyczny dzieci i młodzieży.

Pilka siatkowa

Początek roku kalendarzowego 2023 był kontynuacją rozgrywek sezonu 2022/2023. Nasze zawodniczki rywalizowały w różnych kategoriach wiekowych: juniorki – Wojewódzka Liga Juniorek, kadetki – Wojewódzka Liga Kadetek, młodziczki – Wojewódzka Liga Młodziczek

Zespół juniorek

Drużyna juniorek w sezonie 2022/2023 uplasowała się na 3 miejscu w Wojewódzkiej Lidze i awansowały do ćwierćfinałów Mistrzostw Polski gdzie zajęły IV miejsce, Dziewczęta z tego zespołu stanowią bezpośrednie zaplecze zespołu senierek i niektóre z nich już w kadrze zespołu drugoligowego (Aleksandra Oleś, Urszula Hacia, Zuzanna Jaremko oraz Ewa Jarczak).

Zespół kadetek

Drużyna kadetek w sezonie 2022/2023 występowała w Lidze Kadetek, mecze rozgrywane były systemem mecz-rewanz w końcowej klasyfikacji zajęła V miejsce. Poza meczami ligowymi drużyny brały udział w turniejach towarzyskich w Tomaszowie Lubelskim, Stalowej Woli, Lublinie. Zajęcia prowadzone są 5 razy w tygodniu po 2 godziny. Regularnie na treningi uczęszcza 10 zawodniczek. Trenerem tego zespołu jest Krzysztof Wróbel

Zespół młodziczek

W sezonie 2022/2023 drużyna brała udział w rozgrywkach systemem turniejowym, uczestniczyła w pięciu turniejach mistrzowskich. . W wyniku rozegranych turniejów drużyna w końcowej klasyfikacji uplasowała się na V miejscu. Zajęcia prowadzone są 4 razy w tygodniu po 2 godziny. Regularnie na treningi uczęszcza 12 dziewczynek. Trenerem tego zespołu jest Krzysztof Wróbel.

Rozgrywki ligowe w poszczególnych rocznikach sezonu 2022/2023 zostały zakończone w I kwartale 2023 roku. Po rozgrywkach ligowych w okresie II kwartału 2023 roku szkoleniowcy skoncentrowali się na zajęciach treningowych, których głównym celem było przygotowanie siatkarek do nowego sezonu 2023/2024. W lipcu zajęcia odbywały się na zasadzie indywidualnej pracy z zawodniczkami. Ich celem było wyeliminowanie błędów technicznych oraz podwyższenie nabytych umiejętności techniczno-taktycznych. Praca treningowa polegała głównie na eliminowaniu błędów technicznych u poszczególnych zawodniczek oraz doskonaleniu poznanych umiejętności technicznych i taktycznych zarówno w aspekcie indywidualnym jak i zespołowym. Ponadto oprócz ćwiczeń specjalistycznych na treningach dużo czasu poświęcano na zajęcia ogólnorozwojowe zawodniczek. Weryfikacja pracy treningowej dokonywana była poprzez uczestnictwo drużyn siatkarek w wielu turniejach i sparingach, których celem było budowanie zarówno formy zawodniczek jak również taktyki zespołu na nowy sezon.

Lekkoatletyka

Zajęcia prowadzone są w trzech grupy treningowych. Zajęcia prowadzi Tomasz Wawrzusiszyn, Mirosław Fus i Andrzej Gdański, ponadto od 6 lat w ramach programu „Lekkoatletyka

dla każdego” współpracują z klubem Małgorzata Gdańska oraz Ewa Wolanin – Bukała. Program „Lekkoatletyka dla każdego” organizowany przez Polski Związek Lekkiej Atletyki ma na celu prowadzenie zajęć sportowych przez nauczyciela wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej we współpracy z trenerem, a następnie najzdolniejsza młodzież jest kierowana do klubu.

Rokrocznie w ramach prowadzonych zajęć organizowane są zgrupowania sportowe podczas ferii zimowych oraz wakacji. Podczas ferii zimowych zawodnicy przebywali na zgrupowaniach w Puławach, Drzewcach. Na przełomie kwietnia/maja w Przemyślu, Spale, a podczas wakacji w Olsztynie, Krasnobrodzie oraz Drzewcach. Zgrupowania sportowe są bardzo ważne w osiągnięciu zamierzonych celów treningowych, pełnią także funkcję zachęty oraz nagrody za włożoną pracę. Głównym źródłem finansowania zgrupowań sportowych są rodzice oraz Lubelska Unia Sportu. Zawodnicy Lekkiej atletyki są objęci szkoleniem Zaplecza Kadry Narodowej (Magdalena Kata, Joanna Fus) Kadry Wojewódzkiej Juniorów oraz Kadry Wojewódzkiej Młodzików (Maja Chwała, Dziuba Jakub).

Zawodnicy sekcji lekkoatletycznej startują w zawodach wynikających z kalendarza Lubelskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki. Co roku nasi zawodnicy zdobywają minima pozwalające na start w Mistrzostwa Polski w poszczególnych kategoriach wiekowych oraz zdobywają medale Mistrzostw Województwa (stadionie, biegi przełajowe), Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików (stadionie, biegi przełajowe).

Największe sukcesy w roku 2023 to:

- Magda Kata III miejsce w Halowych Mistrzostwach Polski U18 w pchnięciu kulą - Rzeszów,
- Magda Kata I miejsce w Mistrzostwach Polski U18 PZLA w rzucie oszczepem - Chorzów,
- Magdalena Kata III miejsce w Mistrzostwach Polski U18 PZLA w pchnięciu kulą - Chorzów,
- Wiktoria Gajosz III miejsce Mistrzostwach Polski U18 PZLA w biegu na 400m – Chorzów,
- Joanna Fus V miejsce Mistrzostwach Polski U18 PZLA w biegu na 100m – Chorzów,
- Sztafeta 4 x 400m II miejsce w Mistrzostwach Polski U18 PZLA w składzie Julia Kawałek, Natalia Wójcik, Joanna Fus, Wiktoria Gajosz – Chorzów,
- Sztafeta 4 x 100m III miejsce w Mistrzostwach Polski U18 PZLA w składzie Julia Kawałek, Natalia Wójcik, Joanna Fus, Wiktoria Gajosz – Chorzów,
- Robert Wiatrzyk IX miejsce w Mistrzostw Polski Seniorów PZLA w biegu na 800m – Gorzów Wielkopolski
- Ewa Wiatrzyk XVII miejsce w Mistrzostwach Polski U 23 PZLA w biegu na 800m – Włocławek,
- Joanna Fus I miejsce Mistrzostwach Polski LZS U18 w biegu na 100m – Piła,
- Sztafeta 4 x 400m I miejsce w Mistrzostwach Polski LZS U18 w składzie Julia Kawałek, Natalia Wójcik, Joanna Fus, Wiktoria Gajosz – Piła,
- Sztafeta 4 x 100m I miejsce w Mistrzostwach Polski LZS U18 w składzie Julia Kawałek, Natalia Wójcik, Joanna Fus, Wiktoria Gajosz – Piła,

- Maja Chwała VIII miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Biegach Przełajowych – Białystok,
- Jakub Dziuba VI miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Biegach Przełajowych – Białystok,
- Maja Chwała V miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w biegu na 1000m – Lublin,
- Jakub Dziuba VI miejsce w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w biegu na 300m – Lublin,
- Magdalena Kopeć II miejsce w Finale Ogólnopolskim „Lekkoatletyka dla każdego” w dwuboju – Bydgoszcz,

Ponadto Magdalena Kata została powołana do Kadry Narodowej U 18 na mecz Polska -Słowacja - Czechy - Węgry w Czeskim Pilźnie gdzie uzyskała wynik 54,84m w rzucie oszczepem w tym okresie był to drugi wynik Europy i trzeci na świecie. Magdalena reprezentowała Polskę w rzucie oszczepem na Europejskich Igrzyskach Młodzieży w Ptuj w Słowenii.

W roku 2023 zostały zorganizowane Mistrzostwa Województwa w Sztafetowych Biegach Przełajowych.

W analizowanym okresie styczeń 2023 - grudzień 2023 roku odbyły się zawody na trasach i obiektach OSiR „Tomasovia” m.in.:

- Zawody narciarskie o puchar Roztocza 04.03.2023-05.03.2023 na trasach biegowych „Siwa Dolina”, pod patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego. Główni organizatorzy to LOZN przy współpracy z Województwem Lubelskim, Powiatem Tomaszowskim, OSiR „Tomasovia”, oraz Miastem Tomaszów Lubelski.
- Zawody narciarskie o puchar GRYFA - 04.03.2023 r. - na trasach biegowych „Siwa Dolina”. Organizatorzy to LOZN przy współpracy z OSiR „Tomasovia”, Województwem Lubelskim, Miastem Tomaszów Lubelski, Powiatem Tomaszowskim.
- Zawody narciarskie o puchar Lubelszczyzny - 16.04.2023 r. ogólnopolskie zawody wrotkarskie dla dzieci w jeździe szybkiej na wrotkach na torze ulicznym Siwa Dolina 500 m . Organizatorzy to: TUKS RST ROZTOCZE, przy pomocy OSiR „Tomasovia”
- Mistrzostwa Rejonu w Biegach Przełajowych dnia 17.04.2023 roku organizowany przez Powiatowy Szkolny Związek w Tomaszowie Lubelskim.
- Ogólnopolskie zawody wrotkarskie dla dzieci w jeździe szybkiej na wrotkach II edycja Pucharu Lubelszczyzny 2023 XXIII Grand Prix o Puchar Burmistrza Miasta Wojciecha Żukowskiego na torze ulicznym Siwa Dolina 500 m. odbyły się dnia 23.04.2023r. Zostały zorganizowane przez TUKS RST ROZTOCZE przy pomocy OSiR „Tomasovia”
- Mistrzostwa Polski w jeździe szybkiej na wrotkach, 200 m na torze RSS, które odbyły się 01.05.2023 r. - 02.05.2023 r. Główny organizator to TUKS RST ROZTOCZE przy współpracy z Krajowym Zrzeszeniem Ludowym, Zespoły Sportowe w Warszawie

- IV Edycja XXIII Grand Prix o Puchar Burmistrza Miasta Tomaszowa Lubelskiego w jeździe szybkiej na wrotkach – 20.05.2023 r. na torze RSS Arena. Organizator: TUKS RST ROZTOCZE przy współpracy z OSiR „Tomasovia”
- 27.05.2023r. odbył się Turniej Samorządowy w piłce nożnej o Puchar Wojewody, organizator to OSiR „Tomasovia”
- II Grand Prix w pływaniu z okazji Dnia Dziecka o Puchar Burmistrza Miasta Tomaszowa Lubelskiego- 01.06.2023 r. Organizatorem było Tomaszowie Stowarzyszenie Sportowe „Tomasovia” oraz OSiR „Tomasovia”. Fundatorem nagród był Urząd Miasta oraz Starostwo Powiatowe.
- Otwarte Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w jeździe szybkiej na wrotkach odbyły się dnia 01.06.2023r. Organizatorem był TUKS RST ROZTOCZE
- Torowe Mistrzostwa Polski w jeździe szybkiej na wrotkach w dnach od 09.06.2023 r. do 11.06.2023 r., Organizatorem był TUKS RST ROZTOCZE oraz OSiR „Tomasovia”
- XXIII Grand Prix o Puchar Burmistrza Tomaszowa Lubelskiego w jeździe szybkiej na rolkach - 04.08.2023 r. Organizatorem był TUKS RST ROZTOCZE oraz OSiR „Tomasovia”
- Turniej szachowy - I zawody sportowe o Puchar Prezesa Stowarzyszenia Rozwoju Lokalnego Zamojszczyzny dnia 03.10.2023 roku na hali sportowej OSiR „Tomasovia”
- Zawody o puchar Lubelszczyzny w jeździe szybkiej na wrotkach zorganizowany dnia 08.10.2023 roku na torze RSS Arena. Organizatorem był TUKS RST ROZTOCZE oraz OSiR „Tomasovia”
- XV Puchar Roztocza w jeździe szybkiej na wrotkach dnia 14.10.2023 roku na torze RSS Arena Roztocze. Organizatorem był TUKS RST ROZTOCZE oraz OSiR „Tomasovia”
- Rejonowe Sztafetowe Biegi Przelajowe dziewcząt i chłopców na trasach biegowych OSiR „Tomasovia” dnia 11.10.2023 r. Organizatorem był OSiR „Tomasovia” przy współpracy z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym.
- Wojewódzkie Sztafetowe Biegi Przelajowe dziewcząt oraz chłopców dnia 24.10.2023 r na trasach OSiR „Tomasovia”. Organizatorem był OSiR „Tomasovia” przy współpracy ze Szkolnym Powiatowym Związkiem Sportowym
- Mistrzostwa Powiatu w Pływaniu dnia 14.11.2023 r na Krytej Pływalni w Tomaszowie Lubelskim. Organizatorem był OSiR „Tomasovia” przy współpracy z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym w Tomaszowie Lubelskim.
- Niepodległościowe Wojewódzkie Zawody Karate Tradycyjnego - 18.11.2023 roku na hali OSiR „Tomasovia”. Organizatorem była Tomaszowska Akademia Sztuk Walki
- Zawody Sportowe „Aktywne dzieci- zdrowe dzieci” dla szkół podstawowych IV-VI odbyły się 24.11.2023 roku na hali OSiR „Tomasovia” Organizatorem był OSiR „Tomasovia”
- Mistrzostwa Rejonu w Pływaniu Szkolnego Związku Sportowego dnia 28.11.2023 r zorganizowane przez Szkolny Związek Sportowy przy współpracy z OSiR „Tomasovia”
- „Piknik lekkoatletyczny,, dla uczniów klas III ze szkół podstawowych z Tomaszowa Lubelskiego dnia 29.11.2023r na hali OSiR „Tomasovia”. Organizatorem był OSiR „Tomasovia” przy współpracy

z Uczniowskim Klubem Sportowym „GIM-Dwójka”

- Zawody narciarskie „Pierwszy śnieg” odbyły się dnia 03.12.2023 r na trasach narciarskich Siwej Doliny. Zostały zorganizowane przez LOZN przy współpracy z OSiR „Tomasovia”
- „Mikołajkowe Zawody Narciarskie” w stylu klasycznym odbyły się dnia 09.12.2024 r na trasach narciarskich Siwa Dolina. Organizatorami był LOZN przy współpracy z OSiR „Tomasovia”
- III Zawody Pływackie o Płetwę Burmistrza Miasta Tomaszów Lubelski dnia 09.12.2023 r na Krytej Pływalni w Tomaszowie Lubelskim. Organizatorem był OSiR „Tomasovia” przy współpracy z TSS „Tomasovia”

Działalność noclegowa i gastronomiczna

W budynku Krytej Pływalni znajduje się restauracja, która od 1 lipca 2023 roku została oddana w ajencję firmie Dobre Smaki i od tej chwili nosi nazwę „Bistro Trybuna” Ośrodek posiada 1 obiekt hotelowy z 49 miejscami noclegowymi.

W 2023 roku wykorzystanie miejsc noclegowych w obiekcie przedstawiało się następująco:

- Ogólna ilość udzielonych noclegów - 624
- Ilość udzielonych noclegów gościom zagranicznym - 262

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie od 26.02.2022 r. 31.08.2023 r. ze względu na utworzony w Ośrodku Sportu i Rekreacji punkt recepcyjny większość pomieszczeń oraz pokoi hotelowych została wyłączona ze statutowej działalności Ośrodka Sportu Ośrodku i Rekreacji „TOMASOVIA” i przeznaczona na pomoc uchodźcom z Ukrainy. Od 23.11.2022 r. do 31.05.2023 r. w Ośrodku działał punkt kwaterunkowy dla osób z Ukrainy.

Usługi noclegowe świadczone były głównie dla uczestników obozów sportowych, gości indywidualnych, pracowników firm oraz uchodźców z Ukrainy.

W 2023 roku wykonano remonty budynków i obiektów Ośrodka: rozpoczęto remont szatni nr 3, utworzono pomieszczenie socjalne dla pracowników OSiR „Tomasovia”, utworzono biuro Kierownika obiektów, remont pokoi hotelowych, zakończono modernizację głównej płyty boiska oraz budowę stadionu lekkoatletycznego. odbiór nastąpił 02.10.2023 roku

7.4 Programy i projekty na które pozyskano fundusze

I. Poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zadanie pn. Wydanie mapy turystycznej „Organizacja przedsięwzięcia edukacyjno- kulturalnego pn. „Tomaszów Lubelski-wczoraj i dzisiaj” Czas realizacji projektu od 01-09-2023 do 31-01-2024. Projekt współfinansowany był z środków Unii Europejskiej w ramach za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Roztocze Tomaszowskie”. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie LTM- Lubię To Miasto.

W ramach zadania, w miesiącu grudniu 2023 r. zorganizowane zostało pierwsze wydarzenie edukacyjno- kulturalne: pn. Spacer dla 60 uczestników po miejscach, których już nie ma w mieście Tomaszów Lubelski, które obejmowało:

1. Opracowanie trasy spacerowej obejmującej najciekawsze miejsca w Tomaszowie Lubelskim, które już nie funkcjonują w przestrzeni miejskiej, a dawniej stanowiły ważne funkcje użytkowe lub kulturalne lub rekreacyjne Tomaszowa Lubelskiego lub też zmieniły swoje funkcje użytkowe w stosunku co do pierwotnego przeznaczenia. Minimum 7 punktów.
2. Zorganizowano spacer tematyczny dla 3 grup po 20 uczestników z przewodnikiem szlakiem trasy opracowanej w pkt. 1. Czas spaceru dla 1 grupy to ok. 2 godziny.
3. Zapewniono każdemu uczestnikowi spacerów prowiant składający się z wody i kanaki (zestaw)..

Wartość otrzymanego dofinansowania: 14 000,00 zł. Kontynuacja realizacji zadania nastąpiła w roku 2024 r.

II. Ministerstwo Sportu i Turystyki. Program Sportowa Polska 2023. "Umiem pływać!. Zajęcia dla uczniów klasy II szkół z terenu Miasta Tomaszów Lubelski. Edycja 2025". Zrealizowany za pośrednictwem Tomaszowskiego Klubu Sportowego „Tomasovia”.

Czas realizacji projektu od 01-05-2023 do 30-09-2023. Projekt współfinansowany był z środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Programu Sportowa Polska 2023. Podstawowym celem projektu było doprowadzenie do opanowania przez uczniów elementarnych sposobów pływania, a także uświadomienie dzieciom, rodzicom korzyści zdrowotnych jakie pociąga za sobą umiejętność nauki pływania.

Projekt był skierowany do 50 dzieci ze szkół podstawowych z terenu miasta Tomaszów Lubelski bez selekcjonowania na mniej lub bardziej sprawnych czy uzdolnionych ruchowo uczniów. Adresatami działań były grupy min. 10, maks. 15-osobowych, podczas 20-godzinnego kursu będą zdobywały kolejne umiejętności pływackie sprawdzane przez instruktorów – uczestnicy będą mogli zdobywać stopnie od I do IV – Rybka, Foka, Nurek i Delfinek.

Całkowity koszt realizacji zadania 16 010,00 zł.

Wnioskowana dotacja FZSdU 12 000,00 zł.

III. „Dostępny samorząd - granty” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Grant pn. „Poprawa dostępności Miasta Tomaszów Lubelski dla osób ze szczególnymi potrzebami”

Czas realizacji projektu od 01-01-2023 do 30-06-2023.

Celem realizacji projektu jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Miasto Tomaszów Lubelski dla osób z szczególnymi potrzebami poprzez częściową likwidację barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjno- komunikacyjnych. Grant jest realizowany w ramach projektu realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach

Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W roku 2023 zostało sfinansowane:

1. Dostosowanie sanitariatu dla potrzeb osób niepełnosprawnych na parterze budynku Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski.
2. Wykonanie dostępnej strony internetowej wg wymagań ustawowych.
3. Usługa doradztwa w zakresie dostępności w trakcie realizacji przedsięwzięcia grantowego.
4. Zakup przenośnej pętli indukcyjnej
5. Zakup i montaż planów tyflograficznych z oznaczeniem w Braille'u.
6. Usługi doradcze- raport dostępności (raport końcowy monitorowania poprawy dostępności do usług publicznych).

Wydatkowana kwota w roku 2023: 96 631,25 zł

IV. Program pn. Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Renowacja oraz zagospodarowanie przestrzeni miejsca pamięci ku czci Tadeusza Kościuszki

Czas realizacji w okresie od 2023-04-01 do 2023-11-30.

Celem realizacji programu było przywrócenie odpowiedniego wyrazu pomnika ku czci Tadeusza Kościuszki, który powstał 03 maja 1923, który był w bardzo złym stanie technicznym i wymagał konicznej renowacji. Renowacja pomnika podniosła prestiż i charakter miejsca pamięci. Przy trwałym upamiętnianiu miejsca pamięci zaangażowany był Społeczny Komitet Odnowy Miejsc Pamięci, który od wielu lat podejmuje działania mające na celu renowację zabytkowych grobów oraz miejsc pamięci, który skupia wiele organizacji i instytucji z terenu miasta.

Zostały wykonane następujące prace:

1. Demontaż armaty- zdjęcie z cokołu.
2. Zdjęcie okładziny kamiennej z cokołu.
3. Rozbiórka bazy cokołu do fundamentów.
4. Odtworzenie cokołu- ściany i stopy żelbetowe.
5. Konserwacja armaty- piaskowanie i malowanie.
6. Wymiana płyty pomnika na nową.
7. Konserwacja płyty z inskrypcją oraz płaskorzeźby popiersia Tadeusza Kościuszki.
8. Uzupełnienie kopca ziemnego na którym stoi pomnik.
9. Wykonanie nowego podestu
10. Obłożenie cokołu płytami kamiennymi, wykonanie gzymsu, przymocowanie tablicy i umieszczenie armaty na cokole.

Przewidywane zmiany w obiekcie budowlanym:

- wymiana płyt piaskowych na nowe,

- demontaż i oczyszczanie tablic pamiątkowych metodą piaskowania i uzupełniania ubytków (z zachowaniem ich treści)
- demontaż armaty, oczyszczanie metodą piaskowania i uzupełniania ubytków poprzez zastosowanie zaprawy cementowej,
- wzmocnienie górnej części pomnika oraz podbudowy armaty (odtworzenie stanu pierwotnego),
- wykonanie zagłębienie we wschodniej ścianie pomnika (głębokość ok. 7-10 cm), pod montaż odnowionej tablicy,
- ponowny montaż armaty i tablic pamiątkowych na wyremontowanym pomniku.

W trakcie przeprowadzonej wizji lokalnej w terenie prowadzonych prac budowlanych zadania pn. Renowacja oraz zagospodarowanie

przestrzeni miejsca pamięci ku czci Tadeusza Kościuszki w celu zapewnienia uzyskania właściwych standardów technicznych zamówienia

stwierdzono konieczność wykonania robót dodatkowych- opaski wokół pomnika z kamienia łamanego w kolorze białym. Szczegółowy

zakres robót obejmuje:

- wykonanie koryt gł. 20 cm na całej szerokości opaski w ilości 7,68 m²
- profilowanie i zagęszczanie podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni w ilości 7,68 m²
- wykonanie podsypki cementowo- piaskowej z zagęszczeniem mechanicznym- 10 cm grubość warstwy po zagęszczeniu w ilości 7,68m²
- rozłożenie geowłókniny w ilości 8.0 m²/1,00 kpl
- montaż obrzeży betonowych o wymiarach 30x8 cm na podsypce cementowo- piaskowej w ilości 15,80 m
- wykonanie nawierzchni z brukowca z kamienia łamanego białego o gr. 10 cm w ilości 7,68 m².

Wartość otrzymanego dofinansowania: 117 500,00 zł.

V. Program pn. "Czuwamy! Pamiętamy!" Edycja 6/2023, projekt pt. Renowacja pomnika pamięci żołnierzy września 1939r"

Czas realizacji w okresie od 1 sierpnia 2023 roku a kończy 31 marca 2024 roku..

Celem renowacji pomnika było uczczenie pamięci żołnierzy września 1939 r., którzy walczyli w dwóch bitwach z wojskami niemieckimi rozegranych w dniach 17 – 20 i 22 – 27 pod Tomaszowem Lubelskim.

Wykonany zakres prac:

- oczyszczenie struktury pomnika, usunięcie przebarwień,
- zabezpieczenie pęknięć ubytków,
- zabezpieczenie powierzchni środkiem impregnującym.

Dotacja 15 000,00 zł

VI. Program np. „Na dobry początek! XV edycja, 2022”, projekt pt. „Odkrywamy. Poznajemy. Budujemy. LEGO”.

Data rozpoczęcia projektu: 2023-01-02 4. Data zakończenia projektu: 2023-06-30

Celem projektu było wyrównywanie szans edukacyjnych 48 dzieci uczęszczających do Przedszkola Samorządowego Nr 1 im. Jana Brzechwy poprzez rozwijanie ich umiejętności kluczowych dla przyszłości poprzez nowatorskie metody pracy z dziećmi.

Przeprowadzono działania w ramach projektu: szkolenie wdrożeniowe dla 10 nauczycieli wychowania przedszkolnego z trenerem Akademii LEGO® Educationa, warsztaty dla dzieci i rodziców dla dwu grup przedszkolnych, zajęcia dla dzieci raz w tygodniu w dwóch grupach (ok. 24 osoby/1 gr). Łącznie 40 h (1 gr/ 20 h) przedszkolnych zajęć praktycznych z wykorzystaniem zestawów LEGO® Education DUPLO, oraz koordynowanie działań projektu będzie prowadzone przez dwie nauczycielki Przedszkola Samorządowego Nr 1 im. Jana Brzechwy w Tomaszowie Lubelskim.

Dotacja 14850,00 zł

VII. Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00.

Celem realizacji projektu "Cyfrowa Gmina" w naszym mieście, będzie wdrożenie sprzętowych oraz programowych rozwiązań mających na celu podniesienie bezpieczeństwa pracy oraz ochrony danych podległych jednostek terytorialnych. Przy wykorzystaniu już posiadanego sprzętu i oprogramowaniu zostaną stworzone dedykowane serwery usług terminalowych.

W ramach realizacji programu zakupiono: stacje robocze, urządzenia sieciowe i osprzęt sieciowy pozwalający na przyłączenie do szerokopasmowego internetu, licencje CAL, RDS, do systemu kopii zapasowych, wykonanie instalacji teletechnicznych w jednostkach podległych, serwera replikacji dla serwera kopii zapasowych oraz usługi informatyczne w zakresie wdrożenia, konserwacji i serwisu sprzętu informatycznego oraz oprogramowania. Dokonano zakupu specjalistycznego oprogramowania

7.4 Gospodarka odpadami komunalnymi

System gospodarowania odpadami komunalnymi objęto w roku 2023 posesje zamieszkałe. Na dzień 31.12.2023 roku system gospodarowania odpadów komunalnych w Gminie Miasto Tomaszów Lubelski obejmował 14 084 osoby, zameldowanych na pobyt stały było 17 928 osób. Opłata za gospodarowanie odpadami stanowiła iloczyn liczby mieszkańców zamieszkującą daną nieruchomości wynikającą ze złożonej deklaracji oraz stawki opłaty wynoszącą 30 zł jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny, a 60 zł jeżeli odpady nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny, zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/386/2021 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metody, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty. Ze zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli skorzystać właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Kwota zwolnienia wynosiła 4 zł od mieszkańca, zgodnie

z uchwałą Nr XXXVIII/406/2021 Rady Miasta Tomaszów Lubelski z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Ze zwolnienia korzystało 834 osoby na dzień 31.12.2023r.

Wydatki związane funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami w roku 2023 wynosiły:

- koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców oraz koszty prowadzenia PSZOK, obejmuje faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów wystawionych od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. na podstawie przetargu nieograniczonego 5 212 668,45 zł,
- koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych w roku 2023 r. z koszy ulicznych, obejmuje faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów wystawionych od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. na podstawie przetargu nieograniczonego 246 142,80 zł,
- koszty kampanii informacyjnej związanej z akcjami „Wiosenne porządki”, „Czyste Miasto”, „Jesienne porządki” 359,80 zł,
- koszty kampanii informacyjnej związanej z systemem odbioru odpadów tj. harmonogram wywozu odpadów, ulotki dotyczące segregacji odpadów, tablice informacyjne 3 406,40 zł,
- kosztu odbioru i zagospodarowania odpadów z akcji „Czysta Rzeka” oraz uprzątnięcie terenów miejskich przy ul. Sikorskiego 677,29 zł.

Wykonanie usług polegających na odbiorze odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców z terenu miasta Tomaszów Lubelski i ich zagospodarowanie w instalacjach komunalnych realizowało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim, na podstawie umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego. Odbiór odpadów jest prowadzony w systemie kontenerowo-pojemnikowym z nieruchomości o zabudowie wielorodzinnej, a pojemnikowo-workowym z nieruchomości o zabudowie jednorodzinnej. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne zobowiązani byli do zawarcia umów na odbiór odpadów komunalnych z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, który jest wpisany do rejestru działalności regulowanej, dostępny również na BIP Urzędu Miasta Tomaszów Lubelski.

Usługi odbioru i zagospodarowania odpadów na terenie miasta Tomaszów Lubelski świadczyło 3 przedsiębiorstwa, a pozostałe 4 wpisane w rejestr działalności regulowanej, złożyło sprawozdania zerowe podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za 2023 rok:

- 1) Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim. Łącznie spółka na dzień 31.12.2023 posiadała z tego tytułu 383 zawartych umów.
- 2) Ecler Sp. z o.o. Łącznie spółka na dzień 31.12.2023 posiadała z tego tytułu 149 zawartych umów.
- 3) Koma Lublin Sp. z o.o. Łącznie spółka na dzień 31.12.2023 posiadała z tego tytułu

2 zawarte umowy.

- 4) Koma Sp. z o.o. sp.k - spółka nie posiadała z tego tytułu zawartych umów, złożyła sprawozdanie zerowe.
- 5) Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Tyszowcach – spółka nie posiadała tego tytułu zawartych umów, złożyła sprawozdanie zerowe.
- 6) Eko-Kras Sp. z o.o. – spółka nie posiadała z tego tytułu zawartych umów, złożyła sprawozdanie zerowe.
- 7) F.H.U.P. "Master" Stanisław Cygan - przedsiębiorca nie posiadał z tego tytułu zawartych umów, złożył sprawozdanie zerowe.

Zbieranie odpadów świadczyło:

- 1) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne „SILEDA” Stępiak Krzysztof,
- 2) TOTAL-SORT Grzegorz Portka.

W listopadzie 2022 r. Miasto Tomaszów Lubelski dołączyło do ogólnopolskiego projektu Elektryczne Śmieci, który dodatkowo wspomaga miejski system odbioru elektroodpadów. Mieszkańcy oprócz dostarczania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, dodatkowo mają możliwość skorzystania z jednego z pięciu specjalistycznych pojemników na sprzęt małogabarytowy (o wymiarach do 50 cm x 40 cm x 20 cm) lub zamówić odbiór dużego sprzętu bezpośrednio z nieruchomości po zgłoszeniu na infolinii bądź po wypełnieniu odpowiedniego formularza. Z informacji uzyskanej od operatora obsługującego powyższy projekt, w roku 2023 zebrano łącznie 7,02957 Mg odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii.

Powyższe odpady przekazano do instalacji prowadzonej przez MB Recykling Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Spółka Komandytowa.

W roku 2023 na terenie miasta Tomaszów Lubelski odebrano i zebrano następujące masy odpadów komunalnych: (dane pochodzą ze sprawozdań przedsiębiorców odbierających odpady komunalne, prowadzącego Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, oraz przedsiębiorstw zbierających odpady komunalne):

Lp.	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych i zebranych odpadów [Mg]				Ogółem
		Odebranych z nieruchomości zamieszkałych	Zbierane w PSZOK	Odebranych z nieruchomości niezamieszkałych (w tym kosze uliczne)	Zbierane przez podmioty uprawnione	
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1934,36	0	856,902	0	2791,262
2.	Odpady objęte zbiórka selektywną	3179,32	279,80	334,88	64,778	3858,778
a)	Papier	174,48	15,92	54,93	9,60	254,93
b)	Szkło	268,78	12,94	26,07	0	307,79

c)	Metale , tworzywa sztuczne, opak. wielomateriałowe	705,30	38,62	237,80	55,178	1036,898
d)	Bioodpady	1762,22	205,44	15,70	0	1983,36
e)	Popiół	268,54	6,88	0,38	0	275,80
3.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz zużyte baterie i akumulatory	0	19,46	7,29	0	26,75
4.	Odpady wielkogabarytowe	149,99	181,96	30,28	0	362,23
5.	Zużyte opony	0	33,50	2,32	0	35,82
6.	Odpady budowlane i rozbiórkowe	6,94	37,88	47,42	1324,1965 (odpady metali stanowiące odpady budowlane)	1416,4365
	RAZEM	5270,61	552,60	1279,092	1388,9745	8491,2765

Powyższe odpady zostały zagospodarowane w następujących instalacjach:

1. Niesegregowane (zmieszane) opady komunalne

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Korczowie,
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów Dział Utylizacji Odpadów w Starej Wsi,
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Łaskowie,
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania przy Zakładzie Zagospodarowania odpadów w Wólce Rokickiej.

2. Papier

- Instalacja produkcji papieru przy Schumacher Packaging Services w Myszkowie,
- Linia do przerobu odpadów przy Mondi Świecie S.A w Świeciu,
- Linia do segregacji odpadów przy Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim,
- Instalacja komunalna Dział Utylizacji Odpadów w Starej Wsi,
- Sortownia Odpadów Komunalnych przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Wólce Rokickiej.

3. Szkło

- Zakład uzdatniania stłuczki szklanej przy Sibelco Green Solutions Poland S.A. w Pełkiniach,
- Instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów przy Remondis Glass Recykling Polska Sp. z o.o. w Gliwicach.

4. Metale, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe

- Instalacja mechanicznego przetwarzania przy Zakładzie Zagospodarowania odpadów w Korczowie,
 - Linia sortowania odpadów przy Zakładzie Hamburger Recykling Polska Sp. z o.o. w Rzeszowie,
 - Linia do segregacji odpadów przy Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim,
 - Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Łaskowie,
 - Instalacja komunalna przy Regionalnym Zakładzie Zagospodarowania odpadów w Dębowcu,
 - Instalacja komunalna Dział Utylizacji Odpadów w Starej Wsi,
 - Sortownia Odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Wólce Rokickiej,
 - Linia do wytopu metali łącznie z ciągiem odlewniczym (stalownia) Canpack Recykling Sp. z o.o. w Bytomiu,
 - Linia do wytopu metali Recan Metal Recykling Sp. z o.o. w Lublinie
5. Boodpady
- o Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Korczowie,
 - o Bioelektrownia metanowa 1 MW przy zakładzie Bioenergia Plus Sp. z o.o. w Piaskach.
6. Popiół
- III kwatery Składowiska Odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne w Korczowie
 - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy MIR-EKO Sp. z o.o. w Łaskowie
 - Składowisko Odpadów przy Regionalnym Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu.
7. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- Instalacja IPPC zakładu przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przy Polskiej Korporacji Recyklingu Sp. z o.o. w Lublinie.
8. Odpady wielkogabarytowe
- Demontaż poza instalacją przy Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim,
 - Linia do produkcji paliw alternatywnych przy Wtór-Steel Sp. z o.o. w Stalowej Woli,
 - Zakład Zagospodarowania odpadów KOM-EKO S.A. w Lublinie,
 - Instalacja do przetwarzania użytkowych odpadów drzewnych i drewnopochodnych SILVA Sp. z o.o. w Mielcu,

- Instalacja do demontażu odpadów wielkogabarytowych przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Łaskowie,
- Linia do przetwarzania odpadów na paliwo alternatywne przy RDF S.C. w Rejowcu Fabrycznym.

9. Zużyte opony

- Linia do przerobu odpadów gumowych przy GPR Guma i Plastik Sp. z o.o. w Rożniatowie.

Z masy odpadów odebranych i zebranych z terenu miasta Tomaszów Lubelski recyklingowi poddano łącznie 3297,6852 Mg odpadów.

7.5 Współpraca Miasta Tomaszów Lubelski z innymi podmiotami

Współpraca z samorządami, organizacjami i podmiotami funkcjonującymi w środowisku gospodarczym, w zakresie prowadzonych działań inwestycyjnych oraz pozainwestycyjnych, stwarza możliwości dla dobrego rozwoju Tomaszowa Lubelskiego i jego mieszkańców. Zakres współpracy określają porozumienia, umowy czy listy intencyjne, które pozwalają na realizowanie polityki rozwoju Miasta Tomaszowa Lubelskiego.

Współpraca międzynarodowa

We wrześniu 2023 roku w ramach Programu Program Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027 Miasto Tomaszów Lubelski, jako beneficjent wiodący (wnioskodawca) złożyło wniosek w partnerstwie z PGKiM w Tomaszowie Lubelskim oraz Gminą Solonka na Ukrainie. Wniosek po przeprowadzonej przez Wspólny Sekretariat Techniczny ocenie, w dniu 19 kwietnia 2024 r. został zatwierdzony do realizacji.

Projekt pn.: „Roztocze Transgraniczne – ochrona kompleksu przyrodniczego poprzez poprawę gospodarki ściekowej na terenie Miasta Tomaszowa Lubelskiego i Gminy Solonka” ma charakter partnerski i będzie realizowany przez trzy jednostki działające po polskiej i ukraińskiej stronie. Jego zakres tematyczny skupia się na przeprowadzeniu prac infrastrukturalnych po obu stronach granicy.

Celem przedsięwzięcia będzie udoskonalenie dostępności zbiorowych systemów wodnych i kanalizacyjnych dla mieszkańców ulic objętych projektem w mieście Tomaszów Lubelski oraz tym samym zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia gleb, wód gruntowych i powierzchniowych w tych obszarach. Te priorytety zostaną osiągnięte jako wynik realizacji zadania infrastrukturalnego związanego z renowacją systemów kanalizacyjnych oraz przebudową sieci wodnej.

Szczegółowy zakres działań obejmuje:

1. Remont kanalizacji sanitarnej metodą bezwykopowej renowacji usytuowanej w Tomaszowie Lubelskim w obrębie ulic: Klasztorna, Matejki, Ściegiennego, T. Zamojskiego, Żwirki i Wigury, Lwowska, Kościuszki

2. Przebudowa sieci wodociągowej usytuowanej w Tomaszowie Lubelskim w obrębie ulic: Bracka, Ściegiennego, Łukasińskiego, Brygady, Literacka.
3. Budowa oczyszczalni ścieków we wsi Malechkovychy (Sołonka / Ukraina)

Termin realizacji projektu: sierpień 2024 r. – kwiecień 2026 r.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Zawarta w przedstawionym raporcie szczegółowa analiza podstawowych obszarów działalności Miasta Tomaszów Lubelski za 2023 rok pozwala stwierdzić, że zadania przypisane do realizacji samorządowi miasta były wykonywane dobrze, a obowiązujące programy i strategie realizowane w sposób właściwy i prawidłowy.

Z uwagi na małe zainteresowanie mieszkańców miasta Budżetem Obywatelskim, w roku 2023 odstępiono od jego realizacji, podobnie jak i w roku 2022. Przeprowadzone w 2020 roku konsultacje społeczne na temat zasad realizacji Budżetu Obywatelskiego w 2021 roku wykazały bardzo niski poziom partycypacji społecznej, co w konsekwencji spowodowało brak realizacji tego Budżetu.

Polityka finansowa miasta Tomaszów Lubelski realizowana była w oparciu o uchwałę budżetową uchwalaną przez Radę Miasta, która określała źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta była o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o zestawienie wydatków majątkowych w uchwale budżetowej.

Raport o stanie Gminy jest dokumentem zbierającym w jednym opracowaniu informacje pozwalające szerzej spojrzeć na realizację gminnych zadań i podjąć próbę oceny stanu gminnego gospodarowania. Przedstawia wszystkie najważniejsze aspekty z zakresu działania gminy, a także wiele liczb, statystyk i przykładów, które pozwalają lepiej zrozumieć funkcjonowanie samorządu.

Celem Raportu jest także dokonanie oceny realizacji przyjętych gminnych strategii i programów. Raport jest zbiorem informacji pozwalającym poznać specyfikę i uwarunkowania podejmowania samorządowych decyzji. Dlatego może być on traktowany przez mieszkańców, jako źródło podstawowej wiedzy o działaniach gminy i jeden z elementów polityki transparentności działań urzędu.

Spis treści

I. WSTĘP	1
II. INFORMACJE OGÓLNE.....	2
III. INFORMACJE FINANSOWE.....	6
3.1 Wykonanie budżetu Miasta Tomaszów Lubelski.....	6
3.2 Wykonanie wydatków inwestycyjnych.....	9
IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO.....	17
4.1. Informacja dotycząca gruntów miasta.....	17
4.2. Informacja o stanie mieszkalnictwa z mieszkaniowego zasobu Miasta Tomaszów Lubelski ...	18
V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII.....	27
5.1 Gminny Program Rewitalizacji Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 - 2028	27
5.2 Strategia Rozwoju Miasta Tomaszów Lubelski do 2030 roku.....	37
5.3 Projekt pn. Rowerowe Roztocze. Drogi pieszo – rowerowe w obszarach miejskich.....	44
5.4 Program Ochrony Środowiska dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025	51
5.5 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021-2025	58
5.6 Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2011-2032	65
5.7 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tomaszów Lubelski	67
5.8 Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	67
5.9 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Tomaszów Lubelski.....	82
5.10 Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Tomaszów Lubelski.....	84
5.11 Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Tomaszów Lubelski do roku 2030	86
5.12 Strategia ZIT MOF Tomaszowa Lubelskiego	89
5.13 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Tomaszów Lubelski w roku 2023	93
5.14 Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Miasta Tomaszów Lubelski na 2023 rok	95
5.15 Program wspierania rodziny dla miasta Tomaszów Lubelski na lata 2023 - 2025	97
5.16 Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	98
5.17 Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tomaszów Lubelski na lata 2021 – 2025 za rok 2023.....	107
5.18 Program osłonowy „Pomoc gminy miejskiej w zakresie dożywiania” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu 2019 – 2023”.....	124
5.19 Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” Edycja 2023	125
5.20 Program „Opieka wytechnieniowa” - edycja 2023	125
5.21 Polityka Senioralna EFS +	126
5.22 Program „Korpus wsparcia Seniora”.....	126
5.23 Projekt pn. „Nowa Szansa”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014 – 2020	127
5.24 Program „Opieka 75+” – edycja 2023.....	127
5.25 Program „Rodzina Trzy Plus”	127
5.26 Karta Seniora.....	128
VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA TOMASZÓW LUBELSKI ZA 2023 ROK	128
VII. CZĘŚĆ ANALITYCZNA	179
7.1 Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych miasta Tomaszów Lubelski w roku szkolnym 2022/2023	179
7.2 Kultura.....	206
7.3 Sport	227
7.4 Programy i projekty na które pozyskano fundusze	237

7.4 Gospodarka odpadami komunalnymi.....	241
7.5 Współpraca Miasta Tomaszów Lubelski z innymi podmiotami	246
VIII. ZAKOŃCZENIE	247